

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

משרד

המל"ג

לפי, מ"ט

מ"מ בולטנאלי

4.93 - 8.93

חלק ב'

מדינת ישראל
ארכיון המדינה

לשכת סגן השר - משא-ומתן בילטרא

חצ - 8 / 8606

14008
5/01/2014

מס פריט:

130.2/6 - 536

02-111-06-10-09

מוחה פטור
מוחה לוגי
כתובת

חצ

משרד החו

מחלקה

לשכת סגן השר

מס' תיק מקורי

8

3.13
מסמך-644757

נכנס **
**
**
**

מסמך: 644757
חוזם: 6,32739
מ-השלום, נר: 115, תא: 230693, זח: 0137, דח: מ, סג: סו
סודי/מיד

אל: ראש-המשלה ושר הבטחון; שר החוץ - למכותבים בלבד.

דע: ראשי המשלחות למו"מ, וושינגטון.

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית.

מכתב מוברק
=====

הנדון: המו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (22.6.93)
א. השיחות בערוץ הירדני (לפני הצהרים)

ב. השיחות בערוץ הפלסטיני (אחרי הצהרים).

שבוע השיחות השני בסבב זה נפתח היום, יום שלישי (22.6) מאחר ואתמול התקיימו במחמ"ד ארועים במסגרת יום מקסיקו (דבר עליו הודיעונו המארחים מבעוד מועד).

-----+
! עיקרי דברים!
!
! הערוץ הירדני!
!
! הדיונים בערוץ זה התקיימו במסגרת הוועדות. בוועדת הפליטים והכלכלה!
! ניתנה על ידינו תשובה שלילית לבקשת הירדנים להחזיר לשטחים את 89,000!
! הפלסטינים שתוקף רשיונות השיבה שלהם פג. הירדנים טענו כי סירובה של!
! ישראל אינו חוקי וכי הם מטילים עול כבד על ירדן. הירדנים מצפים מאתנו!
! לשינוי ההחלטה. אנו הבטחנו להעביר דבריהם באופן מילולי. בוועדת המים!
! האנרגיה ואיכות הסביבה נמשך הדיון באג'נדה של ק"ע זו וכן נמשכה הצגת!
! הדברים בסוגיות האנרגיה ואיכות הסביבה. הירדנים התענינו בבניית תעלת!
! ים-סוף ים-המלח והביעו שביעות רצון מהצהרתנו כי תיבנה רק בש"פ ישראלי!
! ירדני. באיכות הסביבה דובר על אפשרות ש"פ במפרץ עקבה ובנושאים אחרים.
! בנושא הבנקים נותרו שני סעיפים לסיכום ההסכם וייעשה ניסיון לסכמם!
! בסיוע אמריקני.
!
! הערוץ הפלסטיני!
!
! בשיבת המליאה ניסינו לעניין את הפלסטינים בדיון על ה- EARLY
! EMPOWERMENT ואילו הם השיבו כי המנדט שקיבלו מהנהגתם נוגע רק לסיכום!
! של הצהרת עקרונות מוסכמת. בוועדת הקרקע והמים התקיים ניסיון להביא!
! לדיון על סוגי הקרקעות השונים ועל הסמכויות שיופעלו בהם. הפלסטינים!
! סרבו לקיים דיון על סוגי הקרקעות אלא רק על הסמכויות תוך הדגשה כי אין!
! הם מקבלים את דרישתנו לשיתוף בסמכויות כדי לשמור האופציות פתוחות!
! להסדר הקבע. בוועדת הקונצפט דנו בדרישת הפלסטינים לקביעת מהות הסדר!
! הקבע כבר לקראת שלב הביניים ונמשכו חילופי-הדעות על הפערים!
! הקונצפטואליים בינינו. בוועדת זכויות האדם הציע רובינשטיין לפלסטינים!
! לצאת בקריאה להפסקת האלימות ובהקשר לכך התפתח דיון על האלימות שמקורה!

! בשני הצדדים ובמקורותיה. הדבר לא סוכם.

(א) השיחות בערוץ הירדני (לפני הצהרים).

שיחת רובינשטיין - טראונה בארבע עינים

קוימה בתחילה שיחה בין רובינשטיין לטראונה, בה הבטיח טראונה, בעקבות מגע אתמול בו נתבקש להבטיח שראש הקבוצה הירדנית לנושא המים ינקוט סגנון הולם, כי גישתם כלפינו היא של מו"מ תרבותי בסגנונו וכך ינהגו אנשיו גם כשישנם חילוקי דעות.

הערוץ הירדני - קבוצת עבודה לענייני פליטים, כלכלה וכו' - 22.6.93

הערה: במהלך הישיבה הובטח לירדנים כי דבריהם ידווחו מילולית (VERBATIM) לירושלים. על כן הדיווח להלן הוא כמעט מילולי.

המפגש החל בהקראת תשובתנו לירדנים בנושא "המאחרים", ע"י איתן בנצור, כלהלן (התשובה הוכנה בדיונים ממושכים במשלחת):

A. THE PROBLEM OF THOSE PERSONS, REFERRED TO BY JORDAN AS BEING REFUSED RE-ENTRY TO THE TERRITORIES, WAS PRESENTED BY US TO THE HIGHEST AUTHORITIES IN ISRAEL. THE DIFFICULTY OF THE PROBLEM AND WHAT IT INVOLVES IS SELF-EXPLANATORY.

B. WE HAVE ACTED IN ACCORDANCE TO THE LAWS APPLYING IN THE TERRITORIES AND THE PERSONS INVOLVED WERE AWARE OF THE LEGAL SITUATION. THESE PERSONS ON THEIR OWN VOLITION MOVED THEIR CENTER OF LIFE OUTSIDE THE TERRITORIES.

C. ISRAEL, ON ITS PART, HAS BEEN SENSITIVE TO THE PROBLEM OF FAMILY REUNIFICATION, AND HAS DEALT WITH THE HUMANITARIAN ASPECTS OF IT ON A CONTINUING BASIS.

RECENTLY, OUR GOVERNMENT APPROVED GRANTING OF MORE THAN 5000 RESIDENCE PERMITS TO PEOPLE IN THE TERRITORIES, AND IS ENLARGING THE NUMBER OF FAMILY REUNIFICATION PERMITS, TO 2000 PER YEAR.

PERSONS IN THIS CATEGORY MAY APPLY, ON HUMANITARIAN AND PERSONAL BASIS, WITHIN THE FRAMEWORK OF THE ABOVE MENTIONED PROCESS OF FAMILY REUNIFICATION.

WE WILL GIVE CAREFUL CONSIDERATION TO ANY CIRCUMSTANCE BROUGHT TO OUR ATTENTION BY THE JORDANIAN AUTHORITIES.

תגובתו הראשונית של דודין לתשובה זאת היתה כלהלן:

"זו הפתעה מוחלטת לנו, לא ציפינו לתשובה שלילית כזאת, וזאת דווקא בקבוצת עבודה שמיועדת לדון באופן רציני בבעיות שהוקצו לה. אנו רוצים להדגיש, חזור והדגש, כי קטגוריית אנשים זו, מבחינת ירדן, אינה מורכבת מכאלה שבחרו לגור מחוץ לשטחים, אלא הם אזרחים פלסטינים תושבי הגדמ"ע הזכאים לחזור לבתיהם גם מבחינת החוק הכינ"ל". בסיום דבריו ציין דודין כי עמדתם שונה לחלוטין משלנו, וביקש הפסקה קצרה.

לאחר ההפסקה בת 10 הדקות, חידש דודין את טיעוניו כלהלן:

"עמדתכם עקבית הן בדיוננו כאן והן במישור המולטילטרלי, אולם תשובותיכם סוטות מן הנושא בשני היבטים:

* אין אנו דנים כאן בתת-קטגוריה של אחמ"ש, נושא הנדון תחת מטריה אנושית של אנשים הקרועים ממשפחתם;

* אנו דנים כאן בתת-קטגוריה של אנשים שעזבו את השטחים הכבושים שלא בתנאי מלחמה אלא באישור השלטונות הישראליים, כסטודנטים היוצאים ללימודים, כחולים הזקוקים לטיפול רפואי או כמבקרים היוצאים לביקורי משפחה.

"לפי הכנתנו זוהי קטגוריה של אנשים שמחד, יש לה זכות לגלית לשוב, ומאידך, האינטרס שלנו, כירדנים להשיבה. זאת מכיוון שמדובר באלפי פלסטינים שאנו מטפלים בהם מבחינה הומניטרית אך הם אינם תושבים ירדנים לגליתם.

"בסבבים הקודמים הסכמנו כי נבין את קשיינו ההדדיים המתגלים בסוגיות שנראות כשוליות אולם הן בעלות משמעות רבה. לכן, על אף שנראה כי עמדותינו מרוחקות זו מזו מרחק רב, הרי נוכחות פלסטינית זו על אדמת ירדן תטופל ברוח הדברים שסוכמו בהתחלה.

"אין אנו מנסים להיות לפה לפלסטינים, אלא מדברים על אנשים המהווים נטל על ירדן. על כן עלינו להעניק מחשבה לשתי קטגוריות אלו של אנשים, וכדי להגיע לפתרון כלשהו עלינו לנקוט בחשיבה יצירתית, מכיוון שלא ייתכן כי בנוגע לכמות כה גדולה של אנשים הנוכחת בירדן, אשר עזבו את ארצם לא בתנאי מלחמה אלא בהתאם לאישור ישראלי, תיחשב תשובתנו לתשובה סופית.

"אני אישית, המשיך דודין, מכיר מספר סטודנטים שיצאו ללימודים באלכסנדריה או באתונה ולא שבו מכיוון שבן-משפחתם נעצר בשטחים והם חששו כי ייעצרו בעצמם. דוגמא אחרת היא אנשים שיצאו לטיפול רפואי ונזקקו לטיפול ממושך, ולא היה מי שיגיש עבורם בקשה להארכת אישור השהיה.

"האווירה שאני מנסה ליצור היא אווירה של חשיבה יצירתית, ועל כן שמחנו לשמוע על השינויים בנושא האחמ"ש, שהוא נושא הומניטרי במלוא מאת אחוזיו, שלא בנושא שלפנינו.

"אנו מבקשים להמשיך ולדון עמכם בנושא זה, דבר שיאפשר פתיחת דיון בנושאים אחרים." סיים דודין את דבריו.

בנצור, בדברי תשובתו, בירך על השינוי שחל בתגובה הירדנית ביחס לתגובתם הראשונית, המתבטא בהבעת ההערכה לענין ההומניטרי שאנו מאמצים. זוהי אכן בעיה קשה אולם אין להסכים כי היא תטיל צל על סוגיות הדיון האחרות, וזאת מבלי להפחית בחשיבות הענין בעיני ירדן. הגישה ההומניטרית היא השלטת אצלנו, ציין בנצור, וחזר שוב על המשפט האחרון בתשובתנו הנוגע להמלצות ירדניות. כן ציין כי על פי כל כלל קונסולרי ניתן שלא לחדש אישורי חזרה אשר פג תקפם.

דודין הגיב כי לא מדובר כאן בענין קונסולרי, ואם נעמוד על כך שאנשים אלה הם תושבי מדינות אחרות הרי לא נגיע לדבר. יש להחזירם לארצם כשם שאזרחים ירדנים זכאים לחזור לירדן.

בנצור ציין כי הוא תוהה כיצד מחליטים לפתע 89,000 איש לשוב בבת-אחת לשטחים. היכן הם היו לפני שלוש או חמש שנים? שאל בנצור וביקש הפסקה קצרה להתייעצות בפורום המשלחת.

עם חזרתנו לחדר הישיבות אמר בנצור, כפי שסוכם בהתייעצות, כי נעביר מילולית את הדברים ששמענו, לדרגים הגבוהים בישראל, ואם יש לירדנים רעיונות יצירתיים, הרי זה הזמן להעלותם.

דודין ציין כי הם נמצאים במגע יום-יומי עם עמאן ובכל יום מוזכר הנושא בהנחיותיהם.

עבד אל-ג'אבר ציין אף הוא כי ציפו לתשובה חיובית והמשיך כי זהו נושא הנכלל בסעיף המדבר על טיפול בילטרלי בפליטים ועקורים בטיוטת האג'נדה.

גם לשיטתנו, טען עבד אל-ג'אבר, השטחים הם נפרדים ותושביהם אזרחים נפרדים. אלו הם אנשים שנפקדו במפקד האוכלוסין של 1967, קיבלו תעודת זהות מטעם השלטונות הישראליים, וכאשר עזבו מסיבות שונות, באישור שלטונות הצבא, לא שיערו כי לא יוכלו לשוב לכפריהם. החוקים על פיהם נשללת חזרתם הם תקנות צבאיות ישראליות שניתנות לשינוי, אין כאן עניין הומניטרי אלא חוקי.

אנשים אלה אינם מבקשים לשוב כקבוצה, המשיך עבד אל-ג'אבר, ורבים מהם ניסו לחזור כבר בעבר, אך סורבו. להם יש אפוא הזכות לחזור ובידינו, לדבריו, הכוח לשנות את התקנות. אין דוגמא בעולם לשלילת אפשרות מאדם לשוב למולדתו.

קטאנאני הוסיף כי אנו דנים בקבוצה זו על בסיס הסכמה קודמת לדון בנושא אג'נדה בעלי השלכה בילטרלית, והם מצפים לשמוע מאתנו סימן חיובי לפתרון העניין. דודין הפסיקו באומרו כי הרי בנצור הבטיח לחזור עם תשובה לאחר שהדברים יועברו למנהיגותנו בתל-אביב.

בנצור הגיב כי נעביר דבריהם מילולית למנהיגותנו בירושלים. (לקראת סוף הדיון ציין דודין כי לא היתה בהתייחסותו לתל אביב כל כוונה פוליטית.)

בנצור המשיך כי מטרתנו היא לדון בכל מרכיבי האג'נדה, אולם הם, הירדנים, מדגישים נושאים אחדים מחד ותולים ההתקדמות בנושאים אחרים בהתקדמות במסלולים אחרים כמו "מ. כן חזר בנצור ושאל כיצד מתקבצת קבוצה כה גדולה של אנשים, הרי החיים עושים, בסופו של דבר, את שלהם ואנשים נקשרים למקומות מושכם. בסיום דבריו הציע בנצור להימנע מוויכוחים לגליים.

דודין אמר: "אם תבדקו בתיקי המינהל האזרחי, תראו כי רבים מאנשים אלה עשו רכות כדי להשיג את זכותם לשוב. יש ועשו זאת באחור, יש ועשו זאת באמצעות גורם שלישי, ויש כאלה שנתקלו בשיטה המסובכת הנהוגה אצלנו.

"דעתנו היא כי אין כאן בעיה פנים-ישראלית ואין בכך משום שבירת חוקים, מכיוון שמדובר בשטח צבאי.

"מאידך, בירדן מופעל עלינו לחץ מעצם קיומה של קבוצה כה גדולה של אנשים בלתי מרוצים, שיש להם בעיה חוקית. שלטונות ירדן מזכירים להם מדי פעם, בכתב, כי הם נמצאים בירדן באופן זמני וכי עליהם לעשות הדברים הנדרשים, כגון פניה אלינו, כדי לשוב לשטחים.

"אין אנו רוצים להגיע ל-DEADLOCK ואנו רוצים להמשיך ולדון בנושאים שהועלו - כלכלה, סחר וכו' " ציין דודין וביקש לסיים את הישיבה.

בנצור שאל מהי הטרימינולוגיה בה משתמשים הירדנים להגדרת קבוצת אנשים זו, ודודין השיב: "אזרחים פלסטינים שלאחר מלחמת 67 היו בשטחים, נפקדו במפקד האוכלוסין וניתנה להם תעודת זהוי של שלטונות ישראל, ואשר עזבו

את השטחים לצרכי לימודים, עבודה וכד'".

לדברי דודין "זוהי הקבוצה הקלה ביותר לטיפול מכיוון שלא יצרו לחץ בדעת הקהל בישראל והם באחריותנו ב-100. אחוז מספרם גדל במשך השנים מכיוון שתהליך העזיבה הוא תהליך מתמשך ויש אנשים שעוזבים גם כיום על פי אותם תנאים. זו אינה קטגוריה מוגדרת כמו פליטי 48 או עקורי 67, אלא היא קטגוריה הגדלה כדור שלג - וזה הדבר המטריד את השלטונות בעמאן."

לשאלת כנצור האם מדובר, אפוא, בקטגוריה שלגביה אין החלטות אום, השיב דודין כי יברר, אולם זו קטגוריה שמפריעה להם מכיוון שאין להגדירה אלא כאחריותנו אנו הנמצאת בירדן כתוצאה מחוקי הממשל הצבאי, כאשר הגבלת זמן החזרה נעשית מטעמי בטחון. "אין הם פליטים ואין הם מגורשים, ציין דודין, הם גם לא עשו דבר בלתי חוקי ואין לנו התנגדות לבדיקה בטחונית מצדכם"

כנצור הגיב כי כאשר הבטחנו כך נעשה, נעביר הדברים כהווייתם, אבל הציע לא לשכוח את הנושאים האחרים לדיון ובמיוחד את ההצעה להכין אג'נדה מוסכמת לקבוצת עבודה זו שתכלול הנושאים השונים. דודין אמר כי יעשו זאת ומחר יביא תשובה בנושא התחבורה שהעלינו.

לסיום חזר דודין וציין כי אין הם מרוצים מתשובתנו ומקווים שדבריהם יועברו במלואם. עם קומו מן השולחן, ציין, כמעין בדיחות דעת, כי תשובתנו יכולה להיתפס כ-STALLING, ועל כן ידווח לראש משלחתו, אשר בוודאי יתלונן בפני אליקים רובינשטיין.

קבוצת העבודה לענייני מים, אנרגיה ואיכות הסביבה (22.6.93)

השתתפו מטעמם: חאדדין, באדרן, מחאסנה, מג'אלי (הצעיר), באני האני, חאממי ובאבן (וקצרנית)

השתתפו מטעמנו: רוזנטל, סייבל, קרול, אטינגר, שגיא, אכידן וזהר

כללי

קבוצת העבודה עסקה היום בשני נושאים מרכזיים. בחלקה הראשון של הישיבה נסב הדיון על ענייני האג'נדה (של קבוצת עבודה זו) ובחלקה השני נסב הדיון על נושאי אנרגיה ונושאי איכות הסביבה. הדיון היה ענייני והאווירה נוחה, כנראה כעקבות הנחיות שקיבל חאדדין לאחר פנייתנו ע"י רובינשטיין אל ראש המשלחת הירדנית טראונה ותשובתו.

כאמור הוקדש חלקה הראשון של הישיבה לחילופי דעות בין הצדדים בקשר לאג'נדה ובעיקר בקשר למבוא (ה-PREAMBLE) שעל אופיו ואופן ניסוחו אנו חלוקים עם בני שיחנו. סייבל ורוזנטל מצדנו חזרו על עמדתנו לפיה מוצע שנוותר בכלל על מבוא שכן אנו עוסקים בעיצוב סדר יום לקבוצת העבודה ולא בהסכם או לחילופין להסכים למבוא קצר וניטרלי מבלי להכנס לעומקן של הבעיות הפוליטיות שהן אינן מענינה של קבוצת עבודה זו.

בני שיחנו, ובעיקר חאדדין דבקו בגישתם שהובעה כבר בעבר. חאדדין אמר כי הוא סבר שהנייר שצריך להיות מוסכם בינינו (דהיינו האג'נדה) צריך להיות אולי DRAFT SCOPE OF WORK ולכן ראוי שיהיה לו מבוא (PREAMBLE) וזאת כדי לתת את ה-NOTION לגבי ההקשר והקונטקסט שבו אנו עוסקים.

אנו חזרנו והפנינו את בני שיחנו לשני הנושאים החילופיים שהגשנו בשבוע שעבר ובקשנו תגובתם לגביהם וחאדדין אמר כי הצעותינו "נטולות צבע".

סיבל אמר כי נוכל לשנות קצת הנוסח שהגשנו אולם אנו סבורים שיש לשמור על התפיסה שהובעה על ידינו - דהיינו מבוא קצר, הקושר את קבוצת העבודה

לאג' נדה הכללית (שסוכמה ב- 28.10.92) ואחר כך למנות את סעיפי הדיון והנושאים הרלבנטיים.

רוזנטל העיר כי המשלחת הישראלית מעדיפה לסכם קודם כל ענין המבוא ורק אחר כך לדון בסעיפים הבעייתיים שבסדר היום המוצע. חאדדין השיב כי זו דרך אפשרית. בשלב זה הציע חאדדין לצאת להפסקה על מנת להוועץ באנשיו ולהציע נוסח חילופי להצעותינו.

בהתכנס הישיבה לחלקה השני אמר חאדדין כי הם ניסחו משהו שהוא "פארוה" (השתמש במונח זה ובחילופי דברים ביננו לבינם גילה הבנה לגבי משמעות המושג) ואולם, הוסיף חאדדין, מחמת אילוצי הזמן והעובדה שרן קרול, נציגנו לנושא האנרגיה אמור לצאת מחר את וושינגטון מוצע שנמשיך בדיון על האנרגיה.

אנו הסכמנו להצעה (ובהמשך אף הצענו שגם נושא איכות הסביבה יידון בישיבה זו - דבר שהירדנים הסכימו לו גם כן).

נושאי אנרגיה
באדרן (נציגם לנושא האנרגיה) ביקש לדעת פרטים על מערכת ייצור החשמל אצלנו, על יצור חשמל ואנרגיה ממקורות לא קונבנציונליים (שמש, רוח, פצלי שמן) ועל השימוש בפחם.

קרול השיב לשאלות בני שיחנו כסוגיות הנ"ל (בדיון השתתפו וגילו ענין רב חברי הצוות מצדם ובעיקר חאדדין, באדרן, באני האני ומחאסנה).

הירדנים ביקשו לדעת גם על התכנית לכרות התעלה RED-DEAD, על הכדאיות הכלכלית של הפרויקט, על הניצול האנרגטי הפוטנציאלי, על אפשרויות ההתפלה ועל תועלות נילוות אחרות (תיירות, ים-המלח).
הם גם התעניינו האם בדקנו שילוב תחנת כח גרעינית בפרויקט תעלת ים-סוף ים-המלח. התשובה היתה שאזור הערבה הוא בעייתי מבחינה ססמולוגית, ולפרויקט משותף של תחנה גרעינית יש לאתר אתר מתאים.

כמו כן, קרול השיב לשאלותיהם בפרוט וציין כי פרויקט כזה מחייב מדידות וסקרים גאולוגיים מוקדמים משני הצדדים ולכן מוטב שהצדדים יסכימו לכך באורח פורמלי או בלתי פורמלי ויפה שעה אחת קודם. תגובת הירדנים היתה - כי הם מודעים לכך אך הזמן טרם הגיע.

סייבל ורוזנטל הכהירו כי פרויקט ה- RED-DEAD יכול להתבצע רק בהסכמתה ובברכתה של ירדן וזה אינו פרויקט חד-צדדי, וחאדדין אמר שהם רושמים הערתנו זו בסיפוק.

איכות הסביבה
לאחר מכן נסב הדיון על נושאי איכות הסביבה.
יואב שגיא פתח ואמר כי הוא רוצה להציג שני נושאים שבחר בהם משום שהם משלבים בקרבם אלמנט של דחיפות לטיפול ופתרונות אפשריים והנושאים הם מפרץ אילת ובעיות הזכוכים והיתושים.
(בנקבו במונח מפרץ אילת התפתחו חילופי דברים בינינו לבינם בענין השם - לגירסתם המונח המקובל הוא מפרץ עקבה).

שגיא תאר את הבעיות במפרץ אילת בקשר לשמירת מירקם החיים בים, מניעת זיהום ומפגעים והציע לכונן מכניזם של קשרי תאום הדדיים. גם בהקשר לבעית הזכוכים בערבה אמר שגיא שישנם פתרונות וראוי לכונן מכניזם של תאום פעולה משותף במגמה להתגבר על המפגע.

בנוטלו את רשות הדיבור התיחס מחאסנה לשתי הסוגיות. בענין מפרץ אילת-עקבה, אמר מחאסנה כי אין סיבה להתחיל דוקא באזור גאוגרפי מסויים

ולעדיפו על אזור אחר אך לגופו של ענין הוא רואה את שיתוף הפעולה במפרץ בהקשר הרב צדדי שכן מעורבים בזה גורמים נוספים השוכנים לחופו של הים האדום והסוגיות צריכות להפתר בהקשר הרחב. ציין את העובדה שהם חלק מאמנה של מדינות הים האדום וכי לשיטתם זו הדרך לטיפול בהקשרים אלה - במישור אזורי רחב ולא להשאיר במסגרת הצרה. (אגב הדיון צויין כי החל מיולי יכניסו מכניזם שימנע הזיהום כתוצאה מהעמסת הפוספטים).

בנושא הזכויות אמר שהם מעונינים לפתור הבעיה ואולם הדבר מחייב לימוד וחקירה נוספים על הסיבות והגורמים והם היו שמחים לקבל מאתנו מידע על דרכים להתמודד (מלכודות או אמצעים אחרים עליהם הצביע שגיא במהלך חילופי הדברים בנושא).
צריך מכניזם אנטגרטיבי אזורי - אמר מחאסנה בסכמו את דבריו.

בתשובתו לדברי מחאסנה אמר שגיא כי אף שיש מקום להתייחסות גם להקשר האזורי (בענין המפרץ) הרי עלינו לקיים דו-שיח ולקדם פתרונות במישור הדו-צדדי והדבר אפשרי וכדאי. הסיכומים ברמה הביטורלית יכולים להשתלב אחר-כך במסגרת האזורית.

שגיא הוסיף כי נשמח לשותף את בני שיחנו במידע מדעי ובמסקנות אופרטיביות ואנו מצפים לרצון דומה מצדם. בנושא הזכויות ציין שגיא כי הטיפול העיקרי הנו איתור התנאים להתפתחות הזכויות בצד הירדני ונקיטת פעולות למניעת התפתחותם. המלכודות מהוות טיפול משלים ובמסגרת של התייחסות כוללת ניתן יהיה לספק להם את הנתונים על המלכודות והפתיונות.

מחאסנה וחאדדין השיבו כי אולי ראוי לעגן את כל הפעילות בהקשרים הללו בצ'ארטר אזורי (REGIONAL CHARTER) ואנו השיבנו כי בהקשר שלנו הוא בילטרלי ועלינו למקד הדיונים למישור זה אף כי אין אנו מתנגדים לצ'ארטרים רב-צדדיים - אלא אך ורק לאחר סיכום הסוגיות הדו-צדדיות.

חאדדין אף סיכם את יום הדיונים כיום מוצלח ואנו כמובן הסכמנו לקביעה זו.

קבוצת העבודה לענייני בטחון וגבולות בערוץ הירדני (22.6.93)

היום קיימו הצדדים כיניהם שיחות ומגעים כלתי פורמליים בנושאים השונים.

מחר יוגש סדר יום לקבוצה זו שהוכן על ידינו והמבוסס על האג'נדה הכללית.

תרשומת מדיון בקבוצת העבודה לענין הבנקים (הערוץ הירדני) 21.6.93

השתתפו: ד"ר מישל מרטו, אחז בן-ארי, זאב אבלס

1. נדונו כל סעיפי מזכר ההבנה, רשיון ההפעלה, רשיון הסוחר המוסמך.

2. היתה הסכמה על כל הסעיפים פרט לשלוש נקודות בהם התגלו חילוקי דעות.

א. הירדנים מסרבים לאזכר את המונח יהודה ושומרון ועומדים על שימוש במונח WEST BANK לצורך הגדרת האזור.

ב. בסעיף המדבר על הסרת אחריות ליציבות ונזילות הסניפים משלטונות ישראל מסרבים לאזכר את שם ישראל אלא שלטונות סתם.

ג. עומדים על כך שיתאפשר לסניפים להעביר כספי פקדונות בדינרים ירדניים לירדן ללא כל מגבלה וללא ערבות של שלטונות ירדן.
אנו סרבנו לכך משני טעמים. ראשית, מטרת פתיחת סניפי הבנקים

בשטחים הינה פיתוח השטחים ולא פיתוח ירדן. שנית, הסכומים שיעברו לירדן יצאו מתחום הפיקוח שלנו מבלי שהבטחנו באופן סביר את החזרתם.

3. ד"ר מרטו אמר לחזור אלינו עם התיחסות להגדרת השליטה. סעיף 20 לרישיון קובע כי שינוי שליטה בבנק מבטל אוטומטית את רישיון הסניף אלא אם כן המפקח על הבנקים אישר מראש את שינוי השליטה.

אנו הגדרנו שליטה כפי שזה מוגדר בחוק הבנקאות רישוי, דהיינו היכולת לכוון את עסקי התאגיד הבנקאי.

ד"ר מרטו אינו יודע אם הוא יכול להסכים להגדרה זו. הבטיח לבדוק ולחזור אלינו.

תרשומת מדיון בקבוצת העבודה לענייני הבנקים - (ערוץ ירדני) 22.6.93

לובנו מחדש נקודות המחלוקת שנותרו מדיוני היום הקודם. לא הושגה הסכמה.

הדיון עם ד"ר מרטו מוצה .

יעשה ניסיון לפתור את הבעיות שנותרו שנויות במחלוקת עם ראשי המשלחת הירדנית, ואולי בעזרת האמריקאים שהציעו מיוזמתם לסייע.

ב. השיחות בערוץ הפלסטיני - יום ג' 22.6.93 אחה"צ

שיחה מקדימה שנערכה לפני ישיבות הערוץ הפלסטיני 22.6.93

נכחו מטעמם: פייסל חוסייני, צאיב עריקאת, נביל קאסיס וקצרנית נכחו מטעמנו: רובינשטיין, בנצור, רוטשילד ואריה זהר

א. גם היום התקיימה פגישה מקדימה בין נציגים מטעמנו ונציגים מטעמם על פי הדפוס שנקבע בשבוע החולף, וזאת כדי לסכם את סדרי הדיון בערוץ.

ב. סוכם כי היום תכונס ישיבה של מליאת הערוץ ואחר-כך תתכנסנה כל הועדות - הועדה לענין הקונספט ולענין הצהרת העקרונות והועדה לענין מים וקרקע.

ג. לגבי הועדה לזכויות האדם, הפלסטינים אמרו כי הם סברו שהיא אמורה היתה להתכנס בשעה 13:30 השכנו כי הדבר לא תואם עמנו לפיכך אנו מציעים שועדה זו תכונס הערב בתום ישיבת הערוץ. בני שיחנו הסכימו לכך וסוכם כי מחר (23.6) תתכנס הועדה בשעה 12:00 - דהיינו מיד בתום ישיבת הערוץ הירדני.

ד. בנוסף לסיכומים הפרוצדורלים לגבי סדרי הדיון בערוץ התפתח דיון קצר בין הצדדים לגבי מהות המו"מ והצורך לקדמו.

רובינשטיין פתח ואמר כי למרות ששני הצדדים (ואנו מניחים שאכן הדבר חל גם עליהם) רוצים להתקדם ולהגיע להשגים הדבר אינו מסתייע. אנו נעים כמו שתי ספינות המשייטות במקביל, אמר רובינשטיין, ולא כמו שני צדדים ההולכים אחד לקראת רעהו. הוסיף כי אנו מצרים על כך שכני שיחנו לא מקבלים את מה שמוצע על ידינו ואף כי זה פחות ממה שהם מייחלים לו הרי יש בזה הרבה ממשות.

עריקאת אמר כי הם מתכוונים להגיע עמנו להסכמה על נייר עקרונות משותף ואולם, אין הם יכולים לוותר על קביעת היסודות ולעסוק בבניית הגג או הקומה השניה. הכל, אמר עריקאת, צריך לעמוד על יסודות מוצקים והצהרת

העקרונות יכולה לשמש היסוד המיוחד.

במהלך חילופי הדברים בין השניים הוזכרו גם המגעים עם האמריקאים ורובינשטיין הזכיר לבני שיחנו כי האמריקאים מקדישים שעות רבות לרו-שיח עם. עריקאת השיב "כי לא מניין השעות קובע בהשוואת הזמן שמקדישים האמריקאים לכל אחד מן הצדדים אלא מידת ההשפעה שיש לצדדים על האמריקאים".

הערוץ הפלסטיני - מפגש מליאה - יום ג' 22.6.93 אחה"צ

רובינשטיין פתח המפגש באיחולי החלמה לעבד אל-שאפי שעבר ניתוח קטרקט ובברכות על ראש השנה ההג'רית.

באשר לנושא המפגש הסביר רובינשטיין כי ביקשנוהו כדי להבהיר את נושא ה-**EARLY EMPOWERMENT** שלגביו אנו חשים כי המסר שלנו לא עבר אליהם בבהירות הראויה.

המדובר הוא בהעברת סמכויות קודם לכינון ההסכם על הסדרי הביניים, תוך הבנה פוליטית כי אין העברה זו מהווה תחליף למו"מ ואינה באה במקום הסדרי הביניים עצמם, אלא כדרך להגביר את המומנטום, להגביר את הכטחון ואת האמון בתהליך מצד הקהל בבית. העברה זו גם תדגים את ישימות ההסדר וכי הוא ניתן להשגה.

אם הדברים יובנו כהלכה יובהר להם כי המצב בנושא זה הוא של **GAIN-GAIN** מבחינת הפלסטינים. אנו מבינים כי חששות הפלסטינים, הוסיף רובינשטיין, נובעים משני היבטים:

* שההעברה תהווה תחליף להסדר הביניים.
שהפלסטינים יהפכו לפקיד המינהל הישראלי.

אין בסיס לחששות אלה.

קיים אצל כולנו תסכול מאי-ההתקדמות במו"מ ואם לא תוכנס דינמיקה לתהליך יאבד אמון הציבור בו. אנו חשים כי הלכנו לקראתם בנושאים שונים ואנו חושבים כי נושא זה יתקבל בדעת קהלם.

הכוונה בהעברת סמכויות זו, היא להעביר מספר תחומי פעילות לניהול הפלסטינים, כהליך מו"מ מקוצר. המדובר בתחומי פעילות שנראים לנו הגיוניים בהיותם עתירי כוח-אדם (כ- אחוז 70-80 אחוז מכוח האדם המועסק ע"י המינהל האזרחי) ועתירי תקציב (רוב התקציב של המינהל האזרחי) - חינוך, בריאות, עבודה, רוחה ותיירות.

רובינשטיין אמר כי אמנם כיום רוב כוח האדם המועסק בתחומים אלה הוא פלסטיני, אך הניהול הוא בידי ישראלים וכי מדובר גם בהעברה של הנושא התקציבי. הוא אף ציין לאחר מכן כי ניתן בנפרד לדון גם בנושא המשטרה, קרי לנהל מו"מ על כינונה להכנה לקראת הסדרי הביניים.

רובינשטיין הבהיר כי המשלחת היא אשר תהיה הכתובת להעברת הסמכויות ולהפעלתם וניהולם של התחומים הללו, כולל מינוי אנשים וכד'.

אנו מוכנים, ציין רובינשטיין, לקיים עם, אם יחפצו, דיון בפרטי ההעברה ולשם הדיון אנו סבורים כי יהיה צורך להקים קבוצת עבודה משותפת.

בהמשך הציע רובינשטיין להיכנס, בנוסף לכך, לדיון בהסדרים הכלכליים באמצעות מומחים, כיוון שנהיר לנו שבנושאים הכלכליים יהא צורך לקיים מגע ושיתוף פעולה על פי כל הסדר שיקום. ולסיום ציין כי הצהרות פומביות

הנשמעות מצד חברים במשלחתם על הצורך בשינוי הפרמטרים של המו"מ, פוגעות באמינות התהליך. אין אנו מקבלים הצהרות אלו על אף הקשים במו"מ וטוענים כי יש לחזק התהליך כי אין תהליך אחר.

עריקאת הגיב תחילה כי אין להתייחס להצהרות מחוץ למו"מ, ואת אשר יש להם להגיד יגידו בחדר המו"מ.

באשר ל-**EARLY EMPOWERMENT**, הם יעבירו הדברים להנהגתם מכיוון שהמנדט שלהם הוא לדון אך ורק בהצהרת עקרונות משותפת. "אנו כאן לנהל מו"מ, אמר עריקאת, ואין אנו מנהלים את חייהם הפוליטיים של הפלסטינים ועל כן לא נאמר להם כיצד לנהל חייהם. (רובינשטיין אמר: TRY, ועריקאת הגיב כי זאת אולי יעשו לאחר קיום הבחירות).

לדעת עריקאת הצהרת העקרונות צריכה לדון בבסיס הדברים ועליה ניתן יהיה לבנות את המשך המו"מ, לדעתו היא ניתנת להשגה.

פיסל חוסייני אמר כי ציין כי להם עצמם יש מערכת של וועדות טכניות שלומדות את הדברים בשטח, וברגע שידעו יותר פרטים על הצעותינו יוכלו לשוחח על כך.

רובינשטיין אמר כי אנו מצפים לעבוד עמם על הצהרת העקרונות על אף הקשים, אבל, כחזרו לענין ה-**EARLY EMPOWERMENT** ציין כי כנראה לא הובן עד תומו ועל כן רצוי להציג את פרטיו למען החדרת חיים לתהליך ויצירת **MUTUAL COMMON GROUND** לשני הצדדים.

באשר למנדט המשלחת אמר רובינשטיין הרי הם - אנשי המשלחת - הם הנציגים עמם אנו מדברים, ואם יש להם רעיונות כיצד לקדם את הנושא נשמח לדון בהם לחזק התהליך.

עריקאת חזר ואמר כי מנדט המשלחת הוא למו"מ בלבד ולא למען יישום ופעולה בשטח, ובמו"מ יש להם מנדט להשיג הצהרת עקרונות משותפת שיוכרז על השגתה בתום סבב זה.

סוכם להמשיך בדיון העקרוני במסגרת המליאה והוועדות.

הועדה לענין הקונספט ולענין הצהרת העקרונות - (22.6.93)

השתתפו מטעמם: עריקאת, קאסיס, כילאני, אל אגה, ראשיד אל חלידי וקצרנית.

השתתפו מטעמנו: רובינשטיין, בנצור, גלעד, טל, אבירן וזוהר.

עריקאת פתח ואמר כי לדעתם הצהרת העקרונות (**DECLARATION OF PRINCIPLES**) ולפי מטבע הלשון שהם טבעו (**D.O.P**) הינה בת השגה. הוסיף כי זה אמנם לא יהיה הסכם אבל יש לנייר הזה ערך כדבר המעיד על הישג וזה אינטרס הדדי לשני הצדדים.

עריקאת הוסיף כי ה-**D.O.P** צריך לכלול את היסודות של המבנה הקונספטואלי עליו בנוי כל ההסדר על שני שלביו וכי אי אפשר להתעלם מצורך זה שכן לא ניתן לבנות בנין ללא יסודות.

לאחר מכן מנה את האלמנטים שהם (הפלסטינים) מזהים בתפיסה שלנו -

1. הסדר ביניים שיש לו **INTERLOCK** בזמן לשלב הבא.
2. הסדר הקבע אינו מוגדר.
3. יש לשמור על אופציות פתוחות.
4. יש לדחות סוגיות כמו ריבונות ותחולה וענין 242 לשלב הסדר הקבע.
5. וכי אנו מעוניינים בהשגת שינוי במצב כתוצאה מהסדר הביניים.

רובינשטיין השיבו כי באופן כללי אכן אלה המרכיבים אולם אין הרשימה מלאה. הוסיף כי בסעיף המסומן בכותרת GENERAL בנייר שהוגש מטעמנו בסבב הקודם (6.5.93) מתמצית עיקר תפיסתנו לפיה אנו עוסקים בהסדר ביניים שבו ינהלו הפלסטינים את אורחות חייהם על ידי הפעלת סמכויות שיועברו אליהם מן המנהל האזרחי, וכי נושא הבטחון ישאר באחריותנו ואנו אף נהיה אחראים לישראלים בשטחים (וכן תשמרנה האופציות הפתוחות לקראת הסדר הקבע).

רובינשטיין הדגיש כי עיקר הקושי נעוץ בהבדלי הגישות בנושא JURISDICTION-ה.

רובינשטיין אמר כי ראוי להתרכז באפשרי ובמה שניתן להשיג. הוסיף כי צריך לאחוז את המציאות בקרניה ולהביא לשינוי המיוחל על ידי שני הצדדים.

בנטלו את רשות הדיבור אמר עריקאת כי ייתכן והם נכשלו בהעברת המסר אלינו וכי לא מדובר בניסוח גרידא (השתמש במונח WORDING) אלא בהנחת יסודות מוצקים כדי שבשעה שהם (הפלסטינים) יצטרכו לעמוד במבחן ולהתמודד על שלב הקבע יהיו חזקים דים כדי להשיג מבוקשם. הוסיף כי אי אפשר להתעלם מן השאלות הכבדות כמו ירושלים, ההתנחלויות הפרת זכויות האדם. אי אפשר, אמר עריקאת, לומר שכל נושא שהוא קשה לדיון יש לדחותו ולהסיר מסדר היום. אם לא הצלחנו ליצור בסיס של אמון בינינו כיצד נבנה את ההשלמה (RECONCILIATION) בין שני העמים. אתם אומרים שהאלימות נמשכת, אמר, אנו מקווים שזה יפסק. אבל אי אפשר להשוות עם מה שאתם עשיתם, ההתנחלויות נמצאות כעובדה בשטח והן מכשול לשלום, מדוע צריך להפקיע קרקעות, לבנות בירושלים, מדוע רבין צריך להכריז שלא יהיו עוד מחוות.

בנטלו את רשות הדיבור אמר רובינשטיין כי הוא מבקש לברר עם בני שיחנו שתי סוגיות בעקבות דברים שאנו שומעים ולפי דיפלומטים ירדנים, מצרים ואחרים. האחת - האם הם באמת חוששים כי לא נעמוד בדיבורנו ולא נכנס לדיון על הסדר הקבע; והשניה - האם באמת הם מצפים שנגדיר עתה את טיבו של הסדר הקבע. לגבי השאלה הראשונה אמר רובינשטיין - ממשלת ישראל תכבד כל התחייבות שטיול על עצמה. אין אנו יכולים להבטיח לכם את התוצאות של המו"מ אבל מו"מ - יהיה. ולגבי השאלה השנייה, הוסיף, כי אם זו דרישתם (להגדיר את שלב הקבע כבר עתה) הרי זה מחוץ לכל כללי המשחק שנקבעו לתהליך שבו אנו שרויים. ובהתייחס לדברי עריקאת על מעשינו בשטחים ועל הצהרות ראש-הממשלה אמר כי ראש-הממשלה בעצמו והממשלה כולה מקדישים שעות על שעות לאתר אפשרויות להקלת המצב בשטחים, אנו תמיד אמרנו שאף כי יש קשר בין מה שקורה כמו"מ לבין מה שקורה בשטח - חייבים שני הצדדים לעשות מאמץ ולהתעלם ככל הניתן מן ההשפעות ולהמשיך במשימה.

עריקאת אמר כי הדבר מזכיר לו את סיפור הכנסת העז והוצאתה והוסיף כי כשהחל התהליך לא היו 400 מגורשים ולא היה סגר ולא הרסו בתים בעזה עם טילים ועכשיו כשיש את כל אלה אי אפשר לומר שאין השפעת גומלין בין שני המישורים. אנו מרגישים כאלו שזו סחיטה וכאילו שאנו בלחץ (השתמש במונח DURESS שמשמעו כפיה).

רובינשטיין השיבו כי אם הם חשים שהמו"מ מתנהל תחת DURESS אזי ראוי להפסיקו מיד, כי המשפט הבינלאומי והמציאות לא יאששו הסכם שהושג בכפיה, ועריקאת חזר בו מיד מן הביטוי ואמר כי התכוון רק להמחיש עד כמה הם רגישים לקשר בין המתרחש בשולחן המו"מ והמתרחש בשטח וכי הם מאוד מוטרדים מדברים שנאמרים על ידי ראש-הממשלה בהקשר לכך (התכוון לאמירת רה"מ שלא תהינה עוד מחוות). עריקאת הוסיף כי כמו"מ, אם לא בדברים אחרים, אנו יושבים תוך שויון, ורק כך יש סיכוי להגיע למשהו ורובינשטיין אישר זאת.

ראשיד חאלידי וקאסיס השתתפו גם כן בדיון והביעו דעתם שיש לקבוע מסגרת יציבה לקראת הסדר הקבע כדי שתהיה ערוכה לכך שהמו"מ עליו (על הסדר הקבע) לא יימשך לנצח, אם נמשיך להיות חלוקים בנקודות העיקריות. עריקאת הוסיף גם כי אולי כמו ששינינו דעתנו לגבי השתתפותו של גורם שלישי במו"מ (האמריקאים) נשנה את דעתנו גם לגבי הסדר הקבע.

רובינשטיין ועריקאת סיכמו להמשיך מחר בליבון סוגיות ספציפיות כמו התחולה, הבחירות הבטחון וכו'.

עד כאן חלק א' =====

תפ: שהח, רהמ

313
Folio 17

נכנס **
**
**
**

מסמך: 639811 סורג תיק:
חוזם: 6,26434
מ-: השלום, נר: 79, תא: 170693, זח: 2039, דח: ב, סג: סו
סודי / בהול לבוקר

מכתב מוברק/לנמענים בלבד

אל: רה"מ ושהב"ט; שה"ח

דע: ראשי המשלחות, כאן

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית

הנדון: מליאת הערוץ הפלסטיני - 17.6.93, 10.45
חלקו הראשון של מפגש המליאה הוקדש להרצאתו של פייסל חוסייני על ירושלים.
לאור חשיבות הנושא אנו מבריקים את הסיכום בנפרד ובהרחבה.

עריקאת פתח הישיבה בציינו כי הבעיות המרכזיות הן ההתנחלויות והסגר על ירושלים המהווה סיפוח דה-פקטו של ירושלים. הם מקוים שבעקבות הצגת הנושא על ידם נבין את רגישויותיהם.

חוסייני פתח דבריו בהצהרה כי לא הצטרפו לשיחות מתוך הרגשה כי קיים מאזן כוחות בינם לבינינו אלא כדי לבנות מערכת יחסים חדשה שאינה מבוססת על מאזן כוחות או מאזן אימה אלא על אינטרס משותף ועל נסיון משותף למצוא דרך חיים חדשה.

עבר זמנו, אמר חוסייני, של משחק-סכום-אפס בו רווח של האחד בא על חשבון הפסד משנהו, המצב כיום הוא שקיימים נושאים בהם שני הצדדים יכולים להפסיד או להרויח. נושא אחד כזה הוא ירושלים.

חלוקתה של ירושלים מחד או שמירתה במלואה בידי אחד הצדדים מאידך יהוו הפסד לשני הצדדים.

על אף העובדה כי קיימים גבולות פתוחים הרי העיר מחולקת למעשה הן מבחינת התנהגות התושבים והן מהיות חלקה האחד נתון תחת כיבוש. עם זאת הם רוצים פתרון, אמר חוסייני, שיתאם לרוח העתיד, לפיה מדינות קטנות לא תוכלנה להתקיים אלא במסגרת אזורית. על כן צריך לחשוב על אלטרנטיבות ופתרונות יצירתיים.

כאשר לירושלים, הם מכירים במשמעותה העמוקה לנו ולחם, על כן הם מבקשים לשמור האופציות לגבי גורלה פתוחות להסדר הקבע. אין הם מבקשים מאתנו הצהרות, אמר חוסייני, אלא הימנעות ממעשים בשטח הקובעים מראש את מעמדה של ירושלים.

חוסייני ציין כי הם מודאגים מענייני הבטחון הנוגעים להם, ומכירים בדאגתנו לבטחוננו אנו. יש צורך לפעמים לנקוט בצעדי בטחון אך בנקיטתם יש לקחת בחשבון גם כיצד הם ישפיעו בעתיד ולנקוט בצעדים בוני אמון.

אמצעי הבטחון שננקטו וסגירת גבולות ישראל גרמו להפרדתה של ירושלים מהשטחים. ירושלים חולקה ב-48, ציין חוסייני, ומאז הם ניסו לבנות סביבה קהיליה שתכיל את הכפרים שסביבה. הנתק כיום גורם לבעיה חברתית של ניתוק קרובים וקהילות.

אין הם מבקשים נקיטה במדיניות חדשה אלא חזרה למדיניות הקודמת. בידודה של ירושלים נבע מארועים בטחוניים, חטיפת שוטר משמר הגבול והריגת שני

השוטרים, אשר גרמו להלם פסיכולוגי אצלנו, אבל התברר כי קביעת הגבולות אינה משפיעה על אפשרויות הביצוע והמבצעים שנתפסו באו דווקא מירושלים. על כן צריך להדריך המחסומים להגביל את הכניסה לירושלים רק על פי קריטריונים של בטחון.

ללא פתרון בעית ירושלים, קבע חוסייני, לא ניתן יהיה למעשה לדבר על שלום.

"אני ירושלמי, אמר חוסייני, סבי בא מירושלים ודודי היה ראש עיר בה, ואנו חיים בה כבר 700 שנה, אני חלק מירושלים" על כן אין הוא יכול לקבל את הקביעה כי הוא רק תושב בה וחי בה כבן מיעוט. חוסייני יודע כי משפחות יהודיות חיו בירושלים מאות בשנים והוא גם יודע מה עבר על היהודים כמיעוט. על כן יש לצפות פני העתיד ולנקוט בצעדי אמון.

כמסגרת האופציות הפתוחות אין לכלול דווקא את חלוקת העיר מחדש, אך כפיית עמדתה של ישראל אינו מתקבל על הדעת. יש לדון, אפוא, לדעת חוסייני, ברעיונות של ניהול משותף ובחיים משותפים. זו, לדעתו הדרך לטפל בירושלים.

שני שליש ממשפחתו, ציין חוסייני, נותקו מפני שב-67 שהו מחוץ לשטחים, "אל תניחו לנו להישאר בהרגשתנו המרה" הפציר חוסייני.

בסיום דבריו הבחין חוסייני בין איסטרטגיה גבוהה לאיסטרטגיה פוליטית. הראשונה מורכבת מאמונות, דעות ואידיאולוגיה ועל כן לא ניתן לכפות את שינויה, השנייה ניתנת לשינוי תוך לקיחה בחשבון של עמדות הצד השני. על כן יש למצוא דרך כיצד לחיות יחדיו.

לפי בקשתנו יצאנו להפסקה קצרה. בהתייעצות הצוות במהלכה, סוכם כי יובהר שאין ירושלים מהווה נושא למו"מ בתקופת הביניים בהתאם למדיניות הממשלה, והוערך כי הסגר מהווה בעיה שחוסייני מנסה לפתור יחד עם כרסום במדיניות הממשלה. כן סוכם שכדי למנוע פיצוץ רצוי לא להיכנס לויכוח הסטורי אלא לדבר על נושאים מעשיים.

עם חידוש הישיבה הביע רובינשטיין התרשמותו מהצגת העמדות וחשיבות הנושא וציין כי על אף חילוקי הדעות בינינו אנו שותפים בתקווה שאנו מתקרבים לשלב חדש בהיסטוריה המשותפת שלנו ובאמונה כי יש לחפש באופן הדדי דרכים לשלום.

ניתן להתייחס לירושלים מבחינה הסטורית, אסטרטגית או פוליטית, אולם אנו, אמר רובינשטיין, מעדיפים להתרכז במישור הפרקטי. אין אנו מאמינים כי זהו הזמן לויכוח הסטורי או לרעיונות השונים לפתרון הסכסוך הערבי-ישראלי או הפלסטיני-ישראלי.

אנו סבורים כי בסוגיית ירושלים יש לדון בסוף התהליך ולא בתחילתו, ועל כך מבוסס הרעיון של הסדרי הביניים. דיון בסטטוס הסופי מעלה מיד לדיון את בעית ירושלים והשיחות נתקעות, העלאת הנושא כיום, בחדר הדיונים ומחוצה לו רק תורמת לשלהוב הרוחות.

"הסכמנו להצטרפותך לשיחות, פנה רובינשטיין לחוסייני, לא מפני שאתה ירושלמי או מפני שרצינו להעלות הסוגיה הירושלמית, אלא מפני שאתה נחשב למנהיג ואנו מעריכים את הרקע שלך. אנו מקווים שאתה מכבד גם את עמדותינו".

בהמשך דבריו ציין רובינשטיין כי ירושלים העיר, על אף הקשיים בה, היא עיר מאוחדת הפתוחה לכל הדתות, ואנו רואים בירושלים המאוחדת את בירתנו.

כאשר לסגר, שלל רובינשטיין את הדעה שניסינו ליצור באמצעותו מציאות פוליטית חדשה, הסגר נועד לצרכי בטחון בלבד ואין זה משנה כלל אם הרוצחים הגיעו מירושלים. המודל שלנו של הסדרי ביניים, אמר רובינשטיין, מבוסס על פתיחות בין ישראל לשטחים, פתיחות כלכלית ותנועה חפשית של אנשים. יש למצוא איזון בין צרכי הבטחון לבין הפתיחות הדרושה ועל כן אנו מחפשים פתרונות מעשיים לבעיות מעשיות כגון: תעסוקה, בריאות וכו', ופתחנו את הדרך לירושלים בפני רופאים, סטודנטים וכד'. רעיונות מעשיים שלהם יתקבלו בכרכה ויידונו ברצינות.

רובינשטיין סיים דבריו באמרו כי על אף הפסוק "נעלה את ירושלים על ראש שמחתנו" אין לפתוח בויכוח כולל, יש להרגיע המצב, לדאוג להקלת תנאי החיים ולדון בהסדרי הביניים.

עריקאת ביקש להבהיר כי ניסו בדבריהם להעביר מסר לפיו עלינו ללמוד הרגישויות של שני הצדדים, והשאלה היא האם דרכנו ייפרדו והתהליך ייעצר. מה שנעשה בירושלים מהווה מבחינתם קביעת הסטטוס הסופי של ירושלים והסגר קובע כי ירושלים היא חלק מישראל. לא ייתכן כי במכוון יינקטו צעדים שיסגרו אופציות לסטטוס הסופי ומה שאנו מבצעים בירושלים זו מדיניות של אל-חזור. קביעת הגבול בין ירושלים לשטחים אינה מקובלת עליהם, קבע עריקאת, ועל הסדרי הביניים לכלול גם את ירושלים.

חוסייני הגיב כי יש לדון ברגישויות יחד עם פתיחתה של ירושלים מחדש. נושא ירושלים חוזר ועולה בהקשרים שונים - בהקשר הבחירות לדוגמא. גם שאלת המדינה הפלסטינית העתידית, אליה הם שואפים, קשורה לבעיית ירושלים.

כאשר להיותו ירושלמי, ציין חוסייני, הרי כשם שהם מתייחסים אלינו כאל ישראלים הם מבקשים מאתנו להתייחס אליהם כאל פלסטינים, ללא קשר למקום מוצאם.

רובינשטיין חזר והדגיש הצורך לדון בהסדרי הביניים על מנת למנוע מעקשים המו"מ. הוא חזר וציין הצורך להימנע מויכוח עקרוני בו נחזור ונציין היותה של ירושלים המאוחדת בירת ישראל. אנו מנסים להשיג שלום, אמר רובינשטיין, ולא לזכות בנקודות. אין אנו חושבים כי ירושלים היא חלק מן הגדה המערבית אולם אין אנו שואפים לניתוק קשריהם עם משפחותיהם. אין במדיניותנו, חזר והדגיש רובינשטיין, שום דבר מזימתי, ואין לנו אג'נדה נסתרת. כאשר לבחירות הרי רה"מ הביע את דעתו יחד עם ציון העובדה כי הסדרי הביניים לא יחולו בירושלים.

עריקאת שאל האם אנו מאמינים כי נוכל להשתלב במזה"ת אם נשאיר את ירושלים כבירת ישראל. הוא חזר לציין כי ייתכן והיתה התחייבות לא להעלות את ירושלים ככלל כמו"מ אולם היתה גם התחייבות לא לשנות הסטטוס שלה, והתחייבות זו מופרת על ידינו, לדבריו. אין אנו באים לפתור כאן את בעיות ישראל אלא את בעיותינו שנינו, אמר עריקאת, על כן המו"מ חייב להיות בעיקרו פוליטי ולא להתייחס לנושאים שוליים, וזאת על אף האסון הכלכלי שהביא עליהם הכיבוש. הניתן להימנע כמו"מ פוליטי מדיון בשאלת ירושלים? שאל עריקאת והוסיף כי באומרו כי ירושלים היא בירת ישראל אין אנו לוקחים בחשבון את רגשותיהם, והם הרי קשורים לירושלים לא פחות מאתנו..

רובינשטיין הביע צער על קו טיעון זה שמוכיל לויכוח עקר ממנו אנו מנסים להמנע תוך הצמדות להסדר הביניים.

עריקאת הגיב במשל שאמר כי אין להבחין בין אבן מוסלמית, נוצרית ויהודית אך הצבת אבן אחת מעל לאחיותיה תגרום לשפיכות דמים.

חוסייני סיכם הדיון באמרו כי כל אחד הציג את חזונו, הפערים ברורים, אך יש דברים שניתן לעשותם, לדוגמא - ניתן לקבוע מי מנוע מלבוא לירושלים ולא

מי רשאי להגיע אליה.

לסיום ביקש רובינשטיין לצנן ההצהרות לתקשורת.

בברכה
המשלחת

תפ: שהח, רהמ, ראשהממשלה

מסמך: 639833

סוג תיק:

חוזם: 6,26521

מ-:השלום,נר:90,תא:180693,זח:0149,דח:ב,סג:סו

סודי/בהול

נכנס **

**

**

**

מכתב מוברק

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ - למכותבים בלבד

דע: ראשי המשלחות למו"מ

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית

הנדון: המו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית 17.6.93

(א) השיחות בערוץ הפלסטיני (לפני הצהרים).
(ב) השיחות בערוץ הירדני (אחרי הצהרים).

עיקרי דברים

! הערוץ הפלסטיני

! הערוץ הפלסטיני עמד היום בסימן העלאת נושא ירושלים במליאה ע"י פייסל!
! חוסייני. הטענות הפלסטיניות מתרכזות סביב הסגר אשר ניתק את ירושלים מן!

! השטחים הבקשה הפלסטינית בפועל היא להחזיר את המצב לקדמותו.
! בישיבת קבוצת העבודה למים וקרקע הועלה שוב נושא JURISDICTION כאשר
! הפלסטינים טוענים כנגד התפיסה הישראלית של חלוקות סמכויות ושיתוף
! בהפעלתן, גישה הסותרת לדיבריהם את תפיסה ה-INTEGRITY של השטחים.
! בישיבת הקונצפט נדון שוב סעיף ה-GOAL תוך דגש על הסדר הקבע.
! בישיבת זכויות האדם הועלה נושא העינויים, המגורשים והאחמש"ים, הודענו
! להם על יזמת חקיקה להחשת קיצור המאסר בשליש עבור התנהגות טובה לאסירים!
! בטחוניים.

! הערוץ הירדני

! לא התקיימה ישיבת מליאה. בקבוצת העבודה לכלכלה תיארגו את הקשר בין
! כלכלת ישראל וכלכלת השטחים הירדנים הביעו ענין לייצא אך ורק לשטחים
! ולא לישראל.
! בקבוצת העבודה למים אנרגיה ואיכות הסביבה נמסרה סקירה בנושאי אנרגיה
! ואיכות הסביבה ועל פוטנציאל שיתף הפעולה בשטחים אלה. כתוצאה מכך
! הועלתה ע"י הירדנים כסוגיה עיקרית שאלת הקרינה הרדיואקטיבית מן הכור
! בדימונה, עקב המתח בדיון זה לא הגיעו לכלל דיון בנושא המים.
! כן כונסה קבוצת העבודה לבטחון.

א. השיחות בערוץ הפלסטיני - 17.6.93 - בוקר

סכום פגישת המליאה שעסקה בנושא ירושלים הוברק בנפרד.

פגישה מקדימה במסגרת הערוץ הפלסטיני (17.6.93)

גם היום נערכה פגישה מקדימה בינינו (רובינשטיין, בנצור, רוטשילד וזהר)
לבין בני שיחנו הפלסטינים (פייצל חוסייני, עריקאת קסיס וקצרנית) על
מנת לתאם סדרי העבודה במסגרת הערוץ לרבות לוח זמנים להתכנסויות היום.

סוכם כי היום תכונס ישיבה של מליאת הערוץ ואחריה תתכנסנה במקביל הועדה לנושא הקונספט ולענין נייר העקרונות והועדה לנושא הקרקע והמים.

עוד סוכם כי הועדה לזכויות האדם תכונס בצהרים בתום הישיבות של הועדות ולאחר מסירת הודעות לעתונות מטעם בני שיחנו, כך שהפלסטינים יוכלו להציג ההתכנסות כפעולה שנעשתה לאחר הסיום הרשמי של ישיבות הערוץ היום. מבחינתנו כמובן זהו חלק ממכלול המו"מ.

במהלך המפגש העלה רובינשטיין שוב את הצעתו לקיים קשרים ומגעים בנושא זכויות האדם באורח רציף לרבות בארץ בזמנים שבין ההתכנסויות בווינגטון, ומינוי אנשי קשר. עריקאת אמר כי יעבירו זאת להנהגה שלהם לשיקול. רובינשטיין הוסיף כי אם בדעתם להעלות במליאה את ענין ירושלים (כפי שהיה ניכר) תבוא תגובה מצדנו להצהרות שהשמיע פייצל חוסייני בתקשורת בענין ירושלים (כבירה לשתי המדינות)

בהקשר לכך הוחלפו דברים בין רובינשטיין לבין חוסייני ועריקאת בקשר לסוגיית ירושלים, השפעות הסגר על ערביי ירושלים וערביי השטחים. הדברים, כאמור, הועלו בהרחבה במליאת הערוץ, והדווח על כך מופיע בהמשך.

הפלסטינים ביקשו ורובינשטיין אישר הוספת עו"ד ספריני מרמאללה ופרופ' רשיד ח'אלידי משיקגו חבר ועדת הבק"ן, מומחים לוועדת הקרקע/מים.

קבוצת העבודה לענין המסמך המשותף ולענין הקונצפט (17.6.93)

נכחו מטעמם: עריקאת, כילאני, קסיס, אל אגא, אחמד חאלידי וקצרנית. נכחו מטעמנו: רובינשטיין, בן-צור, גלעד, אבידן וזוהר.

גם היום, בהמשך לדיון שהחל בקבוצת עבודה זו אתמול (16.6) עסקו הצדדים בנושאים הקשורים ל-GOAL ובעיקר בקשר שבין הסדרי הביניים והקבע.

בתגובה להצעת עריקאת לפיה נציג את הנושאים הבעייתיים בעינינו ביחס ל-GOAL, וכי נסביר מדוע דעתנו אינה נוחה מהכללת סוגית ה-IMPLEMENTATION וה-INTERNATIONAL LEGALITY סקר רובינשטיין את מכלול התמורות וההגמשות שחלו לאורך הזמן בעמדתנו לרבות התייחסות להכנסת 242 ו-338, אחדות התהליך, הקומפריהנסיביות, הקשר בין השלבים במונחי זמן ומהות וכדומה.

רובינשטיין הביע הערכתו כי ניתן להגיע לעמק השווה בגישור בין שתי עמדות הצדדים בכל הקשור לסיבות ה-GOAL.

עריקאת אמר כי הבעיה העקרונית כפי שהם רואים אותה בקשר ל-GOAL היא העובדה שסטטוס הקבע הוא UNDEFINED וכי העובדה שאנו משאירים סוגיה זו בלתי מוגדרת היא אבן יסוד מרכזית בכל התפיסה שלנו.

רובינשטיין אישר זאת ואמר כי אנו זקוקים לתקופת הזמן של הסדר הביניים כדי לבחון היבטים של COEXISTENCE לקראת הסדר הקבע ותקופת מבחן זו תאפשר לנו לגבש עמדתנו לקראת הדיון בהסדר הקבע שיחל בשנה השלישית.

אחמד חאלידי ביקש לברר שתי סוגיות: האחת מה הקושי שלנו להכניס מונח נייטראלי (כלשונו) כמו LAND FOR PEACE וכן מי יקבע אם ה-COEXISTENCE נכשל או הצליח ובעיקר מי ישפוט על מי תוטל האחריות במקרה של כשלון הסדרי הביניים. חאלידי הרחיב בסוגיות הללו ואמר כי הוא מתרשם שעמדת הממשלה הנוכחית תומכת בנוסחה של "שטחים תמורת שלום" ולכן תמוה בעיניו מדוע אנו נמנעים מהכנסתה לניירות השונים, מה גם שהסכמנו להכליל את 242 וכולם יודעים מה כוללת 242, לפיכך יש מעין סתירה פנימית בעמדתנו. ובענין הטלת האחריות לכשלון הסדרי הביניים אמר חאלידי כי אך טבעי הוא

שבמקרה והדברים ישתבשו אנו נטה להאשים אותם בכשלון והדבר יאפשר לנו להמנע מלהכנס לדיון על הסדר הקבע שכן אין קריטריון ברור או אמת מידה להצלחה או כשלון. ומעבר לכך, מאחר והיתרון בשטח בידנו הגדרה של כשל אף תפעל לטובתנו. המסקנה היא, אמר חאלידי שנחוץ בסיס להשגת הסדר הקבע (השתמש במונחים MARKER ו- DEFINITION).

רובינשטיין השיבו כי אילו ניתן היה להגדיר את טיבו של סטטוס הקבע עתה זה היה מקל על הענין, ואולם כל נסיון לעשות זאת הוא בלתי אפשרי בנסיבות הקיימות, ולכן עלינו להתרכז במנדט שלנו ולעסוק בהסדר הביניים. גם ענין "שטחים תמורת שלום" שייך להסדר הקבע ולכן אין הדבר מתאים לקונטקסט הנוכחי. הוסיף כי אכן יש מפלגות לרבות אלה המרכיבות הקואליציה שמוכנות לפשרה טריטוריאלית ויש אישים פוליטים שאמרו דברים בענין זה, ואולם הממשלה לא קבלה כל החלטה בענין גורל השטחים בהסדר הקבע, ולכן אנו כמשלחת מנועים מלעסוק בזה עתה, ועלינו לדבוק בהנחיות שניתנו לנו ולעסוק בהסדרי הביניים בלבד.

בענין 242 אמר רובינשטיין: יש לכך אינטרפרטציות שונות וכל צד מודע לשוני שבין הפרושים. רובינשטיין סיכם דבריו ואמר כי ראוי להתרכז באפשרויות הריאליות וכי בשני הצדדים יש גורמים שרוצים לראות בכשלון התהליך, אך צריך למצוא דרך ולהתגבר על הכוחות המסכלים הללו ולכן מוטב להתרכז באפשרי.

בהתיחסו לנושא האחריות לכשלון ולאמות המידה בנושא זה (שאלת חאלידי) אמר רובינשטיין כי ראוי להתרכז במימד ההצלחה ולא במימד הכישלון, "זה אינו משחק סך אפס" אמר רובינשטיין "לא הייתי מבדיל בין כשלון שלנו לכשלון שלכם - בקשר להסדרי הביניים". עלינו להתרכז בהצלחה של שנינו.

הערוץ הפלסטיני - קבוצת עבודה לקרקע ומים 17.6.93, 12.30

השתתפו מצדם: סועד אל-עאמרי (יו"ר במקום עבד אל-שאפי) ושלושה מומחים - רשיד ח'לידי, קמיל מנצור ועלי ספאריני.

מצדנו: רוטשילד, סייבל, בן ארי, מזוז, ענר, רוזנטל (מים) ושגיא (איכות סביבה).

סועד אל-עאמרי הגדירה קבוצת העבודה הזאת כחשובה ביותר וציינה כי מה שיושג בה יקרין על כל התהליך.

בסוקרה את העמדות שהוצגו בעבר ציינה כי עמדתם היא של-PISGA חייבת להיות תחולה (JURISDICTION) על כל השטחים שנכבשו ב-67.

לגבי עמדותינו, ציינה שתי נקודות חיוביות:

* היות השטחים יחידה טריטוריאלית אחת;

* שמירת שלמות (INTEGRITY) השטחים בתקופת הביניים.

מאידך ציינה אל-עאמרי את הקשיים בעמדתנו הנעוצים לדבריה בחלוקה ובשיתוף בשליטה על השטח (DIVIDE AND SHARING OF CONTROL), עקרונות שסותרים, לדעתה, את העמדות הקודמות, והם מתנגדים להם.

רוטשילד הסכים לחשיבות קבוצת העבודה והוסיף כי החשיבות נעוצה גם בכניסה לפרטים. לבקשת אל-עאמרי הסביר עמדותנו:

* כוונתנו ביחידה הטריטוריאלית האחת היא כי עזה והגדה"ע יפעלו בתקופת הביניים כיחידה אחת;

* באשר לשלמות השטחים כוונתנו היא כי בתקופת הביניים לא תהיה חלוקה טריטוריאלית אלא חלוקה מוסכמת של סמכויות (FUNCTIONS).

אין אנו מסכימים לקונצפט של שליטה טריטוריאלית אלא להעברת סמכויות למועצה שתיבחר (ולא חשוב מה יהיה שמה), כולל אלו הנוגעות לקרקע.

סוגיות הטריטוריאליות והריבונות יידונו במו"מ על סטטוס הקבע והסמכויות בתקופת הביניים יטופלו כך שלא יפגעו בסטטוס הקבע. כל הסדר שייקבע וכל הפעלת סמכויות יצטרכו להיבחן על פי הקריטריון של אי-פגיעה בסטטוס הקבע.

קמיל מנצור ציין כי נושא שלמות השטח לא נכלל בטיוטת הצהרת העקרונות שלנו ורוטשילד הסביר כי לא נכללו בה כל הנושאים כולם.

רשיד ח'לידי עשה הבחנה בין טריטוריאליות לריבונות. אכן יש מקום, לדבריו, לדון בסוגיית הריבונות במסגרת הסדר הקבע, אולם האם זה כך גם לגבי הטריטוריאליות, או הגיאוגרפיה?

רוטשילד הגיב כי סוגיית התחולה הטריטוריאלית חייבת להישאר לדיון בסטטוס הקבע, ואל-עאמרי ציינה כי לתחולה כל קשר לריבונות. הרי למינהל האזרחי יש תחולה טריטוריאלית והוא הרי אינו הריבון, טענה. רוטשילד השיב כי המינהל האזרחי אכן מפעיל סמכויות אשר יועברו ברובן למימשל העצמי והתחולה תהיה פונקציונלית. הוא ציין כי הסמכויות בנוגע לקרקע יופעלו בהתאם לסוג הקרקע (אדמות פרטיות, אדמות מדינה לסוגיהן השונים) ויש להסכים על הגדרות ועל הפעלת הסמכויות הרלבנטיות לסוגי הקרקע השונים.

אל עאמרי טענה כי לא יכולה להיות סמכות ללא תחולה ועל כן הם מדברים על ה-SCOPE של הסמכויות, כלומר על השטח בו יופעלו. רוטשילד הגיב כי נדון בתחולת הסמכויות כאשר נדון בהן.

קמיל מנצור תהה לגבי מדוע יש צורך בחלוקת סמכויות ובשיתוף בהפעלתן ומהם הקריטריונים לחלוקה. רוטשילד אמר כי הקריטריון הוא אי פגיעה בסטטוס הקבע ורשיד ח'לידי הגיב כי דווקא ע"י החלוקה הננו קובעים סטטוס הקבע, מכיוון שכך תהיה הכרה פלסטינית בפעם הראשונה בשליטה ישראלית בשטח. רוטשילד הגיב כי מה שייקבע לגבי הסדרי הביניים יהווה בסיס להסדר הקבע וח'לידי הסכים כי לא ניתן יהיה להחזיר הגלגל אחורנית וכי בעצם קיומו של הסדר הביניים אנו קובעים במידה מסוימת את סטטוס הקבע. רוטשילד ציין כי סמכויות שלא יפגעו בסטטוס הקבע יועברו במלואן וכאלה שיש להן פוטנציאל לקביעת סטטוס הקבע תופעלנה בשיתוף. ח'לידי הסכים כי יש נושאים מסוימים שיש להשאירם לסטטוס הקבע.

רשיד ח'לידי המשיך והסביר כי במסגרת סטטוס הקבע ייקבעו הגבולות ואילו בתקופת הביניים תהיה רשות (AUTHORITY) מימשל עצמי שתהיה בעלת SCOPE פיוזי-גיאוגרפי לתחולת סמכויותיה.

רוטשילד חזר והסביר שהשטח הגיאוגרפי נקבע בהתאם להפעלת הסמכויות שיועברו. אל עאמרי שאלה האם יוכלו הפלסטינים בתקופת הביניים להרחיב את תחומי ישוביהם? כן טענה כי חלוקת הקרקעות פוגעת ביישום 242 ו-338 ורוטשילד השיב כי אין טעם להתווכח על פרשנויות וחזר על הקריטריון של אי פגיעה בסטטוס הקבע המתבסס על הניסוח:

THAT NOTHING THAT WILL BE DONE DURING THE INTERIM PERIOD WILL PREJUDGE OR PREEMPT THE FINAL STATUS.

אל עאמרי הסיקה מכך כי החלוקה תהיה בסמכותם. רוטשילד הדגיש כי רוב הסמכויות יועברו.

ישיבת הועדה ל"זכויות אדם" - 17.6.93

השתתפו מהצד הפלסטיני: ד"ר נביל קסיס, ד"ר ג'בר פדא, סאמח כנען וגברת פני שחאדה.

השתתפו מצדנו: רובינשטיין, רוטשילד, טל, סיבל, בן-ארי, זהר, אבידן.

כאמור התכנסה הועדה בשעה 13:30 מחוץ למסגרת הזמן של הערוץ הפלסטיני וזאת כדי לרצות את מבוקשם של בני שיחנו שהדיונים בסוגיה זו הינם מחוץ לקונטקסט של המו"מ.

נביל קסיס פתח והעלה את נושא העינויים. הוא הזכיר כי באפריל 1992 הם הגישו לנו נייר הקורא להפסקת עינויים של פלסטינים, אך לדעתם המצב לא השתפר. נביל קסיס הבהיר שעל פי הגדרה של האו"ם (הגדרה אותה הקריא) עינוי הוא כל שימוש בלחץ פיזי או נפשי על אדם במגמה להוציא ממנו אינפורמציה. קסיס הוסיף כי ישנם גורמים בישראל הטוענים שמצב כזה אכן קיים. הוא ציין את השימוש בברדס המושם על ראשו ופניו של נחקר וגם זאת לדבריו צורה של עינויים. רובינשטיין השיב שאיננו מוכנים להשיב לטענות על עינויים; אין כאלה בישראל וזו עבירה על החוק. יש לנו שורה של אמצעי ביקורת ופיקוח אמר רובינשטיין, וכל תלונה מטופלת.

יתרה מזו, בעקבות דו"ח ועדת לנדוי נקבע מנגנון לפיקוח הדוק בנושא החקירות. רובינשטיין הוסיף כי מן הראוי היה שפלסטינים יעלו נושאים בקשר לחקירות או לזכויות אדם לדיון גם בארץ, ולא ימתינו לסבב בושינגטון.

הובטח לקסיס שדבריו יועברו לדרגים המתאימים בארץ. רובי סיבל ואחז בן-ארי האירו היבטים נוספים בסוגית "העינויים".

ד"ר ג'בר פדה העלה את סוגית המגורשים ושחרור אסירים. רובינשטיין השיב שאכן כהענות מיוחדת לפניית חוסיני והמשלחת בענין, שחררה ישראל לקראת חג הקורבן מאה עשרים ושבעה אסירים פלסטינים חולים, קשישים, נשים וקטינים. ציין שהצל"א הגיש רשימה של 25 אנשים בלבד בעוד שאנחנו שחררנו כאמור 127 אסירים. רובינשטיין חזר והדגיש כי ההענות החורגת שלנו לשחרור לקראת עיד-אל-אדחה נעשתה כהענות לפניית המשלחת.

רובינשטיין הוסיף שמתוך רצון ללכת לקראת משאלותיהם הוחלט ליזום חקיקה שתאפשר להפחית שליש מתקופת מאסרם של פלסטינים שנשפטו בבתי-משפט צבאיים בשטחים.

אחז בן-ארי הבהיר שכל אסיר שישלים שני שליש מתקופת מאסרו יוכל לפנות אל גוף שיקבע לצורך זה, בבקשה לנכות שליש מתקופת מאסרו.

נביל קסיס שאל בענין 5000 המקרים הממתנים לאישור להישאר באזור שדובר אודותם בסבב הקודם. רוטשילד השיב שהנושא בטיפול עתה, ובתוך זמן קצר נכריז על ההסדר, והמדובר בכ- 6000 איש. בכל מקרה כל מבקר מאותם סוגים שתם תוקף רישיון הביקור שלו מקבל הארכה. רוטשילד גם השיב לשאלה בענין סוגית הגבלת הגילים בגשרים באמרו שהדבר יפורסם בתוך שבוע.

ב. השיחות בערוץ הירדני - 17.6.93 - אחה"צ

שיחות רובינשטיין עם טראונה ונושאים נוספים הקשורים למו"מ

א. בשיחת רובינשטיין עם טראונה אמר האחרון כי הפרסומים המתוזמרים

בעתונות היום על הסתרת מידע בקשר למעורבות ירדן עם עירק במלחמת המפרץ נובעים ממחלוקות פנימיות בממשל ארצות הברית, ושדובר מחמ"ד כבר פרסם כי רואים זאת כסגור. המלך הנמצא כאן נח היום ומחר יפגש עם הנשיא, תחילה ביחידות ואחר כך בארוחת צהריים עם קבוצה.

טראונה גילה רגישות להערותינו מאתמול בקשר למו"מ בקבוצות.

כ. מרטינז ממחמ"ד התקשר לרובינשטיין ומסר כי הנקודות לשיחת הנשיא עם המלך כוללות כבקשתנו נושאי המו"מ עמנו. התעניין במו"מ, תודרך ואמר כי יקיימו גם שיחה עם מג'אלי בענין זה.

קבוצת- העל לענין מים, אנרגיה ואיכות הסביבה (17.6.93)

רוזנטל פתח והציג את יונה אטינגר, הציר המדעי בשגרירותנו בווינגטון שהצטרף למשלחת כמומחה בתחום האנרגיה (בנוסף לרן קרול).

לאחר מן הציע רוזנטל שתעשה מטעמנו הצגת נושאים בתחומי האנרגיה ואיכות הסביבה ובחלקה האחרון של הישיבה ידונו הצדדים בנושאי סדר היום.

רן קרול (מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתיות) הציג את תחום האנרגיה בהקשר למו"מ עם ירדן ובהקשר לשיתוף פעולה אפשרי עימה בעתיד. קרול התייחס בדבריו לסוגיית חיבור אפשרי של רשתות החשמל, הפקת אנרגיה מפצלי שמן, הפקת אנרגיה סולרית, אנרגית רוח ואנרגיה גאוטרמית. במהלך הצגת הדברים נשאלו שאלות על ידי בני שיחנו בהקשר לנושאים שהוצגו בין השאר על מבנה מערכת החשמל בארץ, על הקשרים של מערכת החשמל עם השטחים, על קביעת תעריפים וכן שאלות בקשר לפרוייקטים שונים בתחום ניצול אנרגית השמש ופצלי שמן (בסוגיה זו אף הוגש לבני שיחנו נייר שהובטח להם בשעתו). בני שיחנו גילו ענין בסקירה.

במהלך הצגת הדברים על ידי קרול, שהשיב גם לכל שאלותיהם של בני שיחנו נשאלנו האם אנו רואים בחיוב את האפשרות העקרונית של שילוב רשתות המים בין שתי המדינות והשיבונו על כך בחיוב.

לאחר מכן הציג יואב שגיא (יו"ר החברה להגנת הטבע) את הנושאים בתחומי איכות הסביבה בהקשר של המו"מ עם ירדן. שגיא התייחס לנושאי שמירת טבע, הגנה על חיות בר, שמירה על הסביבה והחיים בים. התייחס בדבריו למפגעי כיוב ולטיפול באשפה. למפגעים של יתושים, זכובים ויונים ולעצירת תהליך המדבור.

מחסנה (מנהל רשות נמל עקבה) הגיב בחיוב על רשימת הנושאים שהציג שגיא להוציא הסתייגות מהעדר נושא הקרינה הרדיו-אקטיבית מהרשימה שהוצגה.

שני הדוברים מטעמנו, קרול ושגיא, הצביעו במהלך סקירתם על פוטנציאל של שיתוף פעולה אפשרי לתועלת שני הצדדים.

בהקשר לסקירתם של השניים הצבענו על כך שיש בנושאים שנסקרו משום מתאם מלא לסעיפים מסויימים המופיעים בטיוטת האג'נדה שהוגשה על ידי הירדנים (מיום 10.5.93) למשל סעיפים קטנים 9 ו-11 מתוך רשימת נושאי האנרגיה המופיעים בסעיף 4 (רומי) ואמרנו כי ניתן לראות בכך סיכום חיובי על אותם סעיפים ואולם כאשר נתחדדה השאלה מטעמנו על ידי סייבל, השיב חאדיין כי הם רושמים לפניהם את הסכמתנו לאותם סעיפים אך אין בכך כל קביעה כי הסעיפים הינם מוסכמים. חאדיין הבהיר כי אין הם (הירדנים) רוצים לטפל באג'נדה של קבוצת-העל - על ידי פריטתה לפרוטות אלא כמכלול אחד. ולחילופין הציע חאדיין לאשר סעיף מטעמנו ואחר-כך סעיף שיוצג מטעמם והביא כדוגמא את סעיף זכויות המים. בכך למעשה הובהר מצידו כי אין הוא מתכוון להגיע לסיכום כלשהו.

כתום סקירתו של שגיא ובהקשר לסקירה התפתחו חילופי דברים בין המשלחות בקשר לנושא הקרינה הרדיו-אקטיבית. הנושא עלה שוב כמו בהזדמנות קודמת והירדנים התוכחו איתנו על הצורך בהכללת הסוגיה באג'נדה של קבוצת העל. (הירדנים מתנגדים לניסוח שלנו המציע ENVIRONMENTAL RADIATION ומציעים NUCLEAR RADIATION) הובהר מצידנו שאנו מחוייבים על פי אמנות בין-לאומיות להודיע על כל תקלה רצינית וכי אנו נוקטים בכל אמצעי הבטיחות ולכן אין מקום לדון בנושא בהקשר למצע הדיון בועדה זו וכבר הבהרנו זאת בעבר.

סייבל הבהיר כי הנושא (של הגרעין וקרינה גרעינית) אינו בסמכותה של קבוצת עבודה זו ולכן אין להכליל הסוגיה בנוסח המוצע על ידי הירדנים. אנו עוסקים באיכות סביבה וזה המנדט שלנו, אמר סייבל.

בעקבות קביעה זו התפתחו חילופי דברים קשים בין סייבל לבין חאדדין שנהג כשדרכו לא אחת, בגסות ובתוקפנות מילולית מופגנת.

הדיון הסתיים בלא שהיתה שהות בידי הצדדים לדון בנושא האג'נדה, כמתוכנן, למעט הדיון שהתפתח כאמור במקביל לסקירות המומחים על אנרגיה וסביבה.

קבוצת נעבודה לנושאי כלכלה ופוליטיים - 17.6.93

השתתפו: מצידם - מ.דודין, ע. ג'אבר, קטנאני, מצידנו - בנצור, ענר, מזוז ונויבך

בנצור פתח בכך שעמדתנו בנושא ה"מאחרים מתעכבת, והיא תמסר רק בשבוע הבא.

נויבך סקר את עמדתנו בסוגיה של הסחר בין ירדן לשטחים כדלהלן:

1. אין מבחינתנו כל מניעה במסירת כל מידע רלבנטי רשמי. (מוסר לירדנים כמובטח את ספר תעריפי המכס ומס הקניה).

2. מבחינה כלכלית, ישראל והשטחים הפכו ליחידה אחת, וכך עלינו להתייחס לכך בקשר עם הסוגיה של יצוא מירדן לשטחים, שכן אין לנו כל אפשרות לעקוב אחר תנועת סחורות מהשטחים לישראל. מדובר לכן במעטפת מכס אחת בכל הנוגע ליבוא לשטחים. ההתייחסות היא למצב הנוכחי ולא לפתרון המדיני העתידי.

3. נתוני הסחר בין ישראל והשטחים לשנת 1992 - יצוא לשטחים: כ-800 מליון דולר (סחורות ושירותים). יבוא מהשטחים: כ-900 מליון דולר, מהם 300 מליון סחורות, והשאר שירותים (בעיקר עבודה).

4. הכלכלה של השטחים היא זעירה לעומת כלכלת ישראל, והיא נשענת במידה רבה על הכלכלה הישראלית: כ- אחוז 50 מה-GNP בעזה, וכ- אחוז 35 בגד"מ.

5. בנוגע לתקנים - אין מדובר בהגבלות יבוא אדמיניסטרטיביות, אלא כאמצעי להגנת הצרכן. ישראל מייבאת סחורות בכ-18 מיליארד דולר בשנה. מדובר בשוק יבוא פתוח. התקנים בישראל חלים על כל היבוא לישראל, ומיועדים להגנת הצרכן. גם בארה"ב ובשוק המשותף קיימת דרישה של עמידה בתקנים. לכן אין אנו רואים כל אפשרות לפשרה בנושא זה.

דודין התערב בשאלה: כיצד סחורה יכולה להגיע לישראל כעת כשיש סגר?

מזוז השיב כי הסגר מתיחס לאנשים ולא לסחורות, ובהתאם לכך ניתנים היתרים להעברת סחורות בין ישראל לשטחים. כמו כן, קיימת תנועת סחורות מהשטחים לישראל באמצעות ישראלים. זאת בנוסף לתנועה לא מבוקרת של סחורות בין השטחים לישראל, כגון תוצרת חקלאית שהיא, אגב, סוג המוצרים היחיד האסור ביבוא מהשטחים לישראל.

נויבך מסכם, כי לאור מה שהובהר, יצוא מירדן לשטחים מהווה במידה מסוימת סחר עם ישראל, ולכן לא ניתן להתעלם מכללי היבוא לישראל בסחר זה.

דודין התערב והעיר כי הצגה זו של הדברים יוצרת להם בעיה לאור האילוצים הבינערכיים של ירדן. הם רואים את נושא הסחר עם השטחים כ"אמצעי בונה אימון", וכדגמה לעתיד שיוצר עם כינון השלום.

בנצור הבהיר כי מה שנאמר מתייחס להיבט הכלכלי בלבד, ואין מדובר כלל על ההיבט הפוליטי, שכאן אכן מתייחסים לזה ביבוא לשטחים, ולא לישראל.

ג'אבר העלה בשלב זה מספר שאלות והערות:

1. מהו מאזן התשלומים, להבדיל ממאזן הסחר, שבין ישראל לשטחים?

2. מה הם השירותים שהפלסטינים מיבאים מישראל?

3. אין מקום להנחה כי מוצרים ירדנים אינם עומדים בתקנים.

4. יש לתת עדיפות לשטחים בנושאי סחר ומכס, שכן הם מצויים במצב של נחיתות כלכלית משמעותית לעומת ישראל. כמו-כן, מאחר שמדובר בסכומים מאוד קטנים יחסית להיקף הסחר הישראלי, הרי שגם ההשפעה תהיה זניחה.

דודין הוסיף כי אם המו"מ לשלום אכן יעלה יפה, יגיע השלב גם לדיוני סחר של שלושת הצדדים - ירדן, ישראל והפלסטינים. בשלב הנוכחי, מבחינה מעשית, יש לאפשר לשלשנות הסחר בגדה וברצועת עזה לנהל מגעים עם עמיתיהם בירדן לשם בחינת האפשרויות והצרכים באשר ליבוא מוצרים מירדן לשטחים, וכתוצאה מכך ניתן יהיה לגבש את רשימת המוצרים אותם תתבקש ישראל לאפשר ליצא לשטחים.

בנוגע לאג'נדה לקבוצה - הם קיימו דיונים, ובשבוע הבא יציגו לנו את רעיונותיהם.

בנצור השיב כי אנו שותפים לחלוטין לעמדה שהציג, כי עם כינון ה-ISGA יהיה מקום לדיון משולש בנושא הסחר. כן אנו מסכימים עם ההצעה בנוגע למגעים בין לשכות המסחר לבחינת הצרכים ופוטנציאל הסחר שבין ירדן לשטחים, אשר תוצאותיהם ישמשו כ-DATA BASE להמשך קידום הנושא.

נויבך הבהיר, בתשובה לג'אבר, כי לא התכוון לומר שהמוצרים הירדנים אינם עומדים בתקנים, אלא רק שגם יבוא מירדן, כמו מכל מקום אחר, יהיה מחויב בעמידה בתקנים. כן הבהיר, כי מבחינה פורמלית אכן מדובר ביבוא מירדן לשטחים, ולא לישראל, אולם רצינו להבהיר את המציאות הכלכלית בנושא זה.

לגבי הרשימה שהצגנו - אכן הרשימה אינה מספקת, אך בכל מקרה יש צורך ברשימה כבסיס לדיון ולטיפול. כן צריך להיות ברור שאין מדובר בהיקף יבוא בלתי מוגבל.

דודין השיב, כי זה ברור, וכי סדר הגודל של היבוא צריך להיות בהיקף של 20-30 מליון דולר, כהיקף גרעון הסחר בין ירדן לשטחים.

קבוצת עבודה לענין הבנקים הירדנים (17.6.93):

נוכחים: ד"ר מישל מרטו
מג'לי (איש משה"ח הירדני)
אחז בן-ארי
זאב אבלס

נערכה סקירה של סעיפי מזכר ההכנה האמור לקבע את היחסים בין רשויות הפיקוח של ירדן והאיזור והוכנסו תיקונים קלים בעיקר ניסוחים. כאמור אחת הבעיות הקשורות במו"מ הוא הנסיון הירדני להשמיט כל התייחסות לישראל וקשר עמה.

עם זאת נותרו שתי בעיות פתוחות עליהן לא היתה הסכמה.

1. ד"ר מרטו מסרב לאזכר בקשר להגדרת האזור את המילים יהודה ושומרון. רוצה להשאיר רק את המונח "גדה מערבית". סוכם שנבדוק אם אנו יכולים לותר על איזכור זה במסגרת הגדרת האזור.

2. ד"ר מרטו אינו מוכן להתחייב על משלוח הודעה למפקח על הבנקים איזור כאשר נשלח על ידו דו"ח ביקורת לאחד הסניפים באזור. במהלך הדיון דנו על כך שתשלוח הודעה על הוצאת דו"ח ביקורת וזאת על מנת ליעל את הפיקוח מהצד הישראלי, מה עוד שלמרטו לא היה כל נימוק הגיוני לסירוב. נראה לי שהסירוב (למרות שהוא לא הודה בכך) נובע מעמדתו הפוליטית שלא לקיים כל קשר ישיר עם הרשויות בישראל, דבר שאינו קביל עלינו.

בשולי המשא ומתן

משיחת צד של אלי אבידן עם הרי אנשר (ממח' ירדן במחמ"ד). סיפר שבפגישת חסין עם קלינטון ב-18.6 יבקש הנשיא אישית מהמלך שיפעל לקידום המו"מ בין ישראל וירדן. "התערבות" הנשיא נעשתה ע"פ עצת מחמ"ד שרואה בביקור ובנסיבותיו הזדמנות לקדם ערוץ זה. הנימוקים האמריקאים ללחץ על ירדן פרט לניצול ביקור המלך נוגעים בעיקר ל-3 מכלולים (א) הדבר ישפר, לדעתם את מעמד ירדן בדעת הקהל כאן (יש לראות זאת על רקע הפרסומים בענין תמיכת ירדן בעולם בתקופת מלחמת המפרץ) כבר עתה. (ב) מוטב שהירדנים יתחילו ל"חנך" את דעת הקהל שלהם כבר עתה לגבי מה שעומד לקרות (אשרור האג'נדה), ולא להנחית זאת בבת אחת, פן יבולע לשלטון הירדני (המלך) "כשם שקרה בארץ ערבית אחרת (מצרים)"? ההנחה הרווחת במחמ"ד היא שהמלך יענה ויעשה מחווה כלשהי הגם שאין להם כל ערובה לכך מהצד הירדני. אנשר ביטל הדו"ח שפורסם בקונגרס אודות הדו"ח הסופי על השת"פ הירדני-עיראקי בזמן מלחמת המפרץ. אמר שאין מדובר בדו"ח אלא בהדלפה שכוונה מצד חוגים מסוימים להביך את המלך בעת הביקור כאן. יש בדו"ח עירובם של דברים "מין בשאינו מינו". גורמי מחמ"ד פועלים "לסגור את התיק" הנ"ל אולם הוא, אנשר, לא בטוח שזו תהיה הפעם האחרונה שהנושא מועלה. מכל מקום הגורמים הנ"ל פועלים עתה, בגבעה בצורה נמרצת.

לשאלה בענין המצב הפנימי בירדן, השיב שממשלת ירדן החדשה בראשות מג'אלי נתפסת שם "כממשלה חזקה" (כמובן שהדבר לרצון האמריקאים) שיש לעומד בראשה מנדט ישיר מהמלך לפעול בשני תחומים, בין השאר:

(א) הידוק הקשרים עם ארה"ב וחיזוק התדמית של יחסי הידידות ביניהן.
(ב) מאמץ לשפר היחסים עם המפרציות ובראשן סעודיה. אנשל הדגיש שאין מדובר רק בענין הקשרים הכספיים, חשובים כשלעצמם, אלא בהשגת תמיכה סעודית (ומפרצית) לירדן ולמהלכיה בתחום השלום. "עורף" כזה, במידה וינתן לירדן חשוב לא פחות מנושא הסיוע הכספי. אגב אורח סיפר שהירדנים הרפו לאחרונה ממאמציהם כלפי סעודיה, בהשוואה לעבר הרמת הכתף הקרה המגיעה משם.

הגופים האמריקאים השונים העוקבים אחר ירון חלוקים בינם לבין עצמם כאשר להשפעתו האפשרות של החוק לשינוי הבחירות, העומד עתה להתקבל בירדן (ONE MAN ONE VOTE) על תוצאות הבחירות. במלים אחרות האם הדבר יחליש או יחזק את האחים המוסלמים שם. יש פנים לכאן או לכאן. הממשלה האמריקנית מנסה עתה לעמוד על השפעת הדבר על תוצאות הבחירות. היא לא תמהר לפעול, קודם שתובהר לה השפעתו האמיתית, במידה ואכן ניתן לעמוד על כך למפרע. מאידך לממשלת ירון אין כוונה להכנס לעימות עם האח"ס במידה התברר שהללו אכן מוכנים לעמוד על "רגליהם האחוריות" על-מנת למנוע תיקון זה, מה שלא עומד כעת על הפרק.

בברכה

המשלחת

תפ:רהמ,שהח

נכנס **
**
**
**

מסמך: 638156
חוזם: 6,24408
מ-: השלום, נר: 59, תא: 170693, זח: 0110, דח: מ, סג: סו
סודי/מיד

אל: ראש-הממשלה ושר הבטחון שר החוץ - למכותבים בלבד.

דע: ראש המשלחות למו"מ - וושינגטון.

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית.

מכתב מוברק
=====

הנדון: הדיונים עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (16.6.93)
א. המו"מ במסגרת הערוץ הפלסטיני (לפני הצהרים).
ב. המו"מ במסגרת הערוץ הירדני (אחרי הצהרים).

עיקרי הדברים:

בערוץ הפלסטיני - התקיימה היום פגישה מקדימה בין שלושה מטעמים וארבעה מטעמנו והיא נסבה על הסדרת עבודת הועדות במסגרת הערוץ. במסגרת הפגישה המקדימה העלו הפלסטינים נושאים הקשורים לירושלים, לסגר ולמצב בשטחים.

לאחר הפגישה המקדימה התכנסה הועדה לענין המסמך המשותף (שהיא ביסודה דומה לוועדה לנושא הקונצפט ועוסקת באותם נושאי מהות). הועדה דנה היום בסוגית ה-GOAL וכל הכרוך בהקשר זה - 242, שאלת הישום, הקשר בין שני השלבים וכו'. הועדה לזכויות האדם טרם התכנסה כיוון שטרם הוסכמו מועדי כינוסה.

בערוץ הירדני - בערוץ זה לא התקיימה היום ישיבת מליאה. המגעים התנהלו בינינו, לבין בני שיחנו במסגרת שלוש ועדות-העל - הועדה לנושאי מים אנרגיה ואיכות סביבה, הועדה לנושאי כלכלה בנקאות ופליטים והועדה לנושאי בטחון וגבולות. האוירה היתה חיובית, גם נוכח פעילות שלנו להבטיח התייחסות לנושאים הרצויים מבחינתנו. לא היו סיכומים קונקלוסיביים.
ראוי לציין כי המלך חוסין החל היום ביקורו בווינגטון וחלק מחברי המשלחת הירדנית לרבות ראש המשלחת היו טרודים באירוע זה ונעדרו מן הדיונים עמנו.

א. השיחות בערוץ הפלסטיני - 16.6.93 בוקר

פגישה מקדימה שנערכה במסגרת הערוץ הפלסטיני

נכחו מטעמים: פייצל חוסייני, צאיב עריקאת ונכיל קאסיס

נכחו מטעמנו: רובינשטיין, בנצור, רוטשילד וזהר

המפגש נועד ללבן ולסכם סדרי העבודה של הערוץ ודרכי פעילותן והתכנסותן של הועדות השונות. ואולם במהלך המפגש עלו גם נושאים הקשורים לירושלים, לסגר ולמצב בשטחים.

סוכם בין הצדדים כי היום בתום הפגישה תכונס ישיבה של הועדה לענין המסמך המשותף (שעיסוקה זהה לוועדה שעסקה בסוגיית הקונצפט) ואילו מחר תכונס מליאת הערוץ וגם ישיבה של הועדה לענין קרקע ומים. הפלסטינים

הציעו גם
כי הועדה לענין זכויות האדם תכונס בשעות אחר-הצהריים, דהיינו מחוץ
לקונטקסט וללוח הזמנים של הערוץ הפלסטיני וזאת מטעמים פנימיים
שלהם. (כזכור הם מעוניינים להראות שנושא זכויות האדם הוא מחוץ לנושא
המו"מ) במסגרת חילופי הדברים בסוגיה אמר עריקאת כי הם מבינים שאנו
"שוברים" הסכמות קודמות (דהיינו - ההסכמה לכנס הועדה לזכויות אדם מחוץ
למסגרת המו"מ) ורובינשטיין השיב כי הם אלה ששברו הסכמים והסדרים על ידי
השעית עבודת הועדות (בסבב הקודם), וצמצום מספר המשתתפים במליאה.

הדיון בסוגיה לא הסתיים באורח קונקלוסיבי.

חלקו השני של הדיון נסב, כאמור, על סוגיות ירושלים והסגר, ובפועל בעצם
נדונו נושאי זכויות האדם. פייצל חוסייני העלה הנושא ואמר כי אנו מצרים
ומגבילים את האוכלוסיה הערבית מלהכנס ולצאת מירושלים וכי המניע לכך הוא
פוליטי. קבל על המצוקות הנגרמות לשכבות של האוכלוסיה.

רובינשטיין השיבו כי הסגר הוטל מטעמים בטחוניים וכי אנו שוקדים
כל העת למצוא דרכים להקל ככל שניתן ושלל את הקביעה כי לסגר
מניעים פוליטיים, אם כי יש אינטרפטציות כאלה הן אצל הפלסטינים
והן בחוגים ישראלים, אך הממשלה עשתה זאת רק ממניעים בטחוניים.

רוטשילד חיזק קביעה זו ואמר כי נשקלים היבטים פרקטיים כדי להקל
על המצוקה ונעשים הסדרים שונים כאשר הכל נשקל מזוית הראיה
הבטחונית.

עריקאת קסים ופייצל הקשו ואמרו כי המשמעויות הן פוליטיות ולפיכך
יש להדרש ולעשות מעשה ולשאלת רובינשטיין למה הוא מתכוון - אמר
כי יש להכריע בסוגיות כמו תחולה, סמכויות ותחום גאוגרפי ולהגיע
להסדרי הביניים.

רובינשטיין חזר על קביעתו כי הסגר הוא פועל יוצא מן המצב
הבטחוני וכי יש להפריד בין השיקול הבטחוני לבין התהליך המדיני
אשר לשמו אנו פה וכי צריך לקדם המו"מ על מנת להגיע לתוצאות.

בתום המפגש המצומצם התכנסה הועדה לענין המסמך המשותף ודיווח על
דיוניה. ראה להלן.

קבוצת עבודה לנושא המסמך המשותף - 16.6.93, 11.40

השתתפו: מצד הפלסטינים - חוסייני, עריקאת, קסים, כילאני, אל-ער'א,
והמומחים מנצור וח'לידי.

מצדנו: רובינשטיין, בנצור, רוטשילד, סייבל, בן ארי, גלעד, ענר, אבידן
ומזוז.

המפגש התרכז בעיקר בדיון בנוסחי ה-GOAL בטיוטות הצהרת העקרונות שלנו
ושל הפלסטינים. הדובר העיקרי מצדם היה עריקאת.

1. עריקאת פתח בהסבר, מדוע יש צורך במסמך משותף, לדבריו:

- * יש לבסס המשך המו"מ על בסיס מוצק.
- * המסמך ישמש להנחיות להמשך המו"מ.
- * יש צורך להנחיל תחושה של הישג.

הוא ציין כי רעיון חילופי המסמכים ניזום על ידם וטען כי אנו הם אלה
שעצרנו התהליך מסיבות פוליטיות, בגלל המשבר הממשלתי. רובינשטיין הגיב

בצער על הערות אלו והציע לדון לגופו של ענין.

עריקאת הציע להמשיך מן הנקודה בה הפסקנו ולהגיע, אם אפשר, להצהרת עקרונות תוך חילופי ניסוחים והצעת פתרונות לחילוקי הדעות באמצעות ניסוחים מוסכמים.

2. רובינשטיין שלל בתחילת דבריו קיומה של "אג'נדה נסתרת" מצדנו ועירוב אלמנטים של פוליטיקה פנימית, והביע צער על החשדנות המובעת מצד הפלסטינים. הוא הזכיר כי על אף היתרון שבהגשת נייר משלנו הצענו אנו להם להגיש נייר משלהם כבסיס לדיון בסבב הקודם, כדי לקדם הסכמה. אך לאחר שלא עשו כן הגשנו אנו מסמכנו, במסמך זה ניסינו ללכת לקראתם, במיוחד בסוגיות ה-GOAL, הבחירות וסמכויות החקיקה, אבל גם בנושאים אחרים, לעומת זאת המסמך שהוגש על ידם היווה חזרה על עמדותיהם הבסיסיות. ניתוחנו מצביע על כך שעמדותיהם לא השתנו למעשה מאז מדריך ואילו נסיונות הגישור על הפערים נעשו מצדנו בלבד. רובינשטיין ציין כי יש לנו בעיות בניסוחים שונים של הנייר האמריקאי, אך אין אנו דנים עם הפלסטינאים על מסמך אלא על נושאים ואנו מצפים לשמוע דבריהם.

3. עריקאת אמר כי הם מנסים לגשר על הפערים במקביל לדיון בנושאי הבסיס שאין להתעלם מהם - הטריטוריאליזם, ירושלים וההתנחלויות.

מציע לדון בסעיפי הניירות לגופם ומקוה להגיע לנייר משותף לקראת תום הסבב.

4. בהמשך נערך דיון על ה-PREAMBLE של הטיוטא הפלסטינית להצהרת עקרונות שניסוחו להלן:

PREAMBLE:

THE PALESTINIAN AND ISRAELI SIDES AGREE ON THE FOLLOWING PRINCIPLES IN ORDER TO FACILITATE THE PROGRESS OF NEGOTIATIONS. IT IS THE UNDERSTANDING OF BOTH SIDES THAT THESE PRINCIPLES, WHILE CONSTITUTING AGREED BASES FOR THEIR NEGOTIATIONS, GOVERN THE WHOLE PROCESS UNTIL THE ACHIEVEMENT OF THE DETAILED AND FINAL AGREEMENT.

רובינשטיין שאל אם מדובר כאן על הסדרי הביניים או על הסדר הקבע ועריקאת הבהיר כי מדובר על ההסכם המלא של הסדרי הביניים ועל הקשר בין הסדרי הביניים והסדר הקבע. הסכמנו לנוסח זה עוד בסבב קודם.

5. לאחר מכן הקריא עריקאת את הסעיף הראשון בטיוטתם כלהלן:

1. THE OBJECTIVE OF THE PEACE-PROCESS IS TO REACH A JUST, LASTING AND COMPREHENSIVE PEACE SETTLEMENT THROUGH DIRECT NEGOTIATIONS BASED ON U.N. SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS 242 AND 338, THE PRINCIPLE OF LAND FOR PEACE AND IN COMPLIANCE WITH INTERNATIONAL LEGALITY.

THE NEGOTIATIONS BETWEEN THE PALESTINIAN AND ISRAELI SIDES WILL BE CONDUCTED IN TWO PHASES, WHICH ARE INTERLOCKED AS AN INTEGRAL WHOLE BASED ON THE AFORE-MENTIONED RESOLUTIONS.

IT IS THE UNDERSTANDING OF BOTH SIDES THAT NOTHING SHOULD BE DONE IN THE INTERIM PERIOD THAT MAY PREEMPT OR

PREJUDICE THE OUTCOME OF FINAL-STATUS NEGOTIATIONS. THE AGREEMENT REACHED WILL ACHIEVE THE FULL IMPLEMENTATION OF UNSC 242 AND 338.

רובינשטיין הגיב כי אנו מצדנו הגשנו נוסח שלקח בחשבון רצונותיהם בנוגע לאחידות התהליך ו-242. רובינשטיין ציין כי 242 מופיעה בניסוחנו 3 פעמים וכי דיברנו על INTERLOCK בזמן וגם במידה מסוימת במהות, כן הוספנו את כלליות התהליך. הבינונו כי הם מסכימים לנוסח ביסודו למעט תיקונים שביקשו, הלכנו לקראתם בניסוחים אך למרות זאת בסופו של דבר התעלמו מהנוסח שלנו, הגישו נוסח קיצוני, הכולל התייחסות לנושאים שאינם כלולים בהסדרי הביניים כגון פירוש 242 (שטחים תמורת שלום), ליגליות בינלאומית ויישום 242.

"חזרה למעשה לתחילת המו"מ גורמת לאיבוד אמינות", ציין רובינשטיין. עריקאת הגיב כי במסגרת התהליך האחד על שני שלביו יכול הוא להסתפק באיזכור לשון 242 - איסור רכישת שטחים במלחמה - ובאשר ללגיטימיות הבינלאומית, הרי הכוונה היא לקיים את מגילת האו"ם, הכרזת זכויות האדם והחלטות האו"ם.

6. בהמשך השיחה התקיים דיון בשאלה האם עדיפים ניסוחים בהירים או ניסוחים עמומים.

עריקאת טען כי יש צורך בניסוחים מדויקים שלא ישאירו אי בהירות. לדעתו הלשון בה השתמשו היא ברורה ועשויה לשמש בסיס חזק שלא ניתן לפירושים שונים. רובינשטיין הבהיר כי על אף העובדה שכל צד רוצה שעמדתו תיתקבל בהירות הרי פשרה מעצם טבעה, ובמיוחד כאשר היא מהווה צעד לקראת הסכם ולא ההסכם עצמו, עשויה לכלול ניסוחים עמומים המכונים לעתים CONSTRUCTIVE AMBIGUITY, אשר כל צד יכול לפרשם כרצונו. עמימות זו לא יכולה להישאר לעד ויהיה צורך בהבהרות.

עם זאת, ציין רובינשטיין, אין אנו חושבים שניסוחינו עמומים - לשוננו ברורה מספיק, מבוססת דיה על הזמנת מדריך וגמישה מספיק כדי שניתן לבנות עליה את המשך המו"מ. דוגמאות לכך הן השימוש בקומפרהנסיביות שהפכה לדאבוננו למילת קוד לתיאום בין-ערבי כמו"מ, תיאום שלא תמיד ראינו בחיוב, בגלל התלות ההדדית המשתקת לעיתים, אבל השתמשנו בלשון מדריך ואף ציטטנו במדויק נוסחה המצביעה גם על כוללניות התהליך. יתר על כן, רובינשטיין שלל השאלה הנשאלת לעתים על ידי הפלסטינים, מה יבטיח את הדיון בשלב הקבע. התשובה לכך, הבהיר רובינשטיין, היא שישראל ממלאת הסכמים עליהם היא חתומה, ויש לה רקורד ברור.

רובינשטיין חזר והסביר כי הניסוח הפלסטיני לאי קביעת עובדות מטשטש את ההבדל בין שלבי הסדר הביניים והסדר הקבע וייצור חיכוך מתמיד לגבי כל מעשה שיעשה בשטח ובאשר ליישום 242 לא ברור לנו למה הכוונה.

רובי סייבל הסביר כי הכללת החלטות האו"ם במסגרת הלגיטימיות הבינלאומית אינה תופסת מכיוון שאלו הן החלטות פוליטיות ולא דוקא משפטיות ואין אנו מוכנים לקבלן כהגשמת החוק הבינלאומי.

עריקאת הגיב כי הוא יודע שממשלת ישראל מקיימת הבטחותיה ועל כן הוא מודאג מכיוון שממשלת ישראל מחוייבת להמשך תהליך ההתנחלויות, מחוייבת לסיפוח ירושלים ולשינוי המצב בה, ועל כן יש לדבוק בהחלטות האו"ם השוללות זאת. הם מתנגדים לשיטת הסלמי. רובינשטיין אמר שעדיף סלאם על סלמי.

הבהירות, לדעת עריקאת, חייבת להתייחס בעיקר למטרת המו"מ שהיא קיום תהליך אחד בין שני שלבים שאין לגבי שלב הדיונים שלו TERMS OF REFERENCE נפרדים. הלשון איפוא, היא שתעניק בסיס איתן למסמך שיהיה GUIDELINES להמשך המו"מ.

7. המשך השיחה התנהל דיון בין רובינשטיין וסייבל לבין קאסיס בנוגע ליישום 242 ו-338 והלגיטימיות הבינלאומית ולשאלת תאימות הנוסח הפלסטיני להזמנת מדריד. קאסיס שאל מדוע לא ניתן לדבר על יישום 242, כאשר קיבלנו למעשה את החלטה של 338 כבסיס למו"מ, ובה מדובר על יישום 242 על כל חלקיה - כלומר בכללותה. רובינשטיין אמר כי אנו הצענו הרי לצרף החלטות אלו למסמך מבלי לתת להם פירושים. אין לצטט חלקים מההחלטה בהקשר פוליטי שאינו מקובל עלינו, ואין בו צורך.

8. רובינשטיין העיר מנסיונו כי אנו מכלים זמננו בניסוחים לגליסטיים שלאחר ההסכמה עליהם אין איש חוזר ומעיין בהם ועריקאת השיב כי אין הם מעוניינים במילים שמהות SELF EMPTYING DEVICE

9. קמיל מנצור הגיב כי מטרת המו"מ בחודשים האחרונים היתה להבהיר את עקרונות

ההזמנה למדריד ולהופכם לבסיס להתקדמות, על כן אולי כדאי להתרכז בפירוש משותף למדריד. רובינשטיין הגיב שכהיענות לפלשתינים הוספנו דוקא אלמנטים חדשים למדריד כגון הקישוריות והכוללניות ועוד. עריקאת חזר ואמר כי למרות זאת אנו מתעלמים מהרלוונטיות של 242 לשני השלבים.

10. רובינשטיין ביקש מעריקאת למנות את הקשיים שיש לו עם הניסוח שלנו של סעיף ה-GOAL, כלהלן:

1. THE GOAL OF NEGOTIATION AND TERMS OF REFERENCE

DIRECT NEGOTIATIONS BETWEEN ISRAEL AND THE PALESTINIANS, IN THE FRAMEWORK OF THE OBJECTIVE OF A JUST, LASTING AND COMPREHENSIVE PEACE, BASED ON RESOLUTIONS 242 AND 338, PER THE MADRID INVITATION, TO BE CONDUCTED IN TWO PHASES:

(1) TALKS CONDUCTED WITH THE OBJECTIVE OF REACHING AGREEMENT ON INTERIM SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS.

(2) BEGINNING THE THIRD YEAR, NEGOTIATIONS ON THE PERMANENT STATUS WILL TAKE PLACE. THESE NEGOTIATIONS WILL BE CONDUCTED ON THE BASIS OF RESOLUTIONS 242 AND 338.

THE PROCESS IS ONE; ITS TWO PHASES ARE INTERLOCKED IN THE AGREED TIME FRAME; THE FIRST PHASE WILL ALSO NATURALLY BEAR RELEVANCE TOWARDS THE SECOND PHASE, WITH THE UNDERSTANDING THAT ALL OPTIONS FOR THE SECOND PHASE REMAIN OPEN TO THE PARTIES TO AGREE IN THE FRAMEWORK OF THE ABOVE MENTIONED AGREED BASIS.

THE TERMS OF REFERENCE OF THIS PROCESS ARE THE MADRID INVITATION (ATTACHED). RESOLUTIONS 242 AND 338 ARE ATTACHED AS WELL.

עריקאת אמר כי קשיים אלה מתרכזים בנקודות הבאות:

- * המנעות מהחלת 242 על שני השלבים.
- * עמימות רבה מדי בנושא ה-INTERLOCK.
- * השארת האופציות פתוחות להסדר הקבע - וזאת שלא רק במסגרת 242.

11. רובינשטיין אמר שאנו מעדיפים התרכזות במו"מ במרכיבי הסדר הביניים המהותיים במקום בניסוחים הפוליטיים הללו.

ב. השיחות בערוץ הירדני - 16.6.93 אחה"צ

שיחות רובינשטיין עם טראונה ודודין (16.6.93)

א. בבוקר שוחח רובינשטיין עם טראונה וביקש כי בנושאי סחר ובנושאי מים ואיכות הסביבה יגלו עמדות פתוחות של שיתוף פעולה. לאחר המאמץ שנעשה

מצידנו להשיג אישור ליבוא ירדני לשטחים בתחום הסחר והנכונות שלנו כמו"מים האחרים. כן שוחח בנצור עם מרטינז וביקש כנ"ל, וכן כי נושא קידום המו"מ יועלה בשיחת קלינטון עם המלך.

ב. בהגיענו למחמ"ד שוחח רובינשטיין עם השר לשעבר מרואן דודין שהיה מ"מ ראש המשלחת והעלה אותן נקודות. דודין היה מתודרך על-ידי טראונה.

ג. היום לא התקיימה ישיבת מליאה במסגרת הערוץ הירדני והמו"מ בערוץ זה נערך במסגרת הועדות בלבד.

השיחות במסגרת קבוצת העל- לנושאי מים, אנרגיה ואיכות סביבה (16.6.93)

השתתפו מטעמם: חדאדין, מחאסנה, אל-אייד, אבו נעמה, באני האני בדראן, באבן וקצרנית
השתתפו מטעמנו: רוזנטל, סייבל, קרול, שגיא, אבידן וזהר

בפתח הדיון קדמו הצדדים בברכה את המומחים החדשים שהצטרפו לקבוצה: מחאסנה ואל אייד מצדם ורן קרול (מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתית) מצדנו.

חדאדין פתח והציע לייחד זמן דיון (במסגרת קבוצת העל) לכל נושא, דהיינו לייחד דיון למים, לאנרגיה ולנושאי איכות הסביבה. הסכמנו להצעה ורוזנטל אף הציע שהזמנים יחולקו באורח שווה. בהמשך הסתבר שלא עמדנו במימוש הכוונות משום שכל זמן הדיון הוקדש לנושא עיצובה של האג'נדה השייכת לקבוצת העל ובעיקר התמקד הדיון בעניין ה- PREAMBLE לאג'נדה.

חדאדין ביקש לדעת מה לא נראה לנו בניסוחים שהוגשו מטעמם משום שלדעתו הניסוחים שהוגשו לנו היו מאוד מתונים.

סייבל ורוזנטל אמרו שדעתנו לא נוחה מן הניסוח של המבוא (PREAMBLE) כפי שהוא בא לידי ביטוי במסמך הירדני שהוגש לנו ב-10.5 (נוסח מספר 002) וזאת משום שהוא טעון באמירות ובקביעות פוליטיות ואין זה מעניינה של קבוצה זו להתייחס לאספקטים פוליטיים או לקביעת סדרי עדיפויות בטיפול בנושאים. דבר זה, אמרו סייבל ורוזנטל מסור בידי הדרגים הבכירים בשני הצדדים וכל מה שמוטל עלינו הוא לעסוק בנושאים לגופם בהיבטים הפרקטיים. השניים הוסיפו כי אג'נדה בקבוצת דיון כזו צריכה להיות רשימת נושאים לדיון ללא מטען פוליטי וללא "צבע" או מטען המעיק על העניינים המעשיים. חדאדין אמר שהוא אינו יכול לנתק העבודה של קבוצת העל מן ההקשר של האג'נדה הכללית שסוכמה ב- 28.10.92 ולכן יש מקום לאיזכור סוגית הקונפליקט בינינו (בין ירדן לבין ישראל) שכן זו הסיבה שאנו יושבים כאן - לישב את הקונפליקט ביננו.

בהקשר לסוגיה זו הוחלפו דעות בין הצדדים ברוח העמדות שהוזכרו לעיל.

לקראת תום הדיון הגיש סייבל לבני שיחנו שני נוסחים אלטרנטיביים שהם הצעותינו החילופיות למבוא אפשרי לאג'נדה של קבוצת- העל.

הוצע לירדנים, והם קיבלו זאת, לעיין בנוסחים ולחזור מחר עם תשובה

והערות.

בטרם התפזרה הישיבה הובהר מטעמנו כי אין מניעה מבחינתנו לקשור האג'נדה בקבוצת-העל לאג'נדה הכללית שהוסכמה ב- 28.10.92 וכי ברור שלא יהיה זה נכון להתלות דיון בנושא אחד עד שיגמר הדיון ויסוכם נושא אחר (למשל התלית ההתקדמות בנושאי אנרגיה או איכות סביבה בהתקדמות בנושא המים).

להלן שני הנוסחים האלטרנטיבים שהגשנו לירדנים:

נוסח א'

PREAMBLE

FURTHER TO THE AGREED COMMON AGENDA OF OCTOBER 28, 1992, THE PARTIES HAVE AGREED TO THE FOLLOWING DETAILED AGENDA ON THE ISSUES OF WATER, ENERGY AND THE ENVIRONMENT.

נוסח ב'

PREAMBLE

WHEREAS THE PARTIES WISH TO ACHIEVE A SETTLEMENT OF ALL OUTSTANDING WATER ISSUES BETWEEN THEM AND

WHEREAS THE PARTIES WISH TO INCREASE THE AVAILABILITY OF WATER RESOURCES FOR THE MUTUAL BENEFIT OF BOTH PARTIES AND

WHEREAS THE PARTIES HAVE AGREED TO COOPERATE IN THE PROTECTION AND IMPROVEMENT OF THE COMMON ENVIRONMENT AND

WHEREAS THE PARTIES HAVE AGREED TO COOPERATE FOR THE MUTUAL BENEFIT IN THE FUTURE DEVELOPMENT OF ENERGY RESOURCES AND

WHEREAS THE PARTIES HAVE AGREED TO COOPERATE IN THE PROTECTION AND DEVELOPMENT OF THE JORDAN RIFT VALLEY

THE FOLLOWING COMMON AGENDA HAS BEEN AGREED:

הקבוצה לנושאי פליטים, כלכלה ואח' - 16.6.93

בנצור פתח בהודעה כי התיחסותנו בנושא ה"מאחרים" - פלסטינים שיצאו מהשטחים "בכרטיס יוצא", ולא שבו לשטחים עם תום המועד שנקצב באישור היציאה - תנתן מחר. כן ביקש לדעת, האם הכינו הצעה לאג'נדה לקבוצה שלנו כפי שסוכם אתמול.

דודין ביקש להבהיר בפתח דבריו כי נפלה אי-הבנה מצידם אתמול בנושא היצוא לשטחים, וביקש להבהיר עמדתם בסוגיה זו:

1. מדובר ביצוא מירדן לגד"מ ולרצועת עזה, ולא לישראל.
2. היצוא לא יהיה כפוף לתשלומי מכסים.
3. רשימת המוצרים ליצוא לשטחים לא תקבע על-ידי רשות רשמית ישראלית. הרשימה שנמסרה להם אינה מספקת. יש לאפשר לתושבי השטחים ליבא מירדן כל מה שהם רשאים ליבא ממדינות אחרות.
4. כאשר תכונן הרשות לשלטון עצמי פלסטיני (ה-ISGA), יהיה מקום לדיון משולש בין ישראל, ירדן והפלסטינים בנושא הסחר.

5. מוכנים לקיים דיונים גם בנוגע ליחסי הסחר שישררו בין ירדן לישראל עם כינון השלום בין שתי המדינות.
6. הם מבקשים לקבל עותק באנגלית של ספר תעריפי המכס הישראלי, וכן פרטים על הפרוצדורה של מעבר אנשים וסחורות בגשרים, ועל המגבלות הבטחוניות בהכנסת מוצרים לשטחים. לטענתו, אמצעי הבדיקה הטכניים הקיימים, כגון מכשירי שיקוף, מאפשרים בדיקה מספקת, ואין הצדקה להגבלות רחבות על היבוא לשטחים.

בנצור העיר כי אנו שמחים על ההבהרות שניתנו בנושא הסחר, לאחר עמדתם המאכזבת אתמול, וכי נעיר על הדברים שהוצגו על ידם לאחר בחינה והתייעצות. כן ציין כי בנוסף למגבלות הבטחוניות בנוגע ליבוא לשטחים קימות גם מגבלות אחרות, כולל נושא עמידה בתקנים ישראלים.

ע. ג'באר העיר כי ירדן פועלת על-פי התקנים הכינ"ל, וכי הצרכנים והיבואנים הם שצריכים להחליט אילו מוצרים ליבא, ולא ישראל.

א. בן-ארי השיב, כי מבחינת ישראל, מרגע שסחורה עוברת את הגשרים היא נחשבת כיבוא לישראל, ועליה לעמוד בדרישות היבוא לישראל, בהעדר מחסומי מכס בין ישראל לשטחים. מבחינת בדיקות הבטחון, נערכת כעת עבודה להגדלת הקיבולת של מערך הבדיקות הבטחוניות. לגבי הפטור ממכסים והרחבת רשימת המוצרים, הנושא נמצא כעת בבדיקה במשרדים הרלבנטיים, אולם חשוב להדגיש כי הבקשה לפטור ממכסים היא בעייתית.

דודין הגיב כי לא מקובלת עליהם, פוליטית, הגישה הישראלית הרואה בשטחים חלק בלתי נפרד מישראל לענין הסחר, וכי גם מבחינה מעשית ידוע להם שאין תנועה חופשית של סחורות מהשטחים לישראל.

ג'באר הוסיף כי מבחינת ירדן מדובר בסחר עם השטחים, ומבחינתם ישראל צריכה לפעול למניעת מעבר הסחורות אליה. כן ביקש לקבל תיעוד רשמי באשר לתקנים המחייבים בישראל.

בסיום הישיבה סוכם כי הירדנים יציגו מחר את רעיונותיהם בנוגע לאג'נדה של הקבוצה, ואנו נתייחס לכך, ונציג בהמשך מסמך נגדי.

קבוצת העבודה לעניני בטחון וגבולות - 16.6.93

משתתפים מן הצד הירדני: עבדאללה טוקאן (יו"ר), גנרל שורדום, מוסא בריזאת, השגריר קאד'י, גנרל כורדי

משתתפים מצידנו: דני רוטשילד, נחמן טל, ועמוס גלעד.

1. טוקאן פתח את הישיבה בהצגת הצעה לסדר יום זמני ל"קבוצה הבטחונית". לדבריו ההצעה הינה נגזרת שלל האג'נדה הכללית. סדר הסעיפים ערוך על פי סדר העדיפויות הירדני:
א. סוגיית הגבול ו"שטחים ירדנים כבושים" (המינוח הירדני לשטחי המחלוקת לאורך גבול ירדן - ישראל). מכלול זה הוגדר כנושא בעל העדיפות העליונה מבחינת ירדן.

ב. המצב הבטחוני באיו"ש והשלכותיו על המצב הבטחוני בירדן. נושא זה הוצג בצורה לא מסודרת ובשתי גירסאות. הגדרה אחת על ידי טוקאן והשניה על ידי בריזאת. על פי טוקאן מצב בטחוני רעוע באיו"ש משליך על יציבותה הפנימית של ירדן ואילו בריזאת טען, כי הכוונה בסעיף זה הינה להסדיר הבטחון בתקופת הסדר הביניים. רוטשילד השיב, כי האחריות הבלעדית לביטחון בתקופת הביניים מוטלת על

ישראל.

ג. נושאים צבאיים ולא צבאיים כשהכוונה בעיקר להתנחלויות והשפעתן על יציבותה של ירדן.

ד. מכלול הטרור לסוגיו השונים - טרור אישי, טרור קבוצתי, טרור מדינה וכו'.

ה. הימנעות הדדית מאיומים של מדינה אחת נגד רעותה. למכלול זה קשר וזיקה הדוקים לדיונים בערוץ המולטילטרלי.

ו. C.B.M. בילטרלים מותנים בהסכם מדיני. השגת הסכם מדיני, אליבא דטוקאן מותנית בראש ובראשונה בהתקדמות ממשית בערוץ הפלשתיני.

2. דני רוטשילד השיב כדלקמן:

א. אנו רושמים לפנינו את ההצעה הירדנית ונגיב עליה בתחילת שבוע הדיונים השני.

ב. הסעיף ה-1 במצב הבטחוני ביו"ש אינו נראה רלוונטי לדיוני הערוץ הבטחוני;

ג. C.B.M. - ההגיון צריך להיות הפוך מזה המוצג על ידי ירדן, קרי: צעדים בוני אמון סוללים את הדרך להכנה פוליטית ולהסכם מדיני ולא ההיפך.

3. בכוונתנו להכין ולשלוח לאישור הצעתנו לאג'נדה.

בברכה

המשלחת

תפ: רהמ, שהח, ראשהממשלה

313 יוני-כסלו

נכנס **
**
**
**

מסמך: 636478
חוזם: 6,22387
מ-: השלום, נר: 24, תא: 160693, זח: 0021, דח: מ, סג: שמ
שמור/מידי

א ל: ראש-המשלה ושר הבטחון, שר החוץ - למכותבים בלבד.

ד ע: ראשי המשלחות למו"מ, וושינגטון.

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית פלסטינית.

מכתב מוברק
=====

הנדון: המו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (15.6.93)
א. השיחות בערוץ הפלסטיני.
ב. השיחות בערוץ הירדני.

עיקרי הדברים: !
! בערוץ הפלסטיני התקיימה היום ישיבת מליאה (ללא ישיבת וועדות) בה הוחלפו דעות בינינו לבין בני שיחנו לגבי המשך התהליך וההדגשים בהם יעסקו המגעים בסבב זה! ! תוך הקרנה פסימית של הפלסטינאים והתרכזות בנושאים כמו התנחלויות וירושלים. !

עם זאת שני הצדדים חזרו והביעו מחויבותם לתהליך ולהמשכת המאמץ להגיע ! לתוצאות. סוכם להתרכז בנייר עקרונות ולצורך זה הוקמה ועדה לליבון הסוגיות !

! הקשורות בנייר המוצע. !
! !

! בערוץ הירדני התכנסה המליאה (בראשותו של טראונה) לישיבה קצרה שגם בה הובעה על ידי שני הצדדים המחויבות להמשך התהליך. סוכם על דעת שני הצדדים כי עיקר !

! הדיונים יתרכזו במהלך סבב זה במסגרת וועדות המשנה, ואכן בתום המליאה התכנסו ! ! שלוש קבוצות העבודה לישיבתן הראשונה, כל אחת בתחומה והן עסקו בעיקר בליבון !
! כוונות הדיון שיהיו בהמשך. !

א. המפגש בערוץ הפלסטיני - 15.6.93 בוקר

1. הפלסטינים הגיעו בהרכב מצומצם, לדבריהם גם מסיבות טכניות. השתתפו מצד: עכד אל-שאפי, עריקאת, קסיס, סועד אל-עאמרי וזכריה אל-אגא. כן השתתפו שני נציגים ירדנים וכתבנית.

עבד אל-שאפי מסר לרובינשטיין כי הוא יוצא הערב ללונדון בגלל התחייבויות מוקדמות ועל כן ימלאו קסיס או עריקאת את מקומו.

2. בפגישתו המוקדמת עם רובינשטיין, אמר עכד אל-שאפי כי קבוצות העבודה לקונצפט ולקרקע ומים מיצו עצמן ובאשר ל- EARLY EMPOWERMENT תחילה יש לעסוק ב-BASICS ואת זה יש לעשות במליאה. באשר לקה"ע לזכויות האדם, זו תכונס כאשר יצטרף חוסייני. העיר גם הערות גם באשר לאמריקנים. רובינשטיין אמר כי האמריקנים מנסים לסייע לגישור הפער, ובאשר לוועדות יש להמשיך בהן כדי לנהל משא ומתן רציני. הוסיף כי יש לצאת מהגישה הפסימית

ולחפש יחד דרך ריאליסטית להתקדם. סוכם כי יחזרו לדון בועדות לאחר כינוס המליאה.

בפועל כונסה היום המליאה בלבד.

3. עיקר המפגש הוקדש לדברי עבד אל-שאפי שהציג העמדה הפלסטינית הנוכחית בנוגע להמשך התהליך, תוך שימוש בניסוחים קשים - מהותית ומילולית - ולאחר מכן לתשובתו של רובינשטיין לטענות אלו.

להלן עיקרי הדברים שהוקראו ברובם ע"י עבד אל-שאפי מן הכתב:

עבד אל-שאפי פתח ואמר כי אין להם התנגדות לעבוד עימנו על הצהרת עקרונות בסיסיים אבל הזהיר כי אין הוא יכול להיות אופטימי לגבי המשך התהליך אם לא נגיע להסכם על כך. התהליך, לדבריו, מצוי במשבר עמוק ואם לא נתקדם הרי הוא עומד בסכנה.

עבד אל-שאפי טען כי על אף העובדה שהנסיון להגיע להסכם עקרונות בסבב הקודם לא צלח, הם שמו לב למספר ניסוחים חיוביים מצדנו, בעיקר בעניין האחדות הטריטוריאלית (TERRITORIAL UNITY) ובמספר עניינים הקשורים לבחירות, יש גם דברים שניסינו לעקפם באמצעות ניסוחים מעורפלים - כגון בנושאי קרקע ותחולה (JURISDICTION), אבל בעקרונות היסוד לא חל שינוי:

* בנושא תנאי היסוד (TERMS OF REFERENCE), אנו מנסים, לדברי עבד אל-שאפי, להתעלם מהצורך ביישום ה-INTERNATIONAL LEGALITY בתקופת הביניים המתמצה בהחלטות האום ובאמנת ג'נבה (בהמשך דבריו התייחס גם למגילת האום ולהצהרת זכויות האדם). ההתעלמות מן הקביעה הכלולה ב-242 לאי רכישת שטחים בכוח גורמת לכן לסגירת אופציות להסדר הקבע, והעדר תנאי יסוד ברורים מדגיש את העדר האיזון בין ישראל לפלסטינים בשטחים.

* מדיניות ישראל בנושאי ההתנחלויות וירושלים, המצויים במרכז התהליך, מדיניות הגורמת לשלילת זכויות הפלסטינים בירושלים, סוגרת את הפתח לשלום, ויחד עם צעדי ישראל בשטח, ובמיוחד ניתוק ירושלים מן השטחים, פוגעת בזכויות האדם ובחוק הבינ"ל ולמעשה קובעת אף היא מסמרות לא רק לגבי הסדר הקבע אלא גם לגבי הסדר הביניים.

* לוח הזמנים שנקבע במדריד נשבר למעשה, ומי יתקע לידי הפלסטינים כי התהליך אכן יבוא לידי מימוש וכי ישראל אכן תמלא התחייבותיה עפ"י 242. ללא לוח זמנים מוגדר וקבוע מהווה הדיון על הסדרי הביניים עילה להתחמקות מדיון בהסדרים הפוליטיים הדרושים לפתרון אמיתי של הבעיה. על כן, במקום להמשיך ולדון עמנו על הסדרי ביניים במשך 10 השנים הבאות, אולי רצוי לדון כבר עתה בהסדר הקבע. הם יודעים, לדברי עבד אל-שאפי, כי אין אנו מוכנים לדון עמם בהקמת מדינה פלסטינית, אך זו שאיפתם ואין להתחמק מכך.

* אשר למצב בשטח, הם מוטרדים מהדרדרותו ומהצהרות רה"מ בנוגע להשעיית החלתם של האמצעים לבניית אמון בשטחים (רויטר 14.6.93), דבר הפוגע במורל האוכלוסיה בשטחים.

על כן, על ישראל, לדברי עבד אל-שאפי:

- לנקוט בשטח עצמו במדיניות נכונה;

- לנקוט במו"מ עמדות שתכלולנה את ירושלים.

על אף שהדברים חוזרים על עצמם הרי, לדברי עבד אל-שאפי, יש לחזור ולהדגיש כי יש צורך להגיע להסדר מכובד שיבוסס על שיוויון וצדק ויעניק לפלסטינים חירות וחופש. המשך הדיון על הסדרי הביניים בלי זכויות בסיסיות אלו אין

להמשיך ולדבוק בהמשכו.

הנסיון להשיג הצהרה בנוגע לעקרונות הבסיסיים הוא על כן צעד בכיוון הנכון ויתרום להשגת שלום צודק והוגן.

4. רובינשטיין פתח דברי תשובתו בהבעת צער על דברי עבד אל-שאפי ובהצבעה על העובדה כי מה שמצוי על שולחן המו"מ אינו צריך להוביל למסקנות הפסימיות שלו. אחריותנו כלפי ממשלתנו והציבור שלנו, אמר רובינשטיין, מחייבת אותנו להמשיך ואין לראות המצב בשיחות כמשבר בשום פנים.

בהמשך התייחס רובינשטיין לנושאים שהעלה עבד אל-שאפי:

* בנוגע להצהרת העקרונות הזכיר רובינשטיין, כי הרעיון הוא רעיון פלסטיני שאנו נענינו לו ברצון מכיוון שבאמצעותו ניתן להצביע על מה שהושג ועל הדרך לפתרון.

מכיוון שאנו רוצים לפתור בעיות, ציין רובינשטיין, נענינו גם להצעה האמריקנית לסייע לגישור על פני הפערים, וזאת על אף ניסוחים מסויימים בה שגורמים לנו בעיות.

* בנוגע למצב בשטחים הזכיר רובינשטיין את הצעתנו לקיים עמם מגע שוטף בארץ על מנת לפתור בעיות על-אתר, דבר שיענה גם לבעיותיהם.

רובינשטיין הבהיר כי הסגר הוטל בעקבות סדרת רציחות ונועד למטרות בטחוניות בלבד, ולא למטרות אחרות. הוא יצר בעיות לשני הצדדים, בעיות שאנו מנסים לפתור בשטחים באמצעות הגברת ההשקעות בהם והגדלת תקציב המינהל האזרחי, וכן רשיונות עבודה בישראל, ובאשר לירושלים הרי ניתנו הקלות בכל האספקטים האפשריים – דת, תעסוקה, לימודים, בתי חולים, עתונאים וכו'.

באשר למצב כמו"מ, אמר רובינשטיין, כי בדיקה שנערכה אצלנו העלתה כי כמעט בכל נושא היתה תזוזה מצדנו אבל לא מצדם. לא ניתן להסיק מכך כי אבד הכלח על הסדרי הביניים. אנו מאמינים כי ניתן להגיע להסדרי ביניים שיביאו לשינוי משמעותי בשטחים, ועל כן יש לתת לכך סיכוי.

הניירות המצויים על שולחן המו"מ מציבים בסיס נוח להתקדמות ואם יש רצון להתפשר, דבר שאינו מהווה סיכון לגבי הפלסטינאים, ניתן להתחיל לדון גם בהעברת סמכויות מוקדמת (EARLY EMPOWERMENT).

רובינשטיין הציע לכנס מחדש את שלוש קבוצות העבודה ולנסות להגיע למסמך משותף.

5. עבד אל-שאפי חזר בדברי תשובתו לנושא ההתנחלויות וטען, תוך הסתמכות על דברי בייקר, כי הן מהוות מיכשול לשלום. "הצהירו על הקפאת ההתנחלויות, אמר, ותראו כי אז תימצאונו גמישים ויפתח הפתח לכל מה שמוצע על-ידכם – העברת סמכויות מוקדמת, כלכלה, וכו'".

רובינשטיין אמר כי עמדת הממשלה בנושא זה הוצגה כבר לפלסטינים, וחזר גם עתה על הצעדים שנקטו ע"י הממשלה ועל שינוי סדר העדיפויות. בהמשך ניסה להניע הפלסטינים להתקדם. התקדמות כמו"מ תביא לשיפור האווירה והמצב בשטח. ההסכם אמנם לא יענה על כל המאוויים, אך הנושאים האחרים יידונו במסגרת הסדר הקבע. רובינשטיין תאר את ההכנות המרובות שנעשות אצלנו, מתוך דבקות רבה, לקראת הסדרי הביניים, כמו בנושאי כלכלה, מיסוי, משטרה ועוד, וחזר והפציר בפלסטינים לזנוח הדיון בנושאים הקשורים בהסדר הקבע, ושאין זו שעתם, ולהתרכז בנושאים החיוביים הקשורים להסדרי הביניים.

עבד אל-שאפי חזר והעלה נושא ההתנחלויות ודרש להסיר מכשול זה מדרך השלום.

כן טען כנגד חיילים המתעללים בתושבי עזה והורגים בדם קר. תאר הפער בין רצון החיילים בשלום (בעצמם אותו במחסומים הם מזהים אותו ומאחלים לו הצלחה) לבין התנהגותם בשטח.

אל עבד אל-שאפי הצטרף גם נביל קסיס שטען כי הממשלה מכינה תשתית לקליטת 250,000 מתנחלים בשטחים, וסועד אל-עאמרי ששאלה האם דברי רה"מ לאל-קדס כי אין רצונה של ישראל בסיפוח כל השטחים אינם מעידים על רצון לספח חלק מהם.

רובינשטיין התרעם ומחה על האשמת חיילינו בהרג בדם קר, אח"כ הגיב וחזר על מדיניות ממשלת ישראל בנוגע להתנחלויות, תוך שהוא מדגיש הימנעותנו אנו מהצהרות פוליטיות בנוגע לעתיד השטחים ולהסדר הקבע, וכי אין לנו מנדט לצייר מפות והנחיותינו מדברות על הסדרי ביניים בלבד. רובינשטיין אף הבהיר כי אין מדיניותנו מתנהלת בהסתר וכי הכל גלוי וידוע. באשר לדברי רה"מ אמר כי הם משקפים את גישתו הפוליטית מקדמת דנא.

6. חלקה הראשון של הישיבה הסתיים בהצהרה של עבד אל-שאפי כי הם מוכנים להמשיך ולדון בהצהרת העקרונות המשותפת ואף לכנס לצורך זה קבוצת עבודה מיוחדת, יחד עם קבוצת העבודה לזכויות האדם.

7. בהפסקה, שהתארכה עקב פינוי מחמ"ד מאנשים בגלל שריפה שפרצה בקומה השמינית, סוכם בצוות כי נקבל הצעה זו תוך שמירת האופציה לכנס קבוצות העבודה לקונצפט ולקרקע ומים בהתאם לצורך. רובינשטיין מסר על כך לעבד אל-שאפי.

8. לאחר ההפסקה ציין עבד אל-שאפי, בעקבות זאת, כי אין הצעתו מכוונת לביטול קבוצות העבודה האחרות וניתן יהיה לכנסן בכל עת, אולם מכיוון שהצהרת העקרונות כוללת את כל הנושאים, כולל הקונצפט והקרקע והמים, הרי ניתן להסתפק עתה בשתי קבוצות העבודה המוצעות.

רובינשטיין הביע הסכמתו תוך ציון העובדה כי אכן הצהרת העקרונות שואבת נושאה בעיקר מן הקונצפט אך נוגעת גם לסוגיית הקרקע, ותוך שמירת קיומן של הקבוצות האחרות.

לבקשת עבד אל-שאפי לקיים את מפגש קבוצת העבודה לזכויות האדם אחה"צ, השיב רובינשטיין כי הוא מודע לאספקט ה"פוליטי" של בקשה זו (הכוונה לכך שהפלסטינאים רואים את נושא זכויות האדם בנפרד מהאחרים) אך לשם חסכון בזמן ביקש לקיים דיוני שתי קבוצות העבודה במקביל. עבד אל-שאפי אמר כי ישקלו זאת.

ב. השיחות בערוץ הירדני - 15.6.93, 16.00

שיחה ב-4 עינים רובינשטיין - טראונה

בשיחת רובינשטיין עם טראונה, סוכם כי תהיה מליאה ולאחר מכן ייפגשו שלוש הועדות (מים, סביבה ואנרגיה; כלכלה ופוליטיים; נושאי בטחון וגבול) הועלו גם נושאים נוספים (אשרות לירדן בדרכונים אמריקנים שיש בהם אשרות ישראליות-לדברי טראונה נותנים כיום בלא בדיקה, אך אין מכריזים על כך; הסתייגויות ירדניות מישראל בארגונים בינלאומיים - טראונה הבטיח שיבדוק).

נמסר לטראונה נייר בנושא וטרינריה לבקשת השירות הוטרינרי שלנו.

מפגש המליאה בערוץ הירדני - 15.6.93 - 17.00

לאור השינויים הרבים בהרכב המשלחת הירדנית הוקדש מפגש המליאה להצגת חברי המשלחות, לברכות על המינויים החדשים למג'אלי ולטראונה ולארגון מחודש של

עבודות קבוצות העבודה הבלתי רשמיות.

השתתפו מצד הירדנים: טראונה, דודין (שר לשעבר), שורדום (גנרל) ערביא, עבד אל-ג'אבר (שר לשעבר), טוקאן (יועץ המלך) חדאדין, בריזאת ומועשר.

הדיונים במסגרת קבוצת העל לנושאי מים, אנרגיה ואיכות הסביבה

השתתפו מטעמם: חדאדין, אבו-נעמה, כאני האני, כדראן, כאבן וקצרנית.

השתתפו מטעמנו: רוזנטל, סייבל, אבידן, שגיא וזהר

קבוצת העל התכנסה היום לישיבתה הראשונה בתום ישיבה קצרה של המליאה בערוץ הירדני.

לאחר הצגת חברי הצוותים משני הצדדים תאר סייבל בקצרה את מיתווה המו"מ שהיה במסגרת קבוצת דיון זו עד לתום הסכם הקודם וזאת על מנת "ליישר קו" לקראת ההמשך.

חדאדין אמר כי ראוי שלא נתעלם מן הצורך להתמודד עם הסוגיות הקשות וכי אין להמנע מלעקוף את הבעיות הקשות בעיקר בנושא זכויות המים. המשיך ואמר כי אם נפתור סוגיה עקרונית זו – תפרץ הדרך להתקדמות בכל יתר הנושאים. חדאדין הוסיף כי הנייר שהוגש מטעמנו ב-13.5.93 מבטא את גישתנו שלנו לסוגיות בהן עוסקת קבוצת העל, ולא בכל הניסוחים והנושאים הם (הירדנים) רואים את הדברים עין בעין עמנו.

סייבל ורוזנטל השיבו כי גם בנייר הירדני שהוגש ב-10.5.93 ישנם ניסוחים בעיקר במבוא ובסעיף 1 (A ו-B) שאינם קבילים עלינו ואולם ניתן לעבוד במשותף כדי להגיע לניסוח מוסכם ומקובל.

חדאדין הצטרף לעמדה זו ואמר כי הניסוחים אינם מקודשים וכי מה שמעניין אותם היא המהות. לפיכך, אם יוסדרו אי ההבנות הניסוחיות יקל על כולנו להתקדם. רוזנטל וסייבל הוסיפו כי אין לנו כוונה לחמוק מדיון בנושאים הקשים וכי נושא זכויות המים הוא נושא שראוי לדון בו אך יש לטפל בו בהקשר הכולל כפי שהדבר בא לידי ביטוי באג'נדה שנוסחה בינינו לבין ירדן ב-28.10.92 דהיינו גם בהקשר של פתרון מצוקות המחסור בהיבט הכולל.

לאחר מכן היו חילופי דברים בקשר לאפשרות של התפצלות ועדת העל לקבוצות משנה (מים, אנרגיה ואיכות סביבה)

סוכם בינינו לבין הירדנים כי ההתפצלות תעשה לאחר שתושג הסכמה לגבי גמר גיבוש סידרת הנושאים הקשורים לקבוצת העל, מיונם והסדרת הניסוחים באופן מוסכם. רק לאחר מכן כאמור תוכל להתבצע ההתפצלות לליבון ספציפי של סוגיות.

בתום הדיון שהיה קצר (בגלל אילוף טכני של הירדנים שהוזמנו לארוע בעיר אמר חדאדין כי עניין זכויות המים הוא משחק סך-אפס וכי אף כי אין הם רוצים להשמע תוקפנים כלפינו עלינו להבין כי הסדרת סוגיה זו פרושה הפחתה בכמות המים המגיעה לנו.

בגלל אילוף הזמן והעובדה שהירדנים נקראו לצאת מן החדר טרם השכנו לאמירה זו.

הקבוצה לענייני בטחון - 15.6.93

נכחו מן הצד הירדני: עבדאללה טוקאן (יו"ר הצד הירדני), גנרל תחסין שורדום (ראש המודיעין הצבאי), מוסא בריזאת (האחראי על התחום האסטרטגי בלשכה המלכותית) ושני השגרירים - נאף אל קאצ'י וגנרל כורדי.

נכחו מצדנו: דני רוטשילד, נחמן טל ועמוס גלעד.

הפגישה היום התקיימה היום באוירה ידידותית ביותר והוחלפו בה דברים על האינטרס ההדדי של ירדן וישראל להתקדמות בסוגיות הבטחון.

טוקאן הציע, כי קבוצת הבטחון תקיים סדר יום שייגזר מסדר היום הכללי.

סוכם, כי הירדנים יגישו מחר הצעה לסדר יום. אנו נלמד את ההצעה ולאחר מכן נמסור את תגובתנו.

ישיבת הקבוצה לפליטים, כלכלה ועוד - 7.15 - 15.6.93.

בראשות הקבוצה הירדנית עמד לראשונה מרואן דודין.

לאחר הברכות ביקשו הירדנים להעלות בנושא דיון ראשון את סוגיית הפליטים. קטאנאני חזר ותאר את בעייתם של האזרחים הפלסטינים לפי רשיונות ישראלים שתקפם פג ועל כן אינם יכולים לשוב לשטחים. הנושא כלול אמנם תחת כותרת כללית של איחוד משפחות אולם הוא שונה במהותו. על ישראל להשיב לבקשת הירדנים למחווה בעניין זה.

דודין התערב וקרא תחילה את סעיף הפליטים מן האג'נדה הבלתי גמורה תוך שהוא מקשר עם סעיף הבטחון והאמצעים לבניית אמון. דודין ציין כי אוכלוסיה זו נמצאת בירדן על תקן של זרים שקיבלו מקלט על בסיס הומניטרי ועל כן מצויים בטיפול של מחלקת הבטחון המזכירה להם את מעמדם אחת לחודש. המעמד הוגדר כ-NON-JORDANIAN RESIDING IN JORDAN WITHOUT A LEGAL BASIS. דודין הביא את עצמו כדוגמא: מעמדו שונה על אף מוצאו החברוני, מכיוון שלא שהה בחברון בשעת הכיבוש הישראלי, הוא אפוא ירדני לכל דבר ואף שירת בממשלותיה. אביו, לעומתו, תושב חברון מקבל בכואו לירדן אישור שהיה לחודש ימים.

קטאנאני הזכיר כי מדובר על כ-54,000 בעלי אישורים הכוללים כ-89,000 נפש. הוא ציין כי יש בידיהם רשימה ותיקי האנשים.

בנצור ציין כי נעביר אליהם עמדתנו תוך יומיים והזכיר כי קיימים נושאים נוספים כסחר (בו אנו מוכנים להעביר אליהם אינפורמציה שנתבקשה על ידם), תיירות, בנקים, ויתכן גם תחבורה וטיפול בנושא הסמים.

כן הציע לקבוע דרכים לטיפול באג'נדה "הקטנה" של קבוצה זו.

דודין ציין כי נושא הסחר עם הגדמ"ע נתון לבחינה מחודשת ועל כן יידון מאוחר יותר. לדבריו הדחיה נובעת מהעדרם של צעדים פוליטיים המיועדים לפתור את בעיית הרשות הפלסטינית בשטחים ויחסיה עם ירדן. אין כל רע בהחלפת דעות אולם לא ניתן להכנס לנושאים ספציפיים ללא התקדמות בנושאים אחרים.

בנצור הביע צער על גישה זו והזכיר נכונותנו להרחיב יריעת הסחר לפי בקשת הירדנים ואת נכונותנו לפטור הסחורות ממכס. המו"מ בנושא זה היה מועיל הן לירדן, הן לנו והן לפלסטינים ואין בדיון בהם משום פגיעה במו"מ עם הפלסטינים ותוצאותיו, מה גם שיימצא מקום לירדן בהסדרי הביניים.

בנצור הדגיש כי אנו רגישים למיגבלות הירדנים אך עלינו להיות מוכנים לדיון מפורט בנושאים השונים כדי להיות מוכנים ליישם בעת הצורך.

דודין הבהיר כי לא התכוון בדבריו לסתור את אשר נעשה בעבר וכי הם אכן בקשרים עמנו וההתלהבות גדולה במיוחד בסקטור הפרטי בירדן. המיגבלות נעוצות הענין התיזמון - יש לדון בתחילה בנושא ההומניטרי של הפליטים ורק אחריו בנושא הסחר.

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
FOREIGN MINISTER'S BUREAU

משרד החוץ
לשכת השר

בהמשך דבריו ציין דודין כי לא קיבלו תשובות לגבי יעוד כספי המכס שייגבו ומי הרשות שתיגבה אותם. יש להבחין בין היישות (ENTITY) של במימשל הפלסטיני העצמי בשטחים לבין ישראל.

עבד אל-ג'אבר ציין לסיכום כי הם עובדים על אג'נדה לקבוצת העבודה וייתכן ויציגוה מחר.

ג. נושא המים - קרצר ומילר במפגש עם אנשינו הציעו שנדבר על זכויות מים שיש להם אספקטים שונים, חלק יידונו עכשיו וחלק בהסדר הקבע. רובינשטיין אמר כי נשקול זאת אם תהיה תמיכה אמריקנית בעמדתנו לגופה (קרי אילו אספקטים יידונו מתי), כדי שלא להסתבך. הדבר ישוב ליידון.

בברכה

המשלחת

תפ: שהח, רהמ

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
FOREIGN MINISTER'S BUREAU

משרד החוץ
לשכת השר

אך לכולי

הנדון: סיוע סעודי לחמא"ס

1. אין בידינו מידע פוזיטיבי באשר להעברת כספים "רשמיים" מסע דיה, למימון פעילות תנועת החמא"ס. עיקר המידע בנושא הינו ממקור ת אש"פיים והינו כנראה במסגרת לוחמה פסיכולוגית שהם מנהלים בנושא (במסגרת מידע זה טען ערפאת בראיון שהעניק להארץ (11 יוני) כי סעודיה העבירה לחמא"ס 18 מליון דולר).
2. מול האשמות אש"פיות אלה, טענו גורמים סעודיים כי אין הם כזייעים לחמא"ס. טענה זו קיבלה אישור גם מגורמי חמא"ס שהדגישו כי זסיוע המגיע ממדינות המפרץ ומסעודיה הינו סיוע שמקורו בגורמים פרטיים לא בממשלות. יתר על כן, במהלך ביקורו של נשיא מצרים בסעודיה (מאי 93) הודיעו השלטונות הסעודיים כי ימנעו מהעברת כספים ע"י קרנוו ציבוריות, לטובת גורמים אסלאמיים קיצוניים תוך פרסום צו המחייב כל י שמקבל תרומות בסעודיה לקבל לכך את אישור משרד הפנים הסעודי.
3. מנגד, סעודיה העבירה לאש"פ במהלך שנת 93, כ- 15.8 מליון דולר, שהם כספי המס בשיעור 5%, הנגבה מהפועלים הפלסטינים העובדים בי עודיה. לא מן הנמנע, כי חלק סכום זה הגיע גם לידי גורמים/מוסדות הקוורים לחמא"ס.

יוצא

בלמס

חוזם: 6,19241
 אל: וושינגטון/836, דהמש/565, בטחון/1468, אביב/1202, מנמת/1158,
 עמית/1644
 מ-: המשרד, תא: 140693, זח: 1452, דח: מ, סג: בל
 תח: @ס: ממד
 נד: @

633784

בלמ'ס/מיד

אל: וושינגטון - אמיתי, אבידן

מאת: ערב 2

הנדון: נוסח שאלות ההבהרות הפלס' שהוצגו לאמריקנים

1. 'אלקדס' מביא (13) מ'מקורות פלס' יודעי דבר' את נוסח שאלות ההבהרה שהפלס' הגישו לאמריקנים. מצויין, כי נוסח זה הוגש לקונסוליה האמרי' במז' ירושלים ב-28.5. להלן הנקודות המרכזיות כלשונן כפי שמופיעים בדיווח זה:

א. שיחותנו, לפני סבב השיחות התשיעי, התמקדו בסוגיות מהותיות שדרשו מעורבות דחופה ומעשית. במסגרת זו הובטח לנו שתפתרו את הבעיות הללו המהוות מכשולים רציניים בפני תהליך השלום והכוללות את: הסרת המצור הכלכלי המוטל על העם הפלס' והנהגתו, טיפול בבעיות ז'א, הסגר על ירושלים ושאר האדמות הכבושות, העצורים (ובתי הכלא), הריסת בתים, שימוש בירי חי נגד התושבים. כמו כן, הובטחה לנו התייחסות ישראלית רצינית יותר כלפי מהות המוי'מ באופן שיתאים למקור הסמכות של תהליך השלום, עקרונותיו ומטרותיו. ארה"ב הבטיחה גם למלא תפקיד פעיל וקונסטרוקטיבי ושותף מלא חסר פניות.

ב. על בסיס הנ"ל ההנהגה הפלס', וליתר דיוק ערפאת, קיבלה את ההחלטה האמיצה והקשה להשתתף בשיחות למרות הנסיבות והקשיים. כן הצענו לעבוד על נוסח של הצהרת עקרונות משותפת והרכבת קבוצות עבודה. בנוסף לכך, ערפאת פעל כדי לשכנע את הצדדים הערביים (האחרים) להאריך את המוי'מ בשבוע נוסף. אולם, בתגובה חזינו בהסלמת הפעולות הישראליות, כך שחודש מאי היה, ע"פ ההודעות הישראליות, לחודש הדמים החמור ביותר מאז תחילת האנתפאדה.

ג. בו בזמן, המעורבות האמרי' שהובטחה לא מומשה, למרות שהעלינו זאת באופן קבוע בפני פקידי משה"ח האמרי' ועמדנו על הסכנה בכך

משרד החוץ-מחלקת הקשר

(כלומר, בהיעדרה). הדגשנו, שיש להסיר את המצור הכלכלי ולהציל את המוסדות הפלס'. קראנו להסיר את הסגר מעל ירושלים ולטפל בסוגיות ז"א. למרות הבטחותיכם הרי שעד עתה המצור הכלכלי נמשך ולא קיבלנו רשימה של הצעדים המתוכננים במישור ז"א. דבר לא בוצע לבד מחזרתם של שלושים המגורשים (קרי: הותיקים). העמדה האמרי' חסרת ההשפעה אינה הגיונית ולא משכנעת. האמינות האמרי' נמצאת ברגע זה במבחן. כמו נכונותה לפעול מתוך רצון טוב לעמוד בהתחייבותיה.

ד. ההבטחות האמרי' למלא תפקיד של שותף מלא היו גם-כן מקור לאכזבה. המסמך האמריקני הוכיח כי הוא נוטה לצד הישראלי, הן בתוכן והן בלשון. מצב זה (האכזבה מהעמדה האמרי') התברר לנו גם במהלך המפגש (האמרי'-פלס') למידע על ההתנחלויות.

ה. איננו מבינים את המשך השעיית הדיאלוג האמרי'-פלס', שכן ידוע הרי שאש"ף הוא שבוחר ומינה את חברי המשלחת, סיפק את הלגיטימיות הנחוצה ואישר את המשך ההשתתפות במו"מ למרות הקשיים העצומים. ארה"ב הכירה בכך באופן לא ישיר ועתה הגיעה העת להתמודד ישירות עם מצב המזיק לתהליך וליחסים האמרי'-פלס'. ארה"ב, כנותנת חסות וכשותפה מלאה, פועלת עם ההנהגות של כל הצדדים המשתתפים במו"מ למעט הנהגת הצד הפלס'. מצב זה לא צודק, לא מעשי ולא קונסטרוקטיבי. יש צורך לקבל מכס תגובות חיוביות ביחס לחידוש הדיאלוג.

2. בהמשך מועלות עשר שאלות שהפלס' מבקשים לקבל עליהן תשובות מהאמרי'. להלן עשר השאלות, גם כן כלשונן:

א. הדגשתם כי הבסיס לתהליך הם החלטות 242 ו-338 והעקרון 'שטחים תמורת שלום'. האם יש אפשרות ליישם זאת ביחס למו"מ ותוצאותיו? האם לישום ההחלטות הללו אינו מטרת התהליך כאמצעי להשגת שלום קבוע, צודק וכולל?

ב. ההתייחסות ב-242 היא לשטחים שישראל כבשה ב-1967. האם יש צורך לקבוע אם כן אם השטחים הללו הינם כבושים בפועל ועל כן כפופים לעקרון הנסיגה ולהחלת אמנת ג'נבה הרביעית?

ג. המושג 'השטחים הכבושים' (המרכאות במקור), כפי שארה"ב משתמשת בו, נוגע לגדמ"ע כולל ירושלים ורצועת עזה. האם יש סיבה כלשהי לפגוע באחדות הגיאוגרפית של השטח?

ד. ארה"ב אינה מכירה בסיפוח ירושלים ע"י ישראל ובהרחבת גבולה המוניציפאלי או כל צעד חד-צדדי לשינוי במעמדה של ירושלים. האם ארה"ב אינה צריכה למנוע מישראל מלבצע פעולות, במיוחד התנחלויות, בירושלים וסביבתה, או ניתוקה כחלק מהסגר ובכך יצירת עובדות בשטח?

ה. ארה"ב סבורה שזכותם של הפלס' להעלות כל נושא על שולחן המו"מ ובמיוחד נושא ירושלים. על בסיס העמדה האמרי' הרואה בירושלים חלק מן השטחים הכבושים, האם ארה"ב תתמודד בהכנסת סוגיית ירושלים למו"מ על שלב המעבר מתוך ידיעה כי מעמד העיר ייקבע במו"מ על הסדר הקבע? האם מז' ירושלים לא

משרד החוץ-מחלקת הקשר

צריכה להיכלל בהסדרי ממשל המעבר הזמני?.

ו. מוסכם שתכלית המו"מ על שלב המעבר הוא סיום הכיבוש והעברת מסודרת ובדרכי שלום של השליטה מידי ישראל לפלס'. אם כן, האם אין זה אומר שיש להקים רשות ממשל עצמי אמיתית בעלת סמכויות חקיקה, ביצוע ושיפוט ולא תפקידים מוגדרים ומוגבלים בלבד?.

ז. מוסכם שתכליתו של שלב המעבר הוא הסרת הספקות, תחושות אי-האימון וכינון הבסיס לקראת המו"מ על שלב הקבע. האם לא ניתן להבין מכך שיש להתרחק מכל צעדים או הסכמים שישנו מצב זה? האם שלב המעבר לא נועד להכין את שלב הקבע?.

ח. על בסיס הסעיף הקודם האם אין להותיר, לקראת שלב הקבע, את כל האופציות פתוחות ובתנאי שלא יסתרו את החלטות 242 ו-338 והעקרון 'שטחים תמורת שלום'?

ט. האם ארה"ב מסכימה לפעולות ההתנחלות של ישראל על אף שהיא יודעת כי אלו מנוגדים לחוק הבינ"ל וגם מסכנות את תהליך השלום בכלל?.

י. כיצד מגדירה ארה"ב את 'הזכויות הפוליטיות הלגיטימיות של העם הפלס'?

3. לבסוף, הפלס' מסיימים את פנייתם זו לאמר' בהדגשה מחדש של מחויבותם לתהליך השלום 'כאמצעי אמיתי לפתרון סכסוכים'.

עד כאן דיווח 'אלקדס'.

4. בהקשר זה מן הראוי להביא את עיקרי מאמרו של דר' צאאב עריקאת, סגן ר' המשלחת הפלס' למו"מ, המסכם (אלקדס, 14) את התחושות הפלס' לאחר שיחות ההכנה שקיימו בשבוע שעבר עם האמריקנים. עריקאת, שהשתתף בשיחות הללו, מסכם בלשונו: 'עלינו לומר, בכל הכנות, כי חילוקי הדיעות בין הפלס' לאמר' עמוקים מאד וכוללים את העקרונות המרכזיים: הדרך, המהות ואופן השגת התקדמות בתהליך השלום'. ומפרט - 'מהות שלב המעבר, מובנו של המושג שותף מלא, הצעדים של ממשלת ישראל שנועדו ליצור עובדות בשטח כסיפוח ירושלים, נוסף לכך, הרי המחלוקת העיקרית (האמר'-פלס') היא סביב הפירוש לאגרת ההזמנה (לועידת מדריד)', ועריקאת ממשיך: 'אין להבין מכך שממשל בוש לא נטה לטובת ישראל וממשל קלינטון נוטה לישראל. תהליך קבלת ההחלטות בוושי' ביחס לסכסוך הערבי-ישראלי מבוסס על נטיה פרו-ישראלית (אולם) מה שאנו אומרים עתה הוא שממשל קלינטון החליט לאמץ את הדרך הישראלית ואף להשתחרר מן הערבויות וההבטחות בעי'פ שניתנו לפלס' לפני תחילת התהליך'. עריקאת מסכם באמרו: 'אם כן, אם עמדות הממשל האמריקני ישארו על כנן הרי שתהליך השלום כולו נתון בסכנה'.

ערב 2

14 ביוני 1993

אק

1. THE FIRST PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

2. THE SECOND PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

3. THE THIRD PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

4. THE FOURTH PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

5. THE FIFTH PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

6. THE SIXTH PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

7. THE SEVENTH PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

8. THE EIGHTH PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

9. THE NINTH PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

10. THE TENTH PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

11. THE ELEVENTH PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תפ: שהח(2), סשהח(1), דהמ(ס), שהבט(ס), מנכל(1), ממנכל(1), מצב(ס), ד/מרכז(1),
גנור(1), ד'אגת(ס), דס(ס), אמנ(ס), ממד(4), מצפא(1), סיליבל(1), משפט(1),
דליב(1), מעת(ס), הסברה(1), רחטמזת(1), עמית475(ס)

הנדון: סיוע סעודי לחמא"ס

1. אין בידינו מידע פוזיטיבי באשר להעברת כספים "רשמיים" מכ וודיה, למימון פעילות תנועת החמא"ס. עיקר המידע בנושא הינו ממקורות אש"פיים והינו כנראה במסגרת לוחמה פסיכולוגית שהם מנהלים בנושא (מסגרת מידע זה טען ערפאת בראיון שהעניק להארץ (11 יוני) כי סעודיה הע ירה לחמא"ס 18 מליון דולר).

2. מול האשמות אש"פיות אלה, טענו גורמים סעודיים כי אין הם וסייעים לחמא"ס. טענה זו קיבלה אישור גם מגורמי חמא"ס שהדגישו כי הסיוע המגיע ממדינות המפרץ ומסעודיה הינו סיוע שמקורו בגורמים פרטיים ולא בממשלות. יתר על כן, במהלך ביקורו של נשיא מצרים בסעודיה (מאי 93) הודיעו השלטונות הסעודיים כי ימנעו מהעברת כספים ע"י קרנו וציבוריות, לטובת גורמים אסלאמיים קיצוניים תוך פרסום צו המחייב כל וי שמקבל תרומות בסעודיה לקבל לכך את אישור משרד הפנים הסעודי.

3. מנגד, סעודיה העבירה לאש"פ במהלך שנת 93, כ- 15.8 מליון דולר, שהם כספי המס בשיעור 5%, הנגבה מהפועלים הפלסטינים העובדים וסעודיה. לא סך הנמנע, כי חלק סכום זה הגיע גם לידי גורמים/מוסדות הע זורים לחמא"ס.

313 - Delo line

משרד החוץ
המרכז למחקר
מדיני

שמור

626955

הנדון: המשטרה הפלסטינית תגובות ועמדות של גורמי הכוח השונים במחנה הפלסטיני בשטחים

כללי

1. סוגיית הקמת כוח המשטרה הפלסטיני הינה סוגיה בעלת רגישות ציבורית רבה, הן בקרב הציבור הפלסטיני והן בזה הישראלי. סוגיה זו עלתה פעמיים לסדר היום הציבורי מאז החל "תהליך מדריד" - לראשונה היה זה אשתקד (אוגוסט-ספטמבר 1992), בעיקר בעקבות דיווחים פומביים בעיתונות הערבית בדבר הכנות פלסטיניות מעשיות לקראת הקמת כוח כזה, ובפעם השניה לפני מספר שבועות שוב בעקבות דיווחים פומביים והפעם בעיתונות הישראלית, בנושא זה. להלן, נסקור ונאפיין את הידוע לנו אודות הפעילות הפלסטינית בסוגיה זו, נעמוד על התגובות בקרב הפלסטינים (תומכי התהליך והמתנגדים) וננסה ללמוד מכך על העמדה הפלסטינית בנושא זה.

הפעילות בסוגיה זו במחצית השניה של 1992

2. כאמור, העיסוק הפומבי בסוגיה זו החל בעקבות ידיעות על ביקורה של משלחת פלסטינית בעמאן באוגוסט 92. במסגרת זו נמסר, כי פייצל חסייני ואישים נוספים, וביניהם קציני משטרה פלסטיניים שהתפטרו מהמשטרה בתחילת האנתפאדה, קיימו שיחות עם פקידים ירדניים בסוגיה זו. בכירי ה"פנים" - חסייני, עשראוי, נסייבה ואחרים - אישרו את נכונות הדיווחים העיתונאיים, אך טרחו להבהיר כי מדובר כמגעים ראשוניים וכי לא נדונו צעדים מעשיים כמו אימון השוטרים או חימושם.

3. בין הפלסטינים שצויין כי היו בעמאן הוזכרו שמותיהם של קציני משטרה לשעבר כפארוק אמין (העומד כיום בראש "הצוות הטכני לענייני משטרה" ו"כוח האבטחה" האחראי לבטחון חברי המשלחת והמוזכר כמי שצפוי לעמוד בראש כוח המשטרה לכשיוקם), מצטפא עדווי, אחמד עיסא, עבד אלכרים מעמר - ארבעתם תושבי איזור בית-לחם וכן אבראהים מהנא תושב רצועת עזה (שהוזכר כמי שיעמוד בראש כוח המשטרה ברצועה וישמש גם כסגנו של אמין).

4. מצטפא עדווי, ששהה כאמור בעמאן, ציין (במאמר שפרסם ב"אלנהאר", 5.9.92), כי שב מביקור רשמי בן חמישה שבועות בעמאן במהלכו נועדו עם פקידים ירדניים רשמיים וכן ביקרו במוסדות משטרה וגופי הדרכה שונים. הדיונים, לדבריו, התמקדו בהקמת כוח משטרה שיחל לעבוד "כמעט מאפס". סירב להיכנס לסוגיות כמשך האימונים, מספר מדויק של אנשיו אך הוסיף, כי בדיונים השתתפו גם שני קצינים בכירים שהגיעו ממצרים - לואא' ע'אזי ג'ראר ולואא' עבדאללה אלפרה.

5. הירדנים אישרו גם כן את עצם המגעים אך לא הוסיפו פרטים נוספים. פקידים ירדניים רשמיים הגיבו בנוסח "אנו חושבים שזה רעיון טוב להתחיל כבר עתה בהכנות לממשל זמני, אך עדיין לא קיימת תוכנית רשמית בנוגע לדרך בה זה יתבצע". המלך חסין שנדרש לכך, ציין (ר' מונטה קרלו, 11.8.92) כי "הדבר היחידי שראיתי הוא שכנראה יש רצון מצד ידידים שלנו בצד הפלסטיני שאנשים בעלי נסיון ששירתו בתחום הבטחון

והמשטרה ובכוחות המזוינים בעבר (יסייעו), יתכן שהיתה התייעצות איתם כדי שימלאו תפקידים מסוימים ... שמעתי על כך, אבל אני לא יכול לומר שכל ההיבטים האלו טופלו, נבדקו ותואמו. אנו עדיין בשלבים הראשוניים ועד עכשיו אין שום דבר רשמי".

משרד החוץ
המרכז למחקר
מדיני

6. יצויין, כי הועלתה גם אפשרות למעורבות של מצרים בסיוע להקמת כוח המשטרה. בהקשר זה נמסר, כי משלחת מומחים מצרית יצאה (בתחילת אוגוסט 92) לתוניס כדי לדון עם אנשי אש"פ בסוגיה זו. דיווחים נוספים ציינו כי עשרות פלסטינים מתוכננים לצאת לקהיר במגמה להכשירם לשרת בכוח המשטרה שיוקם. נציג אש"פ בקהיר, סעיד כמאל, אישר כי קיימת תוכנית להיעזר במצרים בהקשר זה. בפועל, נראה שרק פארוק אמין ואבראהים מהנא אכן ביקרו בקהיר (כנראה רק בראשית 1993) ודנו עם פקידים מצריים בסוגיה זו.

7. אישים פלסטיניים שונים, הקשורים לפעילות זו, נקבו בשמותיהם של מדינות נוספות, לא ערכיות, כמי שהציעו סיוע: צרפת, קנדה וגרמניה, אך בפועל לא ניתן להצביע על פעילות קונקרטית. ביחס לזו האחרונה, גרמניה, הרי שבמשה"ח הגרמני הכחישו כל מעורבות בנושא זה.

8. הפעילות וההצהרות, אותם תיארו לעיל, הביאו, מטבע הדברים, לתגובות מיידיות בשטחים:

א. דווח שם על התענינות ציבורית סביב האפשרות להתגייס לכוח המשטרה שמתוכנן לקום ובעיקר הדברים אמורים ביחס לרצועת עזה. פרייח אבו מדיין, חבר המשלחת למו"מ ותושב הרצועה הסביר, כי המשבר הכלכלי הוא שדוחף צעירים מהרצועה להירשם לכוח המשטרה, והביע חשש מפני האכזבה שתשרור בציבור. במקביל, החל דיון ציבורי בסוגיה עצמה כאשר מרבית הדעות שהושמעו היו מסויגות ביחס להקמת כוח משטרה פלסטיני. רובם טענו כי מדובר ברעיון טרם זמנו והיו שתהו מדוע יש להתחיל דוקא בהקמת "כוח דיכוי" באופיו.

ב. כאמור, דוקא בקרב התומכים בתהליך לא נשמעו "קולות צהלה". חידור עבד אלשאפי הודה כי הידיעות בנושא הפתיעו אותו (משמע, הוא לא היה בסוד הענינים) ושלא לציטוט הביע מורת רוח מן ההצהרות הפזיזות, לדעתו, בנושא זה. אישים נוספים ממחנה זה לא יצאו מגידרם להביע תמיכה - פרייח אבו מדיין למשל הודה, גם כן, כי תוכנית זו לא התקבלה בהסכמה מוחלטת.

ג. מקרב האופוזיציה - החילונית והאסלאמית - לא ניתן היה לצפות, כמובן, להבעות תמיכה. הטיעונים שהושמעו הדגישו מוטיב עיקרי: רעיון זה הינו, למעשה, אמצעי לכפות את האוטונומיה על התושבים והוא יופעל בידי קבוצה אחת - תומכי התהליך - נגד רעותה. דוברי חמאס אף הזהירו את אש"פ מפני צעד מעין זה.

9. בכירי ה"פנים", המעורבים בפעילות בסוגיה זו, חשו על כן להרגיע את הרוחות ולפזר את חששות הציבור הרחב מפני כוונות שלטענתם לא קיימות כלל. בראש ובראשונה, נטען שמספר השוטרים המדובר כפי שנישא בפי כל - עשרים אלף - חסר שחר. חסייני אמנם ביקש להבהיר כי יש צורך ב"משטרה חזקה", הגם שנמנע מלנקוב במספרים מדויקים, אך חבריו - נסייבה, עריקאת ואחרים - מיהרו לדחות את המספר הנ"ל והאשימו את אמצעי התקשורת, ובעיקר הישראלים, בניפוח הנושא.

10. זאת ועוד, כרוזים מטעם הפת"ח הופצו בשטח וסקרו בפני הציבור הרחב "את כל האמת על צוותי העבודה הטכניים". בכרוזים הודגש כי "כל ההמולה התקשורתית שנוצרה סביב הצוותים הטכניים, ובמיוחד לגבי זה שעוסק בנושא המשטרה, הינה מוגזמת ומגמתית, לא הגיונית ולא ענינית ... כל השמועות שהופרחו בדבר מינויים ... אינם אלא עורבא פרח". כרוז נוסף הבהיר, כי לא קיים גוף שנקרא "משטרת הפת"ח" ועל כן אם קיימים כרוזים שהופצו כביכול בשמו הרי הם מזויפים. המאמצים הללו נועדו מחד לפזר חששות, אך גם להזהיר מפני ציפיות גבוהות ואופטימיות יתר שהנה קרבה "המדינה בדרך".

11. במקביל, עלו אל מעל לפני השטח חילוקי הדעות בסוגיה זו בין חסייני לערפאת. כך, דיווח, גם בעיתוני מז' ירושלים, כי ערפאת ביקר רעיון זה וטען כי הוא עלול להביא למלחמת אחים פלסטינית. דבריו של ערפאת נאמרו במפגש שהתקיים בתוניס (13.9.92) עם חלק מחברי המשלחת וביניהם חסייני עצמו - מה שהתפרש כביקורת אישית נגדו. חסייני מצידו הגן, גם פומבית, על מהלכיו בסוגיה זו. בפורום פומבי במז' ירושלים הסביר, כי יש צורך בכוח משטרה פלסטיני גדול מכיוון שאין להם צבא. נימוק נוסף, שהופנה למעשה לקולות שנשמעו מכיוון האופוזיציה, היה כי דוקא ביחס לכוח קטן בן כשלושת אלפים שוטרים למשל ניתן יהיה לטעון כי הורכב מתומכי התהליך או מ"קבוצה מסוימת" בלבד אך לא ניתן לעשות זאת אם יהיה מדובר בסדר גודל של 20-30 אלף איש!

התיחסויות נוספות בסוגיה זו - סיבוב שני

12. כפי שציינו לעיל, ההתעסקות בסוגיה זו שבה והתחדשה לפני כחודשיים והפעם בעיקר בגלל פרסומים בעיתונות הישראלית אודות כוונה ישראלית להציע לפלסטינים להקים כוח משטרה (הצעה שאכן הועלתה כידוע בתחילת סבב השיחות התשיעי אך נדחתה, למעשה, על ידי הפלסטינים).

13. הדיווחים בנושא התמקדו שוב בפייצל חסייני. זה שב והביע תמיכה בקידום הנושא - "עלינו, לכל הפחות, לבצע הכנות להקמת המשטרה הפלסטינית. אין זה הגיוני שנמשיך להמתין עד שנגיע להסכם ואז נפתח בהכנות משום שלכך דרושה תקופה ארוכה. יש לזרז כמה צעדים מעשיים בעניין זה" (ראיון לטל' הישראלית 2.5.93). מנגד דחה על הסף דיווחים שטענו כי הוא יעמוד בראש כוח המשטרה המדובר - "אני מדינאי ואיני יכול לשמש מפקד משטרה. לשם כך, יש לנו מומחים לנושאי בטחון פנים" (ראיון ל"דבר", 30.4.93).

14. תגובות ברוח דומה (הן מקרב התומכים וכן מהמתנגדים) לדיון הציבורי שהתקיים אשתקד, נשמעים גם עתה, הגם שהעיסוק הציבורי הפעם היה מצומצם יותר. רדואן אבו עיזאש הביע אמנם תמיכה בעמדתו של חסייני, אך קולות אחרים, כולל ממחנה זה, לא הביעו התלהבות ניכרת. אגב, קולות מסויגים נשמעים גם כלפי "כוח האבטחה" הפלס' בפיקודו של פארוק אמין הנ"ל. מאמר שהתפרסם בעיתוני מז' ירושלים (9.5) פרי עטו של חבר המשלחת למז"מ, סאמח כנעאן, סיכם כי "העמדה הפלסטינית תומכת בהקמת כוח משטרה פלסטיני, אולם זה יקרה רק לאחר הסכם על העקרונות הבסיסיים של שלטון המעבר הפלסטיני. כלומר, כוח המשטרה הפלסטיני יהיה כפוף לשלטון המעבר הפלסטיני ... כוח זה יורכב למען שירות העם ומתוך העם ולא יהיה, כפי שנטען, מכשיר דיכוי, שכן לא יהיה כפוף לשלטון כיבוש מדכא או למשל, דיקטטורה".

15. דובר פלסטיני רשמי נדרש גם-כן לנושא ומסר, כי אש"פ דוחה את הרעיון להקים כוח משטרה "בצל הכיבוש" והדגיש כי "אנו נתמוך במשטרה ובפיקוח עליה רק עם חיסולו של הכיבוש". גורמים נוספים, הקשורים לנושא, שבו ודחו דיווחים לפיהם מתקיימות הכנות מעשיות במישור זה, שבמסגרתם אף יצאו קבוצות פלס' לירדן לשם אימונים. פארוק אמין הסתפק באמרו כי מתקיימים מגעים בנושא אך לא פירט.

סיכום והערכה

16. סוגיית הקמת כוח משטרה פלסטיני, שלכשעצמה אינה מהווה סלע מחלוקת מהותי בין שני הצדדים הנושאים ונותנים, מתבררת כבעלת רגישות ציבורית ניכרת גם בצד הפלסטיני. הגם שמדובר בסוגיה אחת מתוך שורה שלמה של סוגיות תשתית שהצד הפלסטיני ("הצוותים הטכניים") עמל על גיבוש אופיין, מסגרותיהן וכו', הרי סוגיה זו מתגלה כבעלת רגישות גבוהה ומעלה אל מעל לפני השטח חששות, הן בקרב מחנה התומכים בתהליך ובמיוחד מקרב אלו המתנגדים. עובדה

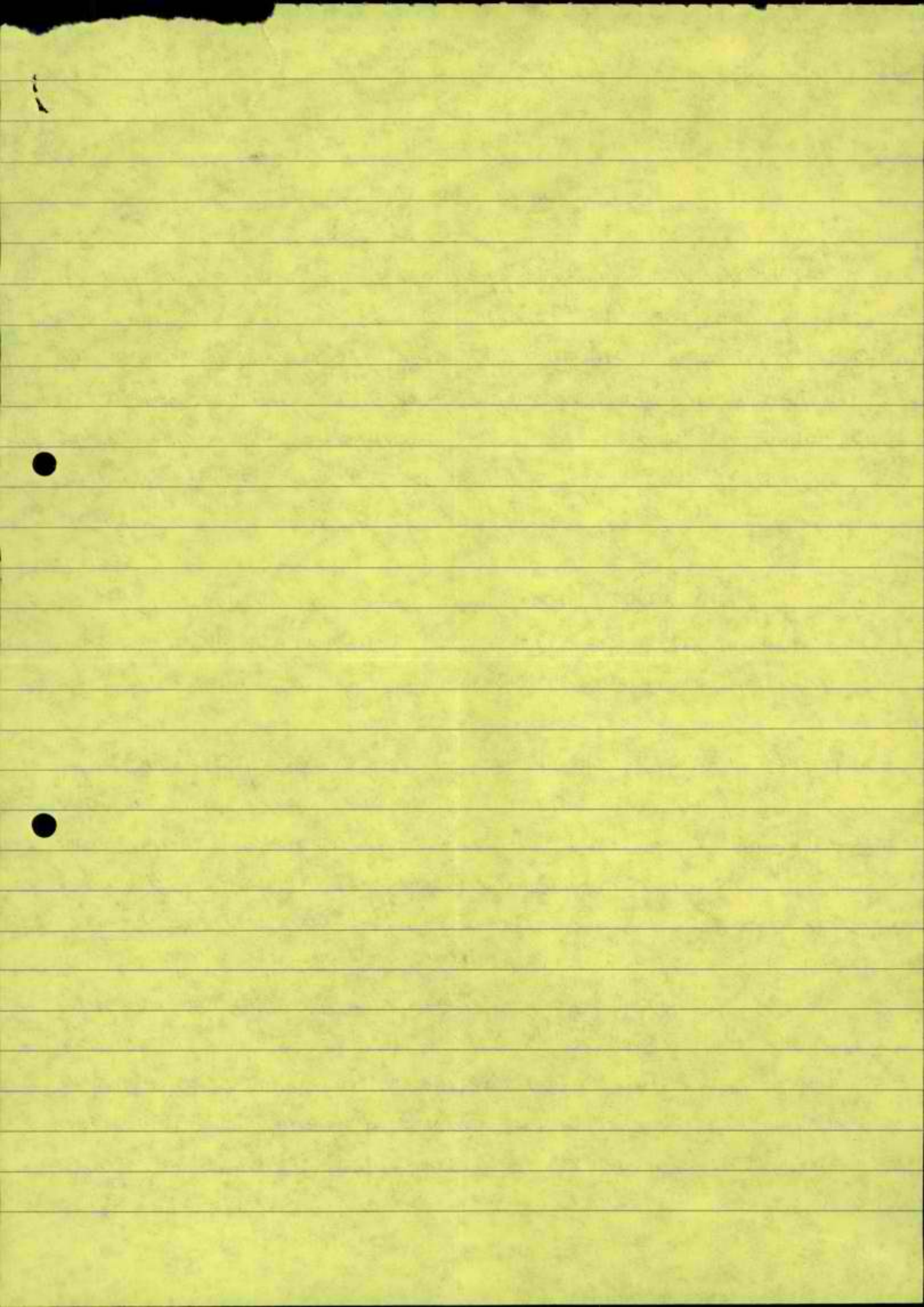
מענינת היא, שמרבית ההתייחסויות לנושא זה, הן מאשקד והן מהשכונות האחרונות, נשמעו דוקא מקרב גורמים ממחנה התומכים בתהליך. המתנגדים, כולל מהחמא"ס, מיעטו להגיב, הגם שעמדתם היתה ברורה ואף הצביעה, אמנם במשתמע, על חששם מפני מהלך כזה, אם יקרום עור וגידים.

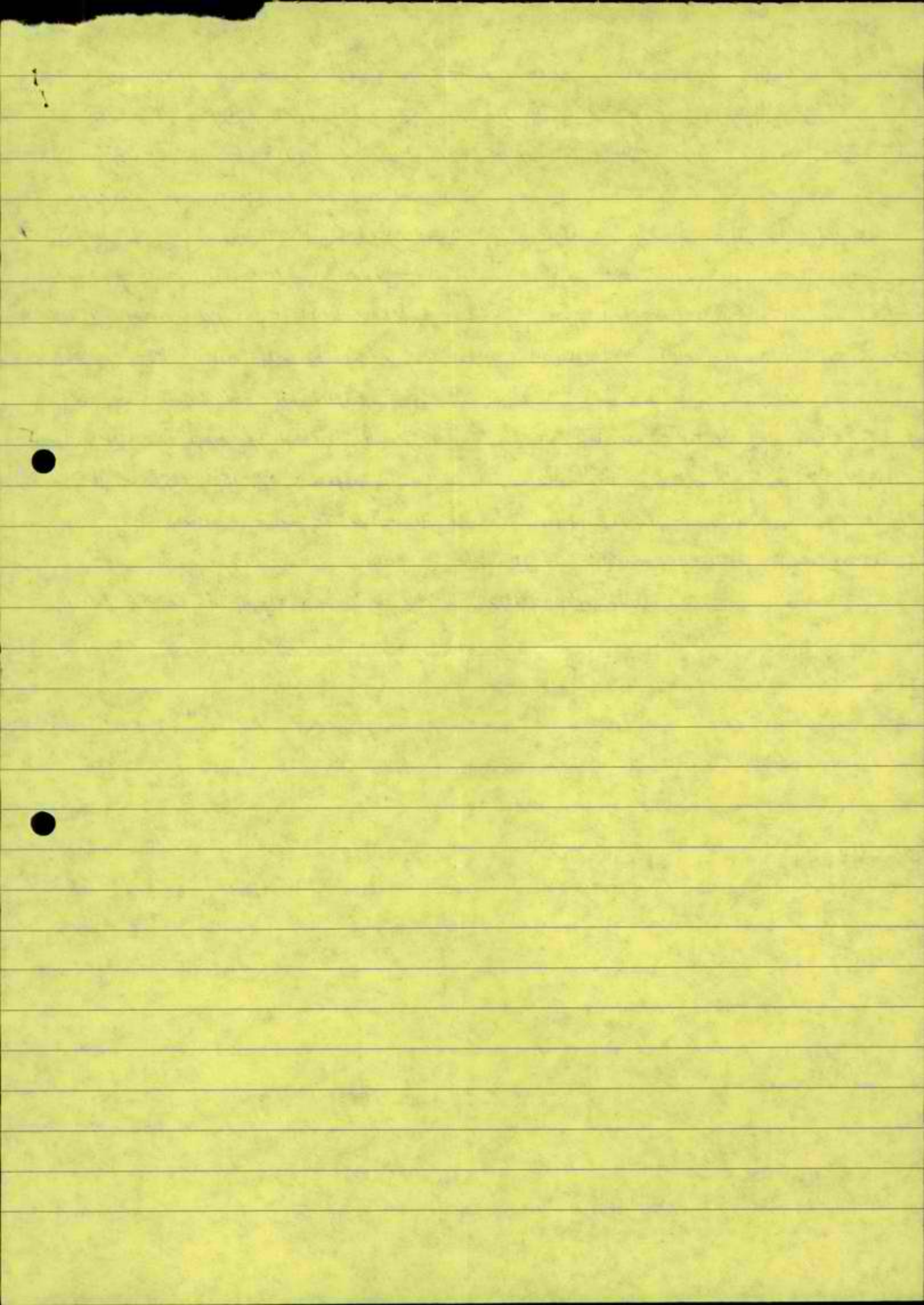
17. עובדה נוספת שהזדקרה לעין: הקבוצה המובילה את הטיפול בסוגיה זו היא זו של חסייני, נסייבה וגרעין "הצוותים הטכניים". אחרים, כולל חברים במשלחת, לא שותפו ואם כן הרי שבידיעה בדיעבד בלבד. לא מדובר אמנם בתופעה חדשה אולם יש לה חשיבות דוקא בהקשר לסוגיה רגישה מעין זו.

18. מן הראוי לציין גם שמרבית ההתייחסויותיהם של בכירי ה"פנים" מן השכונות האחרונות היו לאמצעי התקשורת הישראליים. נכון אמנם שסוגיה זו עלתה בשנית, כאמור, בעיקר בתקשורת הישראלית אך לא מן הנמנע שחסייני וחבריו ביקשו להעביר מסריהם, גם בסוגיה זו, לדעת הקהל בישראל.

19. תגובות ה"חוץ" בסוגיה זו היו מועטות וכשנשמעו היו, בדרך כלל, מסויגות. ביקורתו של ערפאת, לה ניתן פומבי בעיתונות המקומית (סעיף 11 דלעיל), אף היא לא תרמה לחיזוק הקו בו נקט חסייני. לא מן הנמנע, שה"חוץ" (לצד חששות אפשריים מפני יישום מוקדם מדי של מהלך מעין זה בין היתר על רקע יחסי "פנים - חוץ"), ראה נכוחה יותר את הרגישות האופפת סוגיה זו, במיוחד כשלכ מוקדם זה של המו"מ.

20. להערכתנו, קשה יהיה לקדם צעדים ממשיים בסוגיה זו (הגם, שמגעים ודיונים מעין אלו התקיימו ומתקיימים), כל עוד לא חלה פריצת דרך במו"מ המהותי. אמנם, לכאורה, דין העיסוק בתחומים כבריאות, כלכלה או אחרים כעיסוק בתחום המשטרה, אולם מתברר, אולי בדיעבד, שאין זה כך. ככלות הכל, הגורם (הפוליטי) שישלוט בכוח מעין זה (כמובן, במסגרת הסכם עם ישראל) ירכז בידיו עוצמה משמעותית ביותר, במיוחד בהיעדר צבא ועל רקע "התרבות הפוליטית" במשטרים ערביים (ויעידו על כך התגובות המסויגות מקרב תומכי התהליך ובציבור הרחב שהצביעו בדיוק על היבט זה). ניתן להניח, שעיסוק ממשי בסוגיה זו, הן במישור המו"מ והן במישור ההכנות המעשיות, יהיה אפשרי רק לאחר גיבוש הסכם עקרוני בין שני הצדדים.

נכנס **
**
**
**

מסמך: 597340
חוזם: 5,13185
מ-: שלום, נר: 116, תא: 110593, חז: 0030, דח: ב, סג: סו
סודי/בהול

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ

דע: ראשי המשלחות למו"מ, רושינגטון

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית.

הנדון: השיחות עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (10.5.93)
א. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהריים)
ב. המו"מ בערוץ הפלסטיני (אחרי הצהריים)

מכתב מוברק למכותבים בלבד

א. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהריים)

פגישה בארבע עיניים בין רובינשטיין למג'אלי - 10.5.93

בפגישה הקבועה בארבע עיניים בין רובינשטיין למג'אלי דובר באופן מעמיק על תמונת המצב של המו"מ עם הירדנים כתום שמונה-עשר חודשים שלאחר השגת האג'נדה (גם לא פורמלית) אין תוכן מספיק למו"מ. רובינשטיין ניתח באוזני מג'אלי את הפערים בעמדות, ואת הצורך לחפש גישור בנושאים שיש בהם עניין לשני הצדדים, כל עוד אין מו"מ על חוזה שלום, והנחיותינו הם לעסוק בגבולות ובאדמות רק במסגרתו.

מג'אלי טען כי בעוד הצד הירדני הלך לקראת ישראל נמנעה ישראל מלהתקדם לעבר הירדנים. רובינשטיין שבקש להבין מהן ההתקדמויות, להבנת הירדנים, שעשו לכיוון ישראל נענה כי ירדן העניקה לישראל הכרה. בטוי מובהק נוסף, לדבריו היא הנכונות הירדנית לעסוק בסוגיות פחותות ערך, לטעמם, כתיירות ושת"פ כלכלי כאילו על בסיס שווה עם נושאים כבדים של אדמה ופליטים, בשעה שישראל מתחמקת מלעסוק בסוגיות קרקעות ואינה משיבה על בקשותיהם בעניין קליטת אלפי ה"מאחרים". עוד טען מג'אלי כי ישראל גוזלת מים מן הירמוך.

רובינשטיין הבהיר כי תמורת נכונות ישראלית ללכת לקראת הירדנים בנושא מים שהם מבקשים, מבקשת ישראל התקדמות ולוא בנושא כמו איכות הסביבה באזורי הגבול. בעיות איכות סביבה דוגמת מפגעי הזבובים, היתושים והיונים מעיקים מאוד על האוכלוסיה בצד הישראלי באזור אילת והערבה.

על ידי מגע שקט בשטח (כמו בנושאי המים בירמוך) אפשר להקל על מצוקות אנושיות משני הצדדים. מג'אלי אמר, לגבי איכות הסביבה, כי יש לדעתם שלוש קטגוריות בסיסיות של נושאים;
א. נושאים שכל צד יוכל לבצע באופן עצמאי בצד שלו.
ב. נושאים שמחייבים עשייה משותפת.
ג. נושאים אזוריים המחייבים שת"פ עם מדינות נוספות.

לדבריו כיום ניתן להתקדם רק בנושאים הנוגעים לקטגוריה הראשונה, כלומר להסכים שכל צד יפעל בשטחו, דבר שמומחינו סבורים כי אין לו תוחלת של ממש.

עלה גם נושא סחר אפשרי, אך אף זה ללא תמורות ירדניות.

באשר לסוגיית הבטחון התלונן רובינשטיין על ריקון ועדת הבטחון מתכניה, כפי שמתרשמים אנשינו. מג'אלי הודה בכך ותלה זאת בכך שמרעי, שמונה רמטכ"ל ועזב את המשלחת, טרם התפנה למנות אדם מתאים לעמוד בראש הועדה.

בנושא הבנקים הבהיר מג'אלי כי לא יוכלו לחתום על הסכם עם ישראל בנושא זה, הוא אף קבל כי לישראל אצה הדרך בכל הנוגע "לנורמליזציה".

לכסוף סוכם שכנרתי, שמיר וסייבל יפגשו עם חדאדין ובאני האני בנוכחות מג'אלי ורובינשטיין לצורך התייחסות לנתונים בקשר לטענות ביחס למי הירמון, ואחר כך יתכנסו גם מומחי הבנקאות בנוכחות יושבי הראש. שאר הקבוצות תתכנסנה במקביל.

ישיבת ועדת הכלכלה - הערוץ הירדני - 10.5.93 - 12:00

בראש המשלחת הירדנית עמד טראונה מאחר וענאני וחברים נוספים נמצאים במפגש המולטיטטרלי לענייני פליטים באוסלו.

כפתיחת הישיבה הוצגו רעיונותינו בנושא התיירות ע"י מאיר גבאי, וכן הוגש להם נייר בנושא. המרכיבים החדשים שהועלו בנייר זה הם שירות מעבורות אילת-עקבה ונקודת גבול בין שתי הערים לשמוש התיירים.

טראונה העיר כי נושא התיירות נדון בקבוצת העבודה המולטיטטרלית שמיועדת לסייע למו"מ הביטורלי, ואילו כאן הם מבקשים לדון בנושא הליבה (ה-CORE) של המו"מ - קרי באספקטים הפוליטיים והמשפטיים שלו. טראונה הבחין בין שני סוגי נושאים: * נושאים פרקטיים שיש אפשרות לקדם במהלך המו"מ; * נושאים שנוגעים בעתיד יחסי השלום. הנושאים שהעלינו היום שייכים ללא ספק, לדבריו, לסוג השני, ובמיוחד הנושאים החדשים לעיל.

בהמשך הדיון נדונו אפשרויות מעבר תיירים על גשרי הירדן ולעומת דברי גבאי שביקש לבסס המעבר על הדגם של היחסים עם מצרים, אמר טראונה כי יש להתייחס למצב הקיים ולעשות להקלת תנאי המעבר (בהקשר זה ציין כדוגמא אפשרות להקים גשר חדש על הירדן).

חממי הדגיש הצורך להראות התקדמות בכל השטחים, ובמיוחד הצורך להראות לירדנים התקדמות. העדיפות מבחינתם היא להקל התנועה של אנשים על גשרי הירדן ובמיוחד מעבר פלסטינים מירדן לשטחים.

בהקשר זה חזר והעלה נושא האחמ"ש וציין כי אם תינקט פעולה כזו ע"י ישראל תיווצר אכן אווירה טובה. רק אחר כך ניתן יהיה לדון במעבר תיירים מארצות שלישיות - יש בכך מעבר מהאמצעים הפרקטיים אל המישור של היחסים הנורמליים ויש לסדר העדיפויות בהתאם.

בנצור ציין כי אנו אכן רוצים חוזה שלום מלא עם הירדנים, אך נכונים גם לדון בצעדים פרקטיים והמשיך כי הצעת טראונה לבניית גשר חדש על הירדן יכולה אולי לנבוע מדיוננו בועדה זו.

לאחר מכן התקיים דיון "פילוסופי", מה קודם למה, בעוד גבאי טוען כי למעשה קיים שלום דה פקטו בין ישראל לירדן ולכן ניתן להגיע להסדרים פרקטיים, טען טראונה כי השלום הוא שמביא תיירים ולא להיפך. חממי הוסיף כי הם אמנם זקוקים לתשומות הכלכליות של השלום אך הם זקוקים עוד יותר לתשומות הפוליטיות של השלום. הוא חזר

והדגיש את הצורך לדון באספקט האנושי של השלום - כוונתו היא במיוחד להקלת סידורי המעבר בגשרים. (בשיחה לאחר סיום הישיבה הוצע להשוות את סידורי המעבר בצד הישראלי ובצד הירדני).

להערת אחז בן ארי כי דיון בסחר ובכלכלה יקדמו את השלום, השיב טראונה כי כוונתם היא לדון במקביל בכל הנושאים - אחמ"ש, כלכלה, סחר ותיירות וכו'.

בסיום הישיבה ביקש טראונה להמציא לו את רשימת הסחורות שניתנות ליבוא לשטחים מירדן.

פגישה עם הירדנים בנושאי מים וסביבה, 10.5.93

מטעמם: מג'אלי, חדאדין, באני האני, באבאן
מטעמנו: רובינשטיין, סייבל, כנרתי, שמיר

רובינשטיין: פתח בציינו שקבלנו בקשה ירדנית לתוספת מים אך אנו מעוניינים גם בהענות ירדנית לבקשותינו בענייני איכות הסביבה (יתושים, זבובים ויונים). בקשות לתוספת מים יש להביא תחת המטריה של שיחות וושינגטון.

כנרתי ושמיר ציינו שהמאגרים בירדן מלאים, ממדובר בשנה גשומה ואין לירדנים למעשה צורך במים עתה.

מג'אלי: הגיב שלושינגטון יש להביא רק בקשות להסדרים קבועים אך בקשות לתוספות זמניות יש להמשיך ולהסדיר באמצעות התאום בשטח כפי שנעשה עד כה.

האדאדין ובאני האני: טענו שישראל לוקחת לעצמה 40 אחוז מהזרימה במקום ה 1/3 המוסכם.

כנרתי וסייבל הגיבו שזכותנו לכמות של 25 מ"ק בקיץ ואין למדוד זאת באחוזים.

רובינשטיין: חזר על נכונותנו לשקול בקשות אך רצוננו כי גם הירדנים יתחשבו בבקשותינו.

סייבל הוסיף כי נתן לראות בבקשות שני הצדדים מחוות הומנטריות.

מג'אלי: הגיב שניתן לשקול צעדים אלו רק לאחר שישראל תבוא לקראת ירדן בנושאי גבולות וקרקע, זכויות מים ועקורים ו"ירדן מצידה לא תבקש יותר מחוות מים מישראל".

נערכה גם פגישה, שתמשך מחר, בנושא הבנקים בהשתתפות יו"ר שתי המשלחות. מרטו, מרקס ובן-ארי. הבעיה: הירדנים עומדים על נוסחאות ששם ישראל לא יזכר בהן ולא יאפשרו פיקוח בנקאי נאות.

ב. המו"מ בערוץ הפלסטיני (אחה"צ)

ישיבת מליאה - הערוץ הפלסטיני, 10.5.93, 16.30

הפלסטינים הגיעו בהרכב חסר. זאת לאחר שבשיחות רובינשטיין עם עבד אל-שאפי אמר האחרון בבוקר כי יגיעו כרגיל. אך אחר-הצהריים אמר שלא ידע בבוקר על ההחלטה, וניתן היה להבין שלא הכל היו בדעה אחת. בנפרד התנהל טיפול באמצעות האמריקנים, כיוון שועדת "זכויות האדם" לא כונסה, גם בנושא. מצדם השתתפו צאיב עריקאת, סמי כילאני וזכריה

אל-עגא (מצד הירדנים השתתפו כורדי ובאני-האני). אנו החלטנו כי נתרכז במו"מ ולא "נשחק" את משחק הברוגז. ולכן התייצבנו בהרכב מלא. הירדנים הודיעו, כזכור, גם שישעו את הועדות, כשההסבר האמיתי הוא עניין הכסף הסודי, אך בתקשורת טענו נגדנו בקשר לעיון מחדש בתיקי אנשי החמא"ס.

חלקה הראשון של הישיבה התרכז בנושא זה. רובינשטיין הביע צער על הופעת הפלסטינים בהרכב מצומצם וטען כי הסכמים יש למלא. כן הביע אכזבה על כי לא טרחו להודיע לנו על כך.

עריקאת, בנאום ארוך, תרץ את מחאתם ואמר כי הם אמנם המעוניינים העיקריים בתהליך מכיוון שעמם הוא הסובל מעול הכיבוש, אבל אין לפתח אשליה והלחץ מן השטח עלול להסיט את המו"מ ממסלולו. עריקאת הזכיר את החלטתם "האמיצה", כדבריו, לבוא לשיחות על אף הגירוש למרג' א-זהור, ובהמשך עמד בהרחבה על ההתחייבויות, שלדבריו, התחייבנו בפני השושבינות לבצע ולא עמדנו כדיבורנו. "ציפינו, אמר עריקאת, לקבל מכס, ביומו הראשון של הסבב, הודעה על החזרת 30 מגורשים ותיקים, והיו לנו בכיס רשימות האנשים ממקור ישראלי. אבל הם הוחזרו רק מאוחר יותר ולאחר שפייסל חוסייני דרש זאת". עריקאת המשיך ואמר כי לא עמדנו גם בהתחייבויותינו האחרות הנוגעות לזכויות האדם בשטחים, כגון בשחרור אסירים זקנים חולים וקטינים. כל זאת מעבר לנעשה בשטחים עצמם - ההריגות, הסגר וסגירת ירושלים בפניהם.

אלו הן לדבריו הסיבות שגרמו לבואם בהרכב מצומצם. חשוב יותר, מבחינתם הדיון בתוכן מאשר מספר המשתתפים.

עריקאת המשיך ואמר כי, מתוך רצונם להגיע להסכם עם תום הסבב הנוכחי, ולאחר שניסו לדון עמנו על הקונצפט, הם אלה שיזמו את העלאת רעיון הצהרת העקרונות שתהווה בסיס להמשך המו"מ.

הם למדו את הנייר שהגשנו אנו ויגיבו עליו תוך התבססות על על שתי הערות:

* הם לוקחים בחשבון את דברי רה"מ מדצמבר לפיהם יועברו אליהם "כל הסמכויות" של המינהל האזרחי.

* הם מסתמכים על הדיונים שהתנהלו בדצמבר בנוגע ל-GOAL ועל ההנחה שניתן להגיע להסכמה עליו.

לפני הערות עריקאת אמר רובינשטיין כי זכותם לפרש הדברים כרצונם, אבל ההגינות מחייבת הודעה לנו וזאת לא עשו, מה גם שרובינשטיין שמע כי יש חברים במשלחתם שאינם מרוצים מהופעתם המצומצמת. לגבי השעיית עבודת הועדות, השאיר רובינשטיין לעריקאת את הקביעה האם זה תורם למו"מ. אנו יודעים, אמר רובינשטיין, כי צעדים אלה אינם נובעים דוקא מסיבות הקשורות לשיחות, ואין אנו מקבלים הסבריהם. עריקאת הגיב כי אנו התחייבנו ואם ברצוננו לבדוק מניעיהם, אנו זכאים לכך, מפתיע הדבר כי לקח לנו 24 שעות לגרש 400 וארבעה חדשים להחזיר 30 - אם לא ממלאים התחייבויות כיצד ניתן להאמין שיכובדו ההסכמים, שאל עריקאת. רובינשטיין הציע להסכים שלא להסכים על כך, והציע כי ינהגו במידת הנימוס שאנו נוהגים בהם מתוך הבנה לבעיותיהם. כאשר לשיחרור אסירים חולים וזקנים, אנו ממתנים לרשימה.

הערות עריקאת על מסמך העקרונות שלנו מ-6.5.93:

בפתח הערותיו להצהרת העקרונות שלנו, אמר עריקאת כי הם סברו, על בסיס שיחותיהם עמנו וההתקדמות שחלה בהן, כי ניתן יהיה להגיע לבסיס מוצק שיהווה גם קווים-מנחים (GUIDELINES) להמשך המו"מ, אבל קריאת מסמכנו גרמה להם אכזבה.

הערותיו הכלליות נגעו לשני ענינים עיקריים:

* הוא ציין, הן בתחילת דבריו והן בסיומן כי אכזבתם נובעת מן העקרון של EXCLUSIVENESS הכלול במסמכנו, כלומר - הוצאת תחומים שונים משליטת הממשל העצמי, כגון סמכויות ושטחים כגון ירושלים.

* בנושא הבטחון, הם רוצים לשמוע את עמדתנו המפורטת ורואים גם את הנעשה בשטח ככלול בנושא הבטחון.

רובינשטיין איזכר בהקשר זה את הצעתנו לקיים מגע שוטף בעת היותנו בארץ, על מנת לאפשר ניטרולם של מצבים רוויי מתח ולקדם מו"מ, הצעה שהעלה פעמים רבות לאורך התקופה ולצערנו ללא מענה.

הערות פרטניות לסעיפי ההצהרה (יצויין כי ההערות היו בנוסח מתון יחסית שבגללו התאכזבנו מאוד מקבלת המסמך הפלסטינאי אחר-כך).

נוסח הסעיף שלנו:

1. THE GOAL OF NEGOTIATION AND TERMS OF REFERENCE

DIRECT NEGOTIATIONS BETWEEN ISRAEL AND THE PALESTINIANS, IN THE FRAMEWORK OF THE OBJECTIVE OF A JUST, LASTING AND COMPREHENSIVE PEACE, BASED ON RESOLUTIONS 242 AND 338, PER THE MADRID INVITATION, TO BE CONDUCTED IN TWO PHASES:

(1) TALKS CONDUCTED WITH THE OBJECTIVE OF REACHING AGREEMENT ON INTERIM SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS.

(2) BEGINNING THE THIRD YEAR, NEGOTIATIONS ON THE PERMANENT STATUS WILL TAKE PLACE. THESE NEGOTIATIONS WILL BE CONDUCTED ON THE BASIS OF RESOLUTIONS 242 AND 338.

THE PROCESS IS ONE; ITS TWO PHASES ARE INTERLOCKED IN THE AGREED TIME FRAME; THE FIRST PHASE WILL ALSO NATURALLY BEAR RELEVANCE TOWARDS THE SECOND PHASE, WITH THE UNDERSTANDING THAT ALL OPTIONS FOR THE SECOND PHASE REMAIN OPEN TO THE PARTIES TO AGREE IN THE FRAMEWORK OF THE ABOVE MENTIONED AGREED BASIS.

THE TERMS OF REFERENCE OF THIS PROCESS ARE THE MADRID INVITATION (ATTACHED). RESOLUTIONS 242 AND 338 ARE ATTACHED AS WELL.

הערות עריקאת:

* בנוגע ל-TIMEFRAME אין בסעיף זה איזכור לקביעת תאריך היעד לסיום המו"מ תוך שנה כפי שמופיע בהזמנה למדריד. הזמן חלף בעיקר בגלל אירועי הבחירות וחילופי השלטון אצלנו, ויש להתייחס לכך.

תגובתנו - מסגרת הזמן הופיעה במסגרת של שאיפה, ולא מחויבות.

* אין מסגרת זמן מוגדרת לשלב הראשון ולקיום הדיונים על סטטוס הקבע בשנה השלישית.

תגובתנו - ניתן להכניס זאת ללא בעיה.

* לגבי 242 ו-338, כל כוונתם היא שלא ייעשה דבר בתקופת הביניים שיסתור החלטות אלו.

* לגבי השלב הראשון דיברנו על TALKS ולגבי השלב השני על .NEGOTIATIONS

תגובתנו - אין לנו בעיה להשתמש ב-NEGOTIATIONS גם לשלב הראשון.

עריקאת ציין כללית כי הם הציגו בפנינו את נוסחם הם ל-GOAL, שלדעתם הלך לקראתנו בכך שהשאיר כל האופציות פתוחות אך ביקש לסגור את אופציית הסיפוח ולהבטיח שההסכם יביא ליישום 242.

רובינשטיין העיר כי הסכמנו לצרוף הזמנת מדריד לנוסח הסעיף, וכי ב-242 אין איזכור לאופציית פתרון כלשהי ועל כן יש לנהל על כך מו"מ כבוא העת.

נוסח סעיף 2:

2. GENERAL

DURING THE INTERIM SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS PERIOD, A MAJOR CHANGE WILL OCCUR IN THE EXISTING SITUATION IN THE TERRITORIES, BY TRANSFERRING TO THE PALESTINIANS THE VAST MAJORITY OF THE FUNCTIONS OF THE CIVIL ADMINISTRATION, WHICH WILL BE DISSOLVED. ISRAEL WILL MAINTAIN RESPONSIBILITY FOR THE OVERALL SECURITY OF THE TERRITORIES; ISRAEL WILL ALSO BE RESPONSIBLE FOR THE ISRAELIS THERE. OPTIONS SHOULD BE KEPT OPEN FOR THE NEXT STAGE, PER THE ABOVE.

הערות עריקאת:

* איזכור אחריותנו הכוללת לבטחון ולישראליים מהווה מיכשול רציני. העקרון של הוצאת תחומים מן המימשל העצמי (EXCLUSION) אינו מקובל ואינו מאפשר שיתוף כנדרש על ידינו.

נוסח סעיף 3:

3. THE PALESTINIAN EXECUTIVE COUNCIL

A PALESTINIAN EXECUTIVE COUNCIL (PEC), WHICH WILL CONSIST OF AN AGREED FUNCTIONAL NUMBER OF PALESTINIAN REPRESENTATIVES FROM THE TERRITORIES, WILL BE ESTABLISHED THROUGH FREE, GENERAL AND DIRECT ELECTIONS, BY AND FROM AMONG THE PALESTINIANS OF THE TERRITORIES, WHICH WILL BE HELD UNDER AGREED SUPERVISION AND IN ACCORDANCE WITH AGREED NEGOTIATED MODALITIES. DETAILED NEGOTIATIONS WILL FOLLOW CONCERNING THE MODALITIES FOR THE ELECTIONS.

הערות עריקאת:

* הם מדברים על LEGISLATIVE COUNCIL ולא על מועצה אקזקוטיבית המגבילה אותם.

* הם אינם מקבלים את זהות הנבחרים לפונקציות. אין PALESTINIAN Elected- COUNCIL או PALESTINIAN REPRESENTATIVE COUNCIL (עריקאת נקב בשמות אלו) יכולה להיות בנויה על פי ה-SPHERES המוצעים על ידינו. מועצה מייצגת היא מועצה מייצגת.

* איזכור הפלסטינים מן השטחים אינו מקובל עליהם כי אנו הגדרנו השטחים ככאלה שאינם כוללים את ירושלים, ואין הם מקבלים את הוצאת ערביי מזרח ירושלים ממסגרת ההסדרים.

* באשר לפיקוח המוסכם על הבחירות, הם מוכנים לדון בכך במפורט במסגרת ה-MODALITIES, אך ברור שפיקוח חייב להיות נייטרלי ולכן בינלאומי.

נוסח סעיף 4:

4. POWERS AND RESPONSIBILITIES

THE ISRAELI CIVIL ADMINISTRATION WILL TRANSFER TO THE PEC, AND THE PEC WILL ASSUME, EXECUTIVE AND JUDICIAL POWERS (BY INDEPENDENT JUDICIAL ORGANS) PER THE AGREEMENT. THE PEC WILL BE VESTED WITH LEGISLATIVE POWERS WITHIN THE RESPONSIBILITIES TRANSFERRED TO IT, SUBJECT TO AGREED PRINCIPLES AND TO MUTUAL CONFIRMATION CONCERNING COMPATIBILITY WITH THE AGREEMENT.

DUE CONSIDERATION WILL BE GIVEN TO THE NEED TO REVIEW LEGISLATION IN FORCE IN REMAINING AREAS, AS APPROPRIATE.

הערות עריקאת:

* ציין כי קיים הבדל בנושא העברת הסמכויות בין סעיף זה, בו נאמר העברת סמכויות ביצוע ומשפט ובנפרד חקיקה, לסעיף 2 בו דובר על העברת מירב הסמכויות למנהל האזרחי.

* ראה גם לעיל בנושא החקיקה.

נוסח סעיף 5:

5. JURISDICTION

THE TERRITORIES ARE VIEWED AS A SINGLE TERRITORIAL UNIT, THE AGREED PROPER FATE OF WHICH WILL BE DETERMINED IN THE PERMANENT STATUS NEGOTIATIONS PER THE ABOVE. THE AUTHORITY OF THE PEC WILL APPLY WITHIN THE TERRITORIES, AS APPROPRIATE, IN ACCORDANCE WITH ITS AGREED OPERATIONAL-FUNCTIONAL POWERS AND RESPONSIBILITIES, TO BE FURTHER ELABORATED IN THE NEGOTIATIONS.

הערות עריקאת:

* הכרתנו בשלמות (INTEGRITY) השטחים היוותה מבחינתם מפנה פוזיטיבי, אבל עם קריאת המשך הסעיף מתפוגגת האופוריה - הפעלת הסמכויות רק על חלק מן השטחים ולא ככולם פוגעת בתפיסה הטריטוריאלית המובעת בראשית הסעיף. גישת ה-EXCLUSIVENESS לא תוביל לשום מקום.

"אנו מכירים בסיבוכים שחלו בשטח בעקבות 25 שנות כיבוש, אמר עריקאת, אבל אין לענות על כך באמצעות תשובה פשוטה."

השטחים, לפי עריקאת, הם OPT אבל אפשר גם להשתמש בביטוי "שטחים שלא היו תחת שלטון ישראל לפני (יוני) 1967".

נוסח סעיף 6:

6. SECURITY AND POLICE ISSUES

A. OVERALL SECURITY WILL REMAIN UNDER ISRAEL'S RESPONSIBILITY. SECURITY NEEDS OF BOTH SIDES WILL BE TAKEN INTO CONSIDERATION.

B. THE PEC WILL ESTABLISH A POLICE FORCE AS A LAW ENFORCEMENT ORGAN, PER THE AGREEMENT.

הערות עריקאת:

כפי שנאמר לעיל הוא מעוניין לדעת מה תפיסתנו הכוללת, ובפירוט:

* מה פירוש OVERALL SECURITY? האם זה בטחון חוץ; האם אני נהיה אלה שיעניקו אישורי יציאה לפלסטינים; האם גדיעת עצים היא אקט בטחוני?

נוסח שאר הסעיפים:

7. LIAISON

ISRAEL AND THE PEC WILL ESTABLISH A JOINT LIAISON COMMITTEE TO DEAL WITH MATTERS OF COMMON CONCERN AND FOR THE PURPOSE OF DISPUTE RESOLUTION.

8. AGREED ARRANGEMENTS

ISRAEL AND THE PEC WILL ESTABLISH AGREED ARRANGEMENTS FOR COOPERATION AND COORDINATION IN AREAS OF MUTUAL CONCERN, TO BENEFIT BOTH SIDES AND RESPOND TO THEIR COMMON NEEDS.

9. JORDANIAN-RELATED ASPECTS

JORDANIAN-RELATED ASPECTS WILL ALSO BE DISCUSSED.

THE ABOVE PRINCIPLES WILL BE FURTHER DISCUSSED AND ELABORATED IN THE NEGOTIATIONS.

הערות עריקאת:

הם אמרו דבריהם ואיננו רואה בעיה (הערה: במסמך הפלסטינאי שראינו

אחר-כך השמיטו התייחסות לנושאים הקשורים לירדן).

עריקאת אמר כי מחר יגישו לנו את טיוטתם הם.

לאחר הפסקה קצרה בה התגבשה בצוות הדעה כי אין להגיב על הערות אלו, אלא להציע הקמת ועדת ניסוח מצומצמת שתכין ניסוחים מוסכמים. אם הצעה זו לא תתקבל נבקש לקבל את הנייר שלהם מוקדם יותר כדי שניתן יהיה להגיב עליו במועד.

רובינשטיין הציע זאת עם חידוש הישיבה. עריקאת דחה את הצעת הקמת ועדת הניסוח אך הבטיח כי יעביר הבקשה להעברה מוקדמת של מסמכם. (ראה הנייר בסוף מברק זה).

במהלך הישיבה קיבל עריקאת הודעה על הסכמתנו להחזיר עוד 25 מגורשי חמאס. תגובתו הראשונית היתה חיובית, אבל לאחר ההפסקה העיר כי ההחלטה מאכזבת מכיוון שאינה עונה על ביצוע 799 ומכיוון ששיטת הצעדים הקטנים פוגעת הן באמינות שלנו והן באמינותם הם.

רובינשטיין הגיב כי צריכה להיות הדדיות ובמקביל לצעדים הננקטים על ידינו, צריך להיות מאמץ אמיתי מצד הפלסטינים, כנגד האלימות, שהארגונים העומדים מאחורי המגורשים מטיפים לה.

לסיום אמר עריקאת שציפה לרשימה של 200 שמות.

הטיוטא הפלסטינית למסמך העקרונות:

בשובנו למלון התכנס הצוות לישיבה ובמהלכה התקבלה שיחה טלפונית מעבד אל-שאפי, שבעקבות הפניה לעריקאת (וכן פנייה אמריקנית, ככל הידוע לנו), הודיע כי הוא משגר אלינו לאלתר בפקס את הנייר הפלסטינאי.

להלן הנוסח של המסמך הפלסטיני שהתקבל הערב (10.5.93 בשעה 20.00).

MAY 10, 1993
INFORMAL DRAFT

NON-PAPER

DRAFT PROPOSAL FOR A DECLARATION OF PRINCIPLES

PREAMBLE:

THE PALESTINIAN AND ISRAELI SIDES AGREE ON THE FOLLOWING PRINCIPLES IN ORDER TO FACILITATE THE PROGRESS OF NEGOTIATIONS. IT IS THE UNDERSTANDING OF BOTH SIDES THAT THESE PRINCIPLES, WHILE CONSTITUTING AGREED BASES FOR THEIR NEGOTIATIONS, GOVERN THE WHOLE PROCESS UNTIL THE ACHIEVEMENT OF THE DETAILED AND FINAL AGREEMENT.

1. THE OBJECTIVE OF THE PEACE-PROCESS IS TO REACH A JUST, LASTING AND COMPREHENSIVE PEACE SETTLEMENT THROUGH DIRECT NEGOTIATIONS BASED ON U.N. SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS 242 AND 338, THE PRINCIPLE OF LAND FOR PEACE AND IN COMPLIANCE WITH INTERNATIONAL LEGALITY.

THE NEGOTIATIONS BETWEEN THE PALESTINIAN AND ISRAELI

SIDES WILL BE CONDUCTED IN TWO PHASES, WHICH ARE INTERLOCKED AS AN INTEGRAL WHOLE BASED ON THE AFORE-MENTIONED RESOLUTIONS.

IT IS THE UNDERSTANDING OF BOTH SIDES THAT NOTHING SHOULD BE DONE IN THE INTERIM PERIOD THAT MAY PREEMPT OR PREJUDICE THE OUTCOME OF FINAL-STATUS NEGOTIATIONS. THE AGREEMENT REACHED WILL ACHIEVE THE FULL IMPLEMENTATION OF UNSC 242 AND 338.

2. A PALESTINIAN INTERIM SELF-GOVERNING AUTHORITY (HEREINAFTER: PISGA) WILL BE ESTABLISHED THROUGH FREE, GENERAL AND DIRECT ELECTIONS, UNDER AGREED APPROPRIATE INTERNATIONAL SUPERVISION.

ALL PALESTINIANS IN THE TERRITORIES WHICH CAME UNDER ISRAELI CONTROL AFTER THE WAR OF JUNE 1967, WHO ARE LISTED ON THE RELEVANT POPULATIONS REGISTERS ON 4/6/1967 WHO CAME UNDER ISRAELI OCCUPATION IN THE WEST BANK, INCLUDING JERUSALEM, AND THE GAZA STRIP, AS WELL AS THEIR DESCENDANTS, WILL PARTICIPATE IN THE ELECTIONS.

3. THE PISGA WILL ASSUME LEGISLATIVE, EXECUTIVE AND JUDICIAL POWERS.

Agreed upon
4. ALL POWERS PRESENTLY EXERCISED BY THE ISRAELI MILITARY GOVERNMENT AND ITS CIVIL ADMINISTRATION SHOULD BE TRANSFERRED IN AN ORDERLY AND PEACEFUL MANNER TO THE PISGA UPON ITS ELECTION AND INAUGURATION. FOR THESE POWERS TO BE FREELY EXERCISED, THE ISRAELI ARMED FORCES SHALL START THEIR WITHDRAWAL WHICH SHOULD BE COMPLETED ACCORDING TO THE AGREED UPON SCHEDULE AND TIME LIMIT. WITHDRAWAL AND TRANSFER OF AUTHORITY WILL BE UNDERTAKEN UNDER AGREED INTERNATIONAL SUPERVISION.

5. THE OBJECTIVE OF SECURITY ARRANGEMENTS IS TO ACHIEVE REGIONAL STABILITY AND RESPOND TO MUTUAL NEEDS, AS WELL AS TO CREATE THE CONDITIONS OF REAL PEACE.

6. THE PALESTINIAN TERRITORY OCCUPIED SINCE 1967 IS AN INTEGRAL WHOLE AND CONSTITUTES A SINGLE TERRITORIAL UNIT UNDER ONE SYSTEM OF LAW. THE AUTHORITY OF THE PISGA WILL EXTEND TO ALL PALESTINIAN TERRITORY WHICH CAME UNDER ISRAELI CONTROL SINCE JUNE 1967.

7. THE PISGA AND THE GOVERNMENT OF ISRAEL WILL CONCLUDE AGREEMENTS ON COOPERATION OR COORDINATION IN SPECIFIC AREAS OF COMMON CONCERN. THESE AGREEMENTS WILL TAKE INTO ACCOUNT THE SECURITY NEEDS OF BOTH PARTIES AND THEIR MUTUAL BENEFIT.

8. A JOINT COMMITTEE WILL BE ESTABLISHED BETWEEN THE PISGA AND ISRAEL TO CONSIDER MATTERS OF COMMON CONCERN AND TO SETTLE DISPUTES THAT MAY ARISE BETWEEN THEM.

9. DISPUTES WHICH CANNOT BE SETTLED BY AGREEMENT BETWEEN THE PISGA AND ISRAEL WILL BE SUBMITTED TO A STANDING

COMMITTEE TO BE ESTABLISHED FROM REPRESENTATIVES OF THE UNITED STATES, THE RUSSIAN FEDERATION, EGYPT, JORDAN, SYRIA, LEBANON AND THE UNITED NATIONS, AS WELL AS REPRESENTATIVES OF THE PALESTINIAN AND ISRAELI SIDES.

10. NO LATER THAN OCTOBER 1994, NEGOTIATIONS WILL COMMENCE TO DETERMINE THE PERMANENT STATUS AND TO ENABLE THE PALESTINIAN PEOPLE TO FREELY EXERCISE ITS LEGITIMATE RIGHTS.

מגעים עם האמריקנים

לאורך היום היו לרובינשטיין מגעים אינטנסיביים עם דז'רז'יאן, מילר וקרצר, במיוחד בשני עניינים:

א. הבקשה למסור את רשימת אנשי החמא"ס בעקבות "העיון מחדש" ולאחר אישור ולפי ההנחיה נמסרה הרשימה לאמריקנים אחה"צ וזאת כיוון שהפלסטינאים הודיעו שלא תהיה ועדת זכויות האדם.

ב. נושאי המו"מ בנסיון לקדם את נושא ההצהרה המשותפת.

בברכה,
המשלחת.

תפ: שהח, רהמ, ראשהממשלה

12

נכנס **
**
**
**

מסמך: 600430
חוזם: 5,16914
מ-: שלום, נר: 135, תא: 130593, זח: 0127, דח: ב, סג: סו
סודי/בהול

למכותב בלבד

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ
דע: ראשי המשלחות למו"מ, וושינגטון

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית

הנדון: השיחות עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (12.5.93).
א. ישיבת מליאת המשלחות (JOINT MEETING).
ב. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהריים).
ג. המו"מ בערוץ הפלסטיני (אחרי הצהריים).

א. ישיבת מליאת המשלחות (JENERAL MEETING) - המשלחת הישראלית והמשלחת הירדנית - פלסטינית.

(אנו נוהגים לכנס פורום זה מדי סבב) בפתיחת הכנוס הבהיר רובינשטיין כי יזמנו אותם כדי לטפל במספר סוגיות:

א. המשך המו"מ: רובינשטיין הבהיר כי הצד הישראלי רואה במתכונת הנוכחית מו"מ מתמשך. לדידנו ההפסקה להתייעצויות אינה קוטעת את רציפותו. לדבריו זו היא גם עמדת נותנת החסות. עוד אמר רובינשטיין כי לרגל החגים ניתן יהיה לחדש את המו"מ ב-7 ביוני.

ב. קשר בין הצדדים במהלך ההפסקה: רובינשטיין הבהיר כי הצד הישראלי מוכן לכל סוג של קשר עם בני שיחנו לקדום המו"מ גם במהלך ההפסקה בכל סוגיה שהיא. הוא מנה לדוגמא: סוגיית זכויות אדם, נושא מים וסוגיות מהות הנוגעות ללב המו"מ, שלגביהם אנו יכולים לשוחח עם הפלסטינאים גם בבית. גם עם הירדנים נחוץ קשר.

ג. טפול בסוגיות משותפות לשני הערוצים: רובינשטיין הביע תקווה כי בקרוב ימצא מנגנון לטפול בנושאים משותפים לשני הערוצים (הירדני והפלסטיני) בפורום המשותף או בכל פורום אחר, הוא מנה נושאים כגון פתוח עמק הירדן, הוקף, גשרים וכו'.

עכד אל-שאפי ענה כי אין הם רואים לפי שעה את התהליך כתהליך מתמשך. הם אינם יכולים להתחייב לתאריך חדוש המו"מ ובכל מקרה הם תלויים בהחלטה ערבית. עוד הבהיר עכד אל-שאפי (כפי שנהג לומר בעבר) כי מצב תהליך השלום מחייב אותם להערכת מצב מחודשת. גם הקשר בין הסככים מותנה לדידם בתוצרי הערכת תהליך השלום. לדבריו אם התהליך יתקדם יסכימו הפלסטינים לקשר כזה. והוא "ישמח גם בהמשכו לקבל טלפונים מרובינשטיין". אשר לשט"פ עם הירדנים הבהיר עכד אל שאפי כי הם מרוצים מרמת השט"פ הנוכחי. את הדיון בשט"פ ביניהם בתקופת הסדר הביניים יש לדחות לשלב בו תחול התקדמות במו"מ.

מג'אלי פתח באיזכור כי מאז מדריך הציע מתכונת של מו"מ מתמשך, הרעיון נדון בפורום שרי החוץ הערבים אך, לאור הישגיו הדלים של המו"מ עד כה הרעיון לא זכה לאישור. ההחלטה סופית תיפול רק בכנוס שה"ח שייערך בעמאן בקרוב, שם גם ייקבע מועד חדוש המו"מ. אשר לקשר במהלך ההפסקה הבהיר מג'אלי כי הוא מעדיף מו"מ בשולחן הדיונים על פני מו"מ טלפוני. לבסוף התייחס מג'אלי לסוגיית השט"פ הקשור לשני המסלולים (ירדנים ופלסטינים) בתקופת הסדר הביניים, לדבריו לכשיוולד ההסדר ניתן יהיה לעסוק בשט"פ.

ב. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהריים).

היום התכנסו קבוצות הכלכלה, בנקאות, המים ואיכות הסביבה והאנרגיה וכן נפגשו היו"רים.

קבוצת עבודה בנושא הכלכלה 12.5.93

השתתפו מטעמנו: בנצור, ענר, מזוז
מטעם: טראונה, חממי, ומועשר ורושם.

טראונה: ציין כי שלח הביתה את הנייר שהגשנו בנושא התיירות, וכן את הפרטים בנוגע ליצוא מירדן לשטחים. בעניין האחרון מבקש להוסיף כי יהיה קשה מצידם לשלם מכסים, שכן מבחינתם ישראל והשטחים הן שתי ישויות ביניהן צריך לשרור עקרון של הדדיות, הם לא גובים כל מכסים מיצוא מהשטחים לירדן. ההיקף המדובר הוא כה קטן שלא תהא לכך כל השפעה על המשק הישראלי. מבקשים שעמדתם זו תשקל לקראת סבב השיחות הבא.

בנצור: אין בידינו עדיין מידע בנוגע למכסים לגבי הפרטים שנדונות אתמול. מכל מקום העניין ייבדק ויילמד. כן מודה על משלוח הנייר בנושא תיירות. מבקש שד"ר וירצבורגר יציג מספר נקודות בהיבט הכלכלי.

טראונה: שב ומדגיש את החשיבות של נושא איחוד המשפחות, ומבקש להדגיש את ההשפעה הגדולה שתביא לפתרון בעיה זו על כל אורת המו"מ ועל מערכת היחסים גם עם הפלסטינים.

וירצבורגר: מציין כי בנייר שקיבלנו מהקבוצה הירדנית, בקבוצה של מים, אנרגיה וסביבה כלולים מספר נושאים שהם בעלי היבט כלכלי. נושאים אלה הועלו בדיונים והם שייכים לקבוצה זו:

א. קו רכבת מים המלח לים-סוף - כיום אין זה כלכלי, לא לירדן ולא לישראל, להקים מסילה כזו, אך כמסילה המשרתת את שתי המדינות היא כלכלית.
ב. תעשיות ים המלח - היו בעבר מגעים וש"פ לא רשמי באזור ים-המלח בין התעשיות של שני הצדדים וראוי שנושא זה יוסדר באופן מסודר ורשמי.

טראונה: הגיב כי בקבוצה המולטילטראלית על כלכלה הועלו כ-17 נושאים שונים. בפגישה בפריס העלו הצרפתים רעיון של רשת קווי-רכבת איזורית המיועדת לקשר בין מערכות קיימת ולהשלימם. גם נושא תעשיות ים-המלח עלו. בנושא זה יש מקום גם לפלסטינים וגם היפנים גילו עניין בנושא זה. לנושאים אלה יש היבטים של פרוייקטים משותפים, מימון בינ"ל, ולכן הם נדונים במולטי. עם זאת לא שולל בחינת רעיונות ספציפיים גם במסגרת שלנו.

וירצבורגר: השיב כי הרעיון של קו-רכבת הוא נושא נפרד מתיאום ושיתוף בין תעשיות ים-המלח. לדעתו הנושא של קו רכבת ים המלח - ים סוף הוא נושא כלכלי ספציפי שיש לו בסיס כלכלי. מדובר בפרוייקט של כ-300 מליון דולר.

טראונה: העיר כי אינו מומחה אך נראה לו שמדובר בסכומים גדולים יותר. כן הוסיף שכרור לכולנו כי מצב של שלום טומן בחובו הזדמנויות עצומות לעתיד, אולם עלינו להשקיע את מירב מאמצינו להגיע למצב זה של שלום.

חממי: הוסיף שלא העדר פרוייקטים משותפים הוא הסיבה למצב המדיני בין הצדדים, אלא להיפך. לכן עלינו להתמקד בבעיות ובגורמים לאותו מצב מדיני ולפתור אותם, ואז ממילא יבואו כל אותם פרוייקטים משותפים וקשרים בין הצדדים.

בנצור: הגיב כי גם לנו יש הציבור שלנו והחזון שלנו לשלום, והתכניות לשתוף פעולה ולקשרים בין הצדדים אותם אנו מציגים במסלול המולטילטרלי ובדיונים שלנו כאן לא באים על חשבון הטיפול בבעיות וגורמי הקונפליקט אלא

מדובר בטיפול מקביל בשני סוגי הנושאים. טיפול בפרוייקטים אלה ג"כ יצור אורה טובה יותר שתשפיע על המו"מ בבעיות הפוליטיות-מדיניות. מאחר ויתכן כי מחר לא ייתקיימו דיונים, מציע כי יוכן מסמך משותף המסכם את עבודת קבוצה זו, ושישמש בסיס להמשך עבודה.

טראונה: הצטרפות ירדן לשיחות המולטי' ללא שאר המדינות הערביות היה צעד מאוד אמיץ. ההתייחסות למולטי אינה שוללת דיונים כאן, אך צריך תיאום ויש להיות מעודכנים. - לא נענה להצעה למסמך מסכם.

תת-הקבוצה לענייני בנקאות - (בערוץ הירדני) 12.5.93

השתתפו ד"ר מרטו, גד מרקס ואחז בן-ארי. הפגישה היתה עניינית והתקיימה ברוח טובה, בעקבות הדיונים והסיכומים מאתמול.

א. מזכר ההבנה (MOU)

סוכמו תיקונים שונים בנוסח. בעיקר כמוסכם בנסיון לעקוף את הגדרת האיזור וטיפול בנושא הצדדים המשתתפים. לד"ר מרטו נשארו השגות לגבי מלוא נוסח סעיף הקונקורדט (מבקש להשמיט את הסיפא). לא סוכמה צורת האישור. אנחנו תבענו בתוקף חתימה מלאה דו צדדית.

ב. רשיונות

נסקרו מחדש הרשיונות. לא היו השגות לנוסח הקיים למעט דרישת הכיסוי ויחס ההון. הצעתנו לאפשר ANY SOVEREIGN OBLIGATION כנכס מוכר ואז הבטחנו להמליץ על גמישות בבסיס שממנו נדרש ההון. ד"ר מרטו הבטיח להביא לדיון בעמאן.

ג. מכתב הנוחות

הודענו כי לנו (הנציגים בישיבה) אין הערות להצעה הירדנית. אולם אנו מבקשים לקבל הערות מיועצינו בבית.

ד. סיכום המו"מ

יש הרגשה שבפגישה הבאה ניתן לסכם את הנושא סופית. ד"ר מרטו יתקשה לבוא בתחילת יוני וסוכם כי הפגישה הבאה תתואם מראש (טלקס!) ותהיה בשבוע האחרון של סבב השיחות הבא.

מליאת הקבוצה למים, איכות הסביבה ואנרגיה (12.5.93)

השתתפו מטעמנו: כנרתי, סייבל, אכידן, בן-ישע, פרוז'ינין, שמיר ווירצבורגר.

מטעמם: חדאדין, מולכי, מחאסנה, כבן ובאני האני. מליאת הקבוצה עסקה במסמך ישראלי חדש שהוגש היום. לאחר דיון במסמך התפצלה המליאה לתת-קבוצות.

בפתיחת הישיבה הקריא כנרתי מן הכתב נוסח המשקפת את עמדת ישראל ביחס למפגע הקרינה הרדיואקטיבית. עותק נמסר לחדאדין לבקשתו.

"AS WE STATED YESTERDAY, NUCLEAR ISSUES ARE NOT ON OUR AGENDA AND ARE BEYOND OUR MANDATE.

HOWEVER, IN RESPONSE TO YOUR QUESTIONS I AM AUTHORIZED TO INFORM YOU AS FOLLOWS:

IT SHOULD BE RECALLED THAT ISRAEL IS SIGNATORY TO THE CONVENTION ON EARLY NOTIFICATION OF A NUCLEAR ACCIDENT OF 26 SEPTEMBER 1986.

ACCORDING TO WHICH IT HAS OBLIGATED ITSELF TO ISSUE A WARNING IN THE EVENT OF AN ACCIDENT LIABLE TO BE CROSS-BOUNDARY IN NATURE, NAMELY, POSSESSING THE POTENTIAL OF ENDANGERING A NEIGHBORING COUNTRY.

ISRAEL WILL OF COURSE HONOR ITS OBLIGATION IN THIS REGARD."

בהמשך הוצג נייר ישראלי חדש שהוכן על סמך דיוני יום אתמול. כל אחד מהמומחים בצד הישראלי פרט את הקטעים הרלבנטיים לנושא שלו.

סייבל הבהיר כי ניסינו לגבש נוסחה שתהווה בסיס לאג'נדה מוסכמת על שני הצדדים. בחרנו לפיכך בנוסחים נייטראלים שעשויים להיות מקובלים על שני הצדדים.

שמיר עמד על המתאם בין המסמכים שהוגשו על ידי ירדן וישראל במסגרת הסכם הנוכחי והבהיר כי הדבר בא לידי ביטוי בנוסחה החדשה שתוצג להם היום. הוא הבהיר גם כי בחרנו להמנע מהצבת כותרות משנה כדי שנושאים בעלי זיקה ליותר מתחום אחד יוכלו לנוע בחופשיות בין התחומים השונים. שמיר פרט בהמשך את הסעיפים במסמך הישראלי החדש והצביע על המקבילות לסעיפים אלה במסמך הירדני האחרון. הוא הבהיר כמו כן כי נוכח הסתייגותם מהצעתנו מאתמול לשלב באג'נדה התחייבות של הצדדים להמנע מצעדים חד צדדיים, במהלך המו"מ, הסתפקנו בנוסחא

CONDUCT OF THE PARTIES (סעיף 2). כמו כן נקטנו בלשון נייטרלית בכל הנוגע לסוגיית זכויות המים, לשון העולה בקנה אחד עם רוח האג'נדה המשותפת לכלל הערוץ הירדני (סעיף 3).

פרוז'נין הבהיר כי בנושא איכות סביבה קיימת הקבלה רבה מאד לנייר הירדני. מצאנו לנכון להוסיף את סעיף מס. 8 : INSTITUTIONAL FRAME-WORK AND CAPACITY BUILDING לאור חשיבותו. על כך ענה מחסנה כי הנושא שייך למסלול המולטילטרלי שכן הוא מצריך תאום עם מדינות נוספות.

חדאדין התייחס להודעה שהקריא כנרתי ביחס למפגע הקרינה הגרעינית. לדבריו, הגישה הישראלית משמעה כי אין על מה להתדיין, שכן כל הנושאים לדיון מעוגנים באמנה בין"ל זו או אחרת, ששתי המדינות חתומות עליה. הוא הגיב בפרץ זעם ורגשות על מה שנתפש בעיניו כנסיון ישראלי להתחמק מדיון בסוגיה זו. לטעמו, פירוש זה הוא המתאים ביותר לעסוק במפגעים המעיקים על האוכלוסיות משני צידי הגבול.

בהמשך האשים חדאדין במשתמע את הצד הישראלי בחוסר נכונות אמיתית להתקדמות לעומת הגישה העניינית בה נוקט לדבריו הצד הירדני. בהקשר זה הזכיר חדאדין את פנייתנו לנותנות החסות (הפגישה עם מרטינוז אתמול) במהלכה סולפה לטעמו עמדת ירדן. עוד הדגיש חדאדין כי יש להציב את הסוגיות על שולחן הדיונים ללא כחל וסרק, בריחה לניסוחים נייטראלים לא תוכל לפתור את הבעיות שעל הפרק.

בהתייחסו לדברי חדאדין כאשר למחוייבות שתי המדינות לאמנות בין"ל שונות ציין סייבל כי בהרבה מקרים מקפידה ירדן לציין כי מחוייבותה לאמנה אינה עומדת כשמדובר בישראל. סייבל ביקש להבין אם התייחסות חדאדין מבטאת שנוי בגישה הירדנית הבסיסית.

חדאדין התחמק מתשובה ושכ והאשים את ישראל בנסיון לברוח מנושאי המהות והזכיר בתוך כך את אי עמידתה של ישראל באמנת ג'נבה הרביעית. סייבל בתורו מחה על האשמות אלו של חדאדין והביע הסתייגות ותמיהה על שירדן מוצאת לנכון להעלות סוגיה פוליטית דוגמת אמנת ג'נבה הרביעית על שולחן הדיונים כמו "מ"מ מקצועי בנושא מים.

שמיר הבהיר כי דווקא פנייתנו לנותנות החסות מעידה שבאנו למו"מ בידיים נקיות. נתקלנו בקושי וכדי לחלץ את המו"מ מהמבוך אליו נקלע מצאנו לנכון להעזר בשירותי נותנות החסות.

לאחר הפסקה קצרה הבהיר וירצבורגר כי גם בנושאי אנרגיה קיים מתאם רב בין המסמך הירדני למסמך הישראלי. הוא הבהיר כי מצאנו לנכון להוסיף את נושא המדידות הסיסמוגרפיות שלא הופיעו במסמך הירדני.

חדאדין ניסה עתה למתן את הרושם הלא נח שהותירו דבריו ואת טון הדבור התקיף בו נקט. הוא הבהיר כי בסה"כ קיימת קרבה רבה בין המסמך הישראלי לירדני וכי עיקר המחלוקת נוגע להקדמה. כן הדגיש חדאדין כי לטעמם המסמך הירדני מתאים יותר מהישראלי להיות בסיס לאג'נדה משותפת שכן הצעותיהם יותר אינטגרטיביות מאלה שלנו.

מלכי בקש להבהיר כי סוגיית JORDAN RIFT VALLEY נוגעת ליותר מקבוצה אחת, ויתכן אף שיהיה צורך לשתף גם מומחי כלכלה מקבוצה אחרת.

כנרתי ביקש להבין מה הוא התחום הגיאוגרפי של האזור. על כך ענה חדאדין כי מדובר בים המלח ודרום הירמוך וכי מדובר בפרויקטים שיכולים להמשך אף עד אשקלון ועכו.

מחסנה ניסה לחזור לעסוק בקרינה גרעינית. הוא הדגיש כי כמו מפגע זהום אור או כל מפגע סביבתי אחר, גם מפגע זה אינו יודע גבולות.

באני האני הביע תמיהה על כי ישראל מצאה לנכון להציג מסמך חדש לאחר שהבהירה חזור והבהר כי קיים מתאם רב בין המסמך הישראלי (6 במאי) הקודם למסמך שהגיש הצד הירדני אתמול (10 במאי). הוא הביע תקווה שבמהלך הסבב יושלם גבוש האג'נדה המשותפת לקבוצה כדי שניתן יהיה להתחיל בעבודה מקצועית.

כנרתי הציע שנתפצל לארבעה צוותים. כנרתי, סייבל וחדאדין יטפלו בנסוח המבוא למסמך ואלו המומחים יתפצלו לשלוש תת-קבוצות שתעבדנה כל אחת את האג'נדה הספציפית לתחום שלה. הירדנים הסכימו והמליאה התפצלה.

הנדון: סיכום דיון בתת הקבוצה הירדנית-ישראל לנושא איכות הסביבה יום רביעי, 12.5.93

משתתפים: עמרם פרוז'ינין, דורייד מחסנה.

1. לאחר סיכומי היו"ר על התפצלות לקבוצות עמדו הירדנים על עבודה בשתי קבוצות בלבד: (1) מים ו- (2) אנרגיה וסביבה. כשעלתה שאלת מיקום הישיבה של הקבוצות פוצלה הקבוצה השנייה במכוון על ידי פרוז'ינין תוך פתרון פשרה ששתי הקבוצות תשבנה אחת ליד השנייה ובפועל התקיימו דיונים נפרדים.

2. הדיון כלל עיון ועבודה בשלושה מסמכים: האג'נדה הירדנית, האג'נדה הישראלית שהוגשה היום וכן טיוטת סדר יום בתחום איכות הסביבה אשר הוכן ונדון בסבב הקודם.

3. מחסנה טען נגד מחיקת סעיף IV במסמך הירדני ונגד מחיקת כותרת ה-GENERAL. פרוז'ינין השיב כי הכותרת הינה כללית ומתייחסת לשלושת

התחומים ולכן הצגנו אותה פחות או יותר, כלשונה במבוא הכללי. מחסנה קיבל את הטיעון אך ביקש להשאיר זאת פתוח כי אינו מוסמך לדון בסוגייה כללית המתייחסת גם לנושאים האחרים אלא לסביבה בלבד.

4. * בסעיף (1) באג'נדה שלנו סוכם כי ייכתב הנוסח הבא:
1. NATURE PROTECTION AND BIODIVERSITY .

* בסעיף (2) הבהיר פרוז'נין כי אין כל אפשרות לקבל את המונח - NUCLEAR RADIATION והציע להשאיר את המונח - ENVIRONMENTAL RADIATION. מחסנה הסביר למה מתכוונים בבקשתם לכלול את הקרינה הגרעינית: בניית הערכות בירדן למקרה של תקלה גרעינית גדולה באיזור ללא קשר לדימונה, יתכן ומצרים ואולי אף ירדן יקימו בעתיד הרחוק כורי כוח גרעיניים ולכן רוצה כבר היום להבטיח שת"פ בהיבט הסביבתי של הנושא. כמו כן חושבים הירדנים על דיון אתנו על דרכי התרעה במקרה של תקלה וכד'. פרוז'נין ענה כי אם כך, מדובר בטווח רחוק ביותר ואין מקום לדון בזה כיום. לאור דרישה חד משמעית מצידנו לרדת מהנושא הציע מחסנה את המונח RADIATION בלבד. סוכם כי כל צד יבדוק עצמו בעניין זה ויביא תשובה למחר.

* בסעיף (3) סוכם כי הנוסח מקובל ומוסכם.

* את בסעיף (4) סוכם להשאיר בניסוח כללי ביותר -

WASTE MANAGEMENT

* סעיף (5) נשאר ללא שינוי.

* סעיף (6) נשאר ללא שינוי.

* סעיף (7) נשאר ללא שינוי.

* סעיף (8) נשאר פתוח להמשך דיון מחר. מחסנה טוען כי הכותרת הזו מיועדת מבחינתו לטיפול במסגרת המולטילטרלית כי במסגרת זו ניתן יהיה להשיג מימון בינלאומי לפרוייקטים. פרוז'נין השיב: (1) אין סתירה בין השניים ומחסנה יכול להעלות זאת גם במסגרת המולטילטרלית. (2) תחת הכותרת הזו ישנם כלים לעבודה ופעילות בתחום הסביבתי המתייחסים לפעילות מקומית כמו שיתוף פעולה בין הערים אילת ועקבה בתחומים כמו חינוך סביבתי, מיחזור פסולת או כל פעילות משותפת שבה יוגדר ויוסכם על הענקת תפקיד ספציפי לשתי הערים. כאן חזר פרוז'נין למסמך מהסבב הקודם המתייחס לסדר היום בתחום הסביבתי עליו כבר התקיימו דיונים בעבר. מחסנה טען כי הוא זה שיזם במקור את המונח ופרוז'נין השיב כי אמנם כך הדבר אלא שהצעה הישראלית כוללת תכנים חדשים ושונים מאלו שהציע במקור.

מחסנה הציע כותרת חילופית - LEGALIZATION. פרוז'נין השיב כי כותרת זו אינה מתאימה לתכנים והנושאים הכלולים בהצעה הישראלית. כאן הסתיימה הפגישה והוחלט להמשיך בנקודה זו בפגישה מחר.

תת-קבוצת העבודה לנושא המים - 12.5.93

נוכחים מטעמנו: בן-ישע, שמיר.
מטעמם: באני האני ובכנ.

שמיר הציע לגשת מיד לטפל בבעיה הקשה ביותר סעיפים IA ו-IB של המסמך (זכויות המים) של ירדן. על הנושאים האחרים יהיה קל להסכים משום שבעצם יש חפיפה רבה בין רשימת הנושאים של שני הצדדים. הוא הדגיש כי טכניקה זו נועדה לשכנע את הירדנים שאין אנו נמנעים מלטפל בנושא הקשה בניגוד למה שנאמר על ידי המשלחת הירדנית במליאה. עם זאת, הוא הביע נכונות לא לדון בכך כרגע אלא מאוחר יותר היום או מחר במידה והם זקוקים לזמן ולהתייעצויות. במקרה כזה נוכל לנצל את הזמן ולדבר על הנושאים האחרים

כעת.

באני האני הבהיר כי בכוונתם היתה להקדיש את הפגישה הנוכחית לעריכת רשימת הנושאים לדיון ולפירוטם. שמיר הביע נכונות לקבל את הסדר שמציע באני האני, אבל הדגיש בכל זאת כי אנו מוכנים לדון מיד בנושא הקשה ביותר ולברר כיצד הוא יטופל במו"מ. הוא ביקש כי מסר זה יובהר למשלחת הירדנית.

לצורך הדגמת הטכניקה המוצעת ע"י ישראל הציע שמיר ששני סעיפים IB ו-IA הירדנים מהווים בסיס לדיון וננסה לסחון כיצד ניתן להתקדם, מה כוונתם ב-RESTORATION OF THE RIGHTFUL SHARE OF THE TWO PARTIES IN JORDAN על מה הם מבססים את ה-RIGHTFUL SHARE? זה יבהיר כיצד לדעתם יש לקיים את המו"מ בעניינים אלה.

באני האני ביקש להבין האם ישראל מקבלת את שני הסעיפים IA ו-IB במסמך הירדני. הובהר כי הנוסח היחיד המקובל עלינו הינו זה הלקוח מהאג'נדה, קרי SECURING THE RIGHTFUL SHARE OF TWO SIDES. עם זאת היינו רוצים להבין כיצד מעוניינים הירדנים להתקדם לו היה מתקבל הניסוח שלהם. בכך הבהיר כי כוונתם ברורה מן הכתוב וכי דרישתם ל-RESTORATION של זכויות המים מסוייגת במילים RIGHTFUL SHARE ולכן כוונתם.

כשלב זה נראה היה כי הירדנים אינם מוכנים או שהם חושדים שיש כוונה נסתרת בטכניקה שהוצעה ע"י ישראל. לפיכך הפסקנו את הדיון בסעיפים IA ו-IB ועברנו לסעיפים האחרים. לא עברנו על הרשימה במלואה אבל בעצם לא היתה הסתייגות מהסעיפים השונים, ולכן ניתן לראות ברשימת הנושאים שלהם או שלנו את תוכנית העבודה.

מגעים עם האמריקנים

מרטינז, מנהל מחלקת ירדן במחמ"ד ועוזרו אנשר שוחחו בנפרד עם מג'אלי ועם רובינשטיין בקשר לשיחות עם ירדן. מצדנו תודרכו, בהמשך לתדרוך המפורט על-ידי אנשינו אתמול באשר לנושאים המעשיים שניתן לקיים עם הירדנים. אמרו שיש "תמונת ראי" בתחושות ההדדיות. תודרכו ספציפית בנושא הבנקים.

ב. המו"מ בערוץ הפלסטיני (אחרי הצהריים - 12.5.93)

גם היום הופיעו הפלסטינים בהרכב מצומצם של שלושה: עבד אל-שאפי, עריקאת וקסיס, אליהם הצטרפו שני ירדנים, חמאמי וכורדי (השתתפות הירדנים מורה כי הפלסטינים מחשיבים את הישיבה כישיבת מליאה ולא כקבוצת עבודה שבה בדרך כלל אין נוכחות ירדנית). מצדנו השתתפו רובינשטיין, בנצור, רוטשילד, סייבל, גל וזהר. אנחנו הודענו אתמול כי אנו רואים זאת כקבוצת העבודה לענייני הצהרת העקרונות.

חלקו הראשון של הדיון נערך ללא השתתפות רובינשטיין (שהיה עסוק בהתייעצות טלפונית). עבד אל-שאפי הציע שנעבור על הנוסחים השונים המופיעים בניירות שהוגשו מטעמם ומטעמנו בימים האחרונים וננסה לראות מה העמדות של הצדדים. הוסיף כי אמרנו שאין לנו בעיה עם ה-PREAMBLE בנוסח שלהם וסייבל אישר כי אכן כך הדבר.

לאחר מכן התפתח דיון על סוגיית 242, ה-IMPLEMENTATION, וה-INTERLOCK בין השלבים. סייבל הבהיר את גישתנו בסוגיות הנ"ל ואמר כי הניסוחים בנייר הפלסטינים אינם קבילים עלינו בהקשר למרכיבים הנ"ל ואין אנו יכולים לקבל את הגישה שלהם לגבי IMPLEMENTATION. הוסיף כי אף שאנו מכירים ב-242 כבסיס למו"מ, הרי מתבקש ממנה משא ומתן ויש לראותה כ-GUIDELINES המופיע בנוסח הפלסטיני ואמר כי אין אנו יכולים לקבלו משום שמשתמע ממנו הנחיה לביצוע והוא מעקר את אלמנט המשא ומתן. אנו רוצים לנהל מו"מ עמכם, אמר סייבל ולא ליישם דיקטאט. (בשלב זה נכנס

רובינשטיין (לחדר הדיונים).

קסיס הקשה ושאל מדוע בכל זאת אנו מתנגדים למונח IMPLEMENTATION שכן אנו נמצאים עתה כמו"מ וזה עונה על הטיעון של סייבל שכן אם זה מו"מ הרי אין כאן דיקטאט. קסיס המשיך והקשה ובקש לדעת מה תפיסתנו לגבי הסדר הקבע.

רובינשטיין השיבו כי אנו תופסים את ענין הסדר הקבע בעיקרו בהקשר להגדרת הריבונות. זה נושא שצריך להידון בעתיד. יש עליו דעות שונות בציבור הישראלי ואף כי אנו יודעים את עמדתם של בני שיחנו, אך אנו סבורים שיש להשאיר האופציות פתוחות ולדחות הדיון בסוגיה לשלב מאוחר.

בתשובה לשאלת קסיס האם יש נושאים נוספים הקשורים לסטטוס הקבע אמר רובינשטיין שגם נושאים כמו בטחון ו-COEXISTENCE שייכים לשלב זה.

רובינשטיין מצדו היקשה על קסיס ושאלו מה מתוך 242 נוגע להסדר הביניים וקסיס אמר כי אם שני החלקים של ההסדר קשורים זה בזה (הסדר הביניים והסדר הקבע) ואם הסדר הקבע יש לו נגיעה ישירה ל-242 אז גם החלק הראשון (הסדרי הביניים) יש לו שייכות ל-242 וכל מה שיעשה במסגרתו של הסדר הביניים PREJUDGE את השלב הבא.

רובינשטיין השיבו כי אין אנו רוצים להלכד באילוצים שיחייבו אותנו כבר עתה להתייחס לנושא הריבונות, אמר כי ניסינו לבוא לקראתם בנושא ה-INTERLOCK אבל יש לשמור על פרופורציות מתאימות ולבטא איזונים שלפיהם אף כי הסדר הביניים יהיה תחילתו של עידן חדש אין הוא סוגר אופציות לעתיד.

רובינשטיין הוסיף כי יזמנו את עניין ה-TERRITORIAL INTEGRITY כדי להבהיר לבני שיחנו שאין אנו מתכוונים לחלק את השטחים בהסדר הביניים וכי הנושא יונח כמקשה אחת על שולחן המו"מ להסדר הקבע.

עריקאת ביקש לדעת האם הבעיה שלנו לגבי 242 היא בכך שאיננו מקבלים את הפרשנות של מרבית הגורמים הבינלאומיים לרבות המדינות שיזמו וניסחו את ההחלטה. פרשנות המבטאת בברור את העקרון של שטחים תמורת שלום ואילו אנו מנסים TO IMPOSE את עמדתנו.

רובינשטיין השיבו כי אנו כמו"מ ואין לנו שום כוונה TO IMPOSE דעתנו על אחרים, וכי נושא זה של דיון על 242, הסדר הקבע וכו' בא בטרם עת. וכי ראוי לחזור לנקודת המוצא שהיא נוסחת מדריד הקובעת כי 242 היא הבסיס אך בלי להכנס לפרטים, ומועד הדיון בה בהסדר הקבע.

לאחר מכן פנה רובינשטיין לעבד אל שאפי ואמר כי שמע שהם (הפלסטינים ובעיקר עבד אל שאפי עצמו) מעבירים מסרים קודרים ופסימיים מן המו"מ בסבב זה. ומכך שלא יושג משהו בסיומו.

רובינשטיין הציע לנקוט בגישה חיובית ולראות את חצי הכוס המלאה. הוסיף כי אנו מייצגים את עמדת הממשלה שסבורה שיש סיכוי טוב להשגת הסכם, ולכן אנו מציעים שלכולנו לאמץ גישה פרקטית שתביא לתוצאות חיוביות.

עבד אל שאפי השיבו כי זו אינה שאלה של אופטימיות או פסימיות וכי אחרי תשעה סבבים של שיחות לא חלה כל התקדמות, לכן אולי ראוי לנקוט בגישה אותה הציע בעבר, דהיינו לחדול לעסוק עתה בהסדר הביניים ולהתרכז בהסדר הקבע וממנו לגזור הסדר ביניים.

בשלב זה הציע לצאת להפסקה משום שלדבריו יש להם (לפלסטינים) עניין כל שהוא שיש להסדירו (לא פירט), אך כנראה הדבר קשור במגעייהם עם האמריקאים. לאחר חמש דקות חזרו הפלסטינים לחדר והודיעו (17:30) כי הם מבקשים

לסיים להיום (כנראה בעקבות ההודעה האמריקנית באשר לפגישה משולשת).

פגישה שתוכננה כפגישה משולשת - 12.5.93 - שעה: 18:00

הוזמנו לפגישה משולשת לא פורמלית לשעה 18.00, שאמורה היתה להיות שני אמריקאים, שני פלסטינים, שני ישראלים, למסירת הנייר האמריקאי. בשעה 18.30 הפלסטינאים הודיעו לאמריקנים שהם לא יבואו. הפגישה התקיימה בלעדיהם.

נכחו: קרצר ומילר מטעם ארה"ב
מטעמנו: רובינשטיין וסייבל.

האמריקאים מסרו לנו את הנייר שיובא בסוף דיווח זה.

רובינשטיין: הודה לאמריקאים על מאמצייהם. ציין שאנו מבחינים בבעיות כנייר, אך נבדוק אותו ונעבירו ארצה. ביקש למסור לפלסטינאים צערנו על כך שהם לא הופיעו, הן מבחינת כללי נימוס והן מהותית.

מילר: הביע צער על העדר הפלסטינאים. ציין שלדעתם הנייר חשוב, הן כי הוא משקף התקדמות והן כהוכחה לכולם להתקדמות זו. ציין שהנייר הוגש לפי הוראת מזכיר המדינה ואינו מהווה עמדה אמריקאית אלא הערכה אמריקאית לגבי מה שניתן להשיג, בסימן דרך להמשך המו"מ בחודש הבא.

ביקש לקבל התיחסות מפורטת לנייר.

רובינשטיין הגיב שאנו מוכנים לעבוד על הנייר. בתשובה לשאלה ציין שנהיה מוכנים גם לפגישה משולשת בהמשך.

הערה: מאוחר יותר בערב אמר ד"ר עבד אל-שאפי לרובינשטיין בטלפון כי הופתעו מעניין הנייר ולכן לא באו לפגישה, אך אחר-כך הגיע לידיהם.

להלן הנייר האמריקני:

ISRAELI-PALESTINIAN JOINT STATEMENT MAY 12, 1993

ISRAEL AND THE PALESTINIANS AGREE THAT IT IS TIME TO PUT AN END TO THE CONFLICT BETWEEN THEM. REAFFIRMING THEIR COMMITMENT TO THE PEACE PROCESS LAUNCHED AT MADRID, THEY SEEK TO NEGOTIATE THEIR DIFFERENCES AND CREATE A PEACEFUL FUTURE IN WHICH ISRAELIS AND PALESTINIANS WILL LIVE SIDE BY SIDE, IN PEACE, FOR GENERATIONS TO COME.

THE GOAL OF THE CURRENT ARAB-ISRAELI PEACE PROCESS IS REAL AND COMPREHENSIVE PEACE, BASED ON UNITED NATIONS SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS 242 AND 338. TOWARD THIS GOAL, IN LINE WITH THE INVITATION TO THE MADRID PEACE CONFERENCE, THE TWO SIDES WANT TO REACH AGREEMENT AS SOON AS POSSIBLE ON INTERIM SELF GOVERNMENT ARRANGEMENTS FOR THE PALESTINIANS IN THE TERRITORIES.

THE NEGOTIATING PROCESS IS BEING CONDUCTED IN PHASES: THE FIRST PHASE OF THE NEGOTIATIONS IS DIRECTED TOWARD REACHING AGREEMENT ON INTERIM SELF GOVERNMENT ARRANGEMENTS FOR FIVE YEARS; AND THE SECOND PHASE OF THE NEGOTIATIONS WILL BE DIRECTED TOWARD REACHING AGREEMENT ON PERMANENT STATUS BASED ON UNITED NATIONS SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS 242 AND 338. THE TWO SIDES CONCUR THAT THE AGREEMENT REACHED BETWEEN THEM ON PERMANENT STATUS WILL CONSTITUTE THE IMPLEMENTATION OF

RESOLUTIONS 242 AND 338.

THE TWO SIDES AGREE THAT THIS PROCESS IS ONE, AND ITS TWO PHASES ARE INTERLOCKED IN THE AGREED TIME FRAME. THEY FURTHER AGREE THAT THE OUTCOME OF THE PERMANENT STATUS NEGOTIATIONS SHOULD NOT BE PREJUDICED OR PREEMPTED BY AGREEMENTS REACHED FOR THE INTERIM PHASE. THEY FURTHER AGREE THAT ALL OPTIONS WITHIN THE FRAMEWORK OF THE AGREED BASIS OF NEGOTIATIONS SHOULD REMAIN OPEN.

DURING THE INTERIM PERIOD, A MAJOR CHANGE WILL OCCUR IN THE EXISTING SITUATION IN THE TERRITORIES. FUNCTIONS OF THE ISRAELI CIVIL ADMINISTRATION WILL BE TRANSFERRED TO THE PALESTINIANS, AND THE CIVIL ADMINISTRATION WILL BE DISSOLVED. THE TWO SIDES AGREE THAT AN IMPORTANT OUTCOME OF THIS FIRST PHASE IS THE EMPOWERMENT OF PALESTINIANS THROUGH THE NEGOTIATION OF INTERIM SELF GOVERNMENT WHICH SHOULD GIVE PALESTINIANS GREATER CONTROL OVER THE DECISIONS THAT AFFECT THEIR LIVES AND FATE. IT SHOULD ALSO PUT AN END TO THE CONFRONTATION BETWEEN ISRAEL AND THE PALESTINIANS, AND CREATE A NEW RELATIONSHIP BETWEEN THEM. IT IS ISRAEL'S VIEW THAT THE SECURITY NEEDS OF BOTH SIDES SHOULD BE TAKEN INTO CONSIDERATION WHILE OVERALL SECURITY RESPONSIBILITY AS WELL AS THE RESPONSIBILITY FOR ISRAELIS IN THE TERRITORIES WILL REMAIN UNDER ISRAEL DURING THE INTERIM PERIOD. IT IS THE PALESTINIAN VIEW THAT THE OBJECTIVE OF SECURITY ARRANGEMENTS IS TO ACHIEVE REGIONAL STABILITY AND RESPOND TO MUTUAL NEEDS, AS WELL AS TO CREATE THE CONDITIONS OF REAL PEACE.

OVER THE PAST THREE WEEKS, ISRAEL AND THE PALESTINIANS HAVE TAKEN AN IMPORTANT STEP TOWARD THESE OBJECTIVES. THEY HAVE CREATED WORKING GROUPS ON KEY ISSUES, INCLUDING LAND AND WATER, THE CONCEPT OF INTERIM SELF GOVERNMENT, AND HUMANITARIAN AFFAIRS AND HUMAN RIGHTS. THE TWO SIDES HAVE ENGAGED IN SUBSTANTIVE DISCUSSIONS AND HAVE NARROWED SOME OF THE KEY DIFFERENCES BETWEEN THEM, ALTHOUGH THERE ARE MANY ISSUES DISCUSSED IN THE ISRAELI-PALESTINIAN TRACK AND IN THE ISRAELI-JOINT JORDANIAN-PALESTINIAN PLENARY THAT HAVE NOT BEEN INCLUDED IN THIS STATEMENT AND THAT REMAIN TO BE RESOLVED. THE OMISSION OF THESE ISSUES IN THIS STATEMENT IS WITHOUT PREJUDICE TO THE POSITIONS OF THE TWO SIDES.

THE TWO SIDES HAVE AGREED THAT A PALESTINIAN ELECTED INTERIM SELF GOVERNMENT AUTHORITY (WHOSE NAME WILL BE DETERMINED) WILL BE ESTABLISHED THROUGH FREE, FAIR, GENERAL, AND DIRECT ELECTIONS. THESE ELECTIONS WILL BE HELD IN ACCORDANCE WITH AGREED MODALITIES TO BE NEGOTIATED, INCLUDING AGREED SUPERVISION AND INTERNATIONAL OBSERVERS. DETAILED NEGOTIATIONS WILL TAKE PLACE CONCERNING THE MODALITIES FOR THE ELECTIONS.

THE PALESTINIAN AUTHORITY WILL ASSUME ALL OF THE POWERS AND RESPONSIBILITIES AGREED DURING THE NEGOTIATIONS. THIS WILL INCLUDE EXECUTIVE AND JUDICIAL POWERS (BY INDEPENDENT JUDICIAL ORGANS), AS WELL AS THOSE LEGISLATIVE POWERS WITHIN THE RESPONSIBILITIES TRANSFERRED TO IT, SUBJECT TO AGREED PRINCIPLES TO BE NEGOTIATED. DUE CONSIDERATION WILL BE GIVEN TO THE NEED TO REVIEW LEGISLATION IN FORCE IN REMAINING AREAS, AS APPROPRIATE.

THE TWO SIDES HAVE AGREED THAT THE TERRITORIES ARE VIEWED AS A SINGLE TERRITORIAL UNIT. THEY AGREE THAT ISSUES RELATED TO SOVEREIGNTY WILL

BE NEGOTIATED DURING TALKS ON PERMANENT STATUS AND THAT NEGOTIATIONS ON THE LAND ISSUE DURING THE INTERIM PERIOD WILL TAKE PLACE WITHOUT PREJUDICE TO TERRITORIAL INTEGRITY; THAT IS THE TERRITORIES WILL BE TREATED AS A WHOLE EVEN WHILE THEY NEGOTIATE THE DIFFICULT ISSUES OF LAND MANAGEMENT, USAGE, AND PLANNING. THEY HAVE DIFFERENT VIEWS ON LAND AND JURISDICTION, WHICH THEY WILL CONTINUE TO DISCUSS.

THIS JOINT STATEMENT REPRESENTS AN IMPORTANT FIRST STEP TOWARD REACHING AGREEMENT ON INTERIM ARRANGEMENTS. THE TWO SIDES WILL DIRECT THEIR EFFORTS TO BRIDGING REMAINING SUBSTANTIVE DIFFERENCES. THEY HAVE COMMITTED THEMSELVES TO WORK TOWARD CREATING A POSITIVE CLIMATE FOR THESE NEGOTIATIONS. THEY AGREE THAT THERE IS NO ACCEPTABLE ALTERNATIVE TO MAKING THESE NEGOTIATIONS SUCCEED, AND IT IS THE ONLY REALISTIC PATHWAY TO ACHIEVING A JUST AND ENDURING PEACE.

בברכה,
המשלחת

תפ: שהח, רהמ, ראשהממשלה

599941

Informal Draft

Non-Paper

Draft proposal for a Declaration of Principles

Preamble:

The Palestinian and Israeli sides agree on the following principles in order to facilitate the progress of negotiations. It is the understanding of both sides that these principles, while constituting agreed bases for their negotiations, govern the whole process until the achievement of the detailed and final agreement.

1. The objective of the peace-process is to reach a just, lasting and comprehensive peace settlement through direct negotiations based on U.N. Security Council resolutions 242 and 338, the principle of land for peace and in compliance with international legality.

The negotiations between the Palestinian and Israeli sides will be conducted in two phases, which are interlocked as an integral whole based on the afore-mentioned resolutions.

It is the understanding of both sides that nothing should be done in the interim period that may preempt or prejudice the outcome of final-status negotiations. The agreement reached will achieve the full implementation of UNSC 242 and 338.

הצעתנו לסעיף 1 הינה:

THE OBJECTIVE OF THE PEACE PROCESS IS TO REACH A JUST, LASTING AND COMPREHENSIVE PEACE SETTLEMENT THROUGH DIRECT NEGOTIATIONS BASED ON U.N. SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS 242 AND 338, INCLUDING ITS TERRITORIAL DIMENSIONS.

THE NEGOTIATIONS BETWEEN THE PALESTINIAN AND ISRAELI SIDES WILL BE CONDUCTED IN TWO PHASES, WHICH ARE INTERLOCKED AS AN INTEGRAL WHOLE BASED ON THE AFORE-MENTIONED RESOLUTIONS.

IT IS THE UNDERSTANDING OF BOTH SIDES THAT NOTHING SHOULD BE DONE IN THE INTERIM PERIOD THAT MAY PREEMPT OR PREJUDICE THE OUTCOME OF FINAL-STATUS NEGOTIATIONS, AIMED AT THE (FULL) IMPLEMENTATION OF RESOLUTIONS 242 AND 338.

2. A Palestinian interim self-governing authority (Hereinafter: Pisga) will be established through free general and direct elections, under agree appropriate international supervision.

All Palestinians in the territories which came under Israeli control after the war of June 1967, who are listed on the relevant populations registers on 4/6/1967 who came under Israeli occupation in the West bank, including Jerusalem, and the Gaza Strip, as well as their

descendants, will participate in the elections.

- הצעתנו לסעיף זה הינה:
2. A PALESTINIAN INTERIM SELF-GOVERNING AUTHORITY (HEREINAFTER: PISGA) WILL BE ESTABLISHED THROUGH FREE GENERAL AND DIRECT ELECTIONS, UNDER AGREED AND APPROPRIATE SUPERVISION.

ALL PALESTINIANS LIVING IN THE TERRITORIES WHICH CAME UNDER ISRAELI CONTROL AFTER THE WAR OF JUNE 1967 WILL PARTICIPATE IN THE ELECTIONS.

3. The PISGA will assume legislative, executive and judicial powers.
4. All powers presently exercised by the Israeli military government and its civil administration should be transferred in an orderly and peaceful manner to the PISGA upon its election and inauguration. For these powers to be freely exercised, the Israeli armed forces shall start their withdrawal which should be completed according to the agreed upon schedule and time limit. Withdrawal and transfer of authority will be undertaken under agreed international supervision.

- הצעותינו לסעיף זה הינן:
1. ALL POWERS PRESENTLY EXERCISED BY THE ISRAELI CIVIL ADMINISTRATION, AND AGREED UPON POWERS PRESENTLY EXERCISED BY THE ISRAELI MILITARY GOVERNMENT, SHOULD BE TRANSFERRED IN AN ORDERLY AND PEACEFUL MANNER TO THE PISGA UPON ITS ELECTION AND INAUGURATION. FOR THESE POWERS TO BE FREELY EXERCISED, THE ISRAELI FORCES WILL BE REDEPLOYED ACCORDINGLY.

- 1/4
2. AGREED UPON POWERS PRESENTLY EXERCISED BY THE ISRAELI MILITARY GOVERNMENT AND ITS CIVIL ADMINISTRATION SHOULD BE TRANSFERRED IN AN ORDERLY AND PEACEFUL MANNER TO THE PISGA UPON ITS ELECTION AND INAUGURATION. FOR THESE POWERS TO BE FREELY EXERCISED, THE ISRAELI FORCES WILL BE REDEPLOYED ACCORDINGLY.

5. The objective of security arrangements is to achieve regional stability and respond to mutual needs, as well as to create the conditions of real peace.

6. The Palestinian territory occupied since 1967 is an integral whole and constitutes a single territorial unit under one system of law. The authority of the PISGA will extend to all Palestinian territory which came under Israeli control since June 1967.

הצעתנו לסעיף זה הינה:
THE PALESTINIAN TERRITORY OCCUPIED SINCE 1967 IS AN INTEGRAL WHOLE AND CONSTITUTES A SINGLE TERRITORIAL UNIT UNDER AGREED SYSTEM(S) OF LAW. THE AUTHORITY OF THE PISGA WILL EXTEND TO PALESTINIAN TERRITORIES AS MUTUALLY AGREED, WITHOUT PREJUDICE TO THE FINAL STATUS.

7. The PISGA and the government of Israel will conclude agreements on cooperation or coordination in specific areas of common concern. These agreements will take into account the security needs of both parties and their mutual benefit.

8. A joint committee will be established between the PISGA and Israel to consider matters of common concern and to settle disputes that may arise between them.

הצעתנו לסעיף 8 הינה להוסיף הקטע הבא:
ALL DECISIONS OF THESE COMMITTEE WILL BE TAKEN BY MUTUAL CONSENT.

9. Disputes which cannot be settled by agreement between the PISGA and Israel will be submitted to a standing committee to be established from representatives of the United States, the Russian Federation, Egypt, Jordan, Syria, Lebanon and the United Nations, as well as representatives of the Palestinian and Israeli sides.

הצעתנו לסעיף 9: לבטלו כליל.

10. No later than October 1994, negotiations will commence to determine the permanent status and to enable the Palestinian people to freely exercise its legitimate rights.

הצעתנו לסעיף 10 הינה:
NEGOTIATIONS WILL COMMENCE TO DETERMINE THE PERMANENT STATUS AND TO
ENABLE THE PALESTINIAN PEOPLE TO FREELY EXERCISE ITS LEGITIMATE RIGHTS,
SOON AFTER SIGNING THE AGREEMENT ON THE INTERIM ARRANGEMENT.

הצעתנו

599990

Non Paper

Informal Draft for Consideration

Agreed Statement of principles:

Israel and the Palestinians agree to base their negotiations on the following principles:

1. The goal of negotiation and terms of reference
Direct negotiations between Israel and the Palestinians, in the framework of the objective of a just, lasting and comprehensive peace, based on resolutions 242 and 338, per the Madrid invitation, to be conducted in two phases:
 - (1) Talks conducted with the objective of reaching agreement on interim self-government arrangements.
 - (2) Beginning the third year, negotiations on the permanent status will take place. These negotiations will be conducted on the basis of resolutions 242 and 338.

The process is one; its two phases are interlocked in the agreed time frame; the first phase will also naturally bear relevance towards the second phase, with the understanding that all options for the second phase remain open to the parties to agree in the framework of the above mentioned agreed basis.

The terms of reference of this process are the Madrid invitation (attached). Resolutions 242 and 338 are attached as well.

2. General
During the interim self-government arrangements period, a major change will occur in the existing situation in the territories, by transferring to the Palestinians the vast majority of the functions of the civil administration, which will be dissolved, Israel will maintain responsibility for the overall security of the territories; Israel will also be responsible for the Israelis there. Options should be kept open for the next stage, per the above.

הצעתנו: המשפט האחרון בסעיף זה יהיה:

ALL OPTIONS SHOULD BE KEPT OPEN FOR THE NEXT STAGE, PER THE ABOVE.

3. The Palestinian Executive Council
A Palestinian Executive Council (PEC), which will consist of an agreed functional number of Palestinian representatives from the territories, will be established through free, general and direct elections, by and from among the Palestinians of the territories, which will be held under agreed supervision and in accordance with agreed negotiated modalities. Detailed negotiations will follow concerning the modalities for the elections.

הצעתנו לסעיף זה היא:

A PALESTINIAN EXECUTIVE COUNCIL (PEC), WHICH WILL CONSIST OF AN AGREED FUNCTIONAL NUMBER OF PALESTINIAN REPRESENTATIVES FROM THE TERRITORIES, WILL BE ESTABLISHED THROUGH FREE, GENERAL AND DIRECT ELECTIONS, BY AND FROM THE PALESTINIANS LIVING IN THE TERRITORIES (INCLUDING THOSE LIVING IN JERUSALEM), WHICH WILL BE HELD UNDER AGREED SUPERVISION AND IN ACCORDANCE WITH AGREED NEGOTIATED MODALITIES. DETAILED NEGOTIATIONS WILL FOLLOW CONCERNING THE MODALITIES FOR THE ELECTIONS.

4. Powers and responsibilities

The Israeli civil administration will transfer to the PEC, and the PEC will assume, executive and judicial powers (by independent judicial organs) per the agreement. The PEC will be vested with legislative powers within the responsibilities transferred to it, subject to agreed principles and to mutual confirmation concerning compatibility with the agreement.

Due consideration will be given to the need to review legislation in force in remaining areas, as appropriate.

5. Jurisdiction

The territories are viewed as a single territorial unit, the agreed proper fate of which will be determined in the permanent status negotiations per the above. The authority of the PEC will apply within the territories, as appropriate, in accordance with its agreed operational-functional powers and responsibilities, to be further elaborated in the negotiations.

הצעתנו לסעיף זה הינה:

THE TERRITORIES ARE VIEWED AS A SINGLE TERRITORIAL UNIT, THE AGREED PROPER FATE OF WHICH WILL BE DETERMINED IN THE PERMANENT STATUS NEGOTIATIONS PER THE ABOVE. THE CURRENT OUTSTANDING SITUATION IS WITHOUT ANY PREJUDICE TO THIS VIEW. THE AUTHORITY OF THE PEC WILL APPLY WITHIN THE TERRITORIES, AS APPROPRIATE, IN ACCORDANCE WITH ITS AGREED POWERS AND RESPONSIBILITIES.

6. Security and police issues

- a. Overall security will remain under Israel's responsibility. Security needs of both sides will be taken into consideration.
- b. The PEC will establish a police force as a law enforcement organ, per the agreement.

הצעתנו לסעיף 6 א' הינה:

- A. OVERALL SECURITY WILL REMAIN UNDER ISRAEL'S RESPONSIBILITY. SECURITY NEEDS OF BOTH SIDES WILL BE TAKEN INTO CONSIDERATION. THIS NEEDS WILL BE EXERCISED IN ACCORDANCE WITH INTERNATIONAL LAW AND PRACTICES.

7. Liaison

Israel and the PEC will establish a joint liaison committee to deal with matters of common concern and for the purpose of dispute resolution.

8. Agreed arrangements

Israel and the PEC will establish agreed arrangements for cooperation and coordination in areas of mutual concern, to benefit both sides and respond to their common needs.

9. Jordanian-related aspects
Jordanian-related aspects will also be discussed.

The above principles will be further discussed and elaborated in the negotiations.

Handwritten signature and stamp: "משרד החוץ" (Ministry of Foreign Affairs)

סמנכ"ל כלכלה
טל' 3273

ז' בסיון תשנ"ג
27 במאי 1993

614845

אל : סגן שה"ח
מנכ"ל
מנהל מזתי"ם 2

מאת : סמנכ"ל כלכלה

הנדון: ההשפעות הכלכליות של הסגר

ב-27/5 נערך אצל מנכ"ל האוצר דיון בנדון מכח החלטתה של ועדת השרים לענייני כלכלה (רצ"ב).

להלן סיכום הדיון.

א. מנכ"ל האוצר אמר כי הכוונה היא להגיע בטווח הקצר למתן אישורים ל-60 אלף עובדים מהשטחים ולהפחית ל-40 אלף בתוך שנתיים. היועץ הכלכלי של ראה"מ אמר שראה"מ רואה במספר עובדים מהשטחים שיעלה מעל 40 אלף ביטול הסגר למעשה והוא מתנגד לכן להעלאתו.

ב. הגבלת מספר העובדים המורשים תחריף את מצוקת האכטלה בשטחים ולכן יש צורך לחפש חלופות שישפרו המצב בשלוב עם גורמים פיננסיים וכלכליים בינלאומיים. את עדוד הפעילות יש לעשות בצורה מבוקרת ככל האפשר ע"מ למנוע הקמת תעשיות שיכולות לגרום נזק לתעשיות בישראל.

ג. בשלב זה הסגר לא יצר מצוקת כ"א בלתי נסבלת בתוך ישראל. במגזר התעשייתי מועסקים היום בהיתר 3000 פועלים מהשטחים וניתן להתייבב על 4000. בענף הבניה היתה ירידה בפעילות כתוצאה מהחלטות הממשלה עוד טרם הטלת הסגר. בהתאם לצרכי הענף הערכת משרד השיכון והבינוי היא שיהיה צורך ב-50 אלף פועלים מהשטחים. מתוכם אושרו ל-20 אלף לעבוד, 15 אלף גויסו באוכלוסיה הישראלית ומשרד העבודה אישר יבוא 6000 פועלים מתאילנד, סה"כ 41 אלף עובדים כך שהמחסור בפועל הוא 9000.

צמצום מספר הפועלים מהשטחים בענף זה עשוי להביא ל"ישראליוציה" של כח העבודה ולשיפור בטכנולוגיות הבניה שיצמצם את הצורך בכח עבודה.

- ד. להמשך הסגר עלולות להיות השפעות על מדד המחירים לצרכן עקב התיקרות מוצרים חקלאיים למשל או עלית שכר הנובעת מפערי השכר של לעובדים ערבים מהשטחים ועובדים ישראלים.
- ה. חלק מהנוכחים בנידון כולל הח"מ אמרו כי קשה לדון בשאלת השפעות הסגר במנותק מההחלטה של הממשלה לטווח ארוך על מהות הקשר הכלכלי שהיא מבקשת לקיים עם השטחים.
- ו. הוחלט להקים צוותי משנה שיגבשו המלצות לקראת אמצע יוני. (ראה כתבה ב"הארץ" 28/5).

ב ב ר כ ה,

עודד ערן

מזכירות הממשלה

לשכת מנכ"ל האוצר

דאר נכנס

2.05.1993

מסמרת: 93-23526

ירושלים, ח' באייר התשנ"ג
29 באפריל 1993

ש מ ו ר

אל : שר האוצר

מאת : ממלא מקום מזכיר הממשלה

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. כל/60 של ועדת השרים לענייני כלכלה משיבתה ביום ד', ז' באייר התשנ"ג (28.4.93):

הקמת ועדת מנכ"לים לענייני כלכלת השטחים והשפעתה על המשק הישראלי בתקופת הביניים

מ ח ל י ט י ס, להקים ועדת מנכ"לים לענייני כלכלת השטחים והשפעתה על המשק הישראלי בתקופת הביניים.

הועדה תהיה בהרכב כדלהלן:

מנכ"ל משרד האוצר - יו"ר
מזאם הפעולות בשטחים
ראש אג"ת
מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר
מנכ"ל משרד העבודה והרווחה
מנכ"ל שירות התעסוקה
מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון
נציג בנק ישראל
ראש האגף הבינלאומי באוצר
היועץ הכלכלי לראש הממשלה
המנהל הכללי, משרד התחבורה
יו"ר יחידת המטה, משרת ישראל

ב ב ר כ ה

מ י כ א ל נ י ר

תחן לפיסנת השאפיות -
מובל לרדת לחדר
הגנות מהחיים.
מנות שלך לגור באיכות
ההזדמנות לעוואפים
מכל הכוונים.

Informal Draft

Non-Paper

Draft proposal for a Declaration of Principles

Preamble:

The Palestinian and Israeli sides agree on the following principles in order to facilitate the progress of negotiations. It is the understanding of both sides that these principles, while constituting agreed bases for their negotiations, govern the whole process until the achievement of the detailed and final agreement.

1. The objective of the peace-process is to reach a just, lasting and comprehensive peace settlement through direct negotiations based on U.N. Security Council resolutions 242 and 338, the principle of land for peace and in compliance with international legality.

The negotiations between the Palestinian and Israeli sides will be conducted in two phases, which are interlocked as an integral whole based on the afore-mentioned resolutions.

It is the understanding of both sides that nothing should be done in the interim period that may preempt or prejudice the outcome of final-status negotiations. The agreement reached will achieve the full implementation of UNSC 242 and 338.

הצעתנו לסעיף 1 הינה:

THE OBJECTIVE OF THE PEACE PROCESS IS TO REACH A JUST, LASTING AND COMPREHENSIVE PEACE SETTLEMENT THROUGH DIRECT NEGOTIATIONS BASED ON U.N. SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS 242 AND 338, INCLUDING ITS TERRITORIAL DIMENSIONS.

THE NEGOTIATIONS BETWEEN THE PALESTINIAN AND ISRAELI SIDES WILL BE CONDUCTED IN TWO PHASES, WHICH ARE INTERLOCKED AS AN INTEGRAL WHOLE BASED ON THE AFORE-MENTIONED RESOLUTIONS.

IT IS THE UNDERSTANDING OF BOTH SIDES THAT NOTHING SHOULD BE DONE IN THE INTERIM PERIOD THAT MAY PREEMPT OR PREJUDICE THE OUTCOME OF FINAL-STATUS NEGOTIATIONS, AIMED AT THE (FULL) IMPLEMENTATION OF RESOLUTIONS 242 AND 338.

2. A Palestinian interim self-governing authority (Hereinafter: Pisga) will be established through free general and direct elections, under agree appropriate international supervision.

All Palestinians in the territories which came under Israeli control after the war of June 1967, who are listed on the relevant populations registers on 4/6/1967 who came under Israeli occupation in the West bank, including Jerusalem, and the Gaza Strip, as well as their

descendants, will participate in the elections.

הצעתנו לסעיף זה הינה:

2. A PALESTINIAN INTERIM SELF-GOVERNING AUTHORITY (HEREINAFTER: PISGA) WILL BE ESTABLISHED THROUGH FREE GENERAL AND DIRECT ELECTIONS, UNDER AGREED AND APPROPRIATE SUPERVISION.

ALL PALESTINIANS LIVING IN THE TERRITORIES WHICH CAME UNDER ISRAELI CONTROL AFTER THE WAR OF JUNE 1967 WILL PARTICIPATE IN THE ELECTIONS.

3. The PISGA will assume legislative, executive and judicial powers.
4. All powers presently exercised by the Israeli military government and its civil administration should be transferred in an orderly and peaceful manner to the PISGA upon its election and inauguration. For these powers to be freely exercised, the Israeli armed forces shall start their withdrawal which should be completed according to the agreed upon schedule and time limit. Withdrawal and transfer of authority will be undertaken under agreed international supervision.

הצעותינו לסעיף זה הינן:

1. ALL POWERS PRESENTLY EXERCISED BY THE ISRAELI CIVIL ADMINISTRATION, AND AGREED UPON POWERS PRESENTLY EXERCISED BY THE ISRAELI MILITARY GOVERNMENT, SHOULD BE TRANSFERRED IN AN ORDERLY AND PEACEFUL MANNER TO THE PISGA UPON ITS ELECTION AND INAUGURATION. FOR THESE POWERS TO BE FREELY EXERCISED, THE ISRAELI FORCES WILL BE REDEPLOYED ACCORDINGLY.
2. AGREED UPON POWERS PRESENTLY EXERCISED BY THE ISRAELI MILITARY GOVERNMENT AND ITS CIVIL ADMINISTRATION SHOULD BE TRANSFERRED IN AN ORDERLY AND PEACEFUL MANNER TO THE PISGA UPON ITS ELECTION AND INAUGURATION. FOR THESE POWERS TO BE FREELY EXERCISED, THE ISRAELI FORCES WILL BE REDEPLOYED ACCORDINGLY.
5. The objective of security arrangements is to achieve regional stability and respond to mutual needs, as well as to create the conditions of real peace.
6. The Palestinian territory occupied since 1967 is an integral whole and constitutes a single territorial unit under one system of law. The authority of the PISGA will extend to all Palestinian territory which came under Israeli control since June 1967.

הצעתנו לסעיף זה הינה:

THE PALESTINIAN TERRITORY OCCUPIED SINCE 1967 IS AN INTEGRAL WHOLE AND CONSTITUTES A SINGLE TERRITORIAL UNIT UNDER AGREED SYSTEM(S) OF LAW. THE AUTHORITY OF THE PISGA WILL EXTEND TO PALESTINIAN TERRITORIES AS MUTUALLY AGREED, WITHOUT PREJUDICE TO THE FINAL STATUS.

7. The PISGA and the government of Israel will conclude agreements on cooperation or coordination in specific areas of common concern. These agreements will take into account the security needs of both parties and their mutual benefit.
8. A joint committee will be established between the PISGA and Israel to consider matters of common concern and to settle disputes that may arise between them.

הצעתנו לסעיף 8 הינה להוסיף הקטע הבא:
ALL DECISIONS OF THESE COMMITTEE WILL BE TAKEN BY MUTUAL CONSENT.

9. Disputes whcih cannot be settled by agreement between the PISGA and Israel will be submitted to a standing committee to be established from representatives of the United States, the Russian Federation, Egypt, Jordan, Syria, Lebanon and the United nations, as well as representatives of the Palestinian and Israeli sides.

הצעתנו לסעיף 9: לבטלו כליל.

10. No later than October 1994, negotiations will commence to determine the permanent status and to enable the Palestinian people to freely exercise its legitimate rights.

הצעתנו לסעיף 10 הינה:
NEGOTIATIONS WILL COMMENCE TO DETERMINE THE PERMANENT STATUS AND TO ENABLE THE PALESTINIAN PEOPLE TO FREELY EXERCISE ITS LEGITIMATE RIGHTS, SOON AFTER SIGNING THE AGREEMENT ON THE INTERIM ARRANGEMENT.

Non Paper

Informal Draft for Consideration

Agreed Statement of principles:

Israel and the Palestinians agree to base their negotiations on the following principles:

1. The goal of negotiation and terms of reference
Direct negotiations between Israel and the Palestinians, in the framework of the objective of a just, lasting and comprehensive peace, based on resolutions 242 and 338, per the Madrid invitation, to be conducted in two phases:
 - (1) Talks conducted with the objective of reaching agreement on interim self-government arrangements.
 - (2) Beginning the third year, negotiations on the permanent status will take place. These negotiations will be conducted on the basis of resolutions 242 and 338.

The process is one; its two phases are interlocked in the agreed time frame; the first phase will also naturally bear relevance towards the second phase, with the understanding that all options for the second phase remain open to the parties to agree in the framework of the above mentioned agreed basis.

The terms of reference of this process are the Madrid invitation (attached). Resolutions 242 and 338 are attached as well.

2. General
During the interim self-government arrangements period, a major change will occur in the existing situation in the territories, by transferring to the Palestinians the vast majority of the functions of the civil administration, which will be dissolved, Israel will maintain responsibility for the overall security of the territories; Israel will also be responsible for the Israelis there. Options should be kept open for the next stage, per the above.

הצעתנו: המשפט האחרון בסעיף זה יהיה:

ALL OPTIONS SHOULD BE KEPT OPEN FOR THE NEXT STAGE, PER THE ABOVE.

3. The Palestinian Executive Council
A Palestinian Executive Council (PEC), which will consist of an agreed functional number of Palestinian representatives from the territories, will be established through free, general and direct elections, by and from among the Palestinians of the territories, which will be held under agreed supervision and in accordance with agreed negotiated modalities. Detailed negotiations will follow concerning the modalities for the elections.

הצעתנו לסעיף זה היא:

A PALESTINIAN EXECUTIVE COUNCIL (PEC), WHICH WILL CONSIST OF AN AGREED FUNCTIONAL NUMBER OF PALESTINIAN REPRESENTATIVES FROM THE TERRITORIES, WILL BE ESTABLISHED THROUGH FREE, GENERAL AND DIRECT ELECTIONS, BY AND FROM THE PALESTINIANS LIVING IN THE TERRITORIES (INCLUDING THOSE LIVING IN JERUSALEM), WHICH WILL BE HELD UNDER AGREED SUPERVISION AND IN ACCORDANCE WITH AGREED NEGOTIATED MODALITIES. DETAILED NEGOTIATIONS WILL FOLLOW CONCERNING THE MODALITIES FOR THE ELECTIONS.

4. Powers and responsibilities

The Israeli civil administration will transfer to the PEC, and the PEC will assume, executive and judicial powers (by independent judicial organs) per the agreement. The PEC will be vested with legislative powers within the responsibilities transferred to it, subject to agreed principles and to mutual confirmation concerning compatibility with the agreement.

Due consideration will be given to the need to review legislation in force in remaining areas, as appropriate.

5. Jurisdiction

The territories are viewed as a single territorial unit, the agreed proper fate of which will be determined in the permanent status negotiations per the above. The authority of the PEC will apply within the territories, as appropriate, in accordance with its agreed operational-functional powers and responsibilities, to be further elaborated in the negotiations.

הצעתנו לסעיף זה הינה:

THE TERRITORIES ARE VIEWED AS A SINGLE TERRITORIAL UNIT, THE AGREED PROPER FATE OF WHICH WILL BE DETERMINED IN THE PERMANENT STATUS NEGOTIATIONS PER THE ABOVE. THE CURRENT OUTSTANDING SITUATION IS WITHOUT ANY PREJUDICE TO THIS VIEW. THE AUTHORITY OF THE PEC WILL APPLY WITHIN THE TERRITORIES, AS APPROPRIATE, IN ACCORDANCE WITH ITS AGREED POWERS AND RESPONSIBILITIES.

6. Security and police issues

- a. Overall security will remain under Israel's responsibility. Security needs of both sides will be taken into consideration.
- b. The PEC will establish a police force as a law enforcement organ, per the agreement.

הצעתנו לסעיף 6 א' הינה:

- A. OVERALL SECURITY WILL REMAIN UNDER ISRAEL'S RESPONSIBILITY. SECURITY NEEDS OF BOTH SIDES WILL BE TAKEN INTO CONSIDERATION. THIS NEEDS WILL BE EXERCISED IN ACCORDANCE WITH INTERNATIONAL LAW AND PRACTICES.

7. Liaison

Israel and the PEC will establish a joint liaison committee to deal with matters of common concern and for the purpose of dispute resolution.

8. Agreed arrangements

Israel and the PEC will establish agreed arrangements for cooperation and coordination in areas of mutual concern, to benefit both sides and respond to their common needs.

9. Jordanian-related aspects
Jordanian-related aspects will also be discussed.

The above principles will be further discussed and elaborated in the negotiations.

מסמך - 598798

נכנס **
**
**
**

מסמך: 598798
חוזם: 5,14953
מ-: שלום, נר: 125, תא: 120593, זח: 0013, דח: ב, סג: סו
סודי/בהול

מכתב מוברק למכותבים בלבד.

אל: ראש הממשלה ושהב"ט, שר החוץ,
דע: ראשי המשלחות, וושינגטון.

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת ירדנית-פלסטינית

הנדון: השיחות עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (11.5.93)
א. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהריים)
ב. המו"מ בערוץ הפלסטיני (אחרי הצהריים)

א. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהריים)

שיחה בין רובינשטיין למג'אלי:

א. רובינשטיין הראה למג'אלי את הנייר שקיבלנו אמש מהפלסטינאים (ושלא עידכנו בו את הירדנים וגם מחקו התייחסות לנושאים ירדניים שהיתה בהצעה שלנו). מג'אלי שכמובן לא אהב זאת יתר על המידה, אמר כי בסופו של דבר יגיעו הפלסטינאים לבקש שיתוף ירדן, וכבר דובר על מגעים ביניהם.

ב. נקבעה למחר גם פגישה כללית של שני המסלולים, ירדני ופלסטיני, לפי המקובל מידי סבב.

הועדה לענייני בנקאות:

הועדה התכנסה היום בהשתתפות מג'אלי, רובינשטיין, מארטו, מרקס ובן-ארי.

נדונו הנקודות השונות שהוגדרו כשנויות במחלוקת. הוצע על ידינו, כדי לפתור את הבעיות, לכלול בהתייחסות הארגונית את המימשל הצבאי הישראלי והמפקח על הבנקים הפועל מטעם המינהל האזרחי. כמו כן - יעשה נסיון לא להתייחס לשום הגדרה טריטוריאלית כדי לפתור את חילוקי הדעות בדבר המינוח ("אזור" או "גדה מערבית").

הוסכם לנסות ולרכך את ההתייחסות לקונקורדט. התקיים דיון ארוך, ללא סיכום, בענין החשיפה לירדן אשר יימשך מחר.

גם מחר אין סיכוי שיושג הסכם סופי והדברים טעונים, בכל מקרה, עיון בעמאן (לדברי הירדנים).

מגעים עם האמריקאים (בהקשר לערוץ הירדני)

הבוקר (11.5.93) עוד בטרם החלו השיחות בערוץ הירדני, יזמנו פגישה עם פיט מרטינז מנהל מחלקת ירדן במחמ"ד כדי לעדכנו לגבי מצב השיחות בערוץ הירדני ולהסביר את תמונת המצב האיתית והבעייתית נוכח עמדות ירדן, והצורך ב"תזוזות" בגישתם של הירדנים בסבב זה לגבי עבודת הועדות.

השתתפו מטעמנו: זהר, כנרתי, בן-ארי, פרוז'ינין, וירצבורגר, מרקס ושמיר.

זהר פתח והבהיר כי אנו מאוד לא שבעי רצון מן הדרך בה מתנהלים הדיונים עם הירדנים בסבב זה וכי אנו חשים בנסיגה (REGRESSION) ביחסם של בני שיחנו

בקשר לעבודת הועדות והנושאים הנדונים בהם.
אמר כי אנו חשים שיש נסיונות מתמידים להתחמקות מגישה פרקטית וכניסה לעבודה רצינית.

זהר הוסיף כי בעבר נחשב הערוץ הירדני למוצלח ביותר, ערוץ בו הצליחו הצדדים לטוות מירקם של יחסי דיון ועבודה שהיו טובים ומשביעי רצון בהתחשב כאילוצים ובשקלול הכולל.

זהר הוסיף כי לא ניתן להתעלם מתרומתם האישית של מג'אלי ורובינשטיין (והצוותים) אשר הצליחו בעמל רב לכונן דפוס עבודה מוצלח בועדות עד כה וחבל שדפוס זה, לא רק שאינו מתפתח אלא אף משתנה לרעה.

זהר הבהיר כי אין בכוונתנו "לחטוף" נורמליזציה עמם ואולם ישנם דברים הנוגעים לשני הצדדים כמו מים, איכות סביבה, בנקאות, כלכלה ואנרגיה ששני הצדדים יכלו להנות מפירות של מגעים ושתוף פעולה.
הוסיף, כי ללא הוראות ברורות מן הדרגים הבכירים ביותר בירדן לא ישתנה יחסה של המשלחת הירדנית ולכן מוצע שהשושבינים יפעלו במישור זה.

כתום דבריו התייחס לנושא האג'נדה ואמר כי אף שאנו רואים באג'נדה מסמך שסוכם בין הצדדים הרי גילינו הבנה לרצונם לשנות מס' סעיפים ואף הצענו הצעות ניסוחיות שהלכו לקראתם אך לא נענינו עד כה באורח חיובי ויש מקום לסיים נושא פתוח זה ולסכמו סופית.

כן אמר כי בנושא 89 אלף הפלסטינים "המאחרים" לשוב לשטחם (שהירדנים רוצים שנקבלם כמחווה) - הדבר בלתי קביל עלינו לחלוטין ושום גורם בישראל לא יוכל להסכים לחזרתם של מספר כזה של אנשים.
מרטינז אמר כי הבהיר כבר גישתנו זו למג'אלי ואולם, אמר, ראוי שנחשוב על מחווה סמלית של היתר לשובם של מעטים. זהר אמר שיעביר זאת לממונים.

בהתייחסו ליתר הדברים, אמר מרטינז כי עלינו לראות את כל המשוואה בהיבט הכללי (האספקט הבינערכי והאספקט הירדני-פלסטיני) אמר כי הירדנים סבורים שאיננו מגלים את הרגישות הנדרשת מן המצב וכי אנו לוחצים לנורמליזציה בטרם עת.

לאחר מכן תארו המומחים מטעמנו, כל אחד בתורו, את הסוגיות עמם אנו מנסים להתמודד במישור הועדות. כנרתי דבר על המים בנושא מרכזי שניתן לדון בו משום שלשני הצדדים עניין בו אף כי בקשתם למחווה עתה אינה נובעת מצורך אמיתי. הדגיש את הצורך שלנו לפתור ביחד בעיות של איכות סביבה (זבובים, יתושים ויונים) באזור הערבה ואילת. פרוז'נין הרחיב בעניין ואמר כי יש לראות בנושאים אלה CBM וכי אין בכוונתנו להגיע לנורמליזציה בשלב זה ואנו מודעים לאילוצים השונים. הוסיף כי שתוף פעולה מקומי בנושאים שמעיקים על האוכלוסיה באזורים השונים של הערבה היה חיוני ומועיל לשני הצדדים בעיקר לגבינו שכן מטרדים רבים מקורם בצד הירדני (מדוע שלא נכוון מגעים מקומיים דוגמת מגעי המים בנקודה 121 כדי לפתור בעיות מקומיות, אמר פרוז'נין).

כן ארי הרחיב ותאר את עבודת קבוצות העבודה בנושא הבנקאות ובנושא הכלכלי. אמר כי הירדנים נמנעים מלחתום עמנו על הסכם בנושא הבנקים (מרקס תאר את נושאי המחלוקת שעיקרם חוסר נכונותם לחתום עמנו על הסכם כשני צדדים המכירים האחד במשנהו). בן ארי הוסיף כי בנושאי כלכלה אמרנו שיש באמתחתנו רשימה של טובין שהירדנים יוכלו ליצא לשטחים ואילו בני שיחנו לא בקשו אפילו לדעת מהי הרשימה ומה היא מכילה וזה מוכיח את יחסם לעבודת הועדות.

וירצבורגר תאר את נסיונותינו להכנס עמם לדיונים בנושאי האנרגיה ואף לקיים מגעים בעניין עריכת סקר גאולוגי כדי לקבל נתונים מקדימים שיאפשרו הערכה לגבי פרוייקט RED-DEAD אם יקום.

לאחר מכן שטח אורי שמיר את גישתנו בנושא המים ותאר את העקרונות עליהם מבוססת הגישה (שהובעה בניירות שהגשנו). שמיר הוסיף גם התייחסות לסכר כארמה ותאר את הדאגה שלנו מהקמת הסכר (ציין את הידיעות הסותרות לגבי הקמת הסכר הבאות מגורמים רשמיים בירדן ומנציגים במשלחת הירדנית), אמר כי אנו רואים במים סוגיה שיש לפתור באורח כולל, כמקשה אחת לאורך כל הגבול והדבר אפשרי על ידי פתוח דפוסי שת"פ על בסיס מקצועי.

מרטינז הודה על הפגישה, אמר כי עתה התמונה ברורה יותר ובהירה. אמר שיעביר המסר לבני שיחנו הירדנים עוד היום ואף יעביר הסוגיות שהעלנו לעמאן. ביקש שנמשיך לעדכן.

קבוצת עבודה עם הירדנים בנושאי כלכלה - 11.5.93

השתתפו מטעמנו: בנצור, בן-ארי, מזוז וענר.
מטעם: טראונה, חממי, מועשר ורשם

טראונה: פתח וציין כי חזר מהפגישה עם מר מרטינז ממחמ"ד אשר הביע בפניו את הדאגה הישראלית מהנסיגה שחלה בתוכן השיחות בוועדות השונות. לדברי טראונה אין מדובר בנסיגה כמו"מ, ואין הצדקה לקובלנות שלנו לאמריקאים. בהמשך לכך פירט את המהלכים שננקטו עד כה כמו"מ בסבב זה, ואת האילוצים שגרמו לעיכובים שונים משני הצדדים.

בנצור: הגיב כי בקבוצה זו הדיונים היו אכן ענייניים, והוא מקדם בברכה הערת טראונה שאנו מצויים בקבוצות עבודה פורמליות, בניגוד לעבר. כן ציין כי בנוגע לקשיים במעבר בגשרי הירדן שהועלו מצידם, ניתן לזמן לקבוצה את רוטשילד כדי להתייחס לדברים. כן הזכיר כי מוכנים לדון גם על הנושא של גשר נוסף על הירדן.

בן-ארי: הציג בע"פ את תוכן המסמך של משרד התעשייה והמסחר מיום 29.4.93 בנוגע ליצוא טובין מירדן לשטחים, כולל ההגבלות המכסיות והכמותיות.

טראונה: השיב כי יעביר את הרשימה הביתה, וביקש לקבל פרטים באשר למוצרים הפטורים ממכס. כן ציין שיהא צורך ליצור קשר עם הסקטור הפרטי בשטחים לצורך ביצוע היבוא לשטחים מירדן.

בנצור: השיב שנעשה מאמץ לברר את הפרטים בנוגע למכסים, אולי כבר למחר.

טראונה: שאל האם הכספים שיגבו כמכסים על היבוא מירדן ילכו לקופת ה-ISGA?

בן-ארי: השיב כי בעקרון התשובה חיובית, אולם בשלב הנוכחי הכסף ילך לקופת המינהל האזרחי המוציא את כל תקציבו בשטחים.

- בתשובה לשאלת בנצור פירט טראונה את מוצרי היצוא העיקריים של ירדן: פוספטים, מוצרי דיזל, מלט, פרמצבטיקה, מוצרי חקלאות ועוד.

קבוצת מים, אנרגיה ואיכות סביבה, ערוץ ירדני, 11.5.93
גם היום התכנסה הקבוצה לישיבת מליאה. במוקד הישיבה עמד מסמך ירדני חדש המכיל אג'נדה ספציפית לנושאים שבטפול הקבוצה. הצד הישראלי העיר הערות ראשוניות.

בשיחת מסדרון בין כנרתי לחדאדין סוכם כי מליאת קבוצת המים תשוב ותתכנס גם היום להשלמת הטפול באג'נדה משותפת. לאחר מכן ניתן יהיה לעסוק בשיוך כל אחד מן הנושאים שעל הפרק לקבוצה או לקבוצות המתאימות ומיד לאחר מכן להתפצל לתת-קבוצות.

את דיון המליאה פתח חדאדין בהציגו מסמך ירדני הכולל את האג'נדה שלהם לנושאים שבטפול הקבוצה. המסמך מבוסס על המסמך שהוגש לנו ב-6 במאי לאחר

שהוכנסו בו תקונים לאור הערותינו. (יוברק בנפרד).

כנרתי ביקש להבהיר כי האג'נדה המשותפת שתגבש הקבוצה צריכה להכיל נושאים המקובלים על שני הצדדים. נושאים השנויים במחלוקת יונחו לפי שעה בצד, לעיון חוזר. על כך הוסיף סייבל כי מעיון ראשוני במסמך החדש שהגישו הירדנים ניתן להתרשם שהמבוא בעייתי, לעומת זאת פרוט הנושאים מעורר תקווה שניתן יהיה לגשר על פערי העמדות.

אשר למבוא, סייבל גרס כי זה משקף למעשה נושאים החשובים מבחינתה של ירדן. ניתן לפיכך להתייחס אליו כאל עמדה ירדנית אך לא ניתן לראות בו עמדה משותפת. סייבל הציע שהנוסחים באג'נדה המשותפת לקבוצה ישאו אופי נייטרלי ומאוזן וידבקו ברוח האג'נדה של כלל הערוץ הירדני.

חדאדין הציע להעביר את רשות הדיבור למומחים השונים. פרוז'ינין, שפתח, שלל את שלובו של נושא הקרינה הגרעינית באג'נדה, בהטעימו כי זה הוא נושא פנימי ישראלי. חדאדין מחה על כך בתוקף וטען כי לקרינה גרעינית מתחומי ישראל יכולות להיות השלכות קשות על אוכלוסיית ירדן המושפעת אף יותר מזו הישראלית ממפגע הקרינה. גם מחסנה הבהיר כי גם אם הנושא פנימי ישראלי, יש לו השלכות חזוניות ברורות. חדאדין הציע בנקודה זו שנעביר להם נוסח המקובל עלינו ביחס למפגע הקרינה אך הדגיש כי אין מנוס מעצם העסוק בנושא. כנרתי הבהיר כי לא נעסוק בסוגיית הקרינה הגרעינית בקבוצה זו.

בהמשך ביקש פרוז'ינין להכניס תקוני עריכה שונים בקטע העוסק באיכות הסביבה במסמך הירדני. כן בקש להפריד בין הטפול בסוגים שונים של פסולת (סעיף 4 IV A) ולפצל את הסעיף העוסק בשמור סביבה בים ונהול משאבי חוף (3 IV). כן בקש פרוז'ינין להמנע מעסוק ב-NATURAL RESOURCES נושא החורג למעשה מהמנדט של הקבוצה, והציע להסתפק כמונח שמור הטבע (1 IV A).

חדאדין ומחסנה, איש איש בתורו, הבהירו כי המגמה היתה להפיק מסמך אינטגרטיבי החובק מגוון רחב ביותר של נושאים. ככל שהדיון יקבל אופי מקצועי יותר כן ניתן יהיה לרדת מהכותרות הכלליות לנושאי משנה.

וירצבורגר הבהיר כי אין לו הערות מהותיות וכי הוא מסכים לגישה הכללית של הנייר הירדני. הוא העיר עם זאת כי בנייר הירדני בולט בהעדרו נושא הבדיקות הסיסמולוגיות. הערות עריכה יפנה וירצבורגר לפורום המקצועי. הצד הירדני קיבל את הערת וירצבורגר.

שמיר חזר לדברי סייבל בראשית הדיון והמליץ שכנסוחי האג'נדה ימנעו הצדדים מ-POST JUDGING של האג'נדה הכללית של הערוץ הירדני. יהיה זה מהלך לא יעיל שיחבל במאמץ לגבש אג'נדה מוסכמת בקבוצת העבודה.

האג'נדה הכללית גובשה בעמל ומתוך התחשבות ברגישויות הצדדים ומן הראוי לדבוק בה.

כהתייחס למסמך הירדני החדש ביקש שמיר להבין מדוע בחרו הירדנים להפריד את סעיף 3 B IV (עוסק בניהול אגני מים) מסעיף BII (עוסק באקויפר ואדי ערכה) אך הציע כי יעסקו בפרוט במסגרת המקצועית.

שמיר הביע ספוק על כי חלק ניכר מהרעיונות המובעים בנייר שלנו מוצאים את ביטויים במסמך הירדני החדש. הוא ביקש, עם זאת, להוסיף למסמך אמירה, לפיה שני הצדדים ימנעו במהלך המו"מ מלנקוט מהלכים חד צדדיים.

חדאדין התנגד לכך בטענה שישראל מנסה לרמוז להקמת סכר כראמה, דבר המהווה פגיעה בריבונות ירדן. לאחר דין ודברים הסכים לבחון זאת רק במידה ויפורטו הצעדים הספציפיים בהם מדובר וכי גם הצד הישראלי ימנע מצעדים חד צדדיים.

כנרתי הבטיח שנפיק מסמך חדש שיפנים את הרעיונות שהובעו במסמך הירדני החדש וחדאדין מצדו הביע תקווה להתקדמות מהירה.

המו"מ בערוץ הפלסטיני - 11.5.93 (אחה"צ)

במהלך הבוקר ניסינו להקדים המפגש עם הפלסטינים על מנת להותיר זמן אחר הצהריים ובערב למגעים עם האמריקאים. לאחר שחיידר עבד-אל-שאפי דחה הצעתו של רובינשטיין להקדים המפגש לשעה 13:00 סיכמו השניים שהשיחות תחלנה ב-15:00 ולא כמקובל ב-16:00.

במסגרת התייעצות הצוות עלתה השאלה האם עלינו להגיב על כך שהפלסטינים

באים בהרכב מצומצם (של שלושה) ולהופיע גם כן בהרכב דומה. הדעה הכללית נטתה לכך שעלינו לא לעבור לסדר היום ולבסוף סוכם שמצדנו יופיעו ששה בלבד: רובינשטיין, בנצור, רוטשילד, סייבל, גל וזהר. מצדם הופיעו עבד-אל-שאפי, נביל קאסיס וצאיב עריקאת וכן שני ירדנים-טראוונה וחאממי. הודענו לעבד-אל-שאפי שבמגע עם רובינשטיין סוכם שיבוא היום, בניגוד לאתמול, כי אנו רואים זאת כ"קבוצת עבודה לניסוח הצהרת עקרונות".

בפתיחת הישיבה, ואף בסופה, היתה התייחסות מצדנו לנושא זה של הופעה מצומצמת מצדם ומצדנו ורובינשטיין אמר כי אנו רואים זאת כמורת רוח (בתום חלקה הראשון של הישיבה אמר עבד-אל-שאפי כי הוא רואה בישיבה זו MINI PLENARY ורובינשטיין השיבו שאנו רואים בישיבה זו MAXI WORKING GROUP).

בפתח הדיון אמר עבד-אל-שאפי כי למרות המחאות והקובלנות נשארו הפלסטינים מחוייבים לתהליך. ואמר כי הם מתייחסים למו"מ במלוא הרצינות.

רובינשטיין השיבו כי אנו מקווים כך ולאחר מכן החל בתאור תגובתנו למסמך שהוגש לנו אתמול על ידי הפלסטינים (הטיוטה הפלסטינית המוצעת להצהרת העקרונות מיום 10.5.93 הוברקה במברקנו מאמש, נר-116). הדברים בוססו על התייעצויות מפורטות במשלחתנו וניירות שהוכנו.

רובינשטיין אמר כי אם בוחנים את הנייר הפלסטיני הרי מלבד סעיף ה-GOAL שניתן לגישור, ומלבד השלד של הכותרות והנושאים (המופיעים גם במסמך שהוגש מטעמנו), הרי הנייר הפלסטיני מבטא את הפער בעמדות במלוא חריפותו. הוסיף כי אף שקיוונו כי המסמך שלהם יקח בחשבון גם רגישויות שלנו (כפי שאנו לקחנו בחשבון רגישויות שלהם) איננו מוצאים התחשבות כזו אצלם וראוי לומר הדברים מפורשות.

רובינשטיין הוסיף כי הנייר שקבלנו אמש דומה מאד לנייר שבו הציגו לראשונה בפנינו את מתווה ה-PISGA (לפני כשנה) ואין אנו חשים בשום הגמשות של ממש. אם המגמה שלכם בהצגת עמדות נוקשות היא טקטית, אמר רובינשטיין, ראוי להגיע לעמדות האמיתיות שלכם, שכן כולנו נמצאים באילוצי זמן. לאחר מכן סקר את הערותינו בהתייחסו לנקודה נקודה.

בקשר למבוא (PREAMBLE) - העניין ניתן לגישור בנוסח מוסכם.

לענין סעיף 1 - אמר כי אנו מצרים על כך שחזרו לניסוחים שלא באו עמם לפני-כן, בכך שהכניסו את התיבה LAND FOR PEACE כעקרון שיש להשיגו במסגרת ה-OBJECTIVES של המו"מ ושאינו ב-242 או במדריד. כן הסתייג מן המונח INTERNATIONAL LEGALITY בסיפא של החלק הראשון של הסעיף.

בהתייחסו ל-INTERLOCK אמר כי זה אינו מופיע בנוסחת מדריד ולמרות שהלכנו לקראתם כברת דרך בסוגיה זו הם נוקטים בלשון המוליכה לקונוטציה לפיה שלב הסדר הביניים הוא חלק מ-242, ולא היא. הנושאים הללו טעונים מדי, אמר רובינשטיין, והם מעבר למה שמופיע בנוסחת מדריד ואף ב-242 וב-338.

בהתייחסו לחלק השלישי של פסקה 1 אמר כי שוב הם מעלים את נושא ה-IMPLEMENTATION בצורה החריפה והבלתי קבילה עלינו.

כאן חזר רובינשטיין להתייחס למסמך באופן כללי ואמר שאנו ניסינו להגמיש הניסוחים שלנו בהקשר למספר נושאים שבמחלוקת ולא נענינו מצדם באורח הדדי. אמר כי לא מצאנו אצלם שום פתיחות לכך שהאופציות צריכות להשאר פתוחות לקראת שלב הקבע. כמו כן לא מצאנו במסמך שלהם שום איזכור לנוסחת מדריד או לקשר עם ירדן. כן אמר כי התיבה של "שלום תמורת שטחים" אינה מופיעה בניירות קודמים שלהם והיא כאמור בבחינת חידוש מחמיר מבחינתנו.

בחזרו להתייחס למסמך אמר רובינשטיין כי בקשר לבחירות (סעיף 2 במסמך) אנו אמנם יכולים להסכים על העקרונות הכלליים על פיהם יתנהלו הבחירות, אך לא נוכל להסכים להצעה המובעת במסמך שלהם לגבי ה-ELIGIBILITY. זה נושא לדיון במסגרת פרטנית של ה-MODALITIES אך כעקרון לא נוכל להסכים לכך שיכללו בין בעלי זכות הבחירה ציבורים רחבים שהם מעבר לצבור שבשטחים, כפי שהציעו (כזכור הצעתם כוללת את כל העקורים מ-1967 וצאצאיהם, בנוסף לירושלמים).

לענין סעיף 3 - התייחס לנושא סמכויות החקיקה ואמר כי שני הצדדים הבהירו עמדותיהם וניתן אולי להגיע לעמק השווה בסוגיה, בניסוח נכון.

לענין סעיף 4 - סעיף הדן בהעברת סמכויות לפלסטינים אמר כי הם נוקטים גם כן בלשון הלקוחה מנייר ה-PISGA שלהם וכי התעלמו הפעם מן ה-REVIEW על חוקים (דבר שהועלה בשעתו על ידם ואנו קבלנו זאת) והוסיף כי אם הם מעלים הצעות ואחר כך חוזרים בהם - הדבר מקשה על ניהול מו"מ.

לענין סעיף 5 - אמר כי אנו תומכים ביציבות ובבטחון בהקשר האזורי ואף הבענו עמדה זו בערוץ הירדני, ואולם תפיסתנו לגבי בטחון אומרת כי האחריות הכוללת בסוגיה היא בידינו וחשבנו כי מצאנו אצלם הבנה לקביעה זו אולם הדבר אינו בא לידי ביטוי במסמך.

לענין סעיף 6 - סעיף המאזכר את ענין התחולה (JURISDICTION) אמר כי הנוסח שלהם קשה ובלתי קביל עלינו לחלוטין.

לענין סעיף 7 - איזכור הבטחון בהקשר לסעיף זה אינו רלוונטי, כי אנו מדברים על בטחוננו ומתייחסים לבטחון ואין עניינו לעסוק בבטחון אזורי בהקשר זה.

לענין סעיף 8 - כינונה של ועדה ליישוב סכסוכים - הדבר מקובל.

לענין סעיף 9 - המכניזם של ועדה מתמדת להכרעה בסכסוכים שלא ניתן לפתורם בינינו לבין הפלסטינים אינו קביל עלינו במתכונתו זו (התייחס במיוחד למנין החברים בוועדה המתמדת - ארצות ערב והאו"ם ושאר תבל ומלואה).

לענין סעיף 10 - קביעת אוקטובר 1994 כתאריך יעד - אינו ריאלי. זה נסמך על ספירה שמתחילה מועידת מדריד (אוקטובר 1991) וכזכור הצדדים לא עמדו בלוח זמנים זה. הוסיף ואמר כי אתמול התייחסו בדברי הביקורת שלהם על הנייר שלנו לתקופת הזמן של 5 שנים (שהושמטה מן הנייר שלנו מפאת שיכחה) ואולם עתה הם מתעלמים מן החמש שנים וקובעים את אוקטובר 1994 כיעד.

בסכמו את ההערות אמר רובינשטיין כי למרות שישנן אי הסכמות רבות אנו סבורים שראוי לעשות מאמץ ולהגיע להסכמה לפחות על חלק מן הדברים.

בנטלו את רשות הדיבור אמר רוטשילד כי ראוי לזכור שהניירות שאנו דנים עליהם אינם ההסכם. הם אמורים להוליד הצהרת עקרונות ולכן הדרך היחידה והטובה ביותר לבדוק אם נייר כזה תואם את ציפיות הצדדים הוא שכל צד לא יחפש בנייר את התאימות לעמדותיו אלא יחפש אם הכתוב בו אינו סותר את העמדות. ראוי לבדוק זאת באור זה, אמר רוטשילד, ולראות האם הניסוחים משאירים הדלתות פתוחות, ולבסוף אמר, ניתן לנסח נייר שיכלול הסכמות לצד אי-הסכמות ורובינשטיין הוסיף כי ניתן להשתמש בטכניקה של סוגריים (BRACKETED LANGUAGE) שבה כל צד מביע עמדתו בסוגריים בסוגיות שבמחלוקת. בשלב זה ביקש עבד-אל-שאפי לצאת להפסקה ולהוועץ עם עמיתיו כיצד להמשיך.

לאחר הפסקה של 30 דקות התחדשה הישיבה.

עבד-אל-שאפי אמר כי מדבריו של רובינשטיין למד שישנם דברים בסיסיים

החשובים לנו ואולם ישנם נושאים מהותיים שחשובים גם להם כמו התחולה, הנושא הטריטוריאלי, נושא ירושלים, סמכויות החקיקה ונושא ה-ELIGIBILITY. אם תרצו להתאים עצמכם לאותם נושאים החשובים לנו, אמר עבד-אל-שאפי, נוכל להגיע להסכמה.

רובינשטיין השיבו כי אכן נושא התחולה איננו מוסכם והוא בחינת לב העניין ("טריטוריאלי" מול "פונקציונאלי"), ויש נושאים קשים אחרים, אך ראוי לעשות מאמץ לסכם דברים.

לאחר מכן ביקש לדעת מבני שיחנו כיצד הם רואים את המשך העבודה. הציע לנסות ולהגיע להסכמה על חלק מן הסוגיות ולא לנסות לנסח נייר עקרונות מלא - בגלל אילוצי הזמן. לפיכך, אמר רובינשטיין, מוצע לכונן ועדת ניסוח משותפת שבה שניים מצדנו ושניים מצדם ילבנו הניסוחים.

עבד-אל-שאפי השיבו כי מוקדם עדיין לכונן ועדת ניסוח אך הם פתוחים לאפשרות להושיב איש מטעמם יחד עם איש מטעמנו כדי להחליף דעות ולנסות לגשר על פני פערים.

לקראת סיום הדיון שוב הוחלפו דברים בקשר לעמדות הצדדים. רובינשטיין חזר על כך שבשעתו ביקשנו מעריקאת לומר לנו מה מפריע (או מה חסר) לפלסטינים בנוסח שלנו על ה-GOAL, וכאשר מנה אותם עריקאת ואנו הכנסנו אותם לנוסח המוצע על ידינו, הם התעלמו מכך וניסחו GOAL חדש, עם תוספות שלא היו תחילה.

רובינשטיין המשיך ואמר כי המדיניות שלנו בנושא הבטחון והישראליים ידועה והניסוח המוצע על ידינו בכל הנושאים הרגישים פותח אפשרויות רבות בעתיד ומשאיר האופציות פתוחות.

עבד-אל-שאפי אמר כי הנושא הטריטוריאלי אכן יש לו קשר להסדר הקבע ולכן הם עומדים על כך שיכלל. רובינשטיין השיבו כי מן הטעם הזה אנו חוששים משום שהוא קובע מסמרות.

קסיס העיר כי לפי שיטתו של רוטשילד (לבחון הנושאים באור של אי-סתירה לעמדות ולא באור של תאימות עם העמדות) ניתן להכליל בהצהרה המון נושאים, אבל ההתחמקות מן הבעיות אין בה תועלת. הכל צריך להיות בקונטקסט פוליטי ורלבנטי, אמר קסיס. רוטשילד השיבו כי אם היינו מסכימים על המהות היינו חותמים הסכם. הנייר אליו אנו חותרים אינו הסכם ולכן ניתן ללכת בדרך שהציע.

רובינשטיין סיים ואמר כי נודיע לעבד-אל-שאפי התייחסותנו להושיב איש מצדנו ומטעמם לענין הניסוחים.

בהמשך היום קוימו מגעים עם האמריקנים באשר לאפשרות להתקדם למשהו חיובי, ולו גם חלקי, לפני עזיבתנו השבוע.

ב ב ר כ ה
ה מ ש ל ח ת

תפ:רהמ,שהח,ראשהממשלה

סוג תיק:

מסמך: 601778

חוזם: 5,18602

מ-: וושינגטון, נר: 353, תא: 130593, זח: 1907, דח: ב, סג: סו
מכתב מוברק

סודי / בהול

למכותב בלבד.

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ,

דע: ראשי המשלחות למו"מ עם סוריה ולבנון

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית

הנדון: השיחות עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (13.5.93)
מחמת אילוצי זמן לקראת עזיבתנו את וושינגטון הקדמנו את השיחות עם
הפלסטינים ל-09.00 בבוקר (במקום אחה"צ). דבר שתאם גם את רצונם שלהם
לסיים מפגש זה לפני הצהריים. עם הירדנים נקבע המפגש ל-10.30 - כל זאת
במגמה לסיים את המפגש בשני הערוצים עד הצהריים.

המפגש בערוץ הפלסטיני

קדמה למפגש עם הפלסטינים בחדר הדיונים, פגישה בארבע עיניים בין
רובינשטיין לבין עבד אל-שאפי, בה הבהירו השניים האחד לרעהו מה בכוונתם
לומר בחדר הדיונים.

גם הפעם הגיעו הפלסטינים בהרכב מצומצם (עבד אל-שאפי, סאמי כילאני, זכריה
אל ערה וקצרנית וכן שני ירדנים - חמאמי וכורדי) וטעמנו היו רובינשטיין,
בנצור, רוטשילד, סיבל, גל וזוהר.

כבר בתחילת הישיבה התייחס רובינשטיין לכך שהפלסטינים רואים במפגש
במתכונותו המצומצמת - מפגש מליאה ואמר כי אנו רואים את המפגש
כ-WORKING GROUP ON FINAL MEETING MATTERS

לאחר מכן פתח רובינשטיין בסקירת הערות מסכמות לגבי מכלול השיחות שהתנהלו
בשלושת השבועות.

רובינשטיין אמר כי אנו עוזבים ברגשות מעורבים וכי לא כבני שיחנו הרואים
את תמונת המצב רק באורח קודרני ופסימי אנו מנסים לראות את החיוב והשלילה
במאזן כולל. אמר כי חבל שלא הצלחנו להגיע להסכמה על נייר משותף וכי לגבי
הנייר שהוגש לנו ולהם אתמול (12.5) - יש לנו אמנם הרבה CONCERNS אך ניתן
היה להגיע למסמך משותף.

רובינשטיין אמר כי חבל שהפלסטינים השעו והשביתו את עבודת הועדות
(הקונספט, קרקע ומים וזכויות אדם), כי למרות חילוקי הדעות בינינו - ניתן
היה להתקדם במסגרת זו של ועדות בהבהרת עמדות ואף בקידום נושאים שבכל
מסגרת ועל פי כל תפיסה יצטרכו להדון בין הצדדים. (ציין כדוגמא את סוגיית
המים, רשום קרקעות ונושא זכויות האדם).

הוסיף כי אף שאנו חלוקים מאוד בנושאי מהות כמו קרקעות, ההיבט
הטריטוריאלי (לפי שיטתם) ונושא התחולה (JURISDICTION) שהם ה-CORE של
המו"מ - יכלו הועדות לשמש מכניזם לצמצום הפערים, אבל, הוסיף רובינשטיין,
העבודה שנעשתה במסגרת הועדות בתקופה שהן התכנסו סייעה לשני הצדדים לחדד
ולבהיר באורח מובהק את העמדות.

לאחר מכן התייחס רובינשטיין לפרסום שיוחס בתקשורת לחיידר עבד אל שאפי לפיו אמר כי אם הסבב הנוכחי יכשל, יכול העם הפלסטיני להמשיך לפעול כדי לממש את זכויותיו הלגיטימיות בכל דרך, לרבות באמצעים אלימים. רובינשטיין אמר כי הוא מקוה שעבד אל-שאפי לא התבטא כך.

לאחר מכן שלח רובינשטיין את הצעותינו לכינון הקשרים בין הצדדים בתקופות שבין ההתכנסויות בווינגטון ואמר כי נושאים כמו מים, קרקעות ואף בנושאים של זכויות האדם ניתן לטפל באורח שוטף על ידי מגעים בין הצדדים בארץ. ציין כי אם ימנו הפלסטינים מומחים לנושאים או אנשי קשר, ניתן יהיה לקדם הטיפול בסוגיות. הציע גם למנות אנשי קשר אשר יודיעו לכוחותינו על מיקומם של בתי אכלים כדי למנוע אי הבנות וחיתוך מיותר עם הציבור הפלסטיני הנוהג להתגודד בקבוצות בעת קיום טקסי אבל. גם בנושאים הקשורים להקלות הקשורות לסגר ניתן היה לדבר בשטח ולמצוא דרכים להקלה. הוסיף כי אף שישנה מדיניות ערבית מתואמת לפיה משוחחים עמנו רק בווינגטון, הרי לתועלת שני הצדדים ראוי לבחון קשרים גם בארץ.

לאחר מכן עבר רובינשטיין לנושא ההעברה המוקדמת של סמכויות שהוצעו על ידינו בעבר בסבב זה (EARLY EMPOWERMENT) ואמר כי ההצעה כנה ואמיתית ואין היא מבטאת כוונות נסתרות שלנו. הוסיף כי הענותם לקבל סמכויות כבר עתה לא תגרע מתקפות טעוניהם.

לסיכום, אמר רובינשטיין, אנו מוכנים לפעול בשלושת המכלולים, במכלול המו"מ כאן, במכלול הנוגע לשטחים בארץ ובמכלול העברת הסמכויות לאלתר, (הזכיר את נכונותנו לשתפם בעיצוב התקציב של השטחים).

מכל מקום, אמר רובינשטיין, אין לראות את הדברים רק באורח קודרני ופסימי אלא באורח מפוכח - על החיוב והשלילה שבו.

בנטלו את רשות הדיבור, אמר עבד אל שאפי כי גם הוא שותף לתחושת האכזבה מתוצאות השיחות, אמר כי אף שהם מחוייבים לתהליך הרי הגענו למבוי סתום (IMPASS), הוסיף כי הפערים בנושא המהות (קרקעות, הסוגיה הטריטוריאלית והתחולה) נשארו בעינם החל מן הסבבים הראשונים. הוסיף כי נאותו לכוון את הועדות כדי להמשיך TO EXPLORE את העמדות ואולם הדבר לא הסתייע. הוסיף כי הם (והנהגתם) חשים תסכול כתוצאה מאי מלוי הבטחות מצדנו ומצד האמריקאים.

(בשלב זה נקרא רובינשטיין לשיחת טלפון והדיון נפסק) כעבור חמש דקות המשיך עבד אל שאפי ואמר כי הוא אינו מבטא גישה פסימית בהכרח אלא גישה ריאלית. אין לנו שום כוונה להטעות את הציבור שלנו, אמר עבד אל שאפי.

בהתייחסו לפרסום כאלו תמך באלימות אמר חיידר עבד אל שאפי כי יש אצלם אנשים הסבורים שמה שנלקח בכח יוחזר בכח ואף כי הוא אישית אינו תומך באלימות אי אפשר להתעלם מגישה זו המאומצת על ידי חוגים נרחבים אצלם. הוסיף כי גם הציונות אימצה לעצמה גישה כוחנית ולמעשה כל מה שהשגתם, אמר עבד אל שאפי, הושג על ידכם בכוח. לכן גם אנו (הפלסטינים) ENTITLE לנקוט באמצעים להסרת הכיבוש.

הפערים, אמר אל שאפי, גדולים ביותר בנושא הטריטוריאלי, בנושא ירושלים וסטטוס הקבע. כאן חזר על הצעתו לחזור ולדון קודם בסטטוס הקבע וממנו לגזור את הסדר הביניים. זו גישה הגיונית ופרקטית אמר עבד אל-שאפי.

לגבי קיום מגעים בין הסבבים, אמר כי זה אינו ריאלי בסיטואציה הנוכחית. גם אצלנו כמו אצלכם יש לחצים ואיומים והקרקע אינה בשלה לכך.

בנטלו את רשות הדיבור אמר רוטשילד כי הוא מציע לפלסטינים לבחון באורח ריאלי את המצב. לא לדבוק בגישה קיצונית ולראות מה האלטרנטיבה. לא מצאנו

שינוי בגשתכם מאז הסככים הראשונים ועד עתה. אם תבחנו את הניירות שלנו תמצאו שישנן הגמשות, זה אמנם לא תואם הגישה שלכם לחלוטין אבל ניתן למצוא בהם משהו.

בנצור אמר כי ההצעה להתחיל מהסדר הקבע (לשיטתו של עבד אל-שאפי) נוגדת את נוסחת מדריד. הציע להם להאחז בנוסחת הקומפריהנסייביות שאומצה כגישה ערבית כוללת כעוגן לכך שנגיע להסדר קבע. הוסיף כי הבטחנו שהתהליך הוא דו-שלבי ואנו נעמוד בכך. בהתייחסו להערותו של עבד אל-שאפי (בעניין הציונות והכוחנות) אמר כי אנו נמנעו מלבקר את ההיסטוריה הפלסטינית וגישהם לגבי הבנת ההיסטוריה שלנו היא מוטעית ונעוצה באי הבנה.

עבד אל-שאפי הציע שנעבוד באורח בילטרלי ולא באמצעות השושבינים. לשאלת רובינשטיין ורוטשילד כיצד הוא מסביר המהפך בעמדתו אותה ביטא בקנאות בעבר (הצורך לפנות לשושבינות) אמר כי מטב שנסכם בינינו כך טוב יותר.

רובינשטיין סיכם הדיון וחזר על כך שייחוס הכוחנות לגישה הציונית אינה נכונה וכי הוא סבר שאנו כבר מעבר לשלב של פולמוס מן הסוג הזה. לגבי שינוי הגישה והפיכת סדר הדיונים כך שנוכל לדון קודם בהסדר הקבע ואח"כ בהסדר הביניים, אמר רובינשטיין כי זו לא הגישה של ממשלת ישראל ויש לזכור הקשיים הרבים שעמדו בפני כולנו לכינון התהליך במתכונתו הנוכחית לכן הדבר אינו ריאלי בנתונים הנוכחיים. ולבסוף בהתייחסו לאמירתו של עבד אל שאפי כי מה שנלקח בכח יוחזר בכח הביא רובינשטיין את הרעיון המוזכר בחוק לפיו לא בכח ולא ביד חזקה (מושגים הדברים) אלא באמצעות הרוח.

ב. המפגש בערוץ הירדני - 13.5.93 שעה: 10.30

1. מפגש רובינשטיין מג'אלי:

רובינשטיין העביר למג'אלי המסמך להלן אותו הצענו כמסמך משותף לסיכום השיחות לסבב זה:

MAY 13, 1993.

ISRAEL-JORDANIAN STATEMENT

ISRAEL AND JORDAN HELD TALKS IN WASHINGTON FROM APRIL 27 TILL MAY 12, WITHIN THE FRAMEWORK OF THE ISRAEL-JORDANIAN TRACK.

THEY AGREED TO ESTABLISH THREE FORMAL GROUPS PROVISIONALLY DEFINED AS:

- GROUP A: WATER, ENVIRONMENT AND ENERGY.
- GROUP B: ECONOMIC, REFUGEES, FAMILY REUNIFICATION, HEALTH AND DRUG CONTROL, TOURISM, BANKING.
- GROUP C: SECURITY AND BORDER ISSUES.

THE THREE GROUPS MET EVERY WORKING DAY ON THE ISSUES WITHIN THEIR RESPECTIVE MANDATES.

GROUP A: THE TWO DELEGATIONS PROPOSED ISSUES FOR DISCUSSION AND REACHED THE FINAL STAGES OF PROPOSING A COMMON LIST. AMONG THE ISSUES AGREED WAS THE NEED FOR INTER DISCIPLINARY ACTIVITIES IN THE JORDAN RIFT VALLEY.

GROUP B: THE JORDANIAN DELEGATION POINTED OUT THE NEED OF

ADDRESSING THE PROBLEM OF FAMILY REUNIFICATIONS. THE TWO DELEGATIONS DISCUSSED TRADE ARRANGEMENTS AND ISRAEL AGREED TO INCREASE THE VOLUME OF JORDANIANS EXPORTS TO THE TERRITORIES. THE TWO DELEGATIONS AGREED TO CONSIDER IDEAS IN THE FIELDS OF TOURISM AND TO CONSIDER ISSUES OF HEALTH AND DRUG CONTROL IN THE NEXT SESSION OF THE TALKS.

IN THE FRAMEWORK OF AN INFORMAL SUBGROUP THE PARTIES HELD NEGOTIATIONS ON A FRAMEWORK AGREEMENT THAT WOULD ENABLE THE OPENING OF FURTHER BRANCHES OF JORDANIAN BANKS IN THE TERRITORIES.

GROUP C: THE TWO DELEGATIONS HAD AN INITIAL EXCHANGE OF VIEWS ON ISSUES RELATED TO THEIR TERMS OF REFERENCE.

מג'אלי ביקש לשנות את המשפטים הבאים מקבוצה אחד למחוק את המשפט:

AMONG THE ISSUES AGREED WAS THE NEED FOR INTER DISCIPLINARY ACTIVITIES IN THE JORDAN RIFT VALLEY.

בקבוצה ב' ביקש מג'אלי לדבר על TRADE ISSUES ולא על ARRANGEMENTS ולמחוק את שארית המשפט.

הוא השאיר את המשפט על הכניס במלואו אבל ביקש להחליף המילה NEGOTIATIONS במילה DISCUSSIONS.

בסופו של דבר לא פורסמה הודעה משותפת.

מליאת הקבוצה למים, אנרגיה ואיכות סביבה

משתתפים מטעמנו: כנרתי, סייבל, וירצבורג, בן-ישע, פרוז'נין ואבידן. מטעם: חדאדין, מולכי, מחאסנה, באני האני ובכך.

היום התקיימו הדיונים במסגרת מליאת הקבוצה כשכל צד מציג את טיעוניו, הן ביחס למהות הסוגיות שעל הפרק והן ביחס לטכניקת המו"מ.

לפני פתיחת הישיבה העביר כנרתי לחדאדין מסמך ישראלי הממפה את נקודות ההבנה והמחלוקת בין הצדדים ע"פ המסמכים שהגישו למליאת הקבוצה.

חדאדין הודה על הנייר שהועבר אליו. הוא ציין כי קווה שבמהלך הסבב הנוכחי ניתן יהיה לגבש אג'נדה מוסכמת לקבוצת העבודה על בסיס האג'נדה שהגיש הצד הירדני. תקווה זו נגזרה. הנייר הישראלי החדש אינו משקף, לדבריו נכונות לגבש אג'נדה מוסכמת אלא עניין להשיג את היעד הנכסף של הצד הישראלי להתפצל לתת-קבוצות. לדבריו הנקודות המופיעות בנייר הישראלי כנקודות מוסכמות על שני הצדדים כלל אינן מקובלות עליהם. הוא עמד בהרחבה על השמטת סוגיית זכויות המים (סעיפים AI ו-BI במסמך הירדני) וקרא לצדדים לאחוז את השור בקרניו שכן רק אחרי פיצוח נושאי המחלוקת הכבדים ניתן יהיה להתקדם גם בטיפול בנושאים הפשוטים יותר. עקיפת נושאי המחלוקת תהפוך לדבריו את עבודת תת-הקבוצות לחסרת תועלת. יש גם מקום להבטיח זיקות בין תת-הקבוצות השונות כדי לטפל בנושאים שעל הפרק בצורה כוללת. חדאדין התריס נגד להיטות הצד הישראלי להתפצל לתת-קבוצות וציין כי פגישת המומחים אתמול הייתה לדידם פגישה במסגרת הקבוצה האחודה והם אינם מתייחסים אליה כעבודה במסגרת תת-קבוצות כפי שמבקשת ישראל לראות זאת. ההתפצלות תחול רק אחרי שתסוכם אג'נדה משותפת.

סייבל הזכיר כי שני הצדדים הגישו אג'נדה וכי אין האחת עדיפה על פני

רעותה. יש מקום לקדם אג'נדה משותפת ומקובלת על שני הצדדים. לצורך זה יש לנקוט לשון אשר שני הצדדים יוכלו לחיות אתה. השגת אג'נדה אין בה כדי לשנות את תפישות היסוד של הצדדים שיוכלו להמשיך להחזיק בדעתם. סייבל הבהיר כי למעשה רק שני נושאים עדיין מחייבים לבון; המבוא וסעיפים AI ו-BI באג'נדה הירדנית. סייבל הציע כי אם לא ניתן יהיה לגבש נוסח מוסכם לגבי המבוא ניתן יהיה לותר עליו שכן הוא אינו חלק סובסנטיבי של האג'נדה.

בהתייחסו לתת הקבוצות הטעים סייבל כי הצד הישראלי אינו מתעקש דווקא על מונח זה או אחר. לאור הרגישות שמגלה הצד הירדני ישראל מוכנה לשקול בחירת מונח אחר שיגדיר את פעילות קבוצת המומחים. המטרה האמיתית היא קדום מו"מ בין המומחים משני הצדדים. לדבריו המו"מ בערוץ הזה כבר עבר את שלב ההתמקחות על סוגיות פעוטות ערך מסוג זה. כן הבהיר סייבל כי מבחינת ישראל אין מניעה שנושאים החורגים מתחום תת-הקבוצה יטופלו ע"י גוף גדול יותר.

חדאדין הסכים כי יש לעבור לטפול בנושאי מהות וכי פורמט העבודה משני בחשיבותו. הוא תמה לפיכך מדוע מתעקש הצד הישראלי על התפצלות לתת-קבוצות, כן טען חדאדין כי אם המבוא נטול משמעות אופרטיבית בעינינו מה מקור הרגישות הישראלית לנושא. לבסוף חזר חדאדין לסעיפים AI ו-BI באג'נדה הירדנית וקבע כי לא ניתן להתעלם מהם.

סייבל שב והבהיר כי ישראל מוכנה לגלות גמישות ביחס לשמן של תת-הקבוצות אולם היא מייחסת חשיבות רבה לעצם הישיבה של מומחים זה מול זה. עוד הבהיר סייבל כי אמנם המבוא אינו סובסנטיבי אך לכל אחד יש תפישה סדורה משלו באשר למהות המו"מ ואין מקום לצפות שישראל תאמץ את התפישה הירדנית בעיקר לאור העובדה שירדן היא המייחסת למבוא משמעות פוליטית סובסנטיבית. אשר לסעיפים השנויים במחלוקת (AI ו-BI) טען סייבל כי הבעיה אינה בעצם העלאת הנושאים אלא באופן הצגתם. הירדנים מבקשים כבר באמצעות הגדרת הנושאים להציג את תפישתם.

שמיר שב והציע להמנע מ-POST JUDGING של האג'נדה המשותפת של הערוץ הירדני והזכיר כי הדבר חורג מהמנדט של הקבוצה. הוא הבהיר כי איננו מנסים לכפות באמצעות פורמט של תת קבוצות אג'נדות נפרדות לכל אחת מהן, אלא לייצל את תהליך גיבוש האג'נדה של הקבוצה. עוד הטעים שמיר כי ניסינו לשמור ככל האפשר על מתכונת הנייר הירדני.

אשר להאשמות שהפנו הירדנים לפיהן מנסה הצד הישראלי להתחמק מעסוק בסוגיות כבדות המשקל, הזכיר שמיר כי בפגישת תת-קבוצת המים אתמול הציע הצד הישראלי לטפל בסעיפים הבעייתיים AI ו-BI תחילה. כן ציין שמיר כי אתמול הושגה התקדמות בתת-קבוצת המים שהבטוי המובהק לה הוא תמימות הדעים הקיימת ביחס למרבית הנושאים שבטיפול תת-הקבוצה.

חדאדין חלק על הערכת שמיר כי חלה התקדמות כזו אתמול. הוא חזר והדגיש כי נשמטו מהנייר הישראלי החדש נושאים מהותיים מבחינתם, דוגמת זכויות מים, איכות אויר וקרינה גרעינית. הוא שב וטען כי המסמך הירדני מקיף יותר ופיכך מתאים יותר מזה הישראלי לשמש בסיס לאג'נדה מסוכמת.

בשלב זה התפזרה הישיבה לצורך כינוס המליאה.

סיכום שיחה תת-קבוצת - איכות הסביבה - 13.5.93

משתתפים מטעמנו: פרוז'ינין
מטעמם: מחסנה

1. פרוז'ינין הציע כי הכותרת סעיף 8 במסמך האג'נדה שהוצע ע"י ישראל ביום 12.5.93 תהיה: ENVIRONMENTAL MANAGEMENT TOOLS

מחסנה נענה והסכים להצעה זו.

2. לגבי הנוסח של סעיף 2 המתייחס לאיכות אויר לא הושגה הסכמה והנושא מועבר לבדיקה והתייעצות בשתי המשלחות. ישנן שתי הצעות:
ENVIRONMENTAL RADIATION, RADIATION הנושא יידון בסבב הבא.

3. פרוז'ינין העביר למחסנה בקשה מרשות שמורות הטבע לקבלת חומר על החי בר הירדני באזור. מחסנה נענה בחיוב והבטיח להביא החומר בסבב הבא. במקביל, ביקש לקבל חומר על החי בר ביטבתה.

4. מחסנה ביקש לקבל שרטוט טכני של מלכודת הזבובים כפי שנצפתה בסרט הוידאו. טוען שיכול בבתי המלאכה שלו להתקין מלכודות כאלה. כן ביקש לקבל נוסחת הפתיון המונח בתחתית המלכודת. טוען שמעוניין לקדם באופן מעשי פעולות בנוגע למטרדי זבובים. פרוז'ינין הבטיח לבדוק הנושא ולהביא החומר ככל שניתן לסבב הבא.

הערוץ הירדני - מפגש קבוצת הכלכלה - 13.5.93 .

השתתפו: חממי ומועשר מצדם;
כנצור, בן-ארי, מזוז וענר מצדנו.

כנצור הציע לסכם במשותף בקווים כלליים את עבודתנו המשותפת בועדות השונות ומתכווננים להציג בפניהם, בועדות השונות, הצעה למעין "הודעה משותפת" שתסכם את הנושאים שנדונו.
כנצור מסר לחממי את הנייר שנמסר קודם לכן למג'אלי.

חממי אמר כי הבנתם היתה לסיכום פנימי לצרכי הבנה לגבי מה שנעשה בקבוצה זו.
לגבי הנוסח, יש כנראה אי הבנה לגבי שם הקבוצה - אלה קבוצות "PROVISIONAL" ולא כפי שנכתב במסמך. וכן יש טעות בהגדרה של כל קבוצה. למשל: פליטים ועקורים ומסחר

הוא יעביר זאת למליאת המשלחת שלהם ויעבירו תשובה.

מכחינת סיכום הנושאים: אתם העליתם נושאים שמעניינים אתכם ואנו הצענו דעות והעלינו נושאים דוחקים. לדוגמא, לא העלינו נושא הפליטים והעקורים אלא בעיית המאחרים שלא ניתן להם לחזור לשטחים.
יש לנו הבנה איפוא, אמר חממי, לגבי הנושאים המיידיים ולכן עתה עלינו לשוב הביתה ולחשוב על הנושאים ולשוב עם תשובות שיענו על דאגותינו ההדדיות.
בסוף דבריו שם שוב דגש על הצורך באחמ"ש.

כנצור חזר ואמר כי נבדוק בבית את התשובה לבקשתם למחווה בנושא המאחרים. מקוה שניפגש במהרה ונבוא עם מידע ותשובות ואנו מקווים כי גם אתם תבואו עם תשובות בנושאים שאנו מבקשים בהם תשובות.
כנצור המשיך ואמר כי הדיונים בועדתנו התנהלו באווירה טובה והביע תקוה כי יתרמו לתהליך השלום ויאפשרו להשיג שלום באמצעות יצירת האווירה הנוחה וחיזוק האמון בתהליך.
כנצור הציע כי בהתבטאויותינו הפומביות נצייר באמונה את אשר התנהל בחדר הדיונים וכי ההתבטאויות יתאמו את האווירה הטובה והמעשית של הדיונים.

חממי: תמיד הקרנו לעתונות חזות פוזיטיבית ואופטימית בנוגע למו"מ, וזה היה יחסנו תמיד.
עם זאת, אין לעבור לסדר היום על תפיסות לא נכונות ויש לעמוד מול המציאות בצורה נכונה.

לפני ההפסקה שהוצעה ביקש חממי מידע על המכסים והמיסים.
בנצור הבטיח להעביר המידע דרך השגרירויות בושינגטון.

חממי אמר כי הוצעו במפגש המליאה מגעים בין הסבכים ומג'אלי אמר כי אנו צריכים להתרכז במגעים ליד שולחן הדיונים.

מפגש מליאה עם הירדנים - 13.5.93, שעה: 12.00

מג'אלי פתח כי המפגש כונס לסיכום הסבב. ברור לכולם כי הצלחנו בקיבוץ נושאי האג'נדה לקבוצות שייפגשו לשם הכנת אג'נדה להמשך המו"מ וידווחו למליאה על הנושאים וקשריהם השונים. בהתאם לדיווח יוכלו הנושאים לעבור לדיון מועדה לועדה.

אנו מקווים, אמר מג'אלי, כי ניתן יהיה לגבש רשימת נושאים לדיון פורמלי. אז ניתן יהיה להתפצל לקבוצות עבודה לדיון בנושאים השונים.

התנועה טובה להשגת המטרה, ובפעם הבאה נגיע עם אמון רב יותר בערוץ משא ומתן זה.

הירדנים רציניים בגישתם למו"מ אך באותו זמן יש להכין את המיגבלות המוטלות על כל צד.

למרות המיגבלות היתה תנועה והיא תימשך, הוא אופטימי לגבי זאת במיוחד אם תינתן דחיפה לכך.

רובינשטיין השיב כי אנו מקווים לראותם מחדש בקרוב, וכי השיחות יחודשו בהקדם האפשרי מכיוון שהמשכיות יכולה רק לתרום להתקדמות.

באשר למכניזם שהוצע ע"י מג'אלי הרי אנו מקווים כי יהיה אישור פורמלי על קבלת האג'נדה. באשר לדיונים כאן הרי קבוצות העבודה כונסו ועובדות על נושאי מים, סביבה, פליטים, כלכלה וכד'. בנושא הבנקים היתה התקדמות. רובינשטיין הביע תקווה כי יאותרו נושאים לדיון שיתרמו בפועל לאזרחים בבית ובכך ניתן יהיה להמחיש את פירות השלום.

החשיבות היא בהדדיות של ההסכמים שיושגו. רובינשטיין סיים בכרכת שלום וברכות ליום העצמאות הירדני שיחול ב-25.5.

בברכה,

ה מ ש ל ח ת.

תפ:רהמ, שהח, ראשהממשלה

ק. עמרי
פלד

נכנס **
**
**
**

מסמך: 589454 סווג תיק:
חוזם: 5,3319
מ-: שלום, נר: 25, תא: 040593, זח: 0055, דח: מ, סג: סו
סודי/מידי

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ

דע: ראשי המשלחות למו"מ, וושינגטון

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית

מכתב מוברק/ למכותבים בלבד

הנדון: השיחות עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (3.5.93)

א. המו"מ בערוץ הפלסטיני (לפני הצהריים)

ב. המו"מ בערוץ הירדני (אחה"צ)

א. המו"מ בערוץ הפלסטיני (לפני הצהריים)

בהתאם לנוהג שנקבע כבר בסככים קודמים פתחנו השבוע את המו"מ לפני הצהריים עם הפלסטינים (בשבוע שעבר היה זה הערוץ הירדני שהתנהל בכורך ואלו עם הפלסטינים ניהלנו את המו"מ - אחה"צ).

הדיונים בערוץ הפלסטיני התקיימו היום רק במסגרת של קבוצות העבודה (ועדת הקונצפט, ועדת הקרקעות והמים והועדה לענין זכויות האדם) ולא התקיימה ישיבה של מליאת הערוץ.

להלן הדיווח על ישיבות הוועדות:

1. קבוצת העבודה של הקונצפט (במסגרת הערוץ הפלסטיני)

השתתפו מטעמם: עריקאת, קסיס, אל אגא, חאלידי, כילאני וקצרנית. ומטעמנו: רובינשטיין, בנצור, גלעד, אבידן, בן ארי וזהר.

הדיון נפתח בהודעתו של עריקאת כי הם נכונים להגיע עמנו לנייר עקרונות מוסכם (אמר כי קבלו מנדט לכך מהנהגתם). רובינשטיין השיבו כי אנו מוכנים לכך גם כן ובקש לדעת כיצד מתכוונים בני שיחנו להתקדם בדיון להשגת מטרה זו. עריקאת הציע להמשיך בדיון על נוסחת ה-GOAL של המו"מ. דיון שהוחל בו בתום הסבב האחרון (דצמבר 92) ולא הגיע לכלל מיצוי בגלל קטיעתו של הסבב. רובינשטיין הוסיף כי אנו מעוניינים לשמוע את הצעותיהם בפתיחות-דעת.

רובינשטיין ועריקאת החליפו דברים על הנוסח שכל צד החזיק בתום הסבב האחרון תוך כדי הבהרת העמדות והתפיסה העומדות מאחורי הנוסחים.

רובינשטיין הבהיר כי ההנחיה שיש לנו היא הנוסח שהוצע בשעתו (באורח בלתי פורמלי) בדצמבר - נוסח שהלך כבר דרך ניכרת לקראת בני שיחנו בהזכרת 242, 338, ה-INTERLOCK בזמן בין הסדר הביניים להסדר הקבע ולבנטיות שלב הביניים לשלב הקבע.

לשאלתו של רובינשטיין, בעקבות דיון, מה חסר להם (לפלסטינים) בנוסח המוצע על ידינו אמר עריקאת כי הם מבקשים להכליל שלושה מרכיבים:

האחד - ההכרזה על הקומפריהנסיביות של התהליך השני - שיש רצף בין הסדר הביניים להסדר הקבע ואלה הם שני שלבים של תהליך אחד ודבר נוסף את המונח FULL IMPLEMENTATION בהקשר של 242.

עריקאת הוסיף כי הם חרדים מכך שיש בכוונתנו "להסתפק" רק בהסדר הביניים

לבודדו ולהפרידו מכלל התהליך כאלמנט העומד בפני עצמו ולפיכך האלמנטים הללו שמנה נועדו לעגן את המחויבות לשלמות התהליך על שני מרכיביו.

רובינשטיין חזר על מחויבותינו לנוסחת מדריך המזכירה את 242 ואת שני השלבים של התהליך ואמר כי עלינו לזכור שאנו עוסקים בהסדר הביניים, וכל מה שהוצע על ידינו בנוסחת ה-GOAL הינו התייחסות שמעבר למדריך בקשר לזיקת שני השלבים, שחברה מתוך התחשבות ברגישויותיהם. בהתייחסו לבקשתם להכליל את המונח "יישום מלא של החלטת 242 ו-338" (FULL IMPLEMENTATION) אמר רובינשטיין כי מונח זה אינו קביל עלינו ובקונטקסט הישראלי יש לו משמעות ומטרה ברורה. (דרך אגב תביעתם להזכיר את החלטה 338 שהיתה באורח מסורתי תביעה ישראלית מסורתית משום שמוזכר בה עקרון המו"מ הישיר - נובעת מן העובדה שיש ב-338 התייחסות למונח יישום (IMPLEMENTATION) בהקשר ל-242).

כן הוסיף כי אנו עוסקים עתה בהסדר הביניים ויישום 242 קשור בהסדר הקבע שאינו עומד על הפרק עתה. מכל מקום אמר רובינשטיין כי אין מקום לחששם שלא נעמוד מאחורי התחייבויות שלנו ואין מקום לחרדתם שכן אנו כמדינה נמלא כל מה שהתחייבנו עליו.

לאחר הפסקה קצרה, שבה קיים רובינשטיין דיון עם עריקאת בנושא ה-GOAL, החלה הועדה לדון בנושאים אחרים. רובינשטיין ביקש לדעת מה המכניזם המוצע על ידי בני שיחו בקשר לדיוני ועדת הקונצפט וכיצד ירצו להתקדם לקראת ניסוח נייר העקרונות המוסכם.

עריקאת השיבו כי הם סבורים שיש להכליל בהצהרת העקרונות המוסכמת את הנושאים הקשורים למועצה, גודלה, הבחירות, תחומי השיפוט (JURISDICTION), מנגנוני קישור וכו'.

בהרחיבו את הדיבור על הבחירות אמר עריקאת כי ראוי להכניס בנייר שינוסח גם את ענין הפיקוח על הבחירות (פקוח ב"ל) וכן את זכות הבחירה וההיבחרות לכל מי שהיה רשום במרשם האוכלוסין בשטחים (לרבות ירושלים) ב-4.6.67.

רובינשטיין השיבו כי ראוי להשאיר במסגרת הניסוח על המוסכם, דהיינו שיופיע בנייר העקרון המוסכם של בחירת ואלו הפרטים - מי בוחר, מי יכול להבחר ודרכי הפיקוח על הבחירות - יסוכמו במועד מאוחר בועדה מתאימה, שכן לא רצוי שכבר עתה נתפלמס על המפריד בינינו. חלידי הקשה ושאל מה הרבותא בהשארת העמימות והכלליות בניסוח שכן גם אנו וגם הם מסכימים על בחירות - לפיכך כמה התקדמנו - אם הכרזה זו בלבד תוכנס לנייר - ורובינשטיין השיבו כי יש ערך ניכר להכרזה משותפת גם בנושא ששני הצדדים מסכימים עליו בנפרד.

רובינשטיין הוסיף כי ראוי לאמץ את דפוס הניסוח הכוללני והעמום - משהו, כדי לאפשר במישור של מסמך עקרונות את מירב הגמישות לכל צד.

רובינשטיין הוסיף כי בנושאים שלא נגיע עליהם להסכמה בעת ניסוח מסמך העקרונות נוכל לומר כי הם טעונים הבהרות נוספות בעתיד וזאת כדי שלא לפגוע בהשגת היעד של נייר מוסכם (כלומר - לאפשר מצב של נייר מוסכם גם אם יש בו סעיפים או חלקים שלגביהם טרם הושגה הסכמה). לגופו של דבר, אנו נוכל למשל לכתוב שיהיו בחירות כלליות וכו', אך לא תהיה ממשלה ישראלית שתסכים להכנסת רבע מיליון עקורים מ-1967 לבחירות. בעניין פיקוח, אפשר בשלב זה לדבר על פיקוח מוסכם, אך לא מעבר לכך, כל עוד לא ידוע לנו למה כוונתם.

כדיון על גודלה של המועצה ואופיה, הבהיר רובינשטיין את מגמתנו בקביעת גוף אקזקוטיבי אופרטיבי וכן כי מקביעה זו נגזר מספר מצומצם של חברי מועצה (אמר כי הצענו בשעתו 15 איש במועצה ובשיחה בלתי פורמאלית בעבר עלינו ל-26, כשהם דברו על 30-40. עריקאת ניסה לחמוק ממספר אחרון זה.

לאחר מכן אמר רובינשטיין כי גם הם (הפלסטינים) אמרו שהמועצה לא תהיה פרלמנט; וכאן תיקנו עריקאת וקסיס והבהירו כי הם אמרו בשעתו שלא יהיה זה "פרלמנט של מדינה" אך לא אמרו אף פעם שלא יהיה זה פרלמנט. עריקאת, קסיס וחלידי נימקו תביעתם למספר גדול של חברים בגוף הנבחר (נקבו במספר של 150 ל-200) על מנת לבסס את הייצוגיות והלגיטימיות של הגוף. אמרו כי העקרונות המנחים אותם בתפיסה זו הם REPRESENTATION, PARTICIPATION, STABILITY אמרו כי ככל שהגוף יהיה חזק יותר - כן ייטב שכן הוא יהיה יציב ואיתן.

רובינשטיין הבהיר באורח חד משמעי כי אף שאין אנו מתנגדים לעקרונות הייצוגיות, לא נוכל להסכים לגוף פרלמנטרי - הן מבחינת גודלו והן מבחינת סמכויותיו. יש בזה גם סמליות וגם מהות (של מדינה) שאין אנו יכולים להסכים לה. העניין ידון עוד.

לאורכה של כל השיחה בקש עריקאת שנחזור ונזכור כי הצבור שלהם מבקש לראות הישגים ורובינשטיין ציין, כי גם לנו צבור שאנו צריכים להתחשב בו ואולם זו גם הסיבה (ציפיות הציבורים שלנו ושלם) שעלינו לחתור להישג ולהנחלת תחושה של התקדמות.

בתום המפגש הציע רובינשטיין שכל צד, בהכינו את טיוטת הניסוחים שיוצגו על ידו יקח בחשבון את הרגישויות של הצד שכנגד וכך ייקל על כולנו להתקדם.

2. קבוצת עבודה בנושאי המים והקרקע - הערוץ הפלסטיני, 3.5.93, שעה 10.20

מצידם השתתפו: עבד אל שאפי, סועד אל עמרי, ממדוח אל עכר, כמיל מנצור, עבד אלרחמן חמד והקצרנית פני גונסון שחאדה.

מצידנו: רוטשילד, ענר, מזוז, אורי שמיר, נח כנרתי ורובי סייבל. הצטרף מצדם שריף אל-מוסא (מומחה מים).

בתחילת הדיון הוסכם כי נושא הקרקעות הוא נושא מרכזי במו"מ וכי הוא מורכב ומסובך ביותר, אולם התגלו שלוש גישות לדיון בנושא: לעומת הצעתנו לדון בנושאי קרקע מעשיים הציע עבד אל-שאפי להסכים על ה-TERMS OF REFERENCE, הנובעים לדעתו מ-242, דבר שיאפשר להם להיות גמישים בנוגע להסדרי הכיניים, ואילו קאמיל מנצור עמד על הצורך לדון בתחולה הטריטוריאלית (TERRITORIAL JURISDICTION) שהיא למעשה הנושא המקשר בין כללי היסוד המבוססים על 242 לבין ההסדרים המעשיים בנוגע לקרקעות.

דני רוטשילד הציג עמדתנו בצורה כללית בהתאם למסמך שלהלן, שהוכן אתמול בצוות וגם הוקרא לאמריקנים בהתייעצות שקיימנו אתם.

OPENING REMARKS REGARDING

ISRAEL'S POSITION IN THE WORKING GROUP ON LAND AND WATER

NEGOTIATING PRINCIPLES ON THE ISSUE OF LAND

1. THE NEGOTIATIONS IN WHICH WE ARE PRESENTLY ENGAGED ARE THE FIRST PHASE OF THE TWO PHASES OF NEGOTIATION ESTABLISHED IN THE MADRID INVITATION, WHICH CONSTITUTES THE TERMS OF REFERENCE FOR THE ENTIRE NEGOTIATIONS. THIS PRESENT PHASE OF NEGOTIATIONS CONCERNS INTERIM SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS (ISGA).

THE GENERAL CONCEPT OF THE INTERIM SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS IS: A TRANSFER OF THE VAST MAJORITY OF POWERS AND RESPONSIBILITIES CONCERNING THE PALESTINIANS IN THE TERRITORIES TO A PALESTINIAN AUTHORITY TO BE ELECTED BY THE PALESTINIANS IN THE TERRITORIES, WHICH WILL EXECUTE THESE POWERS AND RESPONSIBILITIES.

2. IN THE FRAMEWORK OF THE NEGOTIATIONS ON THE INTERIM ARRANGEMENTS, NEITHER THE PERMANENT STATUS IN THE TERRITORIES NOR THE PERMANENT ARRANGEMENTS REGARDING TERRITORIAL SOVEREIGNTY IN THE TERRITORIES WILL BE DISCUSSED. THESE ISSUES WILL BE DISCUSSED IN THE PHASE OF NEGOTIATIONS ON THE PERMANENT STATUS WHICH WILL BEGIN, AS AGREED, NO LATER THAN THE THIRD YEAR FOLLOWING THE BEGINNING OF THE INTERIM ARRANGEMENTS.

3. DISCUSSION OF ISSUES OF LAND IN THE PERIOD OF THE INTERIM ARRANGEMENTS MUST THEREFORE ALSO TAKE PLACE WITHIN THE FRAMEWORK OF THE GENERAL CONCEPT OF NEGOTIATIONS ON THE INTERIM ARRANGEMENTS, NAMELY - WITH RESPECT TO THE TRANSFER OF POWERS AND RESPONSIBILITIES FOR MANAGEMENT AND ADMINISTRATION IN THE VARIOUS LAND-RELATED SPHERES OF OPERATION.

4. THE DISCUSSION OF THE ISSUE OF LAND IN THE PRESENT NEGOTIATIONS DOES NOT DETRACT IN ANY WAY FROM THE TERRITORIAL INTEGRITY OF THE TERRITORIES; ON THE CONTRARY - BY REFRAINING FROM DISCUSSING THE TERRITORIAL ISSUES IN THIS PHASE OF THE NEGOTIATION AND LEAVING THIS PROBLEM TO THE NEGOTIATIONS ON THE PERMANENT STATUS, THE TERRITORIAL INTEGRITY OF THE TERRITORIES WILL BE PRESERVED.

IN ANY CASE, WE WOULD LIKE TO STRESS THAT IT IS FULLY ACCEPTABLE TO US THAT THE TERRITORIES BE TREATED AS A SINGLE TERRITORIAL UNIT.

5. NEVERTHELESS, WE TRUST IT IS UNDERSTOOD THAT, IN THIS ISSUE IN PARTICULAR, THE SECURITY ASPECTS AND THE EXISTENCE OF ISRAELI COMMUNITIES AND SETTLEMENTS IN THE TERRITORIES MUST BE TAKEN INTO ACCOUNT AS WELL, TOGETHER WITH THE MUTUAL GOAL NOT TO DETRACT FROM "THE FREEDOM TO ESTABLISH THE NATURE OF THE PERMANENT STATUS THROUGH NEGOTIATIONS", AS STATED BY PRIME MINISTER RABIN. (INTERVIEW TO ISRAEL TELEVISION IN ARABIC, 25.4.93).

IT IS THEREFORE CLEAR, WE HOPE TO YOU AS WELL, THAT IN THIS RESPECT IT WILL NOT BE POSSIBLE TO TRANSFER ALL POWERS OVER ALL LAND IN THE TERRITORIES TO THE PALESTINIAN EXECUTIVE COUNCIL (PEC). RATHER, THERE MUST BE SUBSTANTIVE NEGOTIATION REGARDING THE DIVISION AND SHARING OF RESPONSIBILITY IN THE VARIOUS ASPECTS OF LAND, TAKING INTO ACCOUNT THE ABOVEMENTIONED CONSIDERATIONS AND INTERESTS.

HOWEVER, SUCH CONSIDERATION, WE ASSURE YOU, WILL NOT IMPAIR OUR SERIOUS AND POSITIVE APPROACH TO THE

NEGOTIATIONS, WHOSE AIM IS TO IMPART REAL CONTENT TO THE MAIN GOAL OF THE INTERIM ARRANGEMENTS IN THE AREA OF LAND AS WELL - NAMELY, TO ALLOW THE PALESTINIANS TO MANAGE THEIR OWN AFFAIRS, AS FAR AS POSSIBLE.

רוטשילד הבהיר כי לא ניכנס לשאלות הנוגעות לסטטוס הקבע ולכן לא נדון גם בתחולה הטריטוריאלית. מסגרת ה-TERMS OF REFERENCE שלנו מתבססת על שלושה עקרונות:

- הצורך הישראלי בבטחון;
- שמירה על ההתישבות הישראלית בשטחים;
- העברת סמכויות בתחומים הנוגעים לקרקעות.

התגובה הפלסטינית להצגת עמדתנו היתה משני סוגים:

* עבד אל-שאפי חזר על הצורך בהכרה ב-242 הקובעת שאין לרכוש שטחים בכח ועל כן אין באפשרות הפלסטינים להעביר את התחולה הטריטוריאלית לידי הכח הכובש והיא חייבת להיות בידי המימשל העצמי הפלסטיני ולהתפרש על פני כל השטח הגיאוגרפי של הכיבוש. מבחינת הסמכויות ציין עבד אל-שאפי כי הם אמנם מסכימים לנוכחות ישראלית בשטחים בתקופת הביניים, לצרכי בטחון, אך אין הם יכולים להסכים לצעדים המשפיעים על סטטוס הקבע.

סייבל הגיב כי רצוי להימנע מדיון אקדמי על התחולה ולהשאיר הדיון על ריבונות לסטטוס הקבע, ולהתרכז בסמכויות ובאלמנטים של ניהול הקרקע. כן ציין כי אין 242 אומרת דבר בנוגע לסטטוס הקבע.

* קאמיל מנצור אמר כי בעית הריבונות אכן צריכה להידון במו"מ על סטטוס הקבע, אבל ציין בחיוב את ההתקדמות, לדבריו, שחלה בעמדתנו כאשר אנו מדברים על TERRITORIAL INTEGRITY ועל היות השטחים SINGLE TERRITORIAL UNIT, אפוא, לקיים את הדיון על החלת הסמכויות במסגרת האחידות הטריטוריאלית המהווה את חולית הקשר מתחולה הטריטוריאלית.

המשך הדיון התבסס על הערתו זו של מנצור, כאשר הפלסטינים מנסים למשוך הדיון להיבט הטריטוריאלי ואנו מנסים למשוך הדיון לסמכויות:

ממדוח אל עאכר אמר כי מכיון שהם רוצים לדון באדמה AS A WHOLE, הוא מבקש להגדיר מהי האדמה בה מדובר, והגדרתו היא "הקרקע שלא היתה תחת שליטה ישראלית לפני יוני 1967".

רוטשילד הזהיר מפני הנטיה להכנס לסוגיות עקרוניות שיש לנו חילוקי דעות עמוקים בהן, ובמיוחד שאלת ירושלים וההתנחלויות, שיעכבו המו"מ, והצענו להתרכז ברשימת הנושאים והסמכויות הנוגעים לקרקע, תוך הסבר שכאשר אנו מדברים על אחידות השטח המדובר הוא בהפעלת הסמכויות ולא מן האספקט של התחולה הטריטוריאלית.

אל עאכר הצביע על סתירה בין אחידות השטח לבין החלוקה והשיתוף בסמכויות ואנו הסברנו כי יהיה שוני בהפעלת הסמכויות בתחומים שונים הנוגעים לקרקע.

לבקשת הפלסטינים מנה רוטשילד את הנושאים לדיון כלהלן:

- A. LAND TRANSACTIONS AND REGISTRATION
- B. LAND SETTLEMENT
- C. ADMINISTRATION OF PUBLIC LAND
- D. RESPONSIBILITY FOR ADMINISTRATION AND PRESERVATION OF NATURE RESERVES, PUBLIC PARKS, PUBLIC FORESTS, ETC.

E. PLANNING, ZONING AND LICENSING.

סועד אל עמרי טענה כנגד התפיסה של תחולה טריטוריאלית שונה לכל סמכות וסמכות ואמרה כי יש לדון בתחולה הגיאוגרפית.

עבד אל-שאפי ציין כי הדיון סטה מן ה-TERMS OF REFERENCE ואין הוא שותף לגישה זו של חבריו. רוטשילד הציע לעומתו דיון ברשימת סמכויות ואח"כ באדמות שעליהן תחולנה.

לאחר הפסקה קצרה, לבקשת עבד אל-שאפי, הבהיר הוא כי מדיניות ההתנחלות של ישראל עומדת בניגוד ל-242 וגורמת לקביעה מראש של סטטוס הקבע. לדבריו ה-JURISDICTION על השטחים חייבת לעבור למימשל העצמי מכיוון שלנו אין זכויות טריטוריאליות בהם אבל מאידך יצרנו מציאות אנושית חדשה בשטחים ולכן יש לטפל בכך מבלי לפגוע בזכויותיהם. יש, אפוא, לטפל קודם כל בהתנחלויות.

בהמשך דבריו אמר עבד אל-שאפי כי אין הם מסתירים כוונתם להקים מדינה פלסטינית, אך הדבר נתון למו"מ על סטטוס הקבע והם יעמדו כנגד כל האמצעים שינסו למנוע זאת. עם זאת הם ישאפו להסדר ביניים שיהיה הוגן לשני הצדדים שבו התחולה הטריטוריאלית תועבר להם וכן יועברו אליהם הסמכויות, והם אינם מתכוונים TO ABUSE THOSE POWERS. הם מוכנים להעמיד קרקע ציבורית לצרכי הבטחון של ישראל.

רוטשילד הגיב כי אין אנו מתכוונים לדון בנושא הריבונות שיידון במסגרת סטטוס הקבע ואין גם לדון על נושאים שישפיעו על סטטוס הקבע, הצעותינו בנושא הקרקע יכולות לתרום לצמצום הפערים העקרוניים בינינו.

מנצור הציע לשלב את שני הצירים, ציר התחולה הטריטוריאלית וציר הסמכויות, ולדון בהם במקביל. רוטשילד השיב כי צריך להתחיל בנושאי הסמכויות.

עבד אל-שאפי חזר לנושא ירושלים והתייחס לבניה בה כאל בניית התנחלויות, לאחר ששללנו זאת ביקש לתת להם "משהו" שישכך את דאגות המוסלמים והנוצרים מבחינת הקשרים הרוחניים לעיר, וסועד הוסיפה גם קשרי מסחר, חינוך, בריאות ועוד, רוטשילד השיב כי עמדת ממשלת ישראל היתה מאז ומעולם שתבטיח חופש הפולחן הדתי לכל העדות וכך נעשה.

לסיום ביקש עבד אל-שאפי להעניק אישורי בניה בירושלים לאלפי ערבים המבקשים לבנות ביתם ונתקלים בסרוב.

סוכם כי מחר נתחיל בדיון בנושאי מים.

3. קבוצת העבודה לעניין זכויות האדם (במסגרת הערוץ הפלסטיני) השתתפו מטעמם: ממדוח אל עכר (ישב בראש) פייצל חוסייני, פריח אבו מדיין, סאמי כילאני, סאמח כנען, ופני ג'ונסטון-שחאדה.

מטעמנו: רובינשטיין, רוטשילד, סייבל, בן-ארי, טל, זהר.

ישיבת הועדה זומנה לשעה 15.00 (לפני תחילת הערוץ הירדני) בגלל בקשתו של פייצל חוסייני שלא יכול היה ליטול חלק בישיבת הבוקר.

ממדוח אל עכר פתח ואמר כי הם מעריכים ומוקירים את צעדיה האחרונים של הממשלה (המחורות והחזרת המגורשים) ואמר כי ראוי להמשיך בקו זה ובעיקר בתחומים שיש להם השלכה ונגיעה לציבור הרחב.

הוסיף כי לפי תפיסתם - ועדה זו של זכויות האדם תעסוק בנושאי מדיניות ובנושאים העקרוניים הקשורים לזכויות האדם ולא רק בנושאים פרטניים וחשוב

להם לדעת עמדותינו בסוגיות העקרוניות כמו גרושים, הריסות בתים, מסוי, מעצרים מינהליים וכו'. הזכיר גם את הסגר והשלכותיו הקשות על האוכלוסיה. כמו כן אמר כי הם יוצאים מהנחה שהדברים מבוססים על המשפט הבינלאומי ההומניטרי, וכן שהועדה צריכה לעבוד מחוץ למסגרת המו"מ, כי אלה אינם דברים שכמו"מ אלא הפלסטינאים זכאים להם.

רובינשטיין השיבו כי ועדה זו הינה אחד המכלולים שאנו מוכנים לפתח בהם דיאלוג עמם (כנוסף למכלול הסדרי הביניים ולמכלול העברה מוקדמת של סמכויות).

רובינשטיין הבהיר כי אין לנו מדיניות של ענישה לשמה וכל הצעדים הננקטים לרבות הסגר הם פועל יוצא של צורך להתמודד עם צרכי בטחון, שמירה על סדר ומניעת טרור. פנה לבני שיחנו והציע שיעלו נושאים המטרידים אותם. במסגרת הדיונים כאן או אף בארץ, על מנת שננסה להתמודד עם הנושאים ולפתורם ביחד ככל הניתן. רובינשטיין הבהיר כי יש לנו הרצון לעבוד עמם באורח כן והוגן ואנו מצפים לבסיס דומה גם בגישתם. באשר לקבוצת העבודה, ציין שהיא במסגרת המו"מ ולא מחוצה לו, וגם אם עקרונית נושאי זכויות אדם אינם עניין למו"מ הרי האוירה הכללית משפיעה גם על ההתייחסות לנושא זה, וככל שנצליח במו"מ ייטב. איננו נכנסים למישור המשפטי של הדברים אלא מתייחסים לכך על בסיס של הגינות אנושית.

לאחר מכן הועלו מספר התייחסויות לנושאים ספציפיים. מלבד איזכור הסגר (לרבות השלכותיו על הניתוק ממזרח ירושלים).

פרייח אבו מדיין העלה את נושא ההגבלות הקיימות על דייגים בעזה.

רוטשילד השיבו כי המדיניות כלפי הדייגים נבחנה לאחרונה ואף הותרו מספר הקלות ואולם ישנם כמה אילוצים שאינם מאפשרים הסרת כל המגבלות (בין האילוצים מנה את הצורך בהסדר עם המצרים, וכן את צרכי הבטחון שכן על פי הנסיון שלנו - ישנן הברחות מחבלים בדרך הים).

פיצל חוסייני וממדוח אל עכר התייחסו לנושא המגורשים בשני היבטים - הראשון: בעניין מגורשי החמאס. בהקשר זה שאלו האם ה- REVIEW מתקדם והאם ניתן להניח שמספרם של אלה שיותר להם לחזור (מעבר ל-101) - יגדל.

ההיבט השני אליו התייחסו חוסייני ואל עכר היה החזרת מגורשים ותיקים נוספים (מעבר ל-30 עליהם הוחלט לאחרונה). אמרו כי יש בכוונתם להגיש רשימות נוספות, רובינשטיין אמר שאין לנו כל הנחיות בנושא זה.

השניים ציינו כי להחזרת המגורשים היה אימפקט חיובי על שכבות רחבות בציבור הפלסטיני ומן הראוי להמשיך בקו זה.

הדוברים הפלסטינים (מדיין, אל עקר וחוסייני) ציינו הצורך להדגיש בהדגש מיוחד הקלות, בכל התחומים, לאנשי רצועת עזה, שכן מצוקתם רבה יותר (ציינו כדוגמא כי בין החוזרים היו רק שני עזתים וראוי לפצותם בכך שבסבב הבא של החזרת מגורשים יהיו יותר מאזור זה).

לשאלת רובינשטיין מדוע לא חוזרים אותם 101 אנשי החמא'ס (מלבנון) שהותר להם לחזור, אמרו בני שיחנו כי נושא זה היה קשור לחידוש המו"מ ולכן עתה - אם ייגדל המספר ולו רק במקצת - יחזרו כל מי שיותר לו גם אם לא יהיו אלה כל ה-400.

בהתייחסו לנושאים שהיו כלולים בנייר 12 הנקודות שהוגש בשעתו ע"י עבד אל שאפי, אמר רובינשטיין כי אנו והמופקדים על המערכת עוקבים אחר ההקלות שניתן לבצע במסגרת המדיניות האפשרית וציין כי יש מספר נושאים כמו הריסת בתים, אטימת בתים ועקירת עצים שהמדיניות בהם השתנתה מאוד לכיוון ליברלי

(מסר נתונים).

פייצל חוסייני העלה את נושא הריסת הבתים בחאן יונס בפעולה לתפיסת המבוקשים המזויינים ואמר כי זה מזכיר פעולות של צבא צרפת ובריטניה לפני שפינו מושבותיהם. בהקשר לכך הוסיף כי הצרפתים והבריטים שבו לארצותיהם שלהם ואלו אנחנו אמורים לחיות עמם כאן ולכן עלינו לחשוב על דפוס התנהגות כזה מבחינת ההיכט העיתי של היחסים.

רוטשילד השיבו כי דרך פעולה זו ננקטת כדי לחסוך בחיי אדם שלנו ושלםם וכי לפני שהצבא פועל כפי שהוא פועל ננקטים כל האמצעים לרבות פינוי האוכלוסייה מאזור הסכנה וקריאה למבוקשים להסגיר עצמם. רק לאחר שמוצו כל ההליכים מופעל הכח כפי שהוא מופעל.

רובינשטיין ורוטשילד העלו את ענין הפיתוח הכלכלי בשטחים כמנוף להקלת מצוקת התושבים. רובינשטיין אמר כי היינו רוצים לראות את שתופם של חברי המשלחת בנושא עיצוב התקציב שניתן לנושאי תעסוקה ביו"ש ועזה, וכן נוכל לדבר אתם גם על עברת סמכויות מוקדמת. רוטשילד אמר כי אנו מצפים לשתוף פעולה מצידם במימוש השקעות לצרכי פיתוח. הכסף בחלקו קיים - אך חסרה הנכונות מצדכם אמר רוטשילד והוסיף כי המנהל האזרחי יקצה לפרוייקטים אדמות מדינה.

השיחה התנהלה באוירה נינוחה. סוכם על פי בקשת בני שיחנו שמחר ניפגש לפרק זמן ארוך יותר מהיום.

ב. השיחות בערוץ הירדני

במסגרת פגישתם בארבע עיניים, מסר היום רובינשטיין למג'אלי (באורח אישי ובלתי פורמלי) טבלה בה סודרו הנושאים השונים וסדרי העדיפויות לדיון בהם, כפי שהדבר גובש בצוות. (הטבלה תשוגר בפקס).

רובינשטיין ומג'אלי שוחחו ביניהם גם לגבי דפוס השיחות והמכניזם הדרוש לעבודת קבוצות העבודה. מג'אלי אמר כי במחשבה שניה הוא סבור שרעיון ה"קשקול" (המונח שהוטבע בהשאלה על ידי חצאוונה ומשמעו - סדרן נושאים או שק חפצים), אינו מתאים, וראוי אולי להשתמש במונח אחר שיאפיין את צרוף התחומים לסלים שונים. מג'אלי הציע את המונח מג'מועה (שמשמעו בערבית מקבץ של נושאים שהיקפם גמיש ומשתנה בהתאם לנסיבות ולקונטקסט). כן הציע מג'אלי שכראש כל קבוצה כזו (בראש מקבץ) יעמוד דיוח שימסור לראשי המשלחות על ההתקדמות בדיוני תת הקבוצות של המג'מועה.

מג'אלי אמר כי סוד ההצלחה עד כה של דיוני הערוץ הירדני מונח בעובדה ששני הצדדים (אנחנו והם) לא התחפרו בעמדות קיצוניות וידעו לשמור על גמישות שאפשרה לעקוף אבני נגף ולא להעכיר האוירה. בנוסף לנושאים הקשורים במו"מ, שוחחו השניים במפגשם בארבע עיניים גם על נושאים אחרים.

בשיחה עם מג'אלי עלה הצורך לדעתו במתן מחוות לעזה ולתושביה, כמו החזרת מגורשים שבאו משם. הוסיף כי חיידר עבד-אל-שאפי חש פגוע משום שכולם מטפחים את פייצל חוסייני.

מג'אלי התייחס גם לנושא המו"מ עם סוריה וביקש להתעדכן במה שקורה בערוצי המו"מ האחרים.

בהתייחסו למשך הסבב ולאורכו, אמר מג'אלי כי אצל הסורים יש נטיה לסיים הסבב כבר השבוע, והוא עצמו היה בנסיבות מעדיף לעשות כך ולחדש כעבור שבועיים, אך מבין שבעצם יסתיים בעוד שבוע והשאלה היא אם להכריז על סיום סבב או על הפסקה בו בלבד. ואולם ההכרעה תיפול מחר (4.5.93), בישיבת התיאום של ראשי המשלחות הערביות כאן.

בהתייחסו לנושא המומחים (אנרגיה, בנקאות ואיכות הסביבה), שרובינשטיין

שוחח עמו לגביו פעמים רבות לאורך הימים, אמר כי אנשיו בדרך וכי מחר יוכלו לפגוש באנשינו. כתום המפגש, ולאחר התייעצויות של שני הצוותים, נכנסו שתי המשלחות לדיון במסגרת המליאה.

מליאת הערוץ הירדני

לרגל מסיבה בשגרירות הירדנית (יום הכתרת המלך) התקיימה מליאה קצרה במסגרתה נמשך המאמץ לאתר מכניזם להמשך ההתקדמות.

מג'אלי חזר על עקרי התפישה שהוצגה על ידם בסוף השבוע תוך שהוא מציע להחליף את המונח "קשקול" שהוצע ע"י חצאונה במונח מג'מועה (אשכול) ובאנגלית GROUP המבטא באופן ברור יותר את תפישתם.

רובינשטיין ציין כי התעמקנו בתפישה שהוצגה בפנינו ע"י חצאונה וגילינו עניין בקריטריונים שהציג. הוא הצטרף לתחושה שצפה במפגש המקדים שלו עם מג'אלי לפיה כדאי להתמקד בהגדרת הנושאים למו"מ ופחות בהתוית סדרי העדיפויות לבצועם. עם זאת שאלת המפתח שנותרה בעינה היא כיצד לאגד נושאים באופן שיראה הגיוני ומעשי ושיעלה בקנה אחד עם הרגישויות הפוליטיות של הצדדים.

עוד הציע רובינשטיין כי המו"מ עצמו יתקיים במסגרת קבוצות כמוצע ע"י מג'אלי ושנרכיב אותן על בסיס פרוביזיונלי (PROVISIONAL) כדי שניתן יהיה לשנות. הן תדווחנה באופן עיתי ליו"רים על התקדמותן.

סוכם להמשיך לעסוק בכך מחר.

משך הסבב. האמריקנים מסרו שהם פועלים נמרצות אצל הערבים להמשיך עוד שבוע. רובינשטיין מסר למילר ולדג'רג'יאן שאנו נשאר כמובן ומעוניינים לקדם המו"מ ככל הניתן.

בברכה

המשלחת

תפ: שהח, רהמ, ראשהממשלה

33-10000

11

נכנס **
**
**
**

מסמך: 594111
חוזם: 5,9127
מ-: שלום, נר: 82, תא: 070593, זח: 0116, דח: ב, סג: סו
סודי/בהול

מכתב מוברק
למכותבים בלבד - ללא תפוצה נוספת

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ
דע: ראשי המשלחות למו"מ - וושינגטון
מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית

הנדון: השיחות עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (6.5.93)
(א) המו"מ בערוץ הפלסטיני (לפני הצהריים)
(ב) המו"מ בערוץ הירדני (אחרי הצהריים)

חלק 1 מתוך 2

א. המו"מ בערוץ הפלסטיני
בפגישה בין רובינשטיין לעבד-אל-שאפי בבוקר, עלה ענין הקמתה של
תת הועדה למים (שהוזכר אתמול) והרעיון מצדנו לצרף לכך נושאי
איכות הסביבה. עבד-אל-שאפי היה פתוח לכך.

(1) הועדה לעניין הקונצפט - ערוץ פלסטיני (6.5.93)

בהכנסנו לחדר הדיונים של הועדה העיר רובינשטיין לעריקאת כי ראוי
שהם יקפידו במסרים שהם נותנים לתקשורת בהקשר לסוגיות הנוגעות
למו"מ, משום שהצגתם באור לא נכון או לא מדויק יכולה להזיק
למו"מ, כפי שקרה בהדלפות מדיוני הועדה. עריקאת השיבו כי גם בארץ
ישנן הצהרות לתקשורת שאינן תורמות לקידומו של התהליך.
אחר כך הציג עריקאת את כמיל מנצור - משפטן מומחה שהובא על ידם
לדיוני הועדה לראשונה. רובינשטיין קידמו בברכה.
בפתח הדיון אמר רובינשטיין כי בכוונתנו להגיש לבני שיחנו טיוטה
של הצהרת עקרונות מוסכמת, ואולם המסמך טעון ליטוש סופי בכמה
סוגיות, לכן הוא מקווה כי נגישו במהלך הישיבה.
רובינשטיין מנה בפני הנוכחים את עיקרי הנושאים הנכללים בטיטא
(תאר בקצרה את הסעיפים שבמסמך אך לא הקריאם). רובינשטיין אמר
כי אין להתעלם מקשיים ומפערם בגישות והדגיש את סוגיית
ה-JURISDICTION המחייב התייחסות מעמיקה, וכן את נושא הקרקעות
הנדרון בועדה אחרת - זה האתגר, אמר רובינשטיין ועלינו להתמודד עם
האתגרים האלה כדי להגיע להסכם.

לאחר מכן עבר רובינשטיין לנושא ההעברה המוקדמת של הסמכויות
(EARLY EMPOWERMENT) - נושא שהוצג בפני הפלסטינים עוד בפתח סבב
השיחות הזה כאחד משלושת המכלולים שראוי לדון בהם (השניים האחרים
הם ה-ISGA והמצב בשטח).
רובינשטיין אמר כי היינו רוצים לדון בנושא זה ואף כי אין הוא
בטוח שועדת הקונצפט היא המקום הראוי לכך, הרי מצא לנכון להזכיר
זאת כאן משום שהיום לא תתכנס מליאת הערוץ. הוסיף כי היינו רוצים
להדגיש כי מכלול זה (EARLY EMPOWERMENT) לא נדחק לשוליים והוא
אינו נושא הנסרח לצדו של התהליך, אלא נושא רציני וחשוב שאנו
מעוניינים לקדמו (העיר כי ניסינו בעבר לעניין אותם בסוגיה,
ונדחינו) כדי שלצבור הפלסטיני בשטחים יהיה כבר לאלתר
REAL NOTION של מה צופן בחובו המו"מ. אנו מזכירים זאת במסגרת
הקשורה לקונצפט, כי בעבר הכיעו חשש שאנו יוצרים "תחליפים" לדבר

האמיתי, ולכן אנו מבהירים שאין זה כך. בהשיבו לשאלת הבהרה של קסיס שב ואמר רובינשטיין כי נושא ההעברה המוקדמת של תחומים וסמכויות אינו תחליף למו"מ אלא הוא גורם משלים של דינמיקה ומומנטום ויש לראות אותו באור נכון. לאחר מכן הציע רובינשטיין לדון בהרחבה בנושא ה-JURISDICTION או החקיקה.

עריקאת אמר כי הם מסרו לנו את עמדתם בנושאים הללו ואף הקריאו באזנינו נוסחים ואולם, אמר עריקאת, נרצה להרחיב היום בנושא ה-JURISDICTION ולהמחיש לכם את תפיסתנו וגישתנו, ולשם כך הובא המשפטן המומחה כמיל מנצור.

עריקאת הוסיף בפתח להרצאה כי לא ייתכן שלא תהיה תחולה גיאוגרפית מוגדרת לגוף בעל סמכויות שלטון עצמי. הוסיף כי אנו מוציאים מן התחולה את ירושלים וההתנחלויות וזה למעשה מנוגד ל-T.O.R של התהליך. אמר כי אנו מבקשים מהם להכיר שחלק מן השטחים אינם נכללים בענין וכי לדעתו לא ניתן להחיל JURISDICTION באופן חלקי.

בטרם החל מנצור להרצות יצאו המשלחות להפסקה לצורך התייעצות. עסקנו בהכנות ובאישור הנדרש לטיוטת הצהרת העקרונות. ההפסקה התארכה במקצת נוכח האמור.

בשובנו מן ההתייעצות, פתח כמיל מנצור בהרצאתו ושטח את גישתם בנושא ה-JURISDICTION. מנצור אמר כי סוגיה זו היא מרכזית ביותר ולכן ראוי לחדדה. לדבריו, ניתן להבחין בשינוי בגישתנו בסבב זה משום שאנו אומרים עתה כי יש לראות את השטחים כמכלול אחד, כיחידה אחת, בעוד שעד הסבב האחרון (דצמבר 1992) הם הכינו כי אנו מנסים להנחיל להם גישה הדוגלת בחלוקה (DIVISION) של השטח. מנצור חזר ואמר כי הם מכרכים על השנוי שכן אולי דבר זה מבטא את המסקנה שהשטחים צריכים להיות תחת שליטה פלסטינית. מנצור המשיך ואמר כי אם קיים העקרון של TERRITORIAL-INTEGRITY ולצדו ישנה ההכנה שיוקם גוף פלסטיני עם סמכויות - מיד עולה השאלה לגבי הגבולות הגיאוגרפיים והטריטוריאליים של הסמכויות. דהיינו, המסקנה המתבקשת היא שהגוף הפלסטיני יפעיל את סמכויותיו על כל השטח.

הוסיף כי לשיטתנו מנינו 15 תחומי פעולה של המועצה שתקום (SPHERES) ולשיטתנו לכל תחום יש JURISDICTION אחד ושונה ואולם, אמר, יכולים להיות גם 100 תתי תחומים שלכל אחד מהם תחולה שונה. גישה זו, אמר מנצור, תוליך לבלבול ולחכוך מתמיד שכן, אנו חלוקים עמכם כמעט בכל תחום מתחומי החיים ואם נתנצח ללא סוף על מה חל השיפוט שלנו ומה בידכם, לא נגיע לכלום, המו"מ לא יתקדם והמצב בשטח יהיה בלתי אפשרי עם כינון ההסדר. לכן, סיכם דבריו, לשיטתכם ולטובתכם, ראוי לפשט את הגישה ולהחיל את מלוא הסמכויות של המועצה הפלסטינית על כל השטח.

רובינשטיין השיבו כי הלשון שנקטנו בענין ראית השטחים כמכלול אחד נועדה כדי להסיר חשש מלבם כי יש בכוונתנו TO PREJUDICE את הסדר הקבע או TO PRE DETERMINE אותו.

כל מה שהתכוונו לומר הוא כי גורל השטחים - כמכלול אחד ייקבע כמו"מ על הסדר הקבע.

רובינשטיין הוסיף כי בגישתם ובשיטתם הם מתעלמים משלושה נושאים: מסוגיית הבטחון, מסוגיית הישראלים בשטחים ומסוגיית השארת כל האופציות פתוחות. השיטה שלכם, אמר, מוליכה לנקודה אחת - לכינונה של מדינה וזו המסקנה היחידה העולה מכך. לאחר מכן חזר ותאר בקצור את השנוי שיחוש הפלסטיני ברחוב אם יקום ההסדר.

בעקבות הדברים התפתח דיון בנושא. כמיל מנצור שאל האם שלושת ההיבטים שרובינשטיין מנה (ישראלים,

בטחון ואופציות פתוחות) הם בעלי היבטים פונקציונליים או טריטוריאליים. רובינשטיין השיבו (תוך הדגמו דוגמאות) כי יש להיבטים אלה אספקטים מעורבים - גם פונקציונליים וגם הקשורים במיקום גיאוגרפי. לדוגמה - בתחום הבטחון - מחנות צבא יהיו ואנשי צבא ינועו, הכל כחלק מהבטחון, וחלקן איפוא גם בעל היבט "קרקעי" (המחנות).

סמי כילאני שאל האם אנו מתייחסים לסמכויות שיהיו בידי הפלסטינים כבסיס שממנו נגזרים תחומי משנה שהם יוצאים מן הכלל (ואלה יהיו בידינו - התכוון לבטחון) או שאנו רואים את הסמכויות שבידינו והסמכויות שבידם כשווים מבחינה קונספטואלית. רובינשטיין הציע שלא להכנס לויכוח זה.

עריקאת ביקש לסכם את הדיון מן ההיבט שלהם ואמר כי הם הבהירו עמדתם לגבי ה-JURISDICTION וכי הם חותרים להגיע עמנו להסדר שהוא WORKABLE ובר יישום. הוסיף כי צריך לעבד GUIDELINES בצורת מסמך העקרונות וראוי להחיש הדיונים כי הזמן קצר. רובינשטיין אמר כי הוא תומך בצורך להגיע להסכמה וביקש מעריקאת להבהיר לנו מהם הדברים שאנו קבלנו מהם במהלך המו"מ או מה הויתורים שהם עשו על מנת לגשר על הפערים.

עריקאת אמר כי כבר הבהירו בעבר שהסדר הביניים אינו מדינה וכי בנושא החקיקה הם יכולים להגיע עמנו להכנה שלא ייעשה מעשה חקיקה כריבון, אמר כי הם מכירים בצורך לקישור (LIAISON) ולשתוף פעולה עמנו. אך יחד עם זאת הם מחכים לשמוע מאתנו מה המשמעות של העובדה שהבטחון בידינו - למה הכוונה ובמה דברים אמורים.

בהתייחסו לדברי עריקאת בפתח (בענין ה-T.O.R) שאל רובינשטיין מה לדעתם צריך להיות העוגן או הוו בו צריך להאחז ההסדר ועריקאת אמר כי לדעתם העוגן הוא נוסחת מדריד, 242 ו-338 ורובינשטיין אמר כי אנו תומכים בכך. עם זאת טען עריקאת טענות שעקרון בעצם המסר שיש צורך בתחולת 242 כבר בשלב הביניים.

בעמדה לשאלת רובינשטיין במה חלה התקדמות בעמדה הפלסטינית עריקאת מנה את ההגמשות שלהם ואמר כי בניסוחים שהציעו נמנעו מלהכניס את ענין אי החוקיות של הכיבוש, או אזכור החלטות האו"ם ומועבי"ט, שעל פיהן האדמות הכבושות הן פלסטיניות, וכי נמנעו מאזכור העקרון של אי רכישת אדמה בכח. הוא הוסיף כי הם כפו על עצמם ריסון, אף כי אינם חדלים לראות בשטחים - שטחים פלסטיניים כבושים. רובינשטיין השיבו כי גם אנו נהגנו ריסון ואיפוק במונחים שלנו וכי עלינו לחדול מויכוחים פילוסופיים, שכן ידוע שיש אינטרפרטציות שונות ל-242 וכו'.

בשלב זה מסר רובינשטיין לעריקאת את טיוטת הצהרת העקרונות ואף עבר עליה בקווים כלליים. (ראה להלן) בתום הדיון הציע רובינשטיין לבני שיחנו לחוש חופשיים להגיב על הנייר במהלך סוף השבוע, לשאול או אף להציע הצעות.

להלן נוסח טיוטת הצהרת העקרונות שנמסרה היום לפלסטינים:

NON PAPER

INFORMAL DRAFT FOR CONSIDERATION

AGREED STATEMENT OF PRINCIPLES

ISRAEL AND THE PALESTINIANS AGREE TO BASE THEIR NEGOTIATIONS ON THE FOLLOWING PRINCIPLES:

1. THE GOAL OF NEGOTIATION AND TERMS OF REFERENCE

DIRECT NEGOTIATIONS BETWEEN ISRAEL AND THE PALESTINIANS, IN THE FRAMEWORK OF THE OBJECTIVE OF A JUST, LASTING AND COMPREHENSIVE PEACE, BASED ON RESOLUTIONS 242 AND 338, PER THE MADRID INVITATION, TO BE CONDUCTED IN TWO PHASES:

(1) TALKS CONDUCTED WITH THE OBJECTIVE OF REACHING AGREEMENT ON INTERIM SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS.

(2) BEGINNING THE THIRD YEAR, NEGOTIATIONS ON THE PERMANENT STATUS WILL TAKE PLACE. THESE NEGOTIATIONS WILL BE CONDUCTED ON THE BASIS OF RESOLUTIONS 242 AND 338.

THE PROCESS IS ONE; ITS TWO PHASES ARE INTERLOCKED IN THE AGREED TIME FRAME; THE FIRST PHASE WILL ALSO NATURALLY BEAR RELEVANCE TOWARDS THE SECOND PHASE, WITH THE UNDERSTANDING THAT ALL OPTIONS FOR THE SECOND PHASE REMAIN OPEN TO THE PARTIES TO AGREE IN THE FRAMEWORK OF THE ABOVE MENTIONED AGREED BASIS.

THE TERMS OF REFERENCE OF THIS PROCESS ARE THE MADRID INVITATION (ATTACHED). RESOLUTIONS 242 AND 338 ARE ATTACHED AS WELL.

2. GENERAL

DURING THE INTERIM SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS PERIOD, A MAJOR CHANGE WILL OCCUR IN THE EXISTING SITUATION IN THE TERRITORIES, BY TRANSFERRING TO THE PALESTINIANS THE VAST MAJORITY OF THE FUNCTIONS OF THE CIVIL ADMINISTRATION, WHICH WILL BE DISSOLVED, ISRAEL WILL MAINTAIN RESPONSIBILITY FOR THE OVERALL SECURITY OF THE TERRITORIES; ISRAEL WILL ALSO BE RESPONSIBLE FOR THE ISRAELIS THERE. OPTIONS SHOULD BE KEPT OPEN FOR THE NEXT STAGE, PER THE ABOVE.

3. THE PALESTINIAN EXECUTIVE COUNCIL

A PALESTINIAN EXECUTIVE COUNCIL (PEC), WHICH WILL CONSIST OF AN AGREED FUNCTIONAL NUMBER OF PALESTINIAN REPRESENTATIVES FROM THE TERRITORIES, WILL BE ESTABLISHED THROUGH FREE, GENERAL AND DIRECT ELECTIONS, BY AND FROM AMONG THE PALESTINIANS OF THE TERRITORIES, WHICH WILL BE HELD UNDER AGREED SUPERVISION AND IN ACCORDANCE WITH AGREED NEGOTIATED MODALITIES. DETAILED NEGOTIATIONS WILL FOLLOW CONCERNING THE MODALITIES FOR THE ELECTIONS.

4. POWERS AND RESPONSIBILITIES

THE ISRAELI CIVIL ADMINISTRATION WILL TRANSFER TO THE PEC, AND THE PEC WILL ASSUME, EXECUTIVE AND JUDICIAL POWERS (BY INDEPENDENT JUDICIAL ORGANS) PER THE AGREEMENT. THE PEC WILL BE VESTED WITH LEGISLATIVE POWERS WITHIN THE RESPONSIBILITIES TRANSFERRED TO IT, SUBJECT TO AGREED PRINCIPLES AND TO MUTUAL CONFIRMATION CONCERNING COMPATIBILITY WITH THE AGREEMENT.

DUE CONSIDERATION WILL BE GIVEN TO THE NEED TO REVIEW LEGISLATION IN FORCE IN REMAINING AREAS, AS APPROPRIATE.

5. JURISDICTION

THE TERRITORIES ARE VIEWED AS A SINGLE TERRITORIAL UNIT, THE AGREED PROPER FATE OF WHICH WILL BE DETERMINED IN THE PERMANENT STATUS NEGOTIATIONS PER THE ABOVE. THE AUTHORITY OF THE PEC WILL APPLY WITHIN THE TERRITORIES, AS APPROPRIATE, IN ACCORDANCE WITH ITS AGREED OPERATIONAL-FUNCTIONAL POWERS AND RESPONSIBILITIES, TO BE FURTHER ELABORATED IN THE NEGOTIATIONS.

6. SECURITY AND POLICE ISSUES

A. OVERALL SECURITY WILL REMAIN UNDER ISRAEL'S RESPONSIBILITY. SECURITY NEEDS OF BOTH SIDES WILL BE TAKEN INTO CONSIDERATION.

B. THE PEC WILL ESTABLISH A POLICE FORCE AS A LAW ENFORCEMENT ORGAN, PER THE AGREEMENT.

7. LIAISON

ISRAEL AND THE PEC WILL ESTABLISH A JOINT LIAISON COMMITTEE TO DEAL WITH MATTERS OF COMMON CONCERN AND FOR THE PURPOSE OF DISPUTE RESOLUTION.

8. AGREED ARRANGEMENTS

ISRAEL AND THE PEC WILL ESTABLISH AGREED ARRANGEMENTS FOR COOPERATION AND COORDINATION IN AREAS OF MUTUAL CONCERN, TO BENEFIT BOTH SIDES AND RESPOND TO THEIR COMMON NEEDS.

9. JORDANIAN-RELATED ASPECTS

JORDANIAN-RELATED ASPECTS WILL ALSO BE DISCUSSED.

THE ABOVE PRINCIPLES WILL BE FURTHER DISCUSSED AND ELABORATED IN THE NEGOTIATIONS.

בשיחה עם עבד אל שאפי בערב (שהתקשר בגלל טעות כאילו שמעו ממישהו שאנו חוזרים בנו מהנייר), שב רובינשטיין והציע כי יעמדו איתנו בקשר בסוף השבוע כיוון שהזמן קצר ואם ירצו יוכלו להגיש טיוטא נגדית.

קבוצת עבודה לנושא הקרקע והמים - הערוץ הפלסטיני - 10.20 6.5.93

נושא המים

לקבוצת הקרקע והמים הצטרף מומחה מכיר-זית - ראמי עבד אל האדי.

כזכור העלה ד"ר מוסא אתמול את הבעיות הבאות:

1. למעלה מ- 90 אחוז ממי האגנים הצפוני והמערבי משמשים את ישראל, בעוד ההעשרה היא כולה בשטחים.

2. הצריכה לנפש בשטחים כ-1/3 מזו בישראל. היות והתל"ג לנפש נמוך פי חמישה בשטחים מאשר בישראל הרי ש"זה נותן יחס של 1/15".

3. לאוכלוסייה הערבית מספקים מים באיכות נמוכה ובאמינות נמוכה.

4. גובים מחיר גבוה בהרבה לצריכה ביתית בשטחים מאשר בישראל.

אורי שמיר התייחס לנושאים אלה בתחילת הישיבה כלהלן:

1. הידרולוגיה:

באגן המערבי המילוי השנתי הממוצע הינו כ-340 מלמ"ש, מתוך כ-600 מלמ"ש בכל אקויפר ההר.

יש להתייחס לא רק לממוצעים אלא גם לניודים בזמן וכן להבדלים בין חלקים שונים של מערכת האספקה והשאיבה. הניודים חשובים ביותר, שכן הממוצע הינו ערך שאינו קורה במציאות, וההבדלים בין שנים גשומות ושחונות קובעים מה יהיה זמין ממש.

2. הזרימה הטבעית מן האגן המערבי דרך מעינות הירקון ותנינים, כפי שנמדדה בשנים 1944-1955, היתה כ-313 מלמ"ש, כלומר למעלה מ-90 אחוז מן הזרימה בחלק זה של האקויפר. מים אלה זרמו בנהרות בשטח מדינת ישראל. פיתוח ניצול המים הללו נעשה בחלק גדול על ידי קידוחים בשיפולי ההרים, בתחומי ישראל, והורדת מפלסי המים באקויפר על מנת למנוע הפסדים, הכנסת הנהרות הללו אל מערכת צינורות והעברתם לשימוש. במילים אחרות, אנו משתמשים בנהרות אשר זרמו בשטחנו בדרך של הפקתם מן הקרקע לפני הנביעה -- משום שזה יעיל יותר.

בחלק הצפוני המצב היה דומה, כלומר המוצאים הטבעיים של האקויפר הינם מעינות בשטח ישראל. באגן המזרחי המצב שונה.

ישראל פיתחה את השימוש במים שזרמו בשטחה כבר בשלב מוקדם מאד, עוד לפני קום המדינה ובמידה רבה עם כנית המפעל הארצי. לכן אנו משתמשים במים שהיו והינם בשטחנו באופן טבעי בתוקף זרימתם הטבעית.

לפנינו שוב "מצב מסובך" שאין להסתלק ממנו -- בדומה למה שנאמר ביחס לקרקעות -- ויהיה עלינו: (א) ללמוד את הנתונים הספציפיים לכל חלק של האקויפר (ב) לנתח שימושים נוכחיים והתפתחות צפויה, ו-(ג) להפעיל בצורה נכונה את הקריטריונים הנאותים על מנת להחליט על הניצול.

3. הפקה ביו"ש: כ-150 מלמ"ש מזה כ-75 אחוז לאוכלוסיה הערבית.

4. הצריכה הביתית בגדה המערבית ובעזה 30 אחוז מזו בישראל. אנו מתכננים ללא גידול הצריכה לנפש בישראל, וגידול של כ-65 אחוז בצריכה הביתית ביו"ש ועזה עד שנת 2000 כלומר תוך פחות כ-7 עד 8 שנים.

צריכה ביתית לנפש לאוכלוסיה היהודית ביו"ש כ-60 אחוז מזו בישראל, כלומר רק פי שניים מזו של האוכלוסיה הערבית ביו"ש, ולא פי שלושה.

הצריכה הינה בעיקרה פועל יוצא של צורת הדיור, מערכות התשתית, והרגלי הצריכה -- ולא הגבלה של אספקה. אין ספק שהצריכה תגדל. יש להמשיך במאמצים לייעול השימוש במים, הן בישראל והן בשטחים. ניהול הצריכה הינו מרכיב חיוני באיזור שחון כשלנו

5. צריכה חקלאית: בישראל 500-600 מ"ק לדונם

ביו"ש 400-800 מ"ק לדונם

בעזה כ-400 מ"ק לדונם

6. מחירים: דני רוטשילד ענה - המחיר הנגבה מן הרשויות המקומיות שווה, אך הרשות יכולה לגבות מן הצרכנים יותר.
7. הטענה של אמינות נמוכה ואיכות גרועה כללית מדי. נדון בזה באופן פרטני כאשר תהיה לכך מסגרת משותפת. כעת הדבר מטופל ע"י קמ"טי המים.
- וכעת לנושאים נוספים שהעלינו אנו בפתחה או ד"ר אלמוסא בדבריו:
8. INSTITUTIONAL CONTROL: כוונתנו להקמת גוף או גופים משותפים לניהול, אשר יקבלו כתוצאה מן המו"מ את הנחיות המדיניות ויפעילו אותה הלכה למעשה. שוב, יש לעבוד על הסמכויות הספציפיות, להחליט בידי מי הן ניתנות, מהם קוי המדיניות, תחום הסמכות, ושיטת הניהול האופרטיבי
9. תשתית מקצועית מדעית ומעשית: לנו יש ענין רב בקיומו של קאדר מקצועי מעולה היכול לעבוד ביחד איתנו לניהול מושכל.
10. מידע ונתונים: אנו חוזרים על נכונותנו לשת"פ במדידות ועיבוד הנתונים.
11. אנו חוזרים על ההצעה לשתף פעולה בשטח, כפוף להנחיות ומדיניות שייצאו מכאן, מן המו"מ.
12. יש לחזור ולהדגיש פעולות למניעת זיהום כחלק אינטגרלי ממערך הפעולות הדרושות במסגרת הניהול המשותף.
13. עזה: יש חסר במים. הפתרון היחיד הנראה סביר הינו התפלת מי-ים.
- חיידר: שאל האם האקופר נמצא מתחת לשטחים או מתחת לישראל, או מתחת לשניהם ושמיר תאר את האקופר, הנמצא מתחת לישראל ולשטחים כאחת.
- סייבל התייחס לנושא החוק הבינ"ל בנושאי מים וציין שהוא לא נכנס לשאלה מה הם כללי המשפט הבינלאומי שיחולו על היחסים המרכיבים בין המנהל הפלסטינאי לישראלי, מצב שהוא אולי ללא תקדים.
- בהתייחס ספציפית לטענה לגבי 90 אחוז ממקורות האקופר הישראלי היורדים כגלם בגדה המערבית ציין שמשפט כנ"ל נובע מהסכם או מינהג בינ"ל. אין כמובן הסכם בנושא זה ואז יש לחפש אם קיים מנהג.
- איו מנהג בינ"ל כנדרון. בחלקים גדולים של העולם אפשר לגלות נהרות אוקיפרים שניזונים מגלם שיוורד על הרים במרחק ניכר ואילו היינו קובעים שהמים שייכים למדינה, שם יורד הגשם, היינו גורמים אנדרלמוסיה בכל המערכת הבינלאומית של מים. על כן אין כלל כזה של המשפט הבינלאומי.
- יש מספר טיוטות של I.L.A אך אין הם מהווים משפט בינלאומי. יש גם טיוטה של I.L.C אין כל התייחסות לכלל המוצע ונאמר רק בסעיף 6 שיש להתחשב, כאחד מתוך שלושה עשר שיקולים הידרולוגיים.
- כל שכן קיים כלל שאין לפגוע במים של מדינה שכנה. זה מופיע בהחלטות בינ"ל וגם בסעיף 7 לכללי I.L.L. יוצא מכל זה שיש לשמור על שימושים קיימים הן של ישראל והן של הפלסטינאים ולגבי שימושים עתידיים יש לפעול במשותף ולכולם בצורה כזו שלא תפגע בשימושים קיימים. הסכמה כזו תוכנס להסכם ויחייב את כולנו.

דני רוטשילד אמר כי בעיות המים אינן יכולות לחכות ויש לעשות היום לפתרון. הדרך היחידה לפתרון הבעיה של עזה בטווח-הארוך היא התפלת מי-ים, שדורשת הרבה עבודה ומימון גדול מאוד. התחלנו ללמוד הבעיה כדי לא לגזול זמן וכדי שיהיה המידע בפני מקבלי ההחלטות בעקבות תהליך השלום. ההחלטה היא לצאת למכרז בין"ל ואנו בתהליך הכנתו. נשמח אם צוות מומחים יצטרף אלינו בעניין זה. יש דברים נוספים שניתן לעשות בטווח הקצר והמיידי - למשל החלפת צנרת מיושנת ומתכלה במיגזר העירוני. בכך ניתן לקבל יותר מים מאשר מהבארות. הנזילות בצנרת מהוות כ-30. אחוז

עבדל-האדי אמר כי:

1. הרגלי הצריכה בשטחים הושפעו לאורך השנים ממגבלות שהטילה ישראל על השימוש במים.

2. יש לראות מים וקרקע ביחד.

3. הזרימה אינה טבעית, ויש השפעת האדם.

4. הובלת מים יכולה לסייע בעזה, כמו המערכת הישראלית, ולכן התפלה אינה פתרון יחיד אפשרי.

שמיר: הבהיר שיש הכרח בהפרדת נושא המים מנושא הקרקע כמו"מ מאחר שמדובר בבעיות שונות ובאילוצים שונים.

נושא קרקע

שאפי: העיר כי הבעיה היא של נושא ה-JURISDICTION, ושאל האם יש לנו משהו להוסיף בנושא.

רוטשילד: השיב כי הצגנו את עמדתנו בצורה מלאה וברורה, וברור שקיים פער.

אל-עכר: ברור שיש לנו גישות שונות. אנו מאמינים שכדי לקיים מו"מ רציני עלינו לסכם תחילה את הקונצפט של התחולה הטריטוריאלית. עם זאת, כדי לקדם את המו"מ אנו מוכנים לשמוע עמדותיכם בנושא הסמכויות, במיוחד על רקע הערתכם שיתכן שיתברר שאין פער גדול ביננו. - יש לנו עמדות שונות והערות שונות לדרך שבה הוצגו הסמכויות ע"י אחז בן-ארי. מאחר ונושא אדמות המדינה חשוב לנו נשמח לשמוע עמדתכם.

רוטשילד: אנו רוצים להציג את הדברים בצורה מסודרת. קיימות קטגוריות שונות להתייחסות מלבד אדמות מדינה, כגון מיקום הקרקעות, שימושים נוכחיים ועוד. אם יש לכם הסתגויות להצגה של בן-ארי נשמח לשמוע.

אל-עכר: המונח "אדמות מדינה" הוא ייצור שאתם המצאתם. בחוק הירדני לא היה מונח כזה.

רוטשילד: אנו שמחים שאתם מוכנים לשמוע עמדותנו המפורטות ונעשה זאת בצורה מסודרת בתחילת שבוע הבא.

מזוז: לא מקובל עלינו שישראל "המציאה" כביכול את המונח "אדמות מדינה". סטטוס זה של קרקע מעוגן היטב בדין העותומני ובדין הירדני ששרר בשטחים ב-1967, וישראל לא שינתה אותו.

אל-עמרי: הבהירה שהמחלוקת אינה על קיום סטטוס כזה אלא על התהליך של ההכרזה על אדמות המדינה. רוצים לשמוע על גישתכם בעיקר בנושא אדמות

המדינה. בנוגע לרישום מקרקעין, למשל, זה לכאורה פשוט.

אל-האדי: לפי התפיסה שלנו של העברה טוטלית אין יותר חשיבות לקטגוריות השונות של קרקע.

רוטשילד: בנושא זה יש בינינו מחלוקת. כיוון שגישתנו היא שלא כל הסמכויות מועברות אליכם, יש הכרח בדיון לפי קטגוריות.

אל-האדי: כאשר מדברים על הסדר ביניים, עלינו לזכור גם את הסדר הקבע.

רוטשילד: אחד השיקולים להסדר הקבע הוא שמירת אופציות פתוחות.

האדי: כל שימוש מטעמכם בשטח בתקופת הביניים פוגע בהסדר הקבע. אם למשל תחליטו שאזור מסוים בעמק הירדן אינו בתחום השיפוט של רשות ה-ISGA הפלסטינית, זה פוגע בהסדר הקבע.

רוטשילד: מדוע סגירת שטח בעמק הירדן מטעמים צבאיים פוגעת בהסדר הקבע?

אל-האדי: עליכם לקחת בחשבון את גישתנו להסדר הקבע ולנוע לכיוון זה באופן חיובי.

רוטשילד: כדאי אולי שאתם גם-כן תנועו לכיוון חיובי. עד כה הצד היחיד שנע זה אנחנו.

דיוני הערוץ הירדני, אח"צ, 6.5.93

לא התקיימה היום מליאת הערוץ הירדני בשל אילוצי לו"ז של מג'אלי. לא התקיימה גם הפגישה השגרית בין מג'אלי ורובינשטיין כארבע עיניים הפותחת מדי יום את דיוני ערוץ זה. בפגישה שהתקיימה מאוחר יותר ובעקבות חילופי דברים על הצורך בהתקדמות של ממש, תיאר מג'אלי מה שכינה קשייו מול ממשלת ירדן בנושא זה.

קבוצת העבודה לנושא מים, אנרגיה ואיכות סביבה.

סרובו של חדאדין לפצל את הקבוצה לתת-קבוצות כמוסכם מראש גרם "לתקרית" דיפלומטית. זו נפתרה בהתערבות ראשי המשלחות מג'אלי ורובינשטיין. נמסר במהלך הישיבה מסמך ירדני העוסק בנושאים שבטיפול הקבוצה והצד הישראלי העיר הערות ראשוניות.

חדאדין פתח בהצגת נייר המשקף את תפיסת הצד הירדני, את מרחב הפעולה של הקבוצה (SCOPE) ומבוסס על הסעיפים הרלוונטים באג'נדה המשותפת. סעיפים 3, A6 (מים ונושאים לשתי"פ בקונטקסט איזורי). בתום הצגת הנייר חזר חדאדין על עמדתו לפיה רק בתום גיבוש אג'נדה משותפת לכל הקבוצה ניתן יהיה להתפצל לתת-קבוצות.

כנרתי ביקש את הנייר עליו הסתמך חדאדין בדבריו. חדאדין ניסה להתחמק ממסירתו אך לבסוף נענה (יוברק בנפרד). בתוך כך שב כנרתי ודרש כי הקבוצה תתפצל לקבוצות משנה שתתחלנה לאלתר בעבודה מקצועית. הוא הבהיר כי בסופו של דבר ניתן יהיה לחזור למליאה לאישור האג'נדות שתגובשנה בכל אחת מתת-הקבוצות.

חדאדין עמד על דעתו, או אז הבהיר כנרתי כי הדבר סותר את הבנתנו, את ההסכמות שגובשו ביחס לאופי עבודת הקבוצה. הוא ביקש להפסיק את הדיון לצורך דיווח ליו"רים ואף שיחה עם האמריקנים.

לאחר התייעצות קצרה בצוות נפגש כנרתי ביחידות עם חדאדין והביע בפניו את מורת רוחו מהמצב אליו נקלע הדיון בהדגישו אגב כך את הדאגה בחוגי מימשל אמריקאים מהעדר ההתקדמות במסלול הירדני. כנרתי הציע לכן שיחו כי הקבוצה תשוב להתכנס לישיבה קצרה ולאחר מכן תתפצל לתת-קבוצות. חדאדין סרב והבהיר כי הצוות הירדני ימשיך לשבת כקבוצה אחודה. במידה והצד הישראלי ירצה בכך, יוכלו הישראלים להתפצל לתת-קבוצות ולפגוש את כל הצוות הירדני לסירוגין.

בשלב זה שוחח רובינשטיין עם האמריקאים (מרטינז והנשר) (מג'אלי טרם הגיע, היה בשיחה עם דארז'יאן) הירדנים עצמם התייעצו ארוכות בינם לבינם ולבסוף מג'אלי ביקש לפגוש את רובינשטיין ביחידות. בין השניים גובשה הסכמה כי הצדדים ישובו לפורום המליאה בנוכחות היו"רים, יציגו התייחסות כללית לניירות שהוצגו ע"י הצדדים ולאחר דיון קצר התפצלו לשיחות חפשיות בין המומחים.

בפורום מליאת הקבוצה פתח מג'אלי באיזכור הסכום שהושג במליאה הכללית של הערוץ הירדני באשר לאופי עבודת הקבוצות. הוא הדגיש כי הנכונות הירדנית להמנע מהצבת סדרי עדיפויות לטיפול בנושאים השונים מהווה הליכה לקראת ישראל, שכן לא כל הנושאים המטופלים בקבוצות שווים במשקלם. כך נושא תיירות אינו שווה בחשיבותו לנושא "האדמות הכבושות". עם זאת ירדן מגלה פתיחות ורצון טוב ונכונות להתקדם. לעיתים קשורים פוליטיים ואישיים יוצרים מכשולים אך אלה עבירים.

רובינשטיין הביע הערכה לדברי מג'אלי ועמד על עניינו של הצד הישראלי להתקדם מהר ככל האפשר לטיפול בלב הנושאים שעל הפרק. מכאן עבר רובינשטיין להתייחסות כללית למסמך שנמסר ע"י הירדנים. מבלי להתייחס למבוא קבע רובינשטיין כי מיפוי הנושאים, אם כי בסדר מעט שונה, מקובל עלינו. עם זאת שאלת המפתח היא כיצד לפצל את עבודת הקבוצה באופן שינצל בצורה מרבית את המומחים. הוא הבהיר כי יהיו אמנם נושאים שיחייבו טיפול ביותר ממימד אחד ויחייבו לפיכך תיאום בין המומחים מתת-הקבוצות השונות, אולם בעיקרו של דבר עבודת תת-הקבוצות צריכה להתנהל בנפרד.

לבסוף הציע מג'אלי לסמן את הנושאים השונים המופיעים כאג'נדה כצבעים שונים, כך יקל זיהוי הנושאים המחייבים טיפול של יותר מתת-קבוצה אחת.

בנקודה זו התפצלה מליאת הקבוצה כמוסכם בין היו"רים לשיחה חופשית בין המומחים, ולאחר דיון קצר שבו הכל למליאה.

עתה הציגו המומחים בצד הישראלי הערות ראשוניות למסמך הירדני. שמיר הבהיר כי איננו מקבלים את הסיווג של סעיפי האג'נדה ובעיקר מסתייגים מהמשפט המופיע במבוא: "ISSUES UNDERLYING THE CAUSE AND SUSTAINABILITY OF THE CONFLICT HAVE BEEN RECOGNIZED AND LISTED".

אשר לסעיף השני במבוא (ממנו משתמע כי שיתוף פעולה אפשרי רק לאחר החזרת זכויות ושיקום הנזקים שנגרמו מהסכסוך) אמר שמיר כי זה כלל אינו מצוי באג'נדה ולפיכך גם הסייפא שלו אינה רלוונטית לדיון.

אשר לסעיף AI הטעים שמיר כי הבטחת RIGHTFUL SHARES של מים נוגעת לשני הצדדים כאחד. כסעיף BI (עוסק בזכויות ישראל במי הירמוך) שלל שמיר את השימוש במונח CONFINING כפתיח למו"מ.

בנוגע לסעיפים CII, DI (עוסקים בשימור איכות המים) טען שמיר כי יש לערב גם מומחה איכות סביבה.

עוד טען שמיר כי סעיפים BI, AI (עוסקים בזכויות המים של ירדן וישראל) הם בגדר סיום התהליך (CULMINATION) קרי היעד שאליו חותר המו"מ ולא נושא לדיון בתחילת המו"מ.

לגבי הכותרת של סעיף III (עיסוק בהקלת מצוקת המים) הציע שמיר להוסיף "AUGMENTATION OF SUPPLIES".

פרוז'נין ביקש פירוט נוסף לסעיפים העוסקים באיכות סביבה. הוא הסתייג משיבוץ בעיית הקרינה הגרעינית באג'נדה הירדנית וביקש הבהרות לגבי שיבוץ סוגיית פגעי טבע.

וירצבורגר לעומת זאת הציע לטפל בנושא פגעי טבע במסגרת קבוצת האנרגיה והביע הסכמה עם הנושאים שהוזכרו באג'נדה הירדנית בנושא אנרגיה.

סייבל העיר כי בהתאם לאג'נדה המשותפת שיתוף הפעולה במסגרת איזורית נוגע רק לתחומים בהם הדבר מתחייב (WHERE APPROPRIATE), זאת כתגובה לסעיף IV במסמך הירדני.

לבסוף ביקש שמיר כי בדיוני השבוע הבא יבהירו הירדנים את סעיף V (פיתוח עמק הירדן).

מליאת הקבוצה הסתיימה באווירה טובה לאחר שחדאדין בירך על האופן שבו הסתיימו הדברים.

סוכם שהמומחים ישובו להיוועד בשבוע הבא.

סוף חלק ראשון

תפ:רהמ, שהח, ראשהממשלה

נכנס **
**
**
**

מסמך: 594112
חוזם: 5,9126
מ-: שלום, נר: 83, תא: 070593, זח: 0117, דח: ב, סג: סו
סודי/בהול

מכתב מוברק
למכותבים בלבד - ללא תפוצה נוספת

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ
דע: ראשי המשלחות למו"מ - וושינגטון
מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית

הנדון: השיחות עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (6.5.93)
(א) המו"מ בערוץ הפלסטיני (לפני הצהריים)
(ב) המו"מ בערוץ הירדני (אחרי הצהריים)

חלק 2 מתוך 2 (המשך לנר 82)

ועדה לפליטים, כלכלה, סחר, תיירות ועוד

לאחר כינוס קצר פרשו אנשי הבנקאות ובהמשך הישיבה נדונו הנושאים הבאים:

פליטים ועקורים

ענאני הדגיש כי מנהיגותם הפוליטית מייחסת חשיבות רבה לנושא החזרתם של תושבי השטחים שחזרתם נמנעת מסיבות שונות, בעיקר ביורוקרטיות ולא בטחוניות או פוליטיות. נושא זה, לדבריו, ישפיע על אופי היחסים בין ירדן לישראל במסגרת תהליך השלום. ענאני המשיך כי אנו נמצאים בתהליך במסגרת של 242 (ו-338) שמטפלת במצב שנוצר לאחר 1967. מאז, היה על ירדן להתמודד עם זרם של אנשים שהגיעו לשטחה בעיקר בגלל מדיניות הגשרים הפתוחים, שירדן דגלה בה למרות התנגדותן של מדינות ערב מסוימות. מדיניות זו הטילה מעמסה על ירדן - גם על המאזן המסחרי, גם על מאזן התשלומים וגם על המאזן האנושי.

למען המשך התהליך, ברוח של שיתוף פעולה ובצורה הדרגתית, ניתן לדון בהחזרתם של אנשים אלה.

חממי, מנכל משה"ח הירדני ושגריר ירדן בארה"ב לשעבר, הוסיף כי מחווה של החזרה תיצור אווירה בה יחוו תושבי ירדן (הירדנים ולא הפלסטינים - כך לדבריו) את פירות השלום, והיא יכולה להיות אמצעי ממדרגה ראשונה לבניית אמון. הוא הוסיף כי הם ידונו על כך גם עם הפלסטינים והוא מאמין כי תהיה לכך השפעה אדירה על תהליך השלום.

ענאני חזר והדגיש את מידת הדחיפות שהם רואים בטיפול בכעיה זו שהיא בילטרלית במהותה.

בנצור חזר ואמר כי אין אנו במצב של מתן תשובה מיידית במקום, ואחז בן ארי תאר את המחווה שעשינו באישורנו לכ-6000 אנשים להישאר בשטחים ובהעניקנו להם תעודות זהות, זהו מספר שהוא חסר תקדים בגודלו. כמו כן אנו מעניקים תעודות זהות למספר מאות אנשים מידי שנה, ואלה גם אלה ברובם ירדנים. בן ארי ציין גם כי הבעיה אינה רק לירדן אלא גם לישראל.

כאן מדינת ישראל

הסכם מדינת ישראל

חממי העיר כי אלו מחוות כלפי הפלסטינים והם יחד עם הפלסטינים מעריכים זאת, אבל הוא מקווה כי אנו מעריכים את הצורך במחווה כלפי ירדן.

הוא ניסה להפיג חששותינו ואמר כי אנשים אלה הם בעלי אמצעים ויתרמו לעידוד הכלכלה בשטחים.

בתום הישיבה החליף ענר מספר מלים עם ענאני. ענאני אמר כי רק היום קיבל הדו"ח של בז'ולה וטרם הספיק ללמדו. הוא "הבטיח" לענר כי "לא תהיינה בעיות באוסלו כפי שהיו באוטבה" וכי לאור השליחות הצרפתית ניתן יהיה לדון בסעיפים הנוותרים של האג'נדה, - נחיה ונראה.

ענייני כלכלה - מסחר

בעקבות הדיון מיום אתמול ד"ר ענאני העלה ארבע נקודות עיקריות-עקרוניות, אשר לגביהם יש להם בעיות.

- המכס על יבוא מוצרים מירדן.
- בעיות הבטחון ביבוא מירדן.
- בעיית התנועה על הגשרים.
- בעיית התקנים של המוצרים המיובאים מירדן.

להלן פירוט טענותיו אשר הושמעו באריכות.

הם לא מקבלים את חוסר הסימטריה בין יצוא מהגדה לירדן ללא כל מכס, לעומת מכס על יבוא אפשרי מירדן. להערכתם מדובר ביבוא אפשרי של עד 100 מליון דולר בלבד אשר להערכתו יימכרו רק בגדה ובעזה.

(למעשה כל טיעונו והנחותיו התבססו על סחר עם הגדה ועזה תוך התעלמות מישראל).

לאור הנ"ל הוא הציע:

הם מוכנים לקבל מכסות על יבוא מירדן אך ללא כל מכסים, ללא תוי הכר וללא עמידה בתקינה הישראלית. זה נראה לו כמגבלה לא הכרחית.

ע"פי הערכתו ירדן תוכל למכור מוצרי חשמל ביתיים, ריהוט ומרכיבים אחרים לבנייה, מוצרי טקסטיל ומזון.

במענה להצגותיו, הצגנו את התפיסה הישראלית על מעטפת המכס ועל כך שלא ניתן לקיים משקים נפרדים מבחינת גבולות המכס.

התקיים דיון על תפיסות אפשריות של ה- ISGA וד"ר ענאני הביע את דעתו, כי קשה לו לקבל את תפיסתנו.

נושאי התיירות

בנושא התיירות הוצגו מטעמנו מספר נושאים לפעולה משותפת עם ירדן. דובר בתנועה חופשית בין המדינות, אשר בשלב ראשון תתייחס לתיירות ממדינות שלישיות, כאשר נקודות המעבר בין ירדן וישראל תהיינה פתוחות לתיירים בשני הכיוונים ללא מגבלות. במיוחד הוזכרו המגבלות על מעבר חופשי של תיירים אשר ביקרו בישראל וחותמת הכניסה לישראל מצויה בדרכוניהם, וכן המיגבלות על תנועת רכב תיירות, אוטובוסים ורכב שכור.

הוצע לשקול פתיחת מעבר לתיירים באיזור אילת ועקבה, דבר שיביא לביקורים של תיירים באיזורים הדרומיים של שתי המדינות.

לעניין זה הוצע להקים צוות משותף שידון ויתאם את הנושאים בתיירות.

ככל הנוגע לשיתוף פעולה בעידוד התיירות, הוזכרו האפשרויות לעידוד תיירות איזורית באמצעות חברות פרטיות; עידוד תנועת הצליינים הנוצרים לשתי המדינות; בתחום הפרסום ניתן לעודד חברות תעופה, סוכני נסיעות ומקבלי החלטות לפרסם את ירדן וישראל. כנ"ל גם בתחום יחסי הציבור ע"י הזמנת עיתונאים, צוותי רדיו וטלוויזיה. דובר גם על החלפת מידע וידע בנושאים כלכליים הקשורים בתיירות ובכלל זה שיתוף פעולה במוסדות תיירות בינלאומיים (כגון, ארגון התיירות העולמי), החלפת מידע סטטיסטי ומחקרי על המגמות בתיירות העולמית ושיתוף במחקרי שיווק הקשורים בפיתוח התיירות לאזור.

לבסוף הוצע מטעמנו לקבוע תאומים הקשורים בהפעלת שדות התעופה בעקבה ובאילת ועידוד התיירות לאיזור זה.

הנציגים הירדנים טענו כי שיתוף פעולה בלתי ישיר בענייני תיירות קיים כבר עתה בין שתי המדינות. הוצע לבדוק מה המניעים למגבלות המעבר החופשי, האם הם נעוצים בנושאי בטחון, סחר או גורמים אחרים. נטען שלא ניתן להם כירדנים או פלסטינאים לבקר בישראל או אף לבקר קרובים בגדה מבלי לשלם סכום גבוה כדמי כניסה.

הירדנים סברו שניתן להרחיב את התחום הגיאוגרפי של שיתוף הפעולה כדי שיכלול גם את איזור ים המלח והצפון.

לבסוף ביקשו הירדנים לקבל מסמך בכתב בנושא התיירות כדי שיוכלו להתייחס אליו בהמשך.

ועדת משנה לנושא הבנקים (6.5.93)

השתתפו מטעמם: מרטו, קטנאני.
מטעמנו: אבלס, מרקס ובן-ארי

בישיבת הבקר נמסרו לידינו טיוטות מכתב נוחות וכתב אישור. אחר כך נסקרו יחד סעיפי הרשיונות המוצעים. ההסתייגות הירדנית העיקרית היתה בדרישת ההון מהסניפים וממרכיביה. הערות אחרות היו פרוצדוראליות ונועדו לצמצם את הזיקה הישירה לגורמים ישראלים. הדיון אחר הצהריים היה הרכה יותר סוער ובו צפו על פני השטח חילוקי הדעות הבסיסיים אשר הנציגים הירדנים יביאו בפני הדרג הממשלתי אצלם.
להלן סיכום המשאים השנויים במחלוקת:

- א. דרישת ההון.
- ב. איזכור הקונקורדט וההתבססות עליו.
- ג. העברת דוחות ביקורת. (נפתר חלקית)
- ד. החלפת מידע.
- ה. חתימה על הסכם (ולא כתבי אישור).
- ו. איזכור שלטונות ישראל כצד להסכם, (של נוסחת 1986).

בנקודה זו לא היתה אפשרות להמשיך במו"מ. לבקשת הירדנים להמשיך ביום ב', לפחות כדי לסכם את החלקים המוסכמים של הניירות. לא ניתנה תשובה בסיכום הישיבה.

בשיחה עם מג'אלי הערב הציע רובינשטיין כי היו"רים ינסו לסייע לסגירת הפערים חרף הקושי.

הערה: בשיחה עם רובינשטיין בערב ביקש דז'רז'יאן, בעקבות פניית
מג'אלי התייחסות חיובית מצידנו לנושאי אחמ"ש, סחר ו"מחוות" מים
בירמוך.

מגעים עם האמריקנים
לאורך כל היום קוימו מגעים שוטפים עם האמריקנים, דז'רז'יאן,
מילר וקרצר, מרטינז ואחרים.

בברכה

המשלחת

תפ: רהמ, שהח, ראשהממשלה

קו 5721 - 5721

נכנס

סווג תיק:

מסמך: 592453

חוזם: 5,7083

מ-: השלום, נר: 51, תא: 050593, זח: 1854, דח: מ, סג: בל

9,257886

9,233388

בלמ'ס/מיידי

אל: כל הנציגויות (הועבר פרט ל-הס)

דע: תפוצת הסברה, לשכת שה'ח, לשכת ס/שה'ח

מאת: מטה מידע ותקשורת - וושינגטון

הנדון: היום בשיחות השלום - 5.5.93

כללי - אתמול התכנסו ראשי המשלחות הערביות אצל יו"ר המשלחת הירדנית, ד"ר מג'אלי, ובשעת לילה מאוחרת החליטו להישאר בווינגטון שבוע נוסף. ההחלטה תואמת את ששמענו מהמשלחות השונות במהלך יום אתמול ואת שהגיענו מהאמריקאים. מעבר למעט המתח והצפייה להחלטה הערבית שהתקבלה כאמור, כבר אמש, נמשכו היום הדיונים בכל המסלולים באווירה עניינית.

1. במסלול הפלסטיני - לראשונה מאז החל סבב זה, מדווחת עיתונות מזרח ירושלים בנימה שלילית על ההתפתחויות כאן. הדבר מדאיג אותנו ואת נותני החסות האמריקאים. בישיבה היום העיר א. רובינשטיין לעמיתיו הפלסטינים, כי גם אם אינו מצפה לתיאורים וורודים של המו"מ, או התעלמות מן הפערים בעמדות, הרי שומה גם על העיתונות הפלסטינית להעביר תמונה נאמנה מן המתרחש באולם הדיונים, וזו אינה כה קודרת. הפלסטינים, מצידם, ביקשו לקיים דיון קצר במליאה שבו מחו על פעולות צה"ל בעזה. לאחר מכן נמשך הדיון בקבוצות העבודה. בקבוצת מהות הסדרי הביניים - דנו בנושאי חקיקה, ובקבוצת הקרקעות והמים - עסקו בהבהרת עמדות הצדדים. קבוצת זכויות האדם נפגשה אף היא אחה'צ.

חנן עשראורי קיימה היום מסיבת עיתונאים שהיתה בעיקרה חיובית. הדגישה, כי הפלסטינים רואים התקדמות בעמדות הישראליות, אך הכיעה דאגה מן האירועים האחרונים כשטחים ומן העובדה שעשרה פלסטינים נהרגו ב-48 השעות האחרונות.

2. במסלול הירדני - התקיים היום המו"מ בקבוצות העבודה שעל הקמתן סוכם, כזכור, בדיוני יום אתמול.

שלושת הקבוצות הן:

א. בטחון, גבולות ומרכיבי השלום.

ב. מים, אנרגיה ואיכות הסביבה.

ג. פליטים, כלכלה ומרכיבי השת"פ (תיירות, סחר וכד').

3. במסלול הסורי - היום המשיכו שתי המשלחות לדון במבוא לסעיף 5 שהינו הסעיף הבעייתי, העוסק במרכיב הטריטוריאלי.

בצאתו מן הדיונים, ובתדרוך לכתבים ישראלים ציין השגריר רבינוביץ, כי נושא מהות השלום מול היקף הנסיגה, הוא עדיין המכשול העיקרי עליו טרם הצליחו המשלחות להתגבר. הפערים מתמקדים בנושאי הליכה של תהליך השלום, היינו, השלום עצמו, נסיגה ובטחון. רבינוביץ הדגיש, כי הכדור מצוי במגרש הסורי וכי נחוצות החלטות של הדרג הפוליטי, אך הוסיף, כי אין להתעלם מההתקדמות שהושגה עד כה במספר ניסוחים ועמדות של בני שיחנו. עלאף ציין בדבריו לאחר שיחות היום, כי אכן הושגה התקדמות מסויימת, אך בנושא המרכזי - נסיגה - לא חלה כל תזוזה בעמדת ישראל.

4. במסלול הלבנוני - היתה היום ישיבה קצרה במיוחד, שכן המשלחת הלבנונית

טרם קיבלה הנחיות לתגובה על הנייר שהגשנו לה אתמול. הדיון יימשך מחר.

כל ראשי המשלחות שלנו קיימו היום תדרוכים לעיתונות הישראלית והערבית, ומחר נקיים מסיבת עיתונאים כללית. התעניינות התקשורת האמריקאית בדיונים מצומצמת ביותר.

לפנות ערב הודיעו הפלסטינים על השעיית עבודת קבוצת זכויות האדם מתוך מחאה על מה שהם מכנים כאי-היענות ישראל לדרישותיהם. כתגובה הבענו צער על צעד מפתיע זה הפוגע, בראש ובראשונה, בפלסטינים עצמם.

מטה מידע ותקשורת - וושינגטון

תפ: שהח, סשהח, רהמ, מנכל, ממנכל, סמנכלים, מצב
תפ: אירופה, משפט, מעת, הסברה, מזאר, מאפ, אסיה
תפ: אוקיאניה, מזתים, מצרים, ארכל1, ארכל2, אמלט
תפ: אכב, כלכליתא, כלכליתב, כלכליתג, מצפא
תפ: מקצב2, קונס, ממד, לעמ, דוצ, מתאמשטחים, רם
תפ: אמן, לוברני, ראשהממשלה

5/13
י"ז-טבת
נכנס **
**
**
**

מסמך: 597340
חוזם: 5,13185
מ-: שלום, נר: 116, תא: 110593, זח: 0030, דח: ב, סג: סו
סודי/בהול

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ

דע: ראשי המשלחות למו"מ, רושינגטון

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית פלסטינית.

הנדון: השיחות עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (10.5.93)
א. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהריים)
ב. המו"מ בערוץ הפלסטיני (אחרי הצהריים)

מכתב מוברק למכותבים בלבד

א. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהריים)

פגישה בארבע עיניים בין רובינשטיין למג'אלי - 10.5.93

בפגישה הקבועה בארבע עיניים בין רובינשטיין למג'אלי דובר באופן מעמיק על תמונת המצב של המו"מ עם הירדנים כתום שמונה-עשר חודשים שלאחר השגת האג'נדה (גם לא פורמלית) אין תוכן מספיק למו"מ. רובינשטיין ניתח באוזני מג'אלי את הפערים בעמדות, ואת הצורך לחפש גישור בנושאים שיש בהם עניין לשני הצדדים, כל עוד אין מו"מ על חוזה שלום, והנחיותינו הם לעסוק בגבולות ובאדמות רק במסגרתו.

מג'אלי טען כי בעוד הצד הירדני הלך לקראת ישראל נמנעה ישראל מלהתקדם לעבר הירדנים. רובינשטיין שבקש להבין מהן ההתקדמויות, להבנת הירדנים, שעשו לכיוון ישראל נענה כי ירדן העניקה לישראל הכרה. בטוי מובהק נוסף, לדבריו היא הנכונות הירדנית לעסוק בסוגיות פחותות ערך, לטעמם, כתיירות ושת"פ כלכלי כאילו על בסיס שווה עם נושאים כבדים של אדמה ופליטים, בשעה שישראל מתחמקת מלעסוק בסוגיות קרקעות ואינה משיבה על בקשותיהם בעניין קליטת אלפי ה"מאחרים". עוד טען מג'אלי כי ישראל גוזלת מים מן הירמוך.

רובינשטיין הכהיר כי תמורת נכונות ישראלית ללכת לקראת הירדנים בנושא מים שהם מבקשים, מבקשת ישראל התקדמות ולוא בנושא כמו איכות הסביבה באזורי הגבול. בעיות איכות סביבה דוגמת מפגעי הזבובים, היתושים והיונים מעיקים מאוד על האוכלוסיה בצד הישראלי באזור אילת והערבה.

על ידי מגע שקט בשטח (כמו בנושאי המים בירמוך) אפשר להקל על מצוקות אנושיות משני הצדדים. מג'אלי אמר, לגבי איכות הסביבה, כי יש לדעתם שלוש קטגוריות בסיסיות של נושאים;
א. נושאים שכל צד יוכל לבצע באופן עצמאי בצד שלו.
ב. נושאים שמחייבים עשייה משותפת.
ג. נושאים אזוריים המחייבים שת"פ עם מדינות נוספות.

לדבריו כיום ניתן להתקדם רק בנושאים הנוגעים לקטגוריה הראשונה, כלומר להסכים שכל צד יפעל בשטחו, דבר שמומחינו סבורים כי אין לו תוחלת של ממש.

עלה גם נושא סחר אפשרי, אך אף זה ללא תמורות ירדניות.

באשר לסוגיית הבטחון התלונן רובינשטיין על ריקון ועדת הבטחון מתכניה, כפי שמתרשמים אנשינו. מג'אלי הודה בכך ותלה זאת בכך שמרעי, שמונה רמטכ"ל ועזב את המשלחת, טרם התפנה למנות אדם מתאים לעמוד בראש הועדה.

בנושא הבנקים הבהיר מג'אלי כי לא יוכלו לחתום על הסכם עם ישראל בנושא זה, הוא אף קבל כי לישראל אצה הדרך בכל הנוגע "לנורמליזציה".

לבסוף סוכם שכנרתי, שמיר וסייבל יפגשו עם חדאדין ובאני האני בנוכחות מג'אלי ורובינשטיין לצורך התייחסות לנתונים בקשר לטענות ביחס למי הירמוך, ואחר כך יתכנסו גם מומחי הבנקאות בנוכחות יושבי הראש. שאר הקבוצות תתכנסנה במקביל.

ישיבת ועדת הכלכלה - הערוץ הירדני - 10.5.93 - 12:00

בראש המשלחת הירדנית עמד טראונה מאחר וענאני וחברים נוספים נמצאים במפגש המולטילטרלי לענייני פליטים באוסלו.

בפתיחת הישיבה הוצגו רעיונותינו בנושא התיירות ע"י מאיר גבאי, וכן הוגש להם נייר בנושא. המרכיבים החדשים שהועלו בנייר זה הם שירות מעבורות אילת-עקבה ונקודת גבול בין שתי הערים לשמוש התיירים.

טראונה העיר כי נושא התיירות נדון בקבוצת העבודה המולטילטרלית שמיועדת לסייע למו"מ הביטורלי, ואילו כאן הם מבקשים לדון בנושא הליבה (ה-CORE) של המו"מ - קרי באספקטים הפוליטיים והמשפטיים שלו. טראונה הבחין בין שני סוגי נושאים:
* נושאים פרקטיים שיש אפשרות לקדם במהלך המו"מ;
* נושאים שנוגעים בעתיד יחסי השלום. הנושאים שהעלינו היום שייכים ללא ספק, לדבריו, לסוג השני, ובמיוחד הנושאים החדשים לעיל.

בהמשך הדיון נדונו אפשרויות מעבר תיירים על גשרי הירדן ולעומת דברי גבאי שביקש לבסס המעבר על הדגם של היחסים עם מצרים, אמר טראונה כי יש להתייחס למצב הקיים ולעשות להקלת תנאי המעבר (בהקשר זה ציין כדוגמא אפשרות להקים גשר חדש על הירדן).

חממי הדגיש הצורך להראות התקדמות בכל השטחים, ובמיוחד הצורך להראות לירדנים התקדמות. העדיפות מבחינתם היא להקל התנועה של אנשים על גשרי הירדן ובמיוחד מעבר פלסטינים מירדן לשטחים.

בהקשר זה חזר והעלה נושא האחמ"ש וציין כי אם תינקט פעולה כזו ע"י ישראל תיווצר אכן אווירה טובה. רק אחר כך ניתן יהיה לדון במעבר תיירים מארצות שלישיות - יש בכך מעבר מהאמצעים הפרקטיים אל המישור של היחסים הנורמליים ויש לסדר העדיפויות בהתאם.

בנצור ציין כי אנו אכן רוצים חוזה שלום מלא עם הירדנים, אך נכונים גם לדון בצעדים פרקטיים והמשיך כי הצעת טראונה לבניית גשר חדש על הירדן יכולה אולי לנבוע מדיוננו בועדה זו.

לאחר מכן התקיים דיון "פילוסופי", מה קודם למה, בעוד גבאי טוען כי למעשה קיים שלום דה פקטו בין ישראל לירדן ולכן ניתן להגיע להסדרים פרקטיים, טען טראונה כי השלום הוא שמביא תיירים ולא להיפך. חממי הוסיף כי הם אמנם זקוקים לתשומות הכלכליות של השלום אך הם זקוקים עוד יותר לתשומות הפוליטיות של השלום. הוא חזר

והדגיש את הצורך לדון באספקט האנושי של השלום - כוונתו היא במיוחד להקלת סידורי המעבר בגשרים. (בשיחה לאחר סיום הישיבה הוצע להשוות את סידורי המעבר בצד הישראלי ובצד הירדני).

להערת אחז בן ארי כי דיון בסחר ובכלכלה יקדמו את השלום, השיב טראונה כי כוונתם היא לדון במקביל בכל הנושאים - אחמ"ש, כלכלה, סחר ותיירות וכו'.

בסיום הישיבה ביקש טראונה להמציא לו את רשימת הסחורות שניתנות ליבוא לשטחים מירדן.

פגישה עם הירדנים בנושאי מים וסביבה, 10.5.93

מטעם: מג'אלי, חדאדין, באני האני, באבאן
מטעמנו: רובינשטיין, סייבל, כנרתי, שמיר

רובינשטיין: פתח בציינו שקבלנו בקשה ירדנית לתוספת מים אך אנו מעונינים גם בהענות ירדנית לבקשותינו בענייני איכות הסביבה (יתושים, זכוכים ויונים). בקשות לתוספת מים יש להביא תחת המטריה של שיחות וושינגטון.

כנרתי ושמיר ציינו שהמאגרים בירדן מלאים, ממדובר בשנה גשומה ואין לירדנים למעשה צורך במים עתה.

מג'אלי: הגיב שלוושינגטון יש להביא רק בקשות להסדרים קבועים אך בקשות לתוספות זמניות יש להמשיך ולהסדיר באמצעות התאום בשטח כפי שנעשה עד כה.

האדאדין ובאני האני: טענו שישראל לוקחת לעצמה 40 אחוז מהזרימה במקום ה 1/3 המוסכם.

כנרתי וסייבל הגיבו שזכותנו לכמות של 25 ממ"ק בקיץ ואין למדוד זאת באחוזים.

רובינשטיין: חזר על נכונותנו לשקול בקשות אך רצוננו כי גם הירדנים יתחשבו בבקשותינו.

סייבל הוסיף כי נתן לראות בבקשות שני הצדדים מחוות הומנטריות.

מג'אלי: הגיב שניתן לשקול צעדים אלו רק לאחר שישראל תבוא לקראת ירדן בנושאי גבולות וקרקע, זכויות מים ועקורים ו"ירדן מצידה לא תבקש יותר מחוות מים מישראל".

נערכה גם פגישה, שתמשך מחר, בנושא הבנקים בהשתתפות יו"ר שתי המשלחות. מרטו, מרקס ובן-ארי. הבעיה: הירדנים עומדים על נוסחאות ששם ישראל לא יזכר בהן ולא יאפשרו פיקוח בנקאי נאות.

ב. המו"מ בערוץ הפלסטיני (אחה"צ)

ישיבת מליאה - הערוץ הפלסטיני, 10.5.93, 16.30

הפלסטינים הגיעו בהרכב חסר. זאת לאחר שבשיחות רובינשטיין עם עבד אל-שאפי אמר האחרון בבוקר כי יגיעו כרגיל. אך אחר-הצהריים אמר שלא ידע בבוקר על ההחלטה, וניתן היה להבין שלא הכל היו בדעה אחת. בנפרד התנהל טיפול באמצעות האמריקנים, כיוון שועדת "זכויות האדם" לא כונסה, גם בנושא. מצדם השתתפו צאיב עריקאת, סמי כילאני וזכריה

אל-עגא (מצד הירדנים השתתפו כורדי ובאני-האני). אנו החלטנו כי נתרכז במו"מ ולא "נשחק" את משחק הברוגז. ולכן התייצבנו בהרכב מלא. הירדנים הודיעו, כזכור, גם שישעו את הועדות, כשהסבר האמיתי הוא עניין הכסף הסעודי, אך בתקשורת טענו נגדנו בקשר לעיון מחדש בתיקי אנשי החמא"ס.

חלקה הראשון של הישיבה התרכז בנושא זה. רובינשטיין הביע צער על הופעת הפלסטינים בהרכב מצומצם וטען כי הסכמים יש למלא. כן הביע אכזבה על כי לא טרחו להודיע לנו על כך.

עריקאת, בנאום ארוך, תרץ את מחאתם ואמר כי הם אמנם המעוניינים העיקריים בתהליך מכיוון שעמם הוא הסובל מעול הכיבוש, אבל אין לפתח אשליות והלחץ מן השטח עלול להסיט את המו"מ ממסלולו. עריקאת הזכיר את החלטתם "האמיצה", כדבריו, לבוא לשיחות על אף הגירוש למרג' א-זהור, ובהמשך עמד בהרחבה על ההתחייבויות, שלדבריו, התחייבנו בפני השושבינות לבצע ולא עמדנו בדיבורנו. "ציפינו, אמר עריקאת, לקבל מכס, ביומו הראשון של הסבב, הודעה על החזרת 30 מגורשים ותיקים, והיו לנו בכיס רשימות האנשים ממקור ישראלי. אבל הם הוחזרו רק מאוחר יותר ולאחר שפייסל חוסייני דרש זאת". עריקאת המשיך ואמר כי לא עמדנו גם בהתחייבויותינו האחרות הנוגעות לזכויות האדם בשטחים, כגון בשחרור אסירים וקנים חולים וקטינים. כל זאת מעבר לנעשה בשטחים עצמם - ההריגות, הסגר וסגירת ירושלים בפניהם.

אלו הן לדבריו הסיבות שגרמו לבואם בהרכב מצומצם. חשוב יותר, מבחינתם הדיון בתוכן מאשר מספר המשתתפים.

עריקאת המשיך ואמר כי, מתוך רצונם להגיע להסכם עם תום הסבב הנוכחי, ולאחר שניסו לדון עמנו על הקונצפט, הם אלה שיזמו את העלאת רעיון הצהרת העקרונות שתהווה בסיס להמשך המו"מ.

הם למדו את הנייר שהגשנו אנו ויגיבו עליו תוך התבססות על על שתי הערות:

* הם לוקחים בחשבון את דברי רה"מ מדצמבר לפיהם יועברו אליהם "כל הסמכויות" של המינהל האזרחי.

* הם מסתמכים על הדיונים שהתנהלו בדצמבר בנוגע ל-GOAL ועל ההנחה שניתן להגיע להסכמה עליו.

לפני הערות עריקאת אמר רובינשטיין כי זכותם לפרש הדברים כרצונם, אבל ההגיונות מחייבת הודעה לנו וזאת לא עשו, מה גם שרובינשטיין שמע כי יש חברים במשלחתם שאינם מרוצים מההופעתם המצומצמת. לגבי השעיית עבודת הועדות, השאיר רובינשטיין לעריקאת את הקביעה האם זה תורם למו"מ. אנו יודעים, אמר רובינשטיין, כי צעדים אלה אינם נובעים דוקא מסיבות הקשורות לשיחות, ואין אנו מקבלים הסבירים. עריקאת הגיב כי אנו התחייבנו ואם ברצוננו לבדוק מניעיהם, אנו זכאים לכך, מפתיע הדבר כי לקח לנו 24 שעות לגרש 400 וארבעה חדשים להחזיר 30 - אם לא ממלאים התחייבויות כיצד ניתן להאמין שיכובדו ההסכמים, שאל עריקאת. רובינשטיין הציע להסכים שלא להסכים על כך, והציע כי ינהגו במידת הנימוס שאנו נוהגים בהם מתוך הבנה לבעיותיהם. באשר לשיחרור אסירים חולים וזקנים, אנו ממתנים לרשימה.

הערות עריקאת על מסמך העקרונות שלנו מ-6.5.93:

בפתח הערותיו להצהרת העקרונות שלנו, אמר עריקאת כי הם סברו, על בסיס שיחותיהם עמנו וההתקדמות שחלה בהן, כי ניתן יהיה להגיע לבסיס מוצק שיהווה גם קווים-מנחים (GUIDELINES) להמשך המו"מ, אבל קריאת מסמכנו גרמה להם אכזבה.

הערותיו הכלליות נגעו לשני ענינים עיקריים:

* הוא ציין, הן כתחילת דבריו והן בסיומן כי אכזבתם נובעת מן העקרון של EXCLUSIVENESS הכלול במסמכנו, כלומר - הוצאת תחומים שונים משליטת הממשל העצמי, כגון סמכויות ושטחים כגון ירושלים.

* בנושא הבטחון, הם רוצים לשמוע את עמדתנו המפורטת ורואים גם את הנעשה בשטח ככלול בנושא הבטחון.

רובינשטיין איזכר בהקשר זה את הצעתנו לקיים מגע שוטף בעת היותנו בארץ, על מנת לאפשר ניטרולם של מצבים רוויי מתח ולקדם מו"מ, הצעה שהעלה פעמים רבות לאורך התקופה ולצערנו ללא מענה.

הערות פרטניות לסעיפי ההצהרה (יצויין כי ההערות היו בנוסח מתון יחסית שבגללו התאכזבנו מאוד מקבלת המסמך הפלסטינאי אחר-כך).

נוסח הסעיף שלנו:

1. THE GOAL OF NEGOTIATION AND TERMS OF REFERENCE

DIRECT NEGOTIATIONS BETWEEN ISRAEL AND THE PALESTINIANS, IN THE FRAMEWORK OF THE OBJECTIVE OF A JUST, LASTING AND COMPREHENSIVE PEACE, BASED ON RESOLUTIONS 242 AND 338, PER THE MADRID INVITATION, TO BE CONDUCTED IN TWO PHASES:

(1) TALKS CONDUCTED WITH THE OBJECTIVE OF REACHING AGREEMENT ON INTERIM SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS.

(2) BEGINNING THE THIRD YEAR, NEGOTIATIONS ON THE PERMANENT STATUS WILL TAKE PLACE. THESE NEGOTIATIONS WILL BE CONDUCTED ON THE BASIS OF RESOLUTIONS 242 AND 338.

THE PROCESS IS ONE; ITS TWO PHASES ARE INTERLOCKED IN THE AGREED TIME FRAME; THE FIRST PHASE WILL ALSO NATURALLY BEAR RELEVANCE TOWARDS THE SECOND PHASE, WITH THE UNDERSTANDING THAT ALL OPTIONS FOR THE SECOND PHASE REMAIN OPEN TO THE PARTIES TO AGREE IN THE FRAMEWORK OF THE ABOVE MENTIONED AGREED BASIS.

THE TERMS OF REFERENCE OF THIS PROCESS ARE THE MADRID INVITATION (ATTACHED). RESOLUTIONS 242 AND 338 ARE ATTACHED AS WELL.

הערות עריקאת:

* בנוגע ל-TIMEFRAME אין בסעיף זה איזכור לקביעת תאריך היעד לסיום המו"מ תוך שנה כפי שמופיע בהזמנה למדריד. הזמן חלף בעיקר בגלל אירועי הבחירות וחילופי השלטון אצלנו, ויש להתייחס לכך.

תגובתנו - מסגרת הזמן הופיעה במסגרת של שאיפה, ולא מחויבות.

* אין מסגרת זמן מוגדרת לשלב הראשון ולקיום הדיונים על סטטוס הקבע בשנה השלישית.

תגובתנו - ניתן להכניס זאת ללא בעיה.

* לגבי 242 ו-338, כל כוונתם היא שלא ייעשה דבר בתקופת הביניים שיסתור החלטות אלו.

* לגבי השלב הראשון דיברנו על TALKS ולגבי השלב השני על .NEGOTIATIONS

תגובתנו - אין לנו בעיה להשתמש ב-Negotiations גם לשלב הראשון.

עריקאת ציין כללית כי הם הציגו בפנינו את נוסחם הם ל-GOAL, שלדעתם הלך לקראתנו בכך שהשאיר כל האופציות פתוחות אך ביקש לסגור את אופציית הסיפוח ולהבטיח שההסכם יביא ליישום 242.

רובינשטיין העיר כי הסכמנו לצרוף הזמנת מדריד לנוסח הסעיף, וכי ב-242 אין איזכור לאופציית פתרון כלשהי ועל כן יש לנהל על כך מו"מ כבוא העת.

נוסח סעיף 2:

2. GENERAL

DURING THE INTERIM SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS PERIOD, A MAJOR CHANGE WILL OCCUR IN THE EXISTING SITUATION IN THE TERRITORIES, BY TRANSFERRING TO THE PALESTINIANS THE VAST MAJORITY OF THE FUNCTIONS OF THE CIVIL ADMINISTRATION, WHICH WILL BE DISSOLVED. ISRAEL WILL MAINTAIN RESPONSIBILITY FOR THE OVERALL SECURITY OF THE TERRITORIES; ISRAEL WILL ALSO BE RESPONSIBLE FOR THE ISRAELIS THERE. OPTIONS SHOULD BE KEPT OPEN FOR THE NEXT STAGE, PER THE ABOVE.

הערות עריקאת:

* איזכור אחריותנו הכוללת לבטחון ולישראלים מהווה מיכשול רציני. העקרון של הוצאת תחומים מן המימשל העצמי (EXCLUSION) אינו מקובל ואינו מאפשר שיתוף כנדרש על ידינו.

נוסח סעיף 3:

3. THE PALESTINIAN EXECUTIVE COUNCIL

A PALESTINIAN EXECUTIVE COUNCIL (PEC), WHICH WILL CONSIST OF AN AGREED FUNCTIONAL NUMBER OF PALESTINIAN REPRESENTATIVES FROM THE TERRITORIES, WILL BE ESTABLISHED THROUGH FREE, GENERAL AND DIRECT ELECTIONS, BY AND FROM AMONG THE PALESTINIANS OF THE TERRITORIES, WHICH WILL BE HELD UNDER AGREED SUPERVISION AND IN ACCORDANCE WITH AGREED NEGOTIATED MODALITIES. DETAILED NEGOTIATIONS WILL FOLLOW CONCERNING THE MODALITIES FOR THE ELECTIONS.

הערות עריקאת:

* הם מדברים על LEGISLATIVE COUNCIL ולא על מועצה אקזקוטיבית המגבילה אותם.

* הם אינם מקבלים את זהות הנבחרים לפונקציות. אין PALESTINIAN Elected- COUNCIL או PALESTINIAN REPRESENTATIVE COUNCIL (עריקאת נקב בשמות אלו) יכולה להיות בנויה על פי ה-SPHERES המוצעים על ידינו. מועצה מייצגת היא מועצה מייצגת.

* איזכור הפלסטינים מן השטחים אינו מקובל עליהם כי אנו הגדרנו השטחים ככאלה שאינם כוללים את ירושלים, ואין הם מקבלים את הוצאת ערביי מזרח ירושלים ממסגרת ההסדרים.

* באשר לפיקוח המוסכם על הבחירות, הם מוכנים לדון בכך במפורט במסגרת ה-MODALITIES, אך ברור שפיקוח חייב להיות נייטרלי ולכן בינלאומי.

נוסח סעיף 4:

4. POWERS AND RESPONSIBILITIES

THE ISRAELI CIVIL ADMINISTRATION WILL TRANSFER TO THE PEC, AND THE PEC WILL ASSUME, EXECUTIVE AND JUDICIAL POWERS (BY INDEPENDENT JUDICIAL ORGANS) PER THE AGREEMENT. THE PEC WILL BE VESTED WITH LEGISLATIVE POWERS WITHIN THE RESPONSIBILITIES TRANSFERRED TO IT, SUBJECT TO AGREED PRINCIPLES AND TO MUTUAL CONFIRMATION CONCERNING COMPATIBILITY WITH THE AGREEMENT.

DUE CONSIDERATION WILL BE GIVEN TO THE NEED TO REVIEW LEGISLATION IN FORCE IN REMAINING AREAS, AS APPROPRIATE.

הערות עריקאת:

* ציין כי קיים הבדל בנושא העברת הסמכויות בין סעיף זה, בו נאמר העברת סמכויות ביצוע ומשפט ובנפרד חקיקה, לסעיף 2 בו דובר על העברת מירב הסמכויות למנהל האזרחי.

* ראה גם לעיל בנושא החקיקה.

נוסח סעיף 5:

5. JURISDICTION

THE TERRITORIES ARE VIEWED AS A SINGLE TERRITORIAL UNIT, THE AGREED PROPER FATE OF WHICH WILL BE DETERMINED IN THE PERMANENT STATUS NEGOTIATIONS PER THE ABOVE. THE AUTHORITY OF THE PEC WILL APPLY WITHIN THE TERRITORIES, AS APPROPRIATE, IN ACCORDANCE WITH ITS AGREED OPERATIONAL-FUNCTIONAL POWERS AND RESPONSIBILITIES, TO BE FURTHER ELABORATED IN THE NEGOTIATIONS.

הערות עריקאת:

* הכרתנו בשלמות (INTEGRITY) השטחים היוותה מבחינתם מפנה פוזיטיבי, אבל עם קריאת המשך הסעיף מתפוגגת האופוריה - הפעלת הסמכויות רק על חלק מן השטחים ולא ככולם פוגעת בתפיסה הטריטוריאלית המובעת בראשית הסעיף. גישת ה-EXCLUSIVENESS לא תוכל לשום מקום.

"אנו מכירים בסיבוכים שחלו בשטח בעקבות 25 שנות כיבוש, אמר עריקאת, אבל אין לענות על כך באמצעות תשובה פשוטה."

השטחים, לפי עריקאת, הם OPT אבל אפשר גם להשתמש בביטוי "שטחים שלא היו תחת שלטון ישראל לפני (יוני) 1967".

נוסח סעיף 6:

6. SECURITY AND POLICE ISSUES

A. OVERALL SECURITY WILL REMAIN UNDER ISRAEL'S RESPONSIBILITY. SECURITY NEEDS OF BOTH SIDES WILL BE TAKEN INTO CONSIDERATION.

B. THE PEC WILL ESTABLISH A POLICE FORCE AS A LAW ENFORCEMENT ORGAN, PER THE AGREEMENT.

הערות עריקאת:

כפי שנאמר לעיל הוא מעוניין לדעת מה תפיסתנו הכוללת, ובפירוט:

* מה פירוש OVERALL SECURITY? האם זה בטחון חוץ; האם אנו נהיה אלה שיעניקו אישורי יציאה לפלסטינים; האם גדיעת עצים היא אקט בטחוני?

נוסח שאר הסעיפים:

7. LIAISON

ISRAEL AND THE PEC WILL ESTABLISH A JOINT LIAISON COMMITTEE TO DEAL WITH MATTERS OF COMMON CONCERN AND FOR THE PURPOSE OF DISPUTE RESOLUTION.

8. AGREED ARRANGEMENTS

ISRAEL AND THE PEC WILL ESTABLISH AGREED ARRANGEMENTS FOR COOPERATION AND COORDINATION IN AREAS OF MUTUAL CONCERN, TO BENEFIT BOTH SIDES AND RESPOND TO THEIR COMMON NEEDS.

9. JORDANIAN-RELATED ASPECTS

JORDANIAN-RELATED ASPECTS WILL ALSO BE DISCUSSED.

THE ABOVE PRINCIPLES WILL BE FURTHER DISCUSSED AND ELABORATED IN THE NEGOTIATIONS.

הערות עריקאת:

הם אמרו דבריהם ואיננו רואה בעיה (הערה: במסמך הפלסטינאי שראינו

אחר-כך השמיטו התייחסות לנושאים הקשורים לירדן).

עריקאת אמר כי מחר יגישו לנו את טיוטתם הם.

לאחר הפסקה קצרה בה התגבשה בצוות הדעה כי אין להגיב על הערות אלו, אלא להציע הקמת ועדת ניסוח מצומצמת שתכין ניסוחים מוסכמים. אם הצעה זו לא תתקבל נבקש לקבל את הנייר שלהם מוקדם יותר כדי שניתן יהיה להגיב עליו במועד.

רובינשטיין הציע זאת עם חידוש הישיבה. עריקאת דחה את הצעת הקמת ועדת הניסוח אך הבטיח כי יעביר הבקשה להעברה מוקדמת של מסמכם. (ראה הנייר בסוף מברק זה).

במהלך הישיבה קיבל עריקאת הודעה על הסכמתנו להחזיר עוד 25 מגורשי חמאס. תגובתו הראשונית היתה חיובית, אבל לאחר ההפסקה העיר כי ההחלטה מאכזבת מכיוון שאינה עונה על ביצוע 799 ומכיוון ששיטת הצעדים הקטנים פוגעת הן באמינות שלנו והן באמינותם הם.

רובינשטיין הגיב כי צריכה להיות הדדיות ובמקביל לצעדים הננקטים על ידינו, צריך להיות מאמץ אמיתי מצד הפלסטינים, כנגד האלימות, שהארגונים העומדים מאחורי המגורשים מטיפים לה.

לסיום אמר עריקאת שציפה לרשימה של 200 שמות.

הטיוטא הפלסטינית למסמך העקרונות:

בשובנו למלון התכנס הצוות לישיבה ובמהלכה התקבלה שיחה טלפונית מעבד אל-שאפי, שבעקבות הפניה לעריקאת (וכן פנייה אמריקנית, ככל הידוע לנו), הודיע כי הוא משגר אלינו לאלתר בפקס' את הנייר הפלסטינאי.

להלן הנוסח של המסמך הפלסטיני שהתקבל הערב (10.5.93 בשעה 20.00).

MAY 10, 1993
INFORMAL DRAFT

NON-PAPER

DRAFT PROPOSAL FOR A DECLARATION OF PRINCIPLES

PREAMBLE:

THE PALESTINIAN AND ISRAELI SIDES AGREE ON THE FOLLOWING PRINCIPLES IN ORDER TO FACILITATE THE PROGRESS OF NEGOTIATIONS. IT IS THE UNDERSTANDING OF BOTH SIDES THAT THESE PRINCIPLES, WHILE CONSTITUTING AGREED BASES FOR THEIR NEGOTIATIONS, GOVERN THE WHOLE PROCESS UNTIL THE ACHIEVEMENT OF THE DETAILED AND FINAL AGREEMENT.

1. THE OBJECTIVE OF THE PEACE-PROCESS IS TO REACH A JUST, LASTING AND COMPREHENSIVE PEACE SETTLEMENT THROUGH DIRECT NEGOTIATIONS BASED ON U.N. SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS 242 AND 338, THE PRINCIPLE OF LAND FOR PEACE AND IN COMPLIANCE WITH INTERNATIONAL LEGALITY.

THE NEGOTIATIONS BETWEEN THE PALESTINIAN AND ISRAELI

SIDES WILL BE CONDUCTED IN TWO PHASES, WHICH ARE INTERLOCKED AS AN INTEGRAL WHOLE BASED ON THE AFORE-MENTIONED RESOLUTIONS.

IT IS THE UNDERSTANDING OF BOTH SIDES THAT NOTHING SHOULD BE DONE IN THE INTERIM PERIOD THAT MAY PREEMPT OR PREJUDICE THE OUTCOME OF FINAL-STATUS NEGOTIATIONS. THE AGREEMENT REACHED WILL ACHIEVE THE FULL IMPLEMENTATION OF UNSC 242 AND 338.

2. A PALESTINIAN INTERIM SELF-GOVERNING AUTHORITY (HEREINAFTER: PISGA) WILL BE ESTABLISHED THROUGH FREE, GENERAL AND DIRECT ELECTIONS, UNDER AGREED APPROPRIATE INTERNATIONAL SUPERVISION.

ALL PALESTINIANS IN THE TERRITORIES WHICH CAME UNDER ISRAELI CONTROL AFTER THE WAR OF JUNE 1967, WHO ARE LISTED ON THE RELEVANT POPULATIONS REGISTERS ON 4/6/1967 WHO CAME UNDER ISRAELI OCCUPATION IN THE WEST BANK, INCLUDING JERUSALEM, AND THE GAZA STRIP, AS WELL AS THEIR DESCENDANTS, WILL PARTICIPATE IN THE ELECTIONS.

3. THE PISGA WILL ASSUME LEGISLATIVE, EXECUTIVE AND JUDICIAL POWERS.

4. ALL POWERS PRESENTLY EXERCISED BY THE ISRAELI MILITARY GOVERNMENT AND ITS CIVIL ADMINISTRATION SHOULD BE TRANSFERRED IN AN ORDERLY AND PEACEFUL MANNER TO THE PISGA UPON ITS ELECTION AND INAUGURATION. FOR THESE POWERS TO BE FREELY EXERCISED, THE ISRAELI ARMED FORCES SHALL START THEIR WITHDRAWAL WHICH SHOULD BE COMPLETED ACCORDING TO THE AGREED UPON SCHEDULE AND TIME LIMIT. WITHDRAWAL AND TRANSFER OF AUTHORITY WILL BE UNDERTAKEN UNDER AGREED INTERNATIONAL SUPERVISION.

5. THE OBJECTIVE OF SECURITY ARRANGEMENTS IS TO ACHIEVE REGIONAL STABILITY AND RESPOND TO MUTUAL NEEDS, AS WELL AS TO CREATE THE CONDITIONS OF REAL PEACE.

6. THE PALESTINIAN TERRITORY OCCUPIED SINCE 1967 IS AN INTEGRAL WHOLE AND CONSTITUTES A SINGLE TERRITORIAL UNIT UNDER ONE SYSTEM OF LAW. THE AUTHORITY OF THE PISGA WILL EXTEND TO ALL PALESTINIAN TERRITORY WHICH CAME UNDER ISRAELI CONTROL SINCE JUNE 1967.

7. THE PISGA AND THE GOVERNMENT OF ISRAEL WILL CONCLUDE AGREEMENTS ON COOPERATION OR COORDINATION IN SPECIFIC AREAS OF COMMON CONCERN. THESE AGREEMENTS WILL TAKE INTO ACCOUNT THE SECURITY NEEDS OF BOTH PARTIES AND THEIR MUTUAL BENEFIT.

8. A JOINT COMMITTEE WILL BE ESTABLISHED BETWEEN THE PISGA AND ISRAEL TO CONSIDER MATTERS OF COMMON CONCERN AND TO SETTLE DISPUTES THAT MAY ARISE BETWEEN THEM.

9. DISPUTES WHICH CANNOT BE SETTLED BY AGREEMENT BETWEEN THE PISGA AND ISRAEL WILL BE SUBMITTED TO A STANDING

COMMITTEE TO BE ESTABLISHED FROM REPRESENTATIVES OF THE UNITED STATES, THE RUSSIAN FEDERATION, EGYPT, JORDAN, SYRIA, LEBANON AND THE UNITED NATIONS, AS WELL AS REPRESENTATIVES OF THE PALESTINIAN AND ISRAELI SIDES.

10. NO LATER THAN OCTOBER 1994, NEGOTIATIONS WILL COMMENCE TO DETERMINE THE PERMANENT STATUS AND TO ENABLE THE PALESTINIAN PEOPLE TO FREELY EXERCISE ITS LEGITIMATE RIGHTS.

מגעים עם האמריקנים

לאורך היום היו לרובינשטיין מגעים אינטנסיביים עם דז'רז'יאן, מילר וקרצר, במיוחד בשני עניינים:

א. הבקשה למסור את רשימת אנשי החמא"ס בעקבות "העיון מחדש" ולאחר אישור ולפי ההנחיה נמסרה הרשימה לאמריקנים אחה"צ וזאת כיוון שהפלסטינאים הודיעו שלא תהיה ועדת זכויות האדם.

ב. נושאי המו"מ בנסיון לקדם את נושא ההצהרה המשותפת.

בברכה,
המשלחת.

תפ: שוח, רהמ, ראשהממשלה

3/3
סולו נח - כח

נכנס **
**
**
**

מסמך: 591019
חוזם: 5,5330
מ-: שלום, נר: 52, תא: 050593, זח: 0053, דח: ב, סג: סו
סודי/בהול

מכתב מוברק

למכותב בלבד ללא תפוצה נוספת

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שה"ח,

דע: ראשי המשלחות למו"מ, וושינגטון.

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת ירדנית פלסטינית.

הנדון: השיחות עם המשלחת הירדנית הפלסטינית (4.5.93)
א. השיחות בערוץ הפלסטיני (לפני הצהריים)
ב. השיחות בערוץ הירדני (אחה"צ)

עיקרי דברים
!
! בערוץ הפלסטיני התנהלו הדיונים בשלוש קבוצות העבודה. בקבוצת
! הקונצפט נדונו נושאי ה-GOAL, סמכויות החקיקה, ה-JURISDICTION
! והבחירות. בקבוצת המים והקרקע הוצגה עמדת ישראל בנושא המים על
! רקע תיאור המצב ההידרולוגי, ונמשך הדיון על תחולת סמכויות המימשל
! העצמי לגבי הקרקעות. כן תואר מצב ניהול הקרקעות ע"י המינהל
! האזרחי, בהתאם לקטגוריות שונות. כן התקיים דיון בקבוצת זכויות
! האדם.
!
! בערוץ הירדני הוקמו שלוש קבוצות דיון פורמליות שתעסוקנה באשכולות!
! נושאים שונים. התקיימו ישיבות קצרות ונקבע כי מחר יתכנסו ויציגו
! רעיונות ונושאים לדיון.

א. השיחות בערוץ הפלסטיני

1. הועדה לעניין הקונצפט.

רובינשטיין פתח את הדיון והציע להרחיב את יריעת הנושאים שאנו
דנים בהם על מנת להתקדם. עריקאת ביקש לחזור וללבן את סוגיית
ה-GOAL ואולי אף לסכמה (מאוחר יותר אמר עריקאת כי הוראותיו להיום
הן לדון בנושא ה-GOAL ובבחירות). רובינשטיין הציע כי נושא זה
(ה-GOAL) שנדון אתמול ילובן באורח נפרד בין השניים (רובינשטיין
ועריקאת) על בסיס מה ששמענו מהם אתמול ומה שאמרנו אנו. ואולם
עריקאת העדיף לשוחח על הנושא שוב במסגרת הועדה וביקש לדעת מה
עמדותינו.

רובינשטיין הציג את הגישה הניסוחית שגובשה אתמול בצוות לנוכח
בקשותיהם של הפלסטינים להתייחס לקומפריהנסיביות, לכך שהתהליך הוא
אחד ושלם ולנושא ה-IMPLEMENTATION.

בעקבות ההסברים התפתחו חילופי דברים בין רובינשטיין לעריקאת,
קסיס ואחרים שהתמקדו מצד הפלסטינאים בעיקר שוב בעניין 242
ויישומה (IMPELEMENTION). רובינשטיין מנה את ההגמשות שגילינו
בניסוח הסעיף. (הכנסת ה-INTERLOCK הקומפריהנסיביות ואחידות

התהליך).

רובינשטיין הציע לעבור לדיון בנושאים אחרים ולהשאיר את הסוגיה הזו של ה-GOAL שאנו חלוקים עליה לליטוש במועד אחר.

רובינשטיין חזר והבהיר כי הגמישות הניסוחית שגילינו הן בדצמבר '92 והן עתה (בהתייחסו להצעות שהציג עתה בפני הפלסטינים) ממצות את ההנחיות שיש לנו. רובינשטיין חזר והציע להמשיך ולדון בנושאים אחרים ולראות את מידת ההסכמה ואי-ההסכמה שיש בכל נושא ונושא, כי לעיתים לאחר שסורקים את מגוון הנושאים העומדים לדיון (האמורים להכלל בהצהרת העקרונות) ניתן לשקלל באורח כולל את כל היריעה ולהעמיד את אי ההסכמות באור שונה.

עריקאת לא הרפה מן הדיון בנושא ה-GOAL וחזר על עניין ביצוע 242.

רובינשטיין השיבו כי הלכנו כברת דרך לקראתם בהרחיבנו את ה-SCOPE של נוסחת מדריד שהיא הסלע המוצק עליו נשען התהליך, החלטה 242 שממשלת ישראל מחוייבת לה - הינה המטריה הכוללת, ומועד הדיון בה בשלב השני. כן הוסיף כי אנו נממש כל דבר שנתחייב לו. חזר והצביע על מה שנמסר אתמול בועדת המשנה לעניין הקרקעות, והדגיש את עניין "האחדות הטריטוריאלית" שהוצגה שם ושהוכנה על-ידינו בקפידה כדוגמא לנסיון מצידנו לגשר על פערים וללטש את הקונצפט שלנו על מנת שיוכן היטב יותר על ידי בני שיחנו. (בשלב מאוחר יותר הקריא את הערות הפתיחה שנמסרו ע"י אנשינו בועדת הקרקע והמים - הערות שהוברקו אתמול). בהתייחסו לסוגיית "האחדות הטריטוריאלית" שהוצגה, אמר כי אנו מתכוונים לומר בזה שהנושא הטריטוריאלי יונח כמקשה אחת או כשלמות אחת על שולחן הדיונים לקראת הסדר הקבע, ואנו באים ואומרים זאת הן כדי להבהיר כי בהסדר הביניים אין דנים בשאלות טריטוריאליות, והן כדי להסביר שאין לנו שום אג'נדה סמויה או כוונות נסתרות. מה שהתחייבנו לגביו נקיים ללא היסוס.

לאחר הפסקה בדיון התכנסה הועדה שנית ודנה בנושא קונצפט - המועצה האכסקוטיבית, בנושא התחולה (JURISDICTION) ובנושאי הבחירות וסמכויות החקיקה.

במהלך הדיון היו חילופי דברים בין רובינשטיין לעריקאת לגבי המינוח שיש להשתמש בו (ולו רק בדיון עצמו) לגבי המועצה. הם נקבו בשם PISGA ואנחנו במונח PEC ולבסוף הוסכם שלצורך הדיון יוכלו הפלסטינים להשתמש במונח PALESTINIAN COUNCIL, בעוד אנו נשתמש במונח EXECUTIVE COUNCIL, או COUNCIL.

עריקאת העלה את עניין הפיקוח הבינלאומי על הבחירות ואמר כי אמרנו בשעתו שלא נתנגד לפיקוח. לפיכך, מדוע אנו מתעקשים על כך שהמונח פיקוח בינלאומי לא יכנס למסמך העקרונות.

רובינשטיין השיבו כי נושא זה של הפיקוח שייך לפרטים על דפוסי ההצבעה וההליכים של הבחירות ומן הראוי שידונו בועדה מתאימה. לפי שעה אמר רובינשטיין, ראוי להסתפק בשימוש במונח "פיקוח מוסכם" (AGREED SUPERVISION) לצורכי נייר העקרונות המוסכם.

עריקאת העלה בתגובה לכך את בקשתם להשתמש במונח AGREED INTERNATIONAL SUPERVISION והוסיף כי עניין זה של הכנסת האלמנט הבינלאומי חשוב להם ולציבור שלהם וכי הם מעוניינים להראות הישג בהקשר לכך. הוסיף כי אף שאמרנו כי נעמוד בדיבורנו ונאפשר בחירות חופשיות, הרי אין אנו מתנגדים לפיקוח כלשהוא באופן עקרוני ולהם חשוב שיהיה זה גורם בינלאומי (נקב במונח כח או "מ כדוגמה).

רובינשטיין הבהיר כי אכן אין אנו מתנגדים לאלמנט של פיקוח, אבל הוא צריך להיות מוסכם, ויכול להיות בילטרלי. באשר ל"בינלאומיות" ויש כל מיני דרגות של "בינלאומיות" - לא נסכים להכנסת כוחות או"מ ואולם יתכן שנעתר לאלמנטים ב"ל כלשהם כמשקפים, כמו אנשי קונגרס אמריקנים. זה אמור להדון במסגרת הדיון על ה-MODALITIES ולא במישור נייר העקרונות המוסכם, ולפרטים ניכנס שם, כשנדע מה בחרים.

לאחר מכן סקר רובינשטיין בקצרה את התפיסה שלנו לגבי התחולה (JURIDICITION). חזר על תפיסתנו שהמדובר בטריטוריה אינטגרטיבית אך מועד ההתייחסות אליה הוא בהסדר הקבע, ובהסדר הביניים יש דיפרנציאציה בתחולה ביחס לכל תחום ותחום. אמר כי ישנם תחומים שהתחולה צרה וישנם תחומים שהתחולה רחבה.

כאן העיר עריקאת כי זה בעצם המודל המעורב שלנו (ה-MIXED MODEL) ורובינשטיין אמר שהמודל גמיש במינון מרכיביו.

הנושא הבא שנדון בוועדה היה נושא החקיקה. רובינשטיין הבהיר את גישתנו לפיה המועצה תוכל לחוקק בתחומים שהיא תהיה מופקדת עליהם, ואולם הגישה הזהירה שלנו נובעת מן החשש שזה ייהפך לפרלמנט ועמדתנו בסוגייה זו נחרצת שכן הפרלמנט הוא מסימניה של מדינה. אמנם ה-ISGA הוא גוף רציני בעל סמכויות - אך לא מדינה. רובינשטיין אמר כי נהיה מוכנים שהמועצה תהיה בעלת סמכות לחקיקה שתשנה חקיקה ראשית אך תיעשה בטכניקה שאיננה חקיקה ראשית פרלמנטרית, ועוד בטרם תיכון המועצה אנו מוכנים לערוך ביחד עמם REVIEW של כל החקיקה הקיימת כדי להכין המערכת לתקופת ההסכם. רובינשטיין הוסיף כי הסכמתנו לכך שהמועצה תוכל לעסוק בחקיקה בנושאים שבתחומה הינה הליכה לקראתם, שכן בעבר הצענו שסמכות החקיקה שלהם תהיה מוגבלת ותעשה רק במקרים מיוחדים בהסכמה. רובינשטיין הבהיר כי לדעתנו מותנית בקיומו של מנגנון בקרה (שאת דמותו ואופיו עוד צריך לעצב ולקבוע) שמגמתו היא לבדוק עוד בטרם חקיקה (בשלב נוסח טיוטת החוק) כי מעשה החקיקה אינו חורג מן ההסכם שיהיה או שאינו סותר אותו. בהבהירו את עניין הבקרה המוקדמת אמר כי הוא יהיה משותף עמם ואין בו שום מגמה מלבד המגמה לבחון את תאימות החקיקה להסכם. אנו רוצים למנוע חיכוכים, אמר רובינשטיין, ומוטב לאתר את המחלוקות עוד בטרם התהוותן, מאשר להתנצח ולהתנגח בדיעבד.

הפלסטינים שאלו מספר שאלות הבהרה, קסיס שאל כיצד תפרסם המועצה את חוקיה ורובינשטיין השיבו כי העניין צריך להידון בעתיד, אך היא בודאי תעשה זאת. קסיס שאל אם לא די בהערות אם יהיו לנו לאחר פרסום והתשובה היתה שרצוי למנוע חיכוכים מראשן אל אגא שאל האם מנגנון הבקרה המוצע יהיה האמצעי שדרכו יובאו לידיעתנו הצעות החוק או שגם לאישור - ורובינשטיין השיבו כי הכוונה לאישור משותף והבהיר כי אין בכוונתנו להיות מפקחים אלא להיות שותפים לבדיקה שההסכם אינו מופר, וכי לא נערים שום קשיים בצינור זה אם אכן הפלסטינים ינהגו בהגינות. יתרה מזו, אנו מוכנים לחפש עמם את הדרך שתגלה מירב הרגישות לצרכיהם.

כילאני שאל האם דבר חקיקה הנוגע לנו ולנושאים שבסמכויותינו יובא גם כן לאישור מוקדם באותו מנגנון בקרה. רובינשטיין השיב כי באשר לבטחון אין זו עמדתנו. אין לנו הנחיות בנושא ונצטרך לקבל את עמדת הדרג הממונה עלינו בסוגייה.

עריקאת אמר כי מנגנון הבקרה הוא דוגמא לחשדנות מיותרת וכי ראוי שנמנע מהגנות-יתר (OVERPROTECTION), אם כי הודה שגם להם חשדנויות

משלהם. הוא אמר גם כי הסכם יש לכבד וכי בינינו לבין הפלסטינים לא היה שום הסכם עד כה, למעט ההסכם ב-81' בעניין הפסקת האש בדרום לבנון.

רובינשטיין השיבו כי ראוי שהמציאות שאנו חיים בה מחייבת את מידת הזהירות שלנו. הוסיף כי אנו יודעים למה הם חותרים בסוף הדרך ביחס לשטחים, קרי מדינה, על כל המשתמע (בשונה מכך שאנו לא קבענו עמדה לגבי הסדר הקבע).

השיחה כולה היתה באוירה עניינית ורגועה.

ישיבת קבוצת העבודה לענייני קרקע ומים - הערוץ הפלסטיני, 10.30, 4.5.93

הישיבה נפתחה בדברי אורי שמיר בנושא המים. לאחר פתיחה כללית בה הובע רצון לדיון ענייני בנושאים בלתי קונטרוברסליים שיערמו מכשולים בדרך המו"מ הקריא שמיר את העקרונות הבאים:

1. THE FINAL SETTLEMENT OF THE SUBJECT OF WATER IN THE WEST BANK AND THE GAZA DISTRICT WILL BE DETERMINED IN THE COURSE OF THE NEGOTIATIONS ON THE FINAL STATUS.

2. AT THIS STAGE WE DEAL WITH THE INTERIM PERIOD, AND SEEK TO ESTABLISH THE PRINCIPLES FOR MANAGING THE WATER RESOURCES IN THE WEST BANK AND THE GAZA DISTRICT DURING THIS PERIOD. THIS WILL BE DONE IN WAY WHICH DOES NOT RESTRICT OR JEOPARDISE THE NEGOTIATIONS FOR THE PERMANENT STATUS. ARRANGEMENTS TO BE MADE IN THE STATUS .

3. THE HYDROLOGICAL COMPONENTS IN THE AREA ARE AN INTERCONNECTED SYSTEM AND ARE BEST MANAGED AS A UNIFIED WHOLE.

4. THE DEVELOPMENT OF WATER RESOURCES AND THEIR USE ARE FUNCTIONAL ASPECTS WHICH MUST BE CONTROLLED BY DESIGNATED AUTHORITIES ACCORDING TO POLICY AND TO CHANGING HYDROLOGICAL AND OTHER CONDITIONS, SEPARATE FROM OTHER ASPECTS OF LAND MANAGEMENT.

5. THE MANAGEMENT OF WATER RESOURCES IN JUDEA, SAMARIA AND THE GAZA DISTRICT WILL BE BY A JOINT BODY OF ISRAEL AND THE PEC.

6. THE DEVELOPMENT AND USE OF WATER WILL BE SUCH THAT PRESENT USES OF WATER BY INHABITANTS OF THE WEST BANK, THE GAZA DISTRICT AND ISRAEL WILL NOT BE ADVERSELY AFFECTED.

7. THE MAIN WATER SOURCES ARE THE MOUNTAIN AQUIFER FOR JUDEA AND SAMARIA AND THE COASTAL AQUIFER FOR GAZA. THE SITUATION IN THESE TWO LOCATIONS IS DIFFERENT, AND HAS TO BE ADDRESSED ACCORDINGLY.

8. THE MOUNTAIN AQUIFER IS A JOINT WATER BODY FOR ISRAEL AND THE WEST BANK. THE AQUIFER IS FED BY RAIN WHICH FALLS ON THE PERVIOUS PARTS OF THE AREA. IT IS DIVIDED INTO THREE MAIN BASINS: ONE FLOWS TO THE WEST, THE OTHER TO THE NORTH- EAST, AND THE THIRD TO THE EAST. THE THREE PARTS DIFFER IN MANY RESPECTS, AMONG THEM: THE LOCATION AND SIZE OF THE RECHARGE

AREA, THE GEOGRAPHIC DISTRIBUTION OF THE WATER BODY UNDER THE SURFACE, THE QUANTITIES AND QUALITIES OF WATER IN STORAGE, THE LOCATIONS AND FORMS OF THE OUTLETS, AND THE FLOWS OUT THROUGH THEM.

MOST OF THE EXPLOITATION OF THE AQUIFER IS IN THE LOWER LYING AREAS, WHERE IRRIGABLE LANDS EXIST AND WHERE THE DEPTH FROM THE SURFACE TO GROUND WATER IS LESS THAN IN THE HIGHER AREAS, CLOSE TO THE MOUNTAIN TOPS. FOR HYDROLOGIC, ENGINEERING, AND ECONOMIC REASONS, SOME OF THE WATER NEEDED IN THE HIGHER REGIONS OF JUDEA AND SAMARIA IS BROUGHT FROM WELLS IN THE WATER. LOWER AREAS TO THE WEST AND FROM THE ISRAELI NATIONAL CARRIER. *water*

9. WATER QUALITY IN THE AREA AND PARTICULARLY IN THE AQUIFER IS THREATENED BY POLLUTING ACTIVITIES, SUCH AS INDUSTRIES, SEWAGE COLLECTION AND DISPOSAL, AND AGRICULTURAL PRACTICES. IT IS IMPORTANT TO CONTINUE AND FURTHER AUGMENT MEASURES FOR CONTROLLING AND MONITORING ACTIVITIES WHICH HAVE A POTENTIAL FOR POLLUTING THE WATERWAYS AND THE AQUIFER.

10. THE GAZA DISTRICT IS SUPPLIED MOSTLY FROM THE COASTAL AQUIFER, WHICH IS REPLENISHED FROM RAIN AND BY FLOWS REACHING THE AREA FROM THE EAST ON AND UNDERNEATH THE SURFACE. THE DEMAND ALREADY EXCEEDS THE NATURAL POTENTIAL, AND IS FORECASTED TO INCREASE FURTHER. THE LOCAL GROUNDWATER CANNOT MEET THE DEMAND, AND ADDITIONAL WATER IS NEEDED. BETTER CONTROL OF GROUNDWATER USE AND PROTECTION AGAINST POLLUTION ARE NECESSARY. IMPORT FROM THE ISRAELI SYSTEM AND AUGMENTATION BY DESALINATION ARE POSSIBLE COMPONENTS OF THE SOLUTION.

11. JOINT DATA BASES SHOULD BE DEVELOPED AS A FIRST STEP IN ESTABLISHING THE FOUNDATION FOR DEALING WITH WATER RESOURCES DEVELOPMENT AND MANAGEMENT.

12. DIRECT CONTACTS AND JOINT WORK ON THE GROUND ARE USEFUL MEANS FOR MOVING THE PROCESS AHEAD.

13. A WORKING GROUP OF EXPERTS SHOULD DEVELOP A DETAILED AGENDA OF SPECIFIC TOPICS FOR FURTHER CONSIDERATION.

לאחר הצגת הנייר על ידי שמיר ענה שריף אבו-מוסא כי מים יכולים להיות נושא לסכסוך, אבל במקרה שלנו אין סיבה שזה יקרה, וקיימת אפשרות למצוא פשרות. מסכים ל"ניהול משותף" (JOINT MANAGEMENT) של "מים משותפים" (COMMON WATER). הוא ציין כי הם מוכנים למו"מ רציני, אבל לכך דרושים נכונות ורצון של שני הצדדים.

יכין למחר נייר. כעת רק מאזכר חמש נקודות:

1. זכויות מים, במיוחד חלוקת מי אקויפר ההר.
2. שימוש במים על ידי התנחלויות, בתקופת הביניים.
3. שימוש במים על ידי ההתנחלויות בהסדר הסופי (הערה: את 2 ו-3 הציג ביחוד, ולאחר שהערנו לו כי מנה רק ארבע נקודות, ענה ששימוש במים על ידי ההתנחלויות מחולק בין הסדר הביניים וההסדר הסופי.)

4. INSTITUTIONAL CONTROL אשר היה עד כה בידי ישראל.
5. מידע ונתונים: לישראל מונופול ולפלשתינאים הגישה קשה או בלתי אפשרית.

דני רוטשילד אמר כי יש היבט של הסדרים, והיבט שני של פעולות מידיות שראוי לעשותן ללא שהות. למשל, אספקת מים ברצועת עזה.

עבד-אל-שאפי הסכים לדברי רוטשילד ושאל את שמיר " האם אתה כולל גם את הירדן ? "

שמיר השיב כי יש לראות תמונה רחבה של המים באיזור, הנותנת הזדמנויות נוספות להענות לצרכים. בכלל זה גם הירדן.

עבד-אל-שאפי הביע אופטימיות. לדבריו נושא המים בשל לשיתוף פעולה, אבל נדרשת לשם כך התקדמות במישור הפוליטי. מסיים ב- " CHEERFUL NOTE "

נושא הקרקע

הפלסטינים ביקשו הבהרות לגבי משמעות הביטויים TERRITORIAL INTEGRITY ולהיות שטחים ONE TERRITORIAL UNIT. לדבריהם ייתכן והם מעניקים להם משמעות שונה משלנו.

רוטשילד ומזוז הבהירו כי ביטויים אלה מצביעים על כוונתנו לשמור על השטחים כיחידה אחת לצורך המו"מ על סטטוס הקבע ואין אנו דנים כיום בהסדרים הטריטוריאליים בשטחים אלא בהעברת סמכויות. בהקשר זה הננו מדברים על חלוקת סמכויות ושיתוף בסמכויות, אין אנו מדברים על חלוקה טריטוריאלית או על ריבונות, עיקר מעיינינו בנושא זה הוא למנוע קביעת מסמרות לגבי הסדר הקבע. אנו מבקשים לדון עתה על נושאים הקשורים לסמכויות ניהול הקרקע.

מנצור העיר כי חלה כנראה אי הכנה מצדם והסברנו מצביע על שימוש מצדנו במינוח ללא תוכן ממשי. לדבריו, עד דצמבר נמנענו לדון בתחולה הטריטוריאלית מסיבות של נגיעה בריבונות ובשליטה על הקרקע ומכיוון שהם מסכימים היום שאין לדון עתה בנושא הריבונות, הרי הביטוי אחדות טריטוריאלית מתייחס בהכרח לקרקע ולמים - הממשל הפלסטיני העצמי חייב להיות בעל תחולה טריטוריאלית בשטחים שיהיו ברשותו ובהם הוא יפעיל סמכויות מלאות.

סועד אל עמרי העירה כי אנו יוצרים זהות בין תחולה טריטוריאלית לריבונות, ולא היא. סמכויות הממשל הצבאי והמנהל האזרחי מתייחסות לכל השטח ואין בכך הכרה בריבונות, על כן יש לדון בשלוש רמות התייחסות: ריבונות; תחולה טריטוריאלית; וניהול קרקעות. האחדות הטריטוריאלית קובעת אפוא גם מי ינהל את השטח, וכשם שהמנהל האזרחי הפעיל את כל הסמכויות לגבי כל השטח כך גם הם דורשים כי יועברו אליהם כל הסמכויות.

מזוז השיב מצדנו כי התחולה הגיאוגרפית של ההסדרים היא על כל השטחים אך בהפעלת הסמכויות נכללים שיקולים נוספים - כגון בטחון. בתחומים מסוימים, כגון בריאות וחינוך, יועברו הסמכויות במלואן, ובתחומים אחרים יהיה שיתוף או חלוקה.

בן ארי הסביר כי השטחים מנוהלים על ידי המנהל האזרחי כיחידה נפרדת וכך היא תישאר בתקופת הביניים, אין אנו מציירים מפות טריטוריאליות אלא מציעים למפות את הסמכויות.

מנצור ייחס את סירובנו להעברת כל הסמכויות לרצוננו לשמור בידינו

את הסמכויות השיוריות, דבר זה אינו מקובל עליהם ועל הסמכויות שיישארו בידינו, במיוחד בנושא הקרקע, להיות מוגבלות.

רוטשילד הבהיר כי אין אנו מדברים על העברת כל הסמכויות אלא על מירב הסמכויות שחלקן יופעל במשותף.

עבד אל-שאפי טען כי אנו רוצים להעניק לממשל העצמי FUNCTIONAL JURISDICTION אבל על הסמכויות להיות מופעלות בטריטוריה מוגדרת, לכן יש להבהיר מהי ההגדרה טריטוריאלית של השטח בו תופעלנה הסמכויות.

בתשובתנו לבקשה זו הסתמכנו על הנוסח שנכלל במסמך הקונצפט שהוגש לפלסטינים בספטמבר 1992, כלהלן:

THE PEC WILL WIELD ITS EXECUTIVE POWERS AND RESPONSIBILITIES WITHIN THE TERRITORIES PRESENTLY UNDER ISRAELI MILITARY ADMINISTRATION.

מנצור ביקש מצדנו להבהיר מהם ה-EXCEPTIONS שבהם אנו רוצים לשמור הסמכויות לעצמנו או להפעילן בשיתוף. סועד העירה כי אנו הבהרנו כבר כי מדובר בביטחון ובהתנחלויות.

בחלקו השני של המפגש תאר אחז בן ארי את המצב כיום בנושא ניהול הקרקעות בהתאם לנושאים הבאים:

* רישום של עסקאות מקרקעין בטאבו - סוגיית הדיון בנושא זה תהיה מי יהיה אחראי על הרישום;

* רישום ראשון של קרקעות מעובדות אך לא רשומות - בסוגיה זו יש להחליט מה יהיה עתיד סמכות זו בתקופת הביניים;

* הסדר מקרקעין שמהווה פעולה יזומה של השלטונות - הסוגייה היא אם יש לעשות זאת ועל ידי מי;

* ניהול אדמות המדינה - הסוגייה העומדת לדיון היא כיצד ינוהלו אדמות אלו, המנוהלות כיום ע"י המנהל האזרחי;

* אדמות נפקדים - הגם שמדובר בשטח קטן יחסית הרי יש לדון כיצד ינוהלו;

* תכנון ובניה - הסוגייה לדיון היא כיצד יכוננו הוועדות לתכנון ובניה, על רמותיהן השונות וכיצד תתואם פעילותן;

* אתרים מיוחדים - מדובר בניהול אתרים ארכיאולוגיים, שמורות טבע, יערות וגנים לאומיים.

עם סיום הישיבה ביקש עבד אל-שאפי לדון מחר ביניים אך הבטיח לשקול בקשתנו כי יבוא עם רשימת נושאי קרקע משלו.

3. קבוצת העבודה לעניין זכויות האדם

נכחו מטעמם: ממדוח אל עקר (ישב בראש), פייצל חוסייני, סאמי כילאני, פריח אבו מדיין, ג'אבר פידה וקצרנית. מטעמנו: רובינשטיין, רוטשילד, טל, סייבל, בן ארי וזהר.

הועדה התכנסה היום (4.5) לישיבתה השניה ועסקה למעשה בהמשך

הנושאים שהוחל לדון בהם אתמול. בין השאר עלו הנושאים של החזרת מגורשים נוספים, ה- REVIEW לגבי מגורשי החמאס, מדיניות צה"ל וכוחות הבטחון בשטחים, מסוי וכו'.

רובינשטיין רוטשילד וטל השיבו והעירו במהלך הישיבה. נמסר כי אנו מעבירים לממונים עלינו את המועלה ע"י בני שיחנו.

ב. השיחות בערוץ הירדני

1. מפגש רובינשטיין - מג'אלי
רובינשטיין עדכן את מג'אלי, לבקשתו, בהתפתחויות במסלולים האחרים, לקראת פגישת התאום של המשלחות הערביות הצפויה להערך הערב. מדברי מג'אלי מתחזק הרושם כי הערבים יסכימו להארכת הסבב בשבוע נוסף.
מג'אלי התלונן בפני רובינשטיין כי ישראל נוטלת "פי שלוש" מכמות מי הירמוך המגיעה לה וביקש שהמצב יתוקן לאור מצוקת המים הקשה הפוקדת עתה את הממלכה. רובינשטיין הציע להעביר את הנושא לטפול אנשי המים.
בתוך כך ציין רובינשטיין כי מתקמת אצלנו הצעה לאפשר יבוא מסוים ליו"ש ועזה מירדן כהענות לבקשתם.
אשר לסוגיית המכניזם להמשך המו"מ, רובינשטיין העלה את מורת רוחו של הצוות מהנסיגה הירדנית מהמנה המקורי שגובש ביחס לנושא, לאחר שמצדנו נעשתה כבר עבודה יסודית.
בהמשך הציג רובינשטיין בפני מג'אלי את הנייר החדש שגבשנו בנושא זה. להלן הנייר:

MAY 4, 1993

PROVISIONAL GROUPS

-
- A. WATER; ENVIRONMENT; ENERGY; BORDER ISSUES; PEACE COMPONENTS.
 - B. SECURITY.
 - C. REFUGEES AND DISPLACED PERSONS.
 - D. ECONOMY; BANKING; TOURISM; HEALTH; DRUG CONTROL.

מג'אלי הסתייג מעודף הנרמול המאפיין לטעמו את הנייר שלנו. לאחר דיון, סוכמה לבסוף מתכונת חדשה לפצול הנושאים, תוך שרובינשטיין עומד על הצורך להבטיח את בדול סוגיית הבטחון כנושא עצמאי. מסר שנושא הגבול לא יידון בשלב זה.
סכם על פצול אשכולות הנושאים כלהלן:
(1) מים, איכות סביבה ואנרגיה.
(2) גבול, סוגיות בטחון ומרכיבי שלום (הנושא האחרון סכם בין שני היו"רים ולא במליאה).
(3) פליטים, בנקאות, מסחר, תיירות, בריאות וסחר בסמים.
סכם כי על הנוסחה שגובשה יוכרז פורמלית במסגרת המליאה. לאחר מכן תתפצל המליאה לשלוש קבוצות אלה. כל קבוצה תתכנס תחילה כגוף אחד ומיד לאחר מכן תתפזרנה הקבוצות לקבוצות משנה. קבוצות אלה, בניגוד לעבר, תשאנה אופי של קבוצת עבודה פורמלית. כל קבוצה תדווח למליאה על התקדמותה.

מליאת הערוץ הירדני

מג'אלי פתח בסכום עיקרי הפגישה שקיים עם רובינשטיין. לדבריו, בהמשך למאמץ לגבש מערך אשכולות שיענה על הצורך לאגד נושאים על-פי מפתח הגיוני ופרקטי כאחד סוכם על הקמת קבוצות עבודה פרוביזוריות. המתכונת הפרוביזורית תאפשר העתקת נושאים מאשכול לאשכול ותאפשר גם ניידות פרסונאלית. סוכם גם על טכניקה רצויה להתקדמות שפיקרה קביעת קבוצות עבודה בראשות אחראי (רפורטור). הקבוצות תגבשנה אג'נדה לעניינם ותוכלנה להתחיל לעסוק בנושאים לגופם. מג'אלי ציין כי הוסכם להמנע מהדגשת סדרי העדיפויות של הצדדים בתהליך מפוי הנושאים, שכן ממילא בשלב זה אין אנו עוסקים ביישום של תוצרי המו"מ, ובסופו של דבר כל הנושאים שעל הפרק עתידים להתממש.

רובינשטיין בטא תחושת ספוק נוכח ההבנה שהושגה, תוך שהוא מייחל כי עתה ניתן יהיה לקדם מו"מ ענייני ומקצועי. הוא פרט את מרכיבי שלושת הקבוצות עליהם סכם עם מג'אלי במפגש ביניהם בארבע עיניים, שהתקיים קודם למליאה.

רובינשטיין הציג את האחראים בצד הישראלי על תאום הקבוצות השונות. כנרתי על הקבוצה הראשונה (מים, איכות סביבה, אנרגיה), בנצור על השלישית (פליטים, מסחר, בנקאות, כלכלה, בריאות וסחר בסמים) והבהיר כי טרם נבחר אחראי לקבוצה השנייה (בטחון וסוגיות גבול).

מג'אלי ביקש לדעת האם הצד הישראלי מעוניין לקבוע גם את מספר האנשים המשתתפים בכל קבוצה. רובינשטיין הציע להמנע מהצמדות למתכונת מספרית מחייבת. ההסכם המספרי התקף לגבי המליאה נובע מטעמים יחודיים שאינם רלבנטים לקבוצות החדשות.

לסיום הציג מג'אלי את האחראים על הקבוצות מהצד הירדני. חדאדין על הקבוצה הראשונה, כורדי על השנייה (בשלב זה) וענאני על השלישית. סוכם שהמליאה תתפזר לקבוצות עבודה. אלה תחזורנה לדווח למליאה לכשיוסכם על כך. המליאה תשמש פורום לטפול בקשיים שיתעוררו במסגרת הקבוצות.

קבוצת העבודה לענייני מים, אנרגיה ואיכות סביבה

הישיבה עמדה בסימן הבדלי גישות באשר לאופי פעילותה. בעוד הירדנים מבקשים לשמור על לכידותה עמד הצד הישראלי על הצורך לפצלה לתת-קבוצות.

חדאדין פתח בהבעת שביעות רצון מההסכמה שגובשה והביע תקווה כי זו תניב התקדמות. עוד הדגיש חדאדין כי המו"מ בערוץ הירדני מתקדם מהר יותר מאשר בכל שאר מסלולי המו"מ. חדאדין הציג את אנשי הקבוצה מהצד הירדני; מלכי מהאקדמיה המלכותית, באני-האני יועץ רה"מ, מחאסנה מרשות הנמלים, ובכן מומחה מים ואיכות סביבה (הערה: יצויין כי בוא המומחים הושג לאחר מגעים רבים במהלך הימים הקודמים בין רובינשטיין למג'אלי).

כנרתי הדגיש כי כל הצדדים בשלים עתה להתקדם והציג את החברים בקבוצה מהצד הישראלי: שמיר, פרוז'נין, אבידן, כנרתי, סייבל, וירצבורגר וכן-ישע. כנרתי הציע שכל מומחה יציג את תמצית המו"מ בתחומו שקיים עד כה עם עמיתיו הירדניים.

שמיר פתח באיזכור הפגישות הלא פורמאליות שקיים עם באני האני מאז ראשית הסכב, פגישות שהיוו המשך לפגישות הכלתי פורמאליות שהתקיימו בסככים הקודמים. הפגישות שהתקיימו מראשית הסכב הנוכחי איפשרו לצדדים להתעדכן הדדי. לאור האיחור בהגעת חדאדין לווינגטון לא הכשילו השיחות עם באני האני לכדי מו"מ פרטני בנושא ספציפי מוסכם. עתה אנו מצפים להתחיל בדיון לגופו ולקבוע נושאים לדיון וסדרי עדיפויות לעסוק בכל אחד מהם.

פרוז'ינין איזכר את הפגישות שקיים בסבכים הקודמים עם חדאדין, באני-האני ומחסנה וציין כי הצגנו מגוון רעיונות לשיתוף פעולה וניסינו להגיע להגדרת סדרי עדיפויות להתקדמות בנושאים שעל הפרק. לבסוף ביטא את תחושתו כי לא צפוי קושי לנסח אג'נדה מוסכמת לתחום איכות הסביבה.

וירצבורגר עמד אף הוא על המגעים הלא פורמליים שקיים עם עמיתיו וציין כי בסבב האחרון אף התקיים דיון פרטני ומעמיק בנושא אנרגיה אותו ניתן להמשיך ברגע שתכונן תת קבוצת האנרגיה.

חדאדין הדגיש כי חרף אופיו הלא-פורמאלי של פגישות המומחים הן אינן נטולות חשיבות והביע תקווה שהנסיון שנצבר ישמש נדבך בהתקדמות המו"מ וכי תגובש אג'נדה מוצלחת שתאפשר להתקדם.

באני-האני בתורו ציין כי המפגשים הלא פורמליים איפשרו העמקת ההכרות בין הצדדים. עוד ציין באני-האני כי המנדט של הקבוצה מאפשר לה הן לגבש אג'נדה והן לקבוע מכניזם להמשך המו"מ.

מלכי עמד על הצורך לקבץ את כלל הנושאים המצויים בקבוצה זו לסל אחד ולהתאים לו אג'נדה אחת. זאת נוכח הזיקה והתלות ההדדית המתקיימות ביניהן.

מחסנה הזכיר את המו"מ שקיים בסבכים הקודמים עם פרוז'ינין בהדגישו כי מצא בצד הישראלי מחוייבות אמיתית למדע כמו גם לנושאי איכות סביבה. הוא חיזק את דברי קודמו בדבר הצורך לגבש אג'נדה אחידה שתשמש מטרה לנושאים שבקבוצה זו.

חדאדין הזכיר כי בסבב השביעי הציעה ישראל אג'נדה לנושא מים. הצד הירדני מצידו הבטיח להגיש אף הוא אג'נדה. עתה מוצע שישראל תעדכן את האג'נדה שהגיש, ברוח המו"מ שהתנהל עד כה, ותגיש מסמך חדש. ירדן תגיש אף היא אג'נדה משלה ומשתי האג'נדות תרקח הקבוצה אג'נדה משותפת.

בתגובה הבהיר כנרתי כי אנו מצפים לתגובה לניירות שהוגשו להם בכל אחד מהתחומים (מים, אנרגיה ואיכות סביבה). כמו כן הדגיש כנרתי כי אין הוא רואה דרך להתקדמות מעשית מבלי שנתפצל כבר עתה לשלוש קבוצות נפרדות. חדאדין הבהיר בתגובה כי הצעתם לשמר את מתכונת הקבוצה המלאה גזורה מההסכם שגובש. לדבריו, בטרם נגיע לדיון מפורט בנושאים השונים, אין מקום להתפצל לתת-קבוצות.

כנרתי חזר על עמדתו והציע כי למחר יוכנו ע"י הצד הירדני אג'נדות לכל אחד מהתחומים שבקבוצה.

מחסנה הבהיר כי אם נעסוק בכל נושא בנפרד ללא ראייה כוללת נשוב למעשה לנקודת המוצא. הוא נתן לדוגמא את אזור ים המלח וטען כי נכון יהיה לעסוק ברעיונות לש"פ ביחס לאזור זה בכל התחומים גם יחד.

סייבל הדגיש כי ע"פ הסיכום על הקבוצה להתפצל לתת-קבוצות. הוא טען, כנגד ההגיון שהציג הצד הירדני לשמירת לכידות הקבוצה, כי בקבוצות האחרות כלל לא מתקיימת קורלאציה בין הנושאים ששובצו בקבוצה. לדבריו עבודה בתת-קבוצות תהיה אפקטיבית הרבה יותר.

מולכי שב והדגיש כי הנושאים הנידונים בקבוצה משולבים זה בזה וכי יש טעם לפיכך לשמור על הקבוצה כגוף אחד.

סוכם להמשיך בדיון מחר, ועלינו למצוא איזון בין הגישות.

קבוצת עבודה לעניני בטחון, גבולות ומרכיבי שלום

הקבוצה התכנסה היום לדיון ראשוני והיא תמשיך מחר בדיוניה במגמה לעצב את סדרי עבודתה להמשך.

קבוצת עבודה לעניני פליטים, כלכלה ושאר נושאים בילטרליים

קבוצת עבודה זו אמורה לעסוק בנושאים הבאים: פליטים ועקורים, כלכלה, בנקאות, תיירות, בריאות, ומלחמה בסמים.

הקבוצה התכנסה לישיבה קצרה בה הוסכם להציג מחר רעיונות לדיון שימלאו בתוכן את הנושאים השונים.

יש לציין כי חלק ניכר מחברי קבוצת העבודה יצאו בשבוע הבא למפגש המולטילטרלי לעניני פליטים באוסלו.

האמריקאים

קוימו מגעים עם האמריקנים (במיוחד מילר) ע"י רובינשטיין, רוטשילד וזוהר לעידכון ולהתייעצות. הרוח בהחלט חיובית.

כברכה

המשלחת

תפ: רהמ, שהח, ראשהממשלה

א"י

משרד החוץ
ירושלים

י"ח באייר תשנ"ג
9 במאי 1993

581387

ליצחק שלום,

אני מרשה לעצמי שוב לכתוב לך ישירות והפעם בענין המו"מ עם הפלשתינאים. במשך שנים התנגדתי למדינה פלשתינאית ואני עדיין אינני משוכנע שזו עמדה מוטעית אבל לאחרונה הרהרתי בדבר שנית וגם נהלתי שיחות שונות שהביאוני לכתב מזכר זה. הוא שוגר בידיעתו של שה"ח שמעון פרס.

א. הנחות יסוד

1. לסכסוך הישראלי-פלשתינאי בן עשרות השנים שני רבדים.
 - א. רבד שנוצר כתוצאה ממלחמת העצמאות ונטישת מאות אלפים של ערביי ארץ ישראל את השטחים שהפכו לשטחי מדינת ישראל בתחומי הקוים של לפני יוני 1967.
 - ב. הרבד שנוצר כתוצאה של הכבוש הישראלי של הגדה המערבית ורצועת עזה במהלך מלחמת ששת הימים.
2. על פני הקשת של הפתרונות השונים לבעית 1948 אין אף אחד שמקובל על איזה שהוא מגזר במדינת ישראל, להוציא כמובן תשלום פיצויים וגם זאת על בסיס הדדיות היינו, פצוי עבור רכוש יהודי ערבי.
3. על פני קשת הפתרונות האפשריים לרבד הסכסוך שנוצר ב-1967, יש למעשה שלושה פתרונות יסוד:
 - א. ספוח מלא של השטחים למדינת ישראל.
 - ב. פתרונות קבע ברוח האוטונומיה, שליטה משותפת של ישראל, ירדן והפלשתינאים ופתרונות שונים ברוח זו.
 - ג. מדינה פלשתינאית עצמאית בשטחי יהודה, שומרון וחבל עזה.
- ב. מסקנות והערכות הנובעות מהנחות היסוד
 - א. אין בהכרח קשר בין פתרון של רבד 1967 של הסכסוך בלא פתרון של רבד האחר היינו גם אם תוענק עצמאות מלאה ליהודה שומרון וחבל עזה ואפילו יכללו אלו את מזרח ירושלים, עדיין תשאר אוכלוסיה פלשתינאית גדולה של פליטי 1948 שלא תשלים עם הפתרון כפתרון העונה גם לבעיתם.
 - ב. הפתרון של סיפוח מלא למדינת ישראל הולך ומתגלה יותר ויותר כבלתי מציאותי, גם למי שחשב שכן ניתן לעשות זאת לפני כמה שנים. אינני רואה צורך לפרט יתר על המידה בנקודה זו.

-2-

ג. בעבר אולי ניתן היה לתכנן פתרונות הכנויים על הציר ירושלים-עמאן אבל היום נראה לי שברור כי פתרונות אלו, כפתרונות קבע, לא יצלחו, גם בשל חולשת הפרטנר הירדני וגם בשל התחזקות הגורמים שלא ישלימו עם פתרונות ירדניים כפתרונות קבע.

ד. אם אכן נכונה הערכה ששנים מתוך שלושת הפתרונות "הגדולים", היינו, סיפוח ופתרונות ביניים כפתרונות קבע, לא יפתרו את הסכסוך ואפילו לא את רבד 1967 שלו, יש לברר מה המשמעות של הפתרון השלישי של הקמת מדינה פלשתינאית בשטחי יהודה, שומרון ועזה. (אני משתמש במונחים גאוגרפיים אלו לא מסיבות אידיאולוגיות, אלא כדי להבחין כינם לבין ירושלים המזרחית).

התנגדותי למדינה פלשתינאית כזו לא נבעה מפחד מכוחה הצבאי כי יש להניח שמדינה כזו, אם תוקם, תהיה מפורזת מנשק כבד מעבר למה שזקוקה לו "משטרה מקומית חזקה" כלשון הסכמי קמפ דייוויד, כדי לעמוד במשימותיה. החשש שלי נובע מההשלכות של עצמאות כזו על ערבי מדינת ישראל ועל הפלשתינאים בירדן. כתוצאה מתעמולה שתנוהל בגלוי ושל בגלוי, על ידי מדינה עצמאית בשטחים, עלולות להתעורר בעיות פנימיות קשות גם בישראל וגם בירדן, שכן בהקמת המדינה בשטחים לא נמצא בהכרח פתרון לשאלת 1948.

ה. יתכן אבל שאת אלו ניתן למנוע אם ינוהל המו"מ עם מטרות ארוכות טווח והוא יהיה מיועד להשיג פתרון כולל לסכסוך הישראלי-פלשתינאי על שני רבדיו. המצב היום הוא, כידוע, שישראל מנהלת מו"מ עם מטרות מוגבלות הקשורות אך ורק למצב שיתהווה בין ישראל והשטחים בתקופת המעבר.

ו. בין מנהלי המו"מ בצד הישראלי לבין אלו בצד הפלשתינאי קיימים כמובן הבדלים תהומיים בשל כמה סיבות כגון העדר סטטוס שווה והעדר מנהיגות חד-משמעית ובלתי מעוררת. אבל קיים גם הבדל אחר. זה נובע מכך שהפלשתינאים יודעים בברור מה הוא היעד המרכזי שאותם הם שואפים להשיג במו"מ. לאורו של יעד זה הם מנהלים את המו"מ וממנו נגזרות כל מטרות המשנה וממנו נגזרת גם אסטרטגית המו"מ. היעד הישראלי יותר מעורפל שכן ישראל לא קבעה לעצמה מה הוא פתרון הקבע אותו היא תשאף להשיג בשלכ השני של המו"מ.

ג. הצעות למחשבה ופעולה

1. היעד המרכזי של המו"מ, על שני שלביו, עם הפלשתינאים צריך להיות סימומו המוחלט של הסכסוך בין ישראל והפלשתינאים ובטול התביעות הטריטוריאליים בצורה חד-משמעית, ישראל על השטחים והפלשתינאים, על כל שלוחותיהם, על השטחים שאותם נטשו במהלך מלחמת העצמאות ב-1948. רק בדרך זאת יכולה ישראל לנצל בצורה מלאה וותור אדיר בדמות נכונות לחשב במונחים של מדינה פלשתינאית ביהודה, שומרון ועזה. רק תמורת סיום הסכסוך ההיסטורי יש ערך לוותור כזה. גם הישראלים במרכז המפה הפוליטית בישראל המוכנים להצהיר שהם אינם שוללים מדינה פלשתינאית, אינם מציגים בצורה חד-משמעית את הקמתה כתמורה לפיה הצד הפלשתינאי יראה, יצהיר ויתחייב שבכך תמו ונסתימו התביעות ההדדיות במיוחד הטריטוריאליים.

-3-

2. מתעוררת כמובן השאלה איך לאזן את ערך הוותור שכל צד עושה ולהבטיח את פירותיו. בצד הישראלי הדבר ברור. הממשלה תחליט והיא תנקוט בצעדים חוקיים לקבל אישור להחלטתה. בצד הפלשתינאי המצב מסובך כמובן לאין שעור. גם אם אש"ף, תמורת נכונות ישראלית לחשב במונחים של מדינה בשלב השני של המו"מ, יהיה מוכן לשנות את האמנה הפלשתינאית ולעשות כל צעד שיבהיר וותור על סעיפים באמנה ו/או "זכות השיבה" עלולות הבחירות שתתקיימנה, כאשר תתקיימנה, להעלות את חמאס ונציגיו לשלטון ואלו יתנערו מכל וותור שנעשה על ידי אש"ף גם אם משמעות וותור זה אבדן הסכוי למדינה עצמאית ביהודה, שומרון ועזה.

משום כך חיונית תקופת הביניים. ישראל תצהיר למשל בשלב הנוכחי של המו"מ, כי היא נכונה לסיים את הכיבוש וכי היא איננה שוללת אפשרות של פתרונות קונפדרטיבים בשלב הקבע. הצד הפלשתינאי במו"מ יצהיר שמטרת המו"מ היא מציאת פתרון לכל רבדי הסכסוך וכי לישות הפלשתינאית שתוקם בעקבות המו"מ בשלב השני לא תהיינה תביעות טריטוריאליים מעבר לתחומה של אותה ישות, תחום שצריך כמובן לתת ספוק מלא לתביעתם לעצמאות. בסופו של סולם מדורג כזה של הצהרות מקבילות תוכל ישראל, אם נסיון הביניים יאפשר זאת, לדון בצורה משוחררת על הקמת מדינה פלשתינאית בשטחים ואילו נציגי הפלשתינאים יוכלו לומר שהקמת מדינה פלשתינאית עם פצוי כלכלי נאות לפליטי 1948, מהווים פתרון הולם לבעיה הפלשתינאית וכי ההסכם שיחתם הופך את החלטות האו"ם השונות למבוטלות (היינו התנערות מ"זכות השיבה" שהיא הבסיס האידיאולוגי בצד הפלשתינאי לרוב הסכסוך של 1948. חמש שנות תקופת המעבר חיוניות כדי להוכיח באם נוצר רוב ברור בקרב כל חלקי העם הפלשתינאי למהלך היסטורי כזה או שהזרם הרביזיוניסטי גבר.

3. מהלך כזה מצריך כמובן כמה אלמנטים חיוניים.

א. חייבת להיות הבנה בין המנהיגות הפוליטית הישראלית לבין המנהיגות הפלשתינאית ברמה הבכירה ביותר, מעל זו המנהלת היום את המו"מ זו הבנה שהשגתה אינה קלה ולו רק משום ההתנגדויות הפנימיות בשני העמים, שאלת ירושלים ושאלות אחרות.

ב. שאלת ירושלים תצריך התייחסות בכל מקרה ואולי יהיה קל יותר, יחסית, לטפל בה במסגרת מחשבות לטווח ארוך מאשר בדרך שישראל מנהלת היום את המו"מ. היינו, יתכן שניתן לנצל נכונות ישראלית להביא בחשבון מדינה פלשתינאית כפתרון אפשרי, להשיג וותור פלשתינאי על עמדות נוקשות בנושא ירושלים.

ג. מהלך כזה מחייב לדעתי הכנה (CONDITIONING) פנימית ארוכה של דעת הקהל.

ד. הוא מחייב תאום ברמה העליונה עם ארה"ב גם לנושא הטקטיקה אבל בעיקר לשאלות האסטרטגיות הנובעות ממהלך כזה והמשמעויות השונות, מדיניות, צבאיות וכלכליות שתהיינה לו.

- 4 -

ס י כ ו ם

קבלת הרעיון פרושה שנוי מהפכני הקשור במו"מ עם הפלשתינאים. הוא אינו מבטל את הצורך במו"מ על הסכם הביניים אבל הופך אותו לקל יותר, יחסית. הוא עשוי כמובן לחולל מהפך בכל מערכת היחסים העכשוית שבינינו לבין ערבי ישראל, ערבי יהודה שומרון ועזה והפזורה הפלשתינאית והוא יביא גם לשנוי ביחסינו עם מדינות ערב.

כל מה שרציתי לעשות במזכר זה הוא לנסות ולהביא לבדיקה מחודשת של מוסכמות שהיו מקובלות ועדיין מנחות במידה רבה את המו"מ עם הפלשתינאים ואני מקווה שהוא יתרם לקידום המו"מ להשגת השלום.

ב ב ר כ ה,

עודד ערן

313 - ייצוג-סג

נכנס **
**
**
**

מסמך: 598798
חוזם: 5,14953
מ-: שלום, נר: 125, תא: 120593, זח: 0013, דח: ב, סג: סו
סודי/בהול

מכתב מוברק למכותבים בלבד.

אל: ראש הממשלה ושהב"ט, שר החוץ,
דע: ראשי המשלחות, וושינגטון.

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת ירדנית-פלסטינית

הנדון: השיחות עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (11.5.93)
א. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהריים)
ב. המו"מ בערוץ הפלסטיני (אחרי הצהריים)

א. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהריים)

שיחה בין רובינשטיין למג'אלי:

א. רובינשטיין הראה למג'אלי את הנייר שקיבלנו אמש מהפלסטינאים (ושלא עידכנו בו את הירדנים וגם מחקו התייחסות לנושאים ירדניים שהיתה בהצעה שלנו). מג'אלי שכמובן לא אהב זאת יתר על המידה, אמר כי בסופו של דבר יגיעו הפלסטינאים לבקש שיתוף ירדן, וכבר דובר על מגעים ביניהם.

ב. נקבעה למחר גם פגישה כללית של שני המסלולים, ירדני ופלסטיני, לפי המקובל מידי סבב.

הועדה לענייני בנקאות:

הועדה התכנסה היום בהשתתפות מג'אלי, רובינשטיין, מארטו, מרקס ובן-ארי.

נדונו הנקודות השונות שהוגדרו כשנויות במחלוקת. הוצע על ידינו, כדי לפתור את הבעיות, לכלול בהתייחסות הארגונית את המימשל הצבאי הישראלי והמפקח על הבנקים הפועל מטעם המינהל האזרחי. כמו כן - יעשה נסיון לא להתייחס לשום הגדרה טריטוריאלית כדי לפתור את חילוקי הדעות בדבר המינוח ("אזור" או "גדה מערבית").

הוסכם לנסות ולרכך את ההתייחסות לקונקורדט. התקיים דיון ארוך, ללא סיכום, בענין החשיפה לירדן אשר יימשך מחר.

גם מחר אין סיכוי שיושג הסכם סופי והדברים טעונים, בכל מקרה, עיון בעמאן (לדברי הירדנים).

מגעים עם האמריקאים (בהקשר לערוץ הירדני)

הבוקר (11.5.93) עוד בטרם החלו השיחות בערוץ הירדני, יזמנו פגישה עם פייט מרטינז מנהל מחלקת ירדן במחמ"ד כדי לעדכנו לגבי מצב השיחות בערוץ הירדני ולהסביר את תמונת המצב האיתית והבעייתית נוכח עמדות ירדן, והצורך ב"תזוזות" בגישתם של הירדנים בסבב זה לגבי עבודת הועדות.

השתתפו מטעמנו: זהר, כנרתי, בן-ארי, פרוז'ינין, וירצבורגר, מרקס ושמיר.

זהר פתח והבהיר כי אנו מאוד לא שבעי רצון מן הדרך בה מתנהלים הדיונים עם הירדנים בסבב זה וכי אנו חשים בנסיגה (REGRESSION) ביחסם של בני שיחנו

בקשר לעבודת הועדות והנושאים הנדונים בהם.
אמר כי אנו חשים שיש נסיונות מתמידים להתחמקות מגישה פרקטית וכניסה לעבודה רצינית.

זהר הוסיף כי בעבר נחשב הערוץ הירדני למוצלח ביותר, ערוץ בו הצליחו הצדדים לטוות מירקם של יחסי דיון ועבודה שהיו טובים ומשביעי רצון בהתחשב כאילוצים ובשקלול הכולל.

זהר הוסיף כי לא ניתן להתעלם מתרומתם האישית של מג'אלי ורובינשטיין (והצוותים) אשר הצליחו בעמל רב לכונן דפוס עבודה מוצלח בועדות עד כה וחבל שדפוס זה, לא רק שאינו מתפתח אלא אף משתנה לרעה.

זהר הבהיר כי אין בכוונתנו "לחטוף" נורמליזציה עמם ואולם ישנם דברים הנוגעים לשני הצדדים כמו מים, איכות סביבה, בנקאות, כלכלה ואנרגיה ששני הצדדים יכלו להנות מפירות של מגעים ושיתוף פעולה.
הוסיף, כי ללא הוראות ברורות מן הדרגים הבכירים ביותר בירדן לא ישתנה יחסה של המשלחת הירדנית ולכן מוצע שהשושבינים יפעלו במישור זה.

בתום דבריו התייחס לנושא האג'נדה ואמר כי אף שאנו רואים באג'נדה מסמך שסוכם בין הצדדים הרי גילינו הבנה לרצונם לשנות מס' סעיפים ואף הצענו הצעות ניסוחיות שהלכו לקראתם אך לא נענינו עד כה באורח חיובי ויש מקום לסיים נושא פתוח זה ולסכמו סופית.

כן אמר כי בנושא 89 אלף הפלסטינים "המאחרים" לשוב לשטחם (שהירדנים רוצים שנקבלם כמחווה) - הדבר בלתי קביל עלינו לחלוטין ושום גורם בישראל לא יוכל להסכים לחזרתם של מספר כזה של אנשים.
מרטינז אמר כי הבהיר כבר גישתנו זו למג'אלי ואולם, אמר, ראוי שנחשוב על מחווה סמלית של היתר לשובם של מעטים. זהר אמר שיעביר זאת לממונים.

בהתייחסו ליתר הדברים, אמר מרטינז כי עלינו לראות את כל המשוואה בהיבט הכללי (האספקט הבינערכי והאספקט הירדני-פלסטיני) אמר כי הירדנים סבורים שאיננו מגלים את הרגישות הנדרשת מן המצב וכי אנו לוחצים לנורמליזציה בטרם עת.

לאחר מכן תארו המומחים מטעמנו, כל אחד בתורו, את הסוגיות עמם אנו מנסים להתמודד במישור הועדות. כנרתי דבר על המים בנושא מרכזי שניתן לדון בו משום שלשני הצדדים עניין בו אף כי בקשתם למחווה עתה אינה נובעת מצורך אמיתי. הדגיש את הצורך שלנו לפתור ביחד בעיות של איכות סביבה (זבובים, יתושים ויונים) באזור הערבה ואילת. פרוז'נין הרחיב בעניין ואמר כי יש לראות בנושאים אלה CBM וכי אין בכוונתנו להגיע לנורמליזציה בשלב זה ואנו מודעים לאילוצים השונים. הוסיף כי שתוף פעולה מקומי בנושאים שמעיקים על האוכלוסיה באזורים השונים של הערבה היה חיוני ומועיל לשני הצדדים בעיקר לגבינו שכן מטרדים רבים מקורם בצד הירדני (מדוע שלא נכוון מגעים מקומיים דוגמת מגעי המים בנקודה 121 כדי לפתור בעיות מקומיות, אמר פרוז'נין).

בן ארי הרחיב ותאר את עבודת קבוצות העבודה בנושא הבנקאות ובנושא הכלכלי. אמר כי הירדנים נמנעים מלחתום עמנו על הסכם בנושא הבנקים (מרקס תאר את נושאי המחלוקת שעיקרם חוסר נכונותם לחתום עמנו על הסכם כשני צדדים המכירים האחד במשנהו). בן ארי הוסיף כי בנושאי כלכלה אמרנו שיש באמתחתנו רשימה של טובין שהירדנים יוכלו ליצא לשטחים ואילו בני שיחנו לא בקשו אפילו לדעת מהי הרשימה ומה היא מכילה וזה מוכיח את יחסם לעבודת הועדות.

וירצבורגר תאר את נסיונותינו להכנס עמם לדיונים בנושאי האנרגיה ואף לקיים מגעים בעניין עריכת סקר גאולוגי כדי לקבל נתונים מקדימים שיאפשרו הערכה לגבי פרוייקט RED-DEAD אם יקום.

לאחר מכן שטח אורי שמיר את גישתנו בנושא המים ותאר את העקרונות עליהם מבוססת הגישה (שהובעה בניירות שהגשנו). שמיר הוסיף גם התייחסות לסכר כארמה ותאר את הדאגה שלנו מהקמת הסכר (ציין את הידיעות הסותרות לגבי הקמת הסכר הבאות מגורמים רשמיים בירדן ומנציגים במשלחת הירדנית), אמר כי אנו רואים במים סוגיה שיש לפתרה באורח כולל, כמקשה אחת לאורך כל הגבול והדבר אפשרי על ידי פתוח דפוסי שת"פ על בסיס מקצועי.

מרטינז הודה על הפגישה, אמר כי עתה התמונה ברורה יותר ובהירה. אמר שיעביר המסר לבני שיחנו הירדנים עוד היום ואף יעביר הסוגיות שהעלנו לעמאן. ביקש שנמשיך לעדכן.

קבוצת עבודה עם הירדנים בנושאי כלכלה - 11.5.93

השתתפו מטעמנו: בנצור, בן-ארי, מזוז וענר.
מטעם: טראונה, חממי, מועשר ורשם

טראונה: פתח וציין כי חזר מהפגישה עם מר מרטינז ממחמ"ד אשר הביע בפניו את הדאגה הישראלית מהנסיגה שחלה בתוכן השיחות בוועדות השונות. לדברי טראונה אין מדובר בנסיגה כמו"מ, ואין הצדקה לקובלנות שלנו לאמריקאים. בהמשך לכך פירט את המהלכים שננקטו עד כה כמו"מ בסבב זה, ואת האילוצים שגרמו לעיכובים שונים משני הצדדים.

בנצור: הגיב כי בקבוצה זו הדיונים היו אכן ענייניים, והוא מקדם בברכה הערת טראונה שאנו מצויים בקבוצות עבודה פורמליות, בניגוד לעבר. כן ציין כי בנוגע לקשיים במעבר בגשרי הירדן שהועלו מצידם, ניתן לזמן לקבוצה את רוטשילד כדי להתייחס לדברים. כן הזכיר כי מוכנים לדון גם על הנושא של גשר נוסף על הירדן.

בן-ארי: הציג בע"פ את תוכן המסמך של משרד התעשייה והמסחר מיום 29.4.93 בנוגע ליצוא טובין מירדן לשטחים, כולל ההגבלות המכסיות והכמותיות.

טראונה: השיב כי יעביר את הרשימה הביתה, וביקש לקבל פרטים באשר למוצרים הפטורים ממכס. כן ציין שיהא צורך ליצור קשר עם הסקטור הפרטי בשטחים לצורך ביצוע היבוא לשטחים מירדן.

בנצור: השיב שנעשה מאמץ לברר את הפרטים בנוגע למכסים, אולי כבר למחר.

טראונה: שאל האם הכספים שיגבו כמכסים על היבוא מירדן ילכו לקופת ה-ISGA?

בן-ארי: השיב כי בעקרון התשובה חיובית, אולם בשלב הנוכחי הכסף ילך לקופת המינהל האזרחי המוציא את כל תקציבו בשטחים.

- בתשובה לשאלת בנצור פירט טראונה את מוצרי היצוא העיקריים של ירדן: פוספטים, מוצרי דישון, מלט, פרמצבטיקה, מוצרי חקלאות ועוד.

קבוצת מים, אנרגיה ואיכות סביבה, ערוץ ירדני, 11.5.93
גם היום התכנסה הקבוצה לישיבת מליאה. במוקד הישיבה עמד מסמך ירדני חדש המכיל אג'נדה ספציפית לנושאים שבטפול הקבוצה. הצד הישראלי העיר הערות ראשוניות.

בשיחת מסדרון בין כנרתי לחדאדין סוכם כי מליאת קבוצת המים תשוב ותתכנס גם היום להשלמת הטפול באג'נדה משותפת. לאחר מכן ניתן יהיה לעסוק בשיוך כל אחד מן הנושאים שעל הפרק לקבוצה או לקבוצות המתאימות ומיד לאחר מכן להתפצל לתת-קבוצות.

את דיון המליאה פתח חדאדין בהציגו מסמך ירדני הכולל את האג'נדה שלהם לנושאים שבטפול הקבוצה. המסמך מבוסס על המסמך שהוגש לנו ב-6 במאי לאחר

שהוכנסו בו תקונים לאור הערותינו. (יוברק בנפרד).
כנרתי ביקש להבהיר כי האג'נדה המשותפת שתגבש הקבוצה צריכה להכיל נושאים המקובלים על שני הצדדים. נושאים השנויים במחלוקת יונחו לפי שעה בצד, לעיון חוזר. על כך הוסיף סייבל כי מעיון ראשוני במסמך החדש שהגישו הירדנים ניתן להתרשם שהמבוא בעייתי, לעומת זאת פרוט הנושאים מעורר תקווה שניתן יהיה לגשר על פערי העמדות.

אשר למבוא, סייבל גרס כי זה משקף למעשה נושאים החשובים מבחינתה של ירדן. ניתן לפיכך להתייחס אליו כאל עמדה ירדנית אך לא ניתן לראות בו עמדה משותפת. סייבל הציע שהנוסחים באג'נדה המשותפת לקבוצה ישאו אופי נייטרלי ומאוזן וידבקו ברוח האג'נדה של כלל הערוץ הירדני.

חדאדין הציע להעביר את רשות הדיבור למומחים השונים. פרוז'ינין, שפתח, שלל את שלובו של נושא הקרינה הגרעינית באג'נדה, בהטעימו כי זה הוא נושא פנימי ישראלי. חדאדין מחה על כך בתוקף וטען כי לקרינה גרעינית מתחומי ישראל יכולות להיות השלכות קשות על אוכלוסיית ירדן המושפעת אף יותר מזו הישראלית ממפגע הקרינה. גם מחסנה הבהיר כי גם אם הנושא פנימי ישראלי, יש לו השלכות חזוניות ברורות. חדאדין הציע בנקודה זו שנעביר להם נוסח המקובל עלינו ביחס למפגע הקרינה אך הדגיש כי אין מנוס מעצם העוסק בנושא. כנרתי הבהיר כי לא נעסוק בסוגיית הקרינה הגרעינית בקבוצה זו.

בהמשך ביקש פרוז'ינין להכניס תקוני עריכה שונים בקטע העוסק באיכות הסביבה במסמך הירדני. כן בקש להפריד בין הטפול בסוגים שונים של פסולת (סעיף 4 IV A) ולפצל את הסעיף העוסק בשמור סביבה בים ונהול משאבי חוף (3 IV). כן בקש פרוז'ינין להמנע מעוסק

ב-NATURAL RESOURCES נושא החורג למעשה מהמנדט של הקבוצה, והציע להסתפק במונח שמור הטבע (1 IV A).

חדאדין ומחסנה, איש בתורו, הבהירו כי המגמה היתה להפיק מסמך אינטגרטיבי החובק מגוון רחב ביותר של נושאים. ככל שהדיון יקבל אופי מקצועי יותר כן ניתן יהיה לרדת מהכותרות הכלליות לנושאי משנה.

וירצבורגר הבהיר כי אין לו הערות מהותיות וכי הוא מסכים לגישה הכללית של הנייר הירדני. הוא העיר עם זאת כי בנייר הירדני כולט בהעדרו נושא הבדיקות הסיסמולוגיות. הערות עריכה יפנה וירצבורגר לפורום המקצועי. הצד הירדני קיבל את הערת וירצבורגר.

שמיר חזר לדברי סייבל בראשית הדיון והמליץ שבנסוחי האג'נדה ימנעו הצדדים מ-POST JUDGING של האג'נדה הכללית של הערוץ הירדני. יהיה זה מהלך לא יעיל שיחבל במאמץ לגבש אג'נדה מוסכמת בקבוצת העבודה.

האג'נדה הכללית גובשה בעמל ומתוך התחשבות ברגישויות הצדדים ומן הראוי לדבוק בה.

בהתייחס למסמך הירדני החדש ביקש שמיר להבין מדוע בחרו הירדנים להפריד את סעיף 3 B IV (עוסק בניהול אגני מים) מסעיף BII (עוסק באקוויפר ואדי ערבה) אך הציע כי יעסקו בפרוט במסגרת המקצועית.

שמיר הביע ספוק על כי חלק ניכר מהרעיונות המובעים בנייר שלנו מוצאים את ביטויים במסמך הירדני החדש. הוא ביקש, עם זאת, להוסיף למסמך אמירה, לפיה שני הצדדים ימנעו במהלך המו"מ מלנקוט מהלכים חד צדדיים.

חדאדין התנגד לכך בטענה שישראל מנסה לרמוז להקמת סכר כראמה, דבר המהווה פגיעה בריבונות ירדן. לאחר דין ודברים הסכים לבחון זאת רק במידה ויפורטו הצעדים הספציפיים בהם מדובר וכי גם הצד הישראלי ימנע מצעדים חד צדדיים.

כנרתי הבטיח שנפיק מסמך חדש שיפנים את הרעיונות שהובעו במסמך הירדני החדש וחדאדין מצדו הביע תקווה להתקדמות מהירה.

המו"מ בערוץ הפלסטיני - 11.5.93 (אחה"צ)

במהלך הבוקר ניסינו להקדים המפגש עם הפלסטינים על מנת להותיר זמן אחר הצהריים ובערב למגעים עם האמריקאים. לאחר שחיידר עבד-אל-שאפי דחה הצעתו של רובינשטיין להקדים המפגש לשעה 13:00 סיכמו השניים שהשיתות תחלנה ב-15:00 ולא כמקובל ב-16:00.

כמסגרת התייעצות הצוות עלתה השאלה האם עלינו להגיב על כך שהפלסטינים

כאים בהרכב מצומצם (של שלושה) ולהופיע גם כן בהרכב דומה. הדעה הכללית נטתה לכך שעלינו לא לעבור לסדר היום ולבסוף סוכם שמצדנו יופיעו ששה בלבד: רובינשטיין, בנצור, רוטשילד, סייבל, גל וזהר. מצדם הופיעו עבד-אל-שאפי, נביל קאסיס וצאיב עריקאת וכן שני ירדנים - טראוונה וחאממי. הודענו לעבד-אל-שאפי שבמגע עם רובינשטיין סוכם שיבוא היום, בניגוד לאתמול, כי אנו רואים זאת כ"קבוצת עבודה לניסוח הצהרת עקרונות".

כפתיחת הישיבה, ואף בסופה, היתה התייחסות מצדנו לנושא זה של הופעה מצומצמת מצדם ומצדנו ורובינשטיין אמר כי אנו רואים זאת כמורת רוח (בתום חלקה הראשון של הישיבה אמר עבד-אל-שאפי כי הוא רואה בישיבה זו MINI PLENARY ורובינשטיין השיבו שאנו רואים בישיבה זו MAXI WORKING GROUP).

בפתח הדיון אמר עבד-אל-שאפי כי למרות המחאות והקובלנות נשארו הפלסטינים מחויבים לתהליך. ואמר כי הם מתייחסים למו"מ במלוא הרצינות.

רובינשטיין השיבו כי אנו מקווים כך ולאחר מכן החל בתאור תגובתנו למסמך שהוגש לנו אתמול על ידי הפלסטינים (הטיוטה הפלסטינית המוצעת להצהרת העקרונות מיום 10.5.93 הוברקה במברקנו מאמש, נר-116). הדברים בוססו על התייעצויות מפורטות במשלחתנו וניירות שהוכנו.

רובינשטיין אמר כי אם בוחנים את הנייר הפלסטיני הרי מלבד סעיף ה-GOAL שניתן לגישור, ומלבד השלד של הכותרות והנושאים (המופיעים גם במסמך שהוגש מטעמנו), הרי הנייר הפלסטיני מבטא את הפער בעמדות במלוא חריפותו. הוסיף כי אף שקיווינו כי המסמך שלהם יקח בחשבון גם רגישויות שלנו (כפי שאנו לקחנו בחשבון רגישויות שלהם) איננו מוצאים התחשבות כזו אצלם וראוי לומר הדברים מפורשות.

רובינשטיין הוסיף כי הנייר שקבלנו אמש דומה מאד לנייר שבו הציגו לראשונה בפנינו את מתווה ה-PISGA (לפני כשנה) ואין אנו חשים בשום הגמשות של ממש. אם המגמה שלכם בהצגת עמדות נוקשות היא טקטית, אמר רובינשטיין, ראוי להגיע לעמדות האמיתיות שלכם, שכן כולנו נמצאים באילוצי זמן. לאחר מכן סקר את הערותינו בהתייחסו לנקודה נקודה.

בקשר למבוא (PREAMBLE) - העניין ניתן לגישור בנוסח מוסכם.

לענין סעיף 1 - אמר כי אנו מצרים על כך שחזרו לניסוחים שלא באו עמם לפני-כן, בכך שהכניסו את התיבה LAND FOR PEACE כעקרון שיש להשיגו במסגרת ה-OBJECTIVES של המו"מ ושאינו ב-242 או במדריד. כן הסתייג מן המונח INTERNATIONAL LEGALITY בסיפא של החלק הראשון של הסעיף.

בהתייחסו ל-INTERLOCK אמר כי זה אינו מופיע בנוסחת מדריד ולמרות שהלכנו לקראתם כברת דרך בסוגיה זו הם נוקטים בלשון המוליכה לקונוטציה לפיה שלב הסדר הביניים הוא חלק מ-242, ולא היא. הנושאים הללו טעונים מדי, אמר רובינשטיין, והם מעבר למה שמופיע בנוסחת מדריד ואף ב-242 וב-338.

בהתייחסו לחלק השלישי של פסקה 1 אמר כי שוב הם מעלים את נושא ה-IMPLEMENTATION בצורה חריפה והבלתי קבילה עלינו.

כאן חזר רובינשטיין להתייחס למסמך באופן כללי ואמר שאנו ניסינו להגמיש הניסוחים שלנו בהקשר למספר נושאים שבמחלוקת ולא נענינו מצדם באורח הדדי. אמר כי לא מצאנו אצלם שום פתיחות לכך שהאופציות צריכות להשאר פתוחות לקראת שלב הקבע. כמו כן לא מצאנו במסמך שלהם שום איזכור לנוסחת מדריד או לקשר עם ירדן. כן אמר כי התיבה של "שלום תמורת שטחים" אינה מופיעה בניירות קודמים שלהם והיא כאמור בבחינת חידוש מחמיר מבחינתנו.

בחזרו להתייחס למסמך אמר רובינשטיין כי בקשר לבחירות (סעיף 2 במסמך) אנו אמנם יכולים להסכים על העקרונות הכלליים על פיהם יתנהלו הבחירות, אך לא נוכל להסכים להצעה המובעת במסמך שלהם לגבי ה-ELIGIBILITY. זה נושא לדיון במסגרת פרטנית של ה-MODALITIES אך כעקרון לא נוכל להסכים לכך שיכללו בין בעלי זכות הבחירה ציבורים רחבים שהם מעבר לצבור שבשטחים, כפי שהציעו (כזכור הצעתם כוללת את כל העקורים מ-1967 וצאצאיהם, בנוסף לירושלמים).

לענין סעיף 3 - התייחס לנושא סמכויות החקיקה ואמר כי שני הצדדים הבהירו עמדותיהם וניתן אולי להגיע לעמק השווה בסוגיה, בניסוח נכון.

לענין סעיף 4 - סעיף הדן בהעברת סמכויות לפלסטינים אמר כי הם נוקטים גם כן בלשון הלקוחה מנייר ה-PISGA שלהם וכי התעלמו הפעם מן ה-REVIEW על חוקים (דבר שהועלה בשעתו על ידם ואנו קבלנו זאת) והוסיף כי אם הם מעלים הצעות ואחר כך חוזרים בהם - הדבר מקשה על ניהול מו"מ.

לענין סעיף 5 - אמר כי אנו תומכים ביציבות ובבטחון בהקשר האזורי ואף הבענו עמדה זו בערוץ הירדני, ואולם תפיסתנו לגבי בטחון אומרת כי האחריות הכוללת בסוגיה היא בידינו וחשבנו כי מצאנו אצלם הבנה לקביעה זו אולם הדבר אינו בא לידי ביטוי במסמך.

לענין סעיף 6 - סעיף המאזכר את ענין התחולה (JURISDICTION) אמר כי הנוסח שלהם קשה ובלתי קביל עלינו לחלוטין.

לענין סעיף 7 - איזכור הבטחון בהקשר לסעיף זה אינו רלוונטי, כי אנו מדברים על בטחוננו ומתייחסים לבטחון ואין עניינו לעסוק בבטחון אזורי בהקשר זה.

לענין סעיף 8 - כינונה של ועדה ליישוב סכסוכים - הדבר מקובל.

לענין סעיף 9 - המכניזם של ועדה מתמדת להכרעה בסכסוכים שלא ניתן לפתורם כינינו לבין הפלסטינים אינו קביל עלינו במתכונתו זו (התייחס במיוחד למנין החברים בוועדה המתמדת - ארצות ערב והאו"מ ושאר תבל ומלוואה).

לענין סעיף 10 - קביעת אוקטובר 1994 כתאריך יעד - אינו ריאלי. זה נסמך על ספירה שמתחילה מועידת מדריד (אוקטובר 1991) וכזכור הצדדים לא עמדו בלוח זמנים זה. הוסיף ואמר כי אתמול התייחסו בדברי הביקורת שלהם על הנייר שלנו לתקופת הזמן של 5 שנים (שהושמטה מן הנייר שלנו מפאת שיכחה) ואולם עתה הם מתעלמים מן החמש שנים קובעים את אוקטובר 1994 כיעד.

בסכמו את ההערות אמר רובינשטיין כי למרות שישנן אי הסכמות רבות אנו סבורים שראוי לעשות מאמץ ולהגיע להסכמה לפחות על חלק מן הדברים.

בנטלו את רשות הדיבור אמר רוטשילד כי ראוי לזכור שהניירות שאנו דנים עליהם אינם ההסכם. הם אמורים להוליד הצהרת עקרונות ולכן הדרך היחידה והטובה ביותר לבדוק אם נייר כזה תואם את ציפיות הצדדים הוא שכל צד לא יחפש בנייר את התאימות לעמדותיו אלא יחפש אם הכתוב בו אינו סותר את העמדות. ראוי לבדוק זאת באור זה, אמר רוטשילד, ולראות האם הניסוחים משאירים הדלתות פתוחות, ולבסוף אמר, ניתן לנסח נייר שיכלול הסכמות לצד אי-הסכמות ורובינשטיין הוסיף כי ניתן להשתמש בטכניקה של סוגריים (BRACKETED LANGUAGE) שבה כל צד מביע עמדתו בסוגריים בסוגיות שבמחלוקת. בשלב זה ביקש עבד-אל-שאפי לצאת להפסקה ולהוועץ עם עמיתיו כיצד להמשיך.

לאחר הפסקה של 30 דקות התחדשה הישיבה.

עבד-אל-שאפי אמר כי מדבריו של רובינשטיין למד שישנם דברים בסיסיים

החשובים לנו ואולם ישנם נושאים מהותיים שחשובים גם להם כמו התחולה, הנושא הטריטוריאלי, נושא ירושלים, סמכויות החקיקה ונושא ה-ELIGIBILITY. אם תרצו להתאים עצמכם לאותם נושאים החשובים לנו, אמר עבד-אל-שאפי, נוכל להגיע להסכמה.

רובינשטיין השיבו כי אכן נושא התחילה איננו מוסכם והוא בחינת לב העניין ("טריטוריאלי" מול "פונקציונאלי"), ויש נושאים קשים אחרים, אך ראוי לעשות מאמץ לסכם דברים.

לאחר מכן ביקש לדעת מבני שיחנו כיצד הם רואים את המשך העבודה. הציע לנסות ולהגיע להסכמה על חלק מן הסוגיות ולא לנסות לנסח נייר עקרונות מלא - בגלל אילוצי הזמן. לפיכך, אמר רובינשטיין, מוצע לכוון ועדת ניסוח משותפת שבה שניים מצדנו ושניים מצדם ילבנו הניסוחים.

עבד-אל-שאפי השיבו כי מוקדם עדיין לכוון ועדת ניסוח אך הם פתוחים לאפשרות להושיב איש מטעמם יחד עם איש מטעמנו כדי להחליף דעות ולנסות לגשר על פני פערם.

לקראת סיום הדיון שוב הוחלפו דברים בקשר לעמדות הצדדים. רובינשטיין חזר על כך שבשעתו ביקשנו מעריקאת לומר לנו מה מפריע (או מה חסר) לפלסטינים בנוסח שלנו על ה-GOAL, וכאשר מנה אותם עריקאת ואנו הכנסנו אותם לנוסח המוצע על ידינו, הם התעלמו מכך וניסחו GOAL חדש, עם תוספות שלא היו תחילה.

רובינשטיין המשיך ואמר כי המדיניות שלנו בנושא הבטחון והישראליים ידועה והניסוח המוצע על ידינו בכל הנושאים הרגישים פותח אפשרויות רבות בעתיד ומשאיר האופציות פתוחות.

עבד-אל-שאפי אמר כי הנושא הטריטוריאלי אכן יש לו קשר להסדר הקבע ולכן הם עומדים על כך שיכלל. רובינשטיין השיבו כי מן הטעם הזה אנו חוששים משום שהוא קובע מסמרות.

קסיס העיר כי לפי שיטתו של רוטשילד (לבחון הנושאים באור של אי-סתירה לעמדות ולא באור של תאימות עם העמדות) ניתן להכליל בהצהרה המון נושאים, אבל ההתחמקות מן הבעיות אין בה תועלת. הכל צריך להיות בקונטקסט פוליטי ורלבנטי, אמר קסיס. רוטשילד השיבו כי אם היינו מסכימים על המהות היינו חותמים הסכם. הנייר אליו אנו חותרים אינו הסכם ולכן ניתן ללכת בדרך שהציע.

רובינשטיין סיים ואמר כי נודיע לעבד-אל-שאפי התייחסותנו להושיב איש מצדנו ומטעמם לענין הניסוחים.

בהמשך היום קוימו מגעים עם האמריקנים באשר לאפשרות להתקדם למשהו חיובי, ולו גם חלקי, לפני עזיבתנו השבוע.

ב ב ר כ ה
ה מ ש ל ח ת

תפ:רהמ, שהח, ראשהממשלה

313-5010-1

נכנס **
**
**
**

סוג תיק:

מסמך: 592670

חוזם: 5,7256

מ-: שלום, נר: 67, תא: 060593, זח: 0201, דח: ב, סג: סו
סודי/בהול

מכתב מוברק - למכותב בלבד - ללא תפוצה נוספת

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שה"ח
דע: ראשי המשלחות למו"מ, וושינגטון.

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת ירדנית פלסטינית.

הנדון: השיחות עם המשלחת הירדנית פלסטינית (5.5.93)
א. השיחות בערוץ הפלסטיני (לפנה"צ)
ב. השיחות בערוץ הירדני (אחה"צ)

א. השיחות בערוץ הפלסטיני

בפגישת רובינשטיין עם עבד אל-שאפי בכורך התייחס רובינשטיין להצהרות הקודרות של עבד אל-שאפי לעתונות הערבית במזרח ירושלים, ואמר כי הן עושות שירות-דב למו"מ, כי הן מציגות את העובדות שלא כהוייתן, וכבר ראינו את חומרת הדבר בעבר. עבד אל-שאפי טען שהוא רואה מחובתו להציג ריאליזם לאוכלוסייה.

מפגש מליאה בערוץ הפלסטיני - 5.5.93, 10.30

לבקשת עבד אל שאפי כונסה מליאת הערוץ לפני כינוס קבוצות העבודה כדי למחות על ההריגות בעזה (נקב במספר של עשרה הרוגים). עבד אל שאפי אמר כי הם נמצאים כאן בחיפוש אחר שלום צודק ויציב אבל מעבר לצורך במאמצים ליד שולחן הדיונים יש צורך בדברים נוספים שיבואו לידי ביטוי בשטח. לדעתו אין העמדות שמוצגות כאן תורמות לתהליך אבל במיוחד אין הדברים המתרחשים בשטח תורמים לו ובמיוחד הדרך בה הכיבוש לטפל באנשים בבית - טיפול בלתי הומני, הריגת אנשים בדם קר ובמיוחד הריגת ילדים, אין דברים אלה עולים בקנה אחד עם החיפוש אחר שלום ובמיוחד שלום אמיתי של שוויון ולא שלום של כפייה.

הוא אינו חושב שיש כאן סימפטום אלא מצב בסיסי - בימים האחרונים נהרגו עשרה אנשים ומאז תחילת האינתיפאדה נהרגו כשבע מאות איש. אם לא ייווצר מצב אחר לא ניתן יהיה, לדעת עבד אל שאפי ליצור את האווירה המתאימה להתמשך התהליך, מכיוון שמצב זה הורס את אמינותו. יש להראות לאנשים בבית שאנו עוסקים בתהליך אמיתי. אין הוא מאמין כי הגישה הבוטה שלנו מחוייבת המציאות אלא היא מהווה בחירה מצידנו ולדעתו זו בחירה לא נכונה באמצעים.

אין עבד אל שאפי חושב שניתן להמשיך בדרך זו, כאשר לקשיים האינהרנטיים נוסף הנעשה בשטח. הנושא הזה מעיק עליו אישית והוא אינו חושב שניתן להמשיך בתהליך כאשר אין הצבא בפעולותיו בעזה מתחשב בו. עבד אל שאפי ביקש להעביר הערותיו אלה לרה"מ (עבד אל שאפי דיבר בנימה אישית מודגשת מעבר להצגת הבעיה הכללית).

רובינשטיין אמר כי יעביר הדברים הביתה, וכי אין סיבה להטיל ספק באמיתות רגשותיו של עבד אל שאפי ואנו מכבדים אותם. אנו מסכימים אמר רובינשטיין, כי אווירה טובה בבית תתרום לשיחות, אנו אף מסכימים כי עלינו לעשות ככל האפשר להשיג הסכם יחדיו. אין אנו מסכימים לדרך בה אתם, הפלסטינים מגדירים את המצב: אובייקטיבית אכן המצב קשה, אבל אין התמונה חד-צדדית. אין כוחות צה"ל ומפקדיו נמצאים בשטח כדי למרר את חיי התושבים, הם נמצאים בשליחות בטחונית, עושים עבודה קשה במצבים קשים ואין שום שמחה בהרג של

פלסטיני או ישראלי. אין אף שמחה בהריגת אנשים שהרגו ישראלים או פלסטינים כאחד וניסו לדרוס את אחד השוטרים שניסה לעוצרם. לפעמים, לצערנו נהרגים גם אנשים תמימים אבל בודאי אין על-ידינו הריגת אנשים בדם קר, ולעיתים אנשינו נהרגים ברצונם להפחית את הסיכון שכפגיעה באנשים אלה.

אנו מנסים להעלות עימם רעיונות להקלת המצב בשטח, וזאת בועדת זכויות האדם. והמו"מ חייב להימשך. אמנם יש עליות ומורדות במצב הרוח ויש נקודות ראות שונות, אבל אנו מנסים להציג נוסחאות כדי להתגבר על הקשיים ויש לזכור כי כמה דברים הם אפשריים אבל אחרים לא.

עמדותינו, ציין רובינשטיין, צריכות להיות מלוות בהצגת עמדות גם מן הצד השני. לעומת זאת בעיתונות הפלסטינית אנו מוצאים תמונה עגמומית. אין אנו מציעים כי המשלחת תאמר לאוכלוסיה בשטחים דברי שקר, חלילה, אולם כדי לתרום לסיכוי השלמת התהליך אנו מבקשים מהם לתאר את העובדות כהוותן - הוצגו רעיונות ויש דיונים רציניים, אם כי, יש גם חילוקי דיעות.

תיאור הקשיים בלבד מעוות את התמונה ומציג רק את חלקה. יש לתאר את חצי הכוס המלאה.

המשך הפגישה התקיים בקבוצות העבודה.

הועדה לעניין הקונצפט (מושב הבוקר 5.5.93) צאיב עריקאת פתח את הדיון והתייחס לפערים הקיימים עדיין במספר נושאים, בעיקר בנושאי התחולה (JURISDICTION) והחקיקה. לענין היעד (GOAL) אמר עריקאת, הם הבהירו את עמדתם לגבי יחסי הגומלין בין החלטה 242 והסטטוס הסופי. לדעתם חייבים לציין שההסכם הסופי ישיג את יישומה IMPLEMENTATION של החלטה 242. עריקאת אמר כי הוא לא מצפה לתשובה מיידית בנושא זה. לדעתו רצוי להמשיך ביתר הנקודות, ובעיקר להתרכז בנושאים שניתן להגיע לגביהם להסכמה כחלק מהצהרת העקרונות המשותפת. במיוחד מציע לדון בתחולה (JURISDICTION) ובחקיקה. רובינשטיין הציע שתוגש טיוטה מטעמם. בנושא ה-GOAL, יישום 242 ו-338 ואלמנטים של המעמד הסופי ניתנה להם הצעה, והנוסח הועבר לירושלים. הבהיר שהלכנו לקראתם מעבר לנוסחת מדריד, אך אם לא תושג הסכמה נחזור לנוסחת מדריד. הביע תקווה שנגיע להסכם על הצהרת עקרונות שיהיה מקובל על כל הצדדים. לבד מהניסוח, יש להגיע להסכמה בנושאים שונים והזכיר גם את נושא הקישור (LIAISON), השיתוף והתאום (COOPERATION AND COORDINATION), המשטרה (לרבות ההיבט הבטחוני שקשור בעבודתה), סמכויות המועצה, ובסופו של דבר גם בנושא התחולה (JURISDICTION). עריקאת טען כי אם ידונו בכל הנושאים בעת ובעונה אחת, הדבר יכביד ויגרום לאבדן זמן. בשלב זה הציע עריקאת נוסח בענין סמכויות ה-PISGA כלהלן:

THE PISGA WILL ASSUME LEGISLATIVE, EXECUTIVE AND JUDICIAL POWERS.

רובינשטיין הבהיר כי אין בעיה עם ההיבט השיפוטי והאקזקוטיבי, אך יש למצוא נוסח אחר לגבי ההיבט החקיקתי. עריקאת הציע נוסח בנושא החקיקה:

THE PISGA WILL ASSUME LEGISLATIVE AUTHORITY IN ALL THE GENERAL AND SPECIFIC RESPONSIBILITIES TRANSFERRED TO IT. DUE CONSIDERATION WILL BE GIVEN TO THE NEED TO REVIEW LEGISLATION IN FORCE IN THE SPECIFIC REMAINING AREAS.

רובינשטיין אמר כי ישנם בהצעה חלקים שאנו יכולים להסכים להם, אך סבור שיש לבדוק אלמנטים נוספים החסרים בהצעה. מבקש לקיים הפסקה לצורך התייעצות. הדגיש שבנושא ה-JURISDICTION יש היבטים הנוגעים גם לבעיית הקרקעות, הנדונים בועדה אחרת. בסופו של דבר כל האלמנטים יחוברו למסגרת אחת.

לאחר ההפסקה הדגיש רובינשטיין כי לא רצוי להתייחס לסעיף זה או אחר, מבלי לקבל תמונה שלמה של טיוטת הצהרת העקרונות (שהפלסטינאים לא רצו להיכנס אליהן).

יצויין כי בהתייעצות בין חברי המשלחת בהפסקה, הוחלט כי אין זה רצוי לגבש נוסח נגדי בסעיף אחד מבלי לקבל תמונה על כלל הצהרת הכוונות. הוחלט להציע שכל אחד מן הצדדים יציע נוסח כולל ואחריו יידונו הסעיפים השונים. לענין סעיף החקיקה שקלנו להוסיף לנוסח או לעבדו כך שיובטחו האלמנטים החשובים לנו, דהיינו שהחקיקה תהיה בטכניקה שאינה חקיקה ראשית וכי יובטח שהיא לא תסתור את הסכם המסגרת של הממשל העצמי.

עם פתיחת הדיון, לאחר ההפסקה, הובהרה העמדה הנ"ל על ידי רובינשטיין, שהסביר כי ממילא מדובר בהצהרת עקרונות קצרה, ורצוי שנראה את מכלולו. לאור העובדה שהמשלחת הישראלית הגישה בעבר נוסחים רבים בנושאים שונים שהפלסטינאים חששו לקבלם, מוצע עתה שהפלסטינאים יגישו הצעה מלאה משלהם. בכל מקרה, אם יעדיפו אחרת, נהיה אנו מוכנים להגיש הצעה מלאה משלנו תוך יום או יומיים.

עריקאת חזר על עמדתו שחילופי נוסחים לא יביא לתוצאה מעשית. עדיף לדון בנושאים הספציפיים, והזכיר שלמשל, בנושא הבחירות הם ביקשו את הביטוי "פיקוח בינלאומי", ואנו הצענו "פיקוח מוסכם".

רובינשטיין חזר על רשימת הנושאים שיש לכלול בהצהרת העקרונות: ה-GOAL, העברת הסמכויות, המועצה האקזקוטבית (EXECUTIVE COUNCIL), הבחירות, סמכויות שיפוטיות ואקזקוטביות, סמכויות חקיקה מסויימות, שאלת הקישור (LIAISON), סמכות כללית בנושא הבטחון, נושא המשטרה והשיתוף והתאום (COORDINATION AND COOPERATION). אמר כי רצוי להתייחס בקצרה גם לנושאים חשובים נוספים כגון כלכלה ואולם לא נעמוד על כך אם לא ירצו זאת בני שיחנו. ניתן לגבש מסמך בן 7-8 סעיפים.

ד"ר קסיס טען שיש אצלנו התבטאויות סותרות. התייחס לנאום רה"מ מדצמבר בו נאמר לדבריו ש"כל הסמכויות של המינהל האזרחי יועברו לממשל העצמי", ואלו בהתבטאות שפורסמה אתמול דובר על "מרבית הסמכויות" (VAST MAJORITY). שאל מה משמעות השינוי בין שני הניסוחים.

רובינשטיין הבהיר כי כאשר הוקם המינהל האזרחי ב-1981, בעת שיחות האוטונומיה דאז, הכוונה היתה ליצור מסגרת של סמכויות ופעילויות שתועבר לאוטונומיה. במשך השנים התברר שחלק מסמכויות המינהל הן בעלות אופי מיוחד שלא ניתן להעבירן, במלואן או בחלקן כגון מכס, מטבע חוץ, יציאה וכניסה לשטח, מעבר סחורות. אלה נושאים שיש לקבוע לגביהם הסדר מיוחד.

עריקאת חזר וטען שמרבית הנושאים שלגביהם אין הסכמה נובעים מההעדר אמון כגון הדרישה לאישור החקיקה שמזכירה שיטה של משטר נאמנות. מה שמוצע לגבי ה-JURISDICTION מזכיר שוב את האפרטהייד.

ד"ר חלידי הוסיף כי הדרישה לאישור החקיקה נוגעת לנושא מקור הסמכות, ושאל מה בדבר הצורך לבדוק ולאשר חקיקה שמקורה בישראל, הנוגדת את ההסכם. האם גם חקיקה זו תהיה כפופה לאישור של גוף מוסכם.

רובינשטיין השיבו כי בנושאי בטחון, סמכות החקיקה תשאר במלואה בידינו. בעניינים אחרים נחשוב על הצעתכם.

עריקאת חזר וביקש הערות לנוסח שלהם בנושא החקיקה, וטען כי תהיה זו הכבדה יתרה לדון במכלול הצהרת העקרונות.

רובינשטיין הבהיר כי המטרה איננה להכביד, אלא לקבל מושג כללי על נייר שהוא ממילא קצר יחסית. בנושא החקיקה הבעיה היא כיצד להגדיר את המגבלות (CAVEATS). הדגיש שהלכנו לקראתם בהצעות שונות כגון שהתחולה

(JURISDICTION) תתייחס לטריטוריה אחת ושלמה, אך במסגרת טריטוריה זו לפלשתינים יהיו סמכויות בתחומים שונים עם מימדים שונים.

עריקאת טוען שהצעתו המקורית היתה לדון בנושאים שלגביהם אין הסכמה כגון ירושלים, ההתנחלויות, התחולה (JURISDICTION), והמשלחת הישראלית הציעה להתרכז בנושאים המוסכמים.

רובינשטיין חזר והסביר שיש צורך בטיוטת הצהרה כללית כדי לקבל תמונה מאוזנת של הנושאים השונים, אשר תשקף את ההסכמות, תוך התייחסות לנושאים הכפופים למו"מ.

אנו הודענו שנעשה מאמץ להגיש הצהרת עקרונות בהקדם.

מפגש קבוצת העבודה לענייני קרקע ומים - הערוץ הפלסטיני, 5.5.93, 10.30

נושא המים

הרצאה מפי שריף אל-מוסא:
מעוניינים בשתוף פעולה לפתרון בעיית המים בצורה הוגנת ומשותפת.

נושאים

ניצול לרעה על ידי ישראל של מים משותפים.

למעלה מ-90 אחוז ממי האגנים המערבי והצפוני משמשים את ישראל, בעוד ההשערה היא בשטחים.

לאוכלוסיה הערבית מספקים מים באיכות נמוכה וכלי אמינות.

צריכה לנפש של ישראל היא פי 3 או 4 מהצריכה של הפלשתינאים. הפלשתינאים משלמים פי 3 מהמחיר הנדרש מישראלים. הצריכה הישראלית עלתה ביותר מ-28 אחוז מעליית הצריכה הפלשתינאית וזה היה על חשבון הפלשתינאים לכן זה ZERO SUM GAME.

לכן צריך חלוקה צודקת בהתאם למשפט הבינלאומי, ומגיע להם RIGHTFUL SHARE.

ראשית: גישה חופשית למי האגן המזרחי.

DUALITY של שימוש בין מתנחלים לערבים, כלומר יחס שונה אליהם. הרחבת שטח ירושלים והרחבת שטחי בטחון הקטינה עוד יותר את מקורות המים של הפלשתינאים.

INSTITUTIONAL CONTROL : רוצים JOINT WATER COMMISSION שתחום אחריותה מבוססת על שיקולים הידרולוגיים ולא על גבולות פוליטיים. דרושה לכן הקמת מבנים ארגוניים לניהול ומחקר, מיד.

יחסי מים קרקע: שימושי קרקע על ידי ישראל מונעים גישה ושימוש במים. רוצים גישה ישירה לשטח בכדי לחקור וללמוד.

נתונים ומידע: גישה חופשית.

ניתן לגשת לצעדים מעשיים:

- א) גישה לאגן המזרחי,
- ב) לקדוח בארות,
- ג) לנצל מעיינות,

(ד) לספק מים לעזה מאקויפר ההר.

עבד-אל-שאפי: מציע להקים מיד ועדת מים משותפת שתפעל ללא תלות בתהליך השלום.

נושא הקרקע

לאור חשיבות ומורכבות הנושא הדיווח להלן הוא כמעט מילולי.

ד"ר מנצור פתח הדיון בנושא הקרקע בהצגת ה-TERMS OF REFERENCE המוצעים על ידו לדיוני קבוצת הקרקע, והם:

(1) תחולה טריטוריאלית (TERRITORIAL JURISDICTION) של הרשות הפלסטינית (PALESTINIAN AUTHORITY) על כל השטחים הפלסטיניים הכבושים;

(2) העברת (TRANSFER) כל הסמכויות הקשורות לקרקע ולמים בשטחים לאורגן הפלסטיני, ביניהן לדוגמא: רישום, מדידה, תכנון ובניה, רשות מים פלסטינית, וכו'.

(3) יצירת בסיס מידע משותף באמצעות הצגה לקבוצה של מפות ומידע.

אלמנטים אלה חיוניים לממשל העצמי וליחסים הטובים שישררו בין ישראל לפלסטינים, לדברי מנצור, מכמה סיבות:

* התחולה הטריטוריאלית אינה עניין אקדמי או עקרוני בלבד. ה-OPT אינה חלק מישראל ולפי דברינו אנו הם מהווים יחידה טריטוריאלית אחת - לכן יש להפעיל הסמכויות בה ולא במקום אחר, ובכולה ולא בחלקה.

* הרשות הפלסטינית שתיבחר באופן חפשי על ידי העם, תהיה אחראית כלפיו והיא זו שתקבע, למשל, את סדרי התכנון (לדוגמא: בנושא הפקעת קרקעות פרטיות לצרכי ציבור), והיא תהיה זו אשר תצטרך לייצג את טובת הכלל.

* התחולה הטריטוריאלית תאפשר לפשט את הדברים, ותמנע חילוקי דעות בכל נושא ונושא, דבר שייצור קשיים בהפעלת סמכויות בכל תחום ותחום. במקום לגשר על הפער ברמה העקרונית יהיה צורך לגשר על הפערים בכל נושא ונושא. קבוצת העבודה של הקונצפט תעמוד בפני אותה בעיה.

* הגדרת התחולה הטריטוריאלית היא אמנם קשה אך בחינתה תוך פתיחות תאפשר איתור הבעיות - בטחון, התנחלויות וירושלים - ופתרון בצורה פרגמטית. הסכמה על התחולה הטריטוריאלית תאפשר טיפול קל יותר בכל סמכות וסמכות.

אם יאומצו הכללים שהוצעו, המבוססים, לדברי מנצור, על גישה מוסדית, צריך יהיה לענות על השאלה כיצד יועברו הסמכויות בנוגע לקרקע ומים למוסדות ולאורגנים הפלסטיניים.

במטרה לשמור על אחדות השטחים הכבושים כיחידה אחת יהיה צורך להעביר את כל הסמכויות לאורגן הפלסטיני.

במסמיכינו אנו, אמר מנצור, אמרנו כי בידי המועצה הפלסטינית תהיינה סמכויות אקסקוטיביות של תכנון, קבלת החלטות ועוד. אלו אכן סמכויות אדמיניסטרטיביות, אבל בהצעתנו לחלוקת הסמכויות ולשיתוף בהפעלתן אנו לוקחים, למעשה, חזרה את אשר הצענו בעבר. חלוקת סמכויות שונה על פני חלקי שטח שונים תיצור סטטוס משפטי שונה לכל שטח ושטח, ובכך אנו סותרים את ההנחה של האחידות הטריטוריאלית - כיצד קטגוריות שונות של קרקעות יכולות לשמור על האחידות הטריטוריאלית, כאשר באמצעות השיתוף בסמכויות תישאר בידינו שליטה בחלק מן השטחים? שאל מנצור.

בהמשך רצה מנצור להתייחס לדברי רוטשילד על "שטח ישראלי" (ראה לעיל בנושא המים), אולם כאשר הובהר לו כי הכוונה היתה לישראל גופא, לא המשיך בהערותו.

בסיום דבריו, ציין מנצור, כי פיצול הסמכויות אינו תואם את 242 ו-338 וכי יש לדבר על העברת הסמכויות במסגרת של התחולה הטריטוריאלית.

לאחר הפסקה קצרה השיב רוטשילד לדברי מנצור.

בתחילה ציין רוטשילד כי, על אף ההפסקה שחלה במו"מ שנתנה פסק זמן להכנות, ועל אף העובדה כי אנו ניסינו למצוא דרכים חיוביות להיענות לצרכי הפלסטינים ולרצונותיהם, אין אנו רואים בדברי מנצור הגמשה כלשהי ביחס לעמדות שהוצגו על ידם בעבר.

אנו אמנם שואפים לכך שההסדר יהיה פשוט, חלק ונקי, אבל גם הפלסטינים הסכימו כי הבעיות בסוגיית הקרקע הן המסובכות, הרגישות והבעייתיות ביותר, אין זה ריאלי, אפוא, להשיג פתרון פשוט.

יש מספר עקרונות שכבר הוסכם עליהם, ציין רוטשילד:

(1) אין אנו דנים בנושא הריבונות אלא דוחים זאת לדיון על הסדר הקבע ועתה דנים בהסדרי ביניים לחמש שנים שבהן אין הריבונות עומדת לדיון. הצגת הנושא על ידם משאירה מעט מאד לדיון בשלב השני ומה שהם רוצים עתה הוא, בבסיסו, ריבונות.

(2) על הסדרי הביניים להימנע מקביעת מסמרות בנוגע להסדר הקבע, ולשני הצדדים אינטרס משותף להשאיר את האופציות לגבי הסטטוס הסופי פתוחות.

(3) איננו רוצים לפגוע ב-TERRITORIAL INTEGRITY, ופירוש הדבר הוא כי אנו דנים בשטחים AS A WHOLE ובהם יופעלו הסדרי ניהול שונים של הסמכויות.

קיים שוני עקרוני בין ה-TERMS OF REFERENCE שלהם ושלנו, ציין רוטשילד, אך אין פירוש הדבר כי יש להימנע מדיון בעמדות בנוגע לכל נושא ונושא.

אין אנו מוכנים לדון ב-TERRITORIAL JURISDICTION אלא ב-FUNCTIONAL JURISDICTION- כפי שאמר עבד אל-שאפי אתמול, וזאת מבלי לפגוע ב-TERRITORIAL INTEGRITY.

לשאלת סועד אל-עמרי כיצד ייעשה הדבר, השיב רוטשילד כי בתוך היחידה הטריטוריאלית האחידה יופעלו סמכויות שונות. השאלה אינה של העברת כל הסמכויות ודיון על חריגים (EXCEPTIONS), כמוצע על ידם, אלא דיון בסמכויות שיועברו אליהם במלואן או בחלקן. עמדתנו, כפי שהוצגה ע"י ראש הממשלה אינה העברת כל הסמכויות אלא מירב הסמכויות. אין זה נכון כי הדבר ייצור, כפי שהוצג ע"י מנצור, סטטוס משפטי שונה לכל שטח קרקעי בנפרד, אלא יהיה סטטוס משפטי אחיד.

אנו מציעים לדון בסמכויות אחת לאחת, וסביר להניח שבתום הדיון נוכל לשרטט את העיקרון הכללי לפיו ניתן יהיה לנהל את הקרקעות בתקופת הסדרי הביניים, ויש לזכור, הדגיש רוטשילד, שזה הסדר ביניים.

תגובתו של מנצור לדברים אלה התייחסה לשני נושאים:

(1) סוגיית הריבונות אכן אינה מונחת על שולחן הדיונים, אך הם עדיין חושבים כי ה-OPT הם שטח שלהם שנתונים לשליטתו של כוח כובש, ואין מבחינתם מקום לויכוח עליהם. אין באי-הנחת הריבונות על שולחן הדיונים משום רמז

כלשהו לויתורם על הריבונות.

(2) האופציות להסדר הקבע תוכלנה להישאר פתוחות בתקופת המעבר אם אכן יוסכם כי המעבר הוא לכיוון של יישום 242 ו-338.

עבד אל-שאפי העיר כי לדעתו קיים בלבול בין תחולה לריבונות. תחולה טריטוריאלית אינה ריבונות והיא מהווה הכרח לכל הסדר. רוטשילד הבהיר כי אין אנו יוצרים זהות בין השתיים אלא מדברים על תחולה פונקציונלית, ואילו מזוז אמר כי ריבונות פירושה הפעלת סמכויות כוללת בכל השטח ועל כן מבחינתם הם נוצר זיהוי בין תחולה לריבונות.

סועד אל-עמרי חזרה על הערתה מאתמול כי המנהל האזרחי הפעיל סמכויות בשטח מסוים ולא היתה בכך משום החלת ריבונות מצדנו, והדי אנו אמרנו כי סמכויות המנהל האזרחי יועברו במלואן למימשל העצמי, מדוע, אם כן, נחשב הדבר עתה כדרישה מצדם לריבונות.

רוטשילד העמיד דברים על דיוקם ואמר כי אנו מדברים על העברת הסמכויות שיוסכמו למימשל העצמי ולא על העברת כל הסמכויות, והשטח עליו אנו מדברים הוא השטח הנמצא בשליטת המימשל הצבאי הישראלי. התחולה הפונקציונלית קשה אולי יותר ליישום בנושא הקרקעות אך היא קלה יותר ליישום בשאר התחומים. אנו משלבים, אפוא, בין תחולה פונקציונלית ואחידות טריטוריאלית.

ממדוח אל-עכר דיבר על שלושה סוגי תחולה - טריטוריאלית, פונקציונלית ואישית.

רובי סייבל הסביר כי יש גבולות גיאוגרפיים חיצוניים ברורים לטריטוריה הנמצאת תחת שליטת המימשל הצבאי הישראלי, ואין, מבחינה זו כל בעיה חוקית, אבל יש לנו גישות שונות לגבי מהות השטח - הם מדברים על OPT ואילו לנו יש גישה אחרת. על כך יש לנהל מו"מ בנוגע לסטטוס הקבע. אולם יש לנו גם גישות שונות בנוגע לסמכויות, הם מדברים על כל הסמכויות עם חריגות ואילו אנו מדברים על סמכויות עליהן ננהל מו"מ. סמכויות המימשל הצבאי הן בהתאם לחוק הבינ"ל ואין בחוק זה קביעה מהן סמכויות המימשל העצמי.

סועד אל-עמרי התייחסה למכתבו של רובינשטיין לעבד אל-שאפי מ-7.12.92 אליו צורפו דברי רה"מ מ-1.12.92, בהם קרא לפלסטינים ליטול לידיהם את כל סמכויות המינהל האזרחי, וציינה כי כאן אנו מדברים רק על נטילת חלק מן הסמכויות.

חילופי הדברים שהתפתחו בעקבות הערה זו נגעו לתחולת הסמכויות של המינהל האזרחי:

מזוז הסביר כי למינהל האזרחי אין סמכויות בנוגע לבטחון ולהתנחלויות, וחמד שאל האם יש לו סמכויות בנוגע לקרקעות בהתנחלויות (זאת בהתייחס להצגת הנושאים אתמול בה נאמר כי המינהל האזרחי מפעיל ועדות תכנון ובניה נפרדות ליושבים הערביים ולישובים היהודיים). מזוז חזר והסביר כי הסמכויות ביושבים היהודיים אינן מצויות בידי המינהל האזרחי אלא בידי המפקד הצבאי של האזור, והוא האחראי לתושבים הישראליים. הוא המשיך והסביר כי כל השטחים הם באחריות המפקד הצבאי ואילו המנהל האזרחי הוקם ב-1981, במסגרת הממשל הצבאי, כדי לטפל בצרכים של האוכלוסייה הערבית. התושבים הישראליים אינם מקבלים שירותים מן המנהל האזרחי אלא מממשלת ישראל והם גם משלמים מסים לממשלת ישראל ולא למנהל האזרחי. רוטשילד אישר כי אין המנהל האזרחי מטפל בהתנחלויות.

לשאלת רוטשילד אלו נושאים יידונו במו"מ על הסטטוס הסופי אם יועברו עתה כל הסמכויות, השיב ממדוח אל-עכר כי גם לאחר העברת כל הסמכויות למימשל העצמי עדיין יישארו נושאים לדיון לסטטוס הסופי והם הטיפול בנושאים של

בטחון ויחסי חוץ וכמובן שאלת הנסיגה ושאלת ההתנחלויות והמתנחלים. רוטשילד תיקנו ואמר כי אנו מדברים על ישראלים בשטחים ולא רק על מתנחלים.

ממדוח המשיך ואמר כי עתה יש לדון בתחום הטריטוריאלי של הרשות הפלסטינית ורוטשילד שב והסביר כי התחום הגיאוגרפי, מבחינתנו, הוא השטחים הנתונים תחת מימשל צבאי הנתפשים כיחידה טריטוריאלית אינטגרלית אחת ועתה יש לדון בסמכויות שתועברנה אחת לאחת. הקונצפט של יחידה טריטוריאלית אחת מעניק לפלסטינים "מרחב ויתור" שמאפשר להם לדון בסמכויות הספציפיות.

עבד אל-שאפי התערב בדיון ואמר כי אחד מכללי היסוד של התהליך הוא העברת הסמכויות, בתקופת הביניים, מן המימשל הצבאי והמנהל האזרחי למימשל העצמי הפלסטיני, וזה מחייב שליטה על שטח, קיומה של תחולה טריטוריאלית והפעלת סמכויות על כל השטח. הם מבינים, אמר עבד אל-שאפי, כי לא נעניק להם סמכות על ההתנחלויות, מה, אם כן, יהיה מצבן? האם יתנהלו על ידי מימשל מקביל?

רוטשילד שלל זאת ואמר כי ממשלת ישראל תספק את צרכי ההתנחלויות. חמד טען כי קל יותר יהיה לדון בסמכויות בנוגע להתנחלויות מאשר למנות את כל הסמכויות שיועברו למימשל העצמי, וסועד שאלה, מכיוון שהמנהל האזרחי מחזיק בכל הסמכויות הנוגעות לתושבים הפלסטינים, מחד, ואילו מאידך אנו מדברים על חלוקת סמכויות, האם משתמע מכך כי אנו מבקשים לשמור לעצמנו סמכויות הנוגעות לחיי הפלסטינים. יתר על כן, אנו, לדברי סועד, מבקשים כי הפלסטינים יכירו בנוכחות הישראלית בשטחים. האם יעלה כדבר הזה על הדעת? הרי הם מתנגדים לכך בכל תוקף וכל העולם מתנגד לכך.

רוטשילד טען כנגדה כי לא אמר דברים אלה, וסועד חזרה וטענה כי אנו מבקשים כי יכירו בסמכותנו ובנוכחותנו בשטחים. מזוז העיר כי באמצעות הצעתנו שומרים הפלסטינים לעצמם את כל הזכויות שלהם לקראת סטטוס הקבע, ורוטשילד הוסיף כי אנו מבקשים לדון בסמכויות המועצה הפלסטינית ולה לא תהיינה סמכויות בנוגע להתנחלויות.

עבד אל-שאפי העלה, לסיום, הצעה נוספת הקשורה, לדבריו, בבעית השימוש בקרקעות שאינן בשימוש. הוא שאל האם לא ניתן לחשוב על אפשרות להפקידן, לתקופת הביניים בידי גורם שלישי. לשאלת רוטשילד מדוע אנו זקוקים לכך השיב כי זהו מכשול.

הועדה לזכויות האדם במסגרת הערוץ הפלסטיני (5.5.93)

הועדה התכנסה היום לישיבתה השלישית. קדמה לישיבה פגישה בין רובינשטיין ורוטשילד לבין חוסייני. בתחילת הישיבה התייחסו בני שיחנו לתקריות שארעו בעזה בימים האחרונים בהן נהרגו 10 בני אדם ואמרו כי הן מעיבות על התהליך. לאחר מכן פירט רובינשטיין לבני שיחנו את התשובות וההבהרות שהתקבלו מן הדרג המדיני ומן הגורמים הנוגעים לדבר בקשר לנושאים שהועלו על ידם בשתי הישיבות הקודמות. התשובות נגעו למכלול שלם של סוגיות שהועלו על ידם. נושא נוסף שהועלה בישיבה היה ענין המעצרים המינהליים. בן-ארי וסייבל מסרו הבהרות. בני שיחנו העלו במהלך הישיבה גם את ענין ה-REVIEW בקשר למגורשי החמאס. נמסר להם כי הענין יסתיים באמצע השבוע הבא.

(לאחר הישיבה הודיעו הפלסטינים לתקשורת באמצעות עשראווי כי הם משעים את השתתפותם בועדת זכויות האדם עד לשבוע הבא - מועד בו יתקבלו תוצאות ה-REVIEW, בגלל "אי רצינותה של ישראל". לא היה להודעה כל קשר עם המציאות בישיבה, והיה ברור שהיא פורסמה כדי לענות על צרכים פנימיים. פרסמנו הודעה מתאימה.

ב. השיחות בערוץ הירדני

היום לא נתקימה ישיבת מליאה.

פגישת מג'אלי-רובינשטיין

- בפגישה בארבע עיניים בין מג'אלי לרובינשטיין קבל מג'אלי על האילוצים הפוליטיים על רקע הארועים האחרונים בעזה. כמו כן התייחס לקשיים עמם מתמודדת הממלכה בחלוץ תקציב סיוע מהממשל האמריקאי.

- לדבריו יש לצד הירדני עניין להשלים את אשור האג'נדה בסבב הנוכחי אך דרושה לצורך זה הליכה ישראלית לקראתם בשלושה תחומים:

- א. בתחום המים (יש על כך דיונים)
- ב. אשור יצוא ירדני לגדמ"ע (יש לנו הצעה).
- ג. נכונות להחזרת אלפי "מאחרים" מירדן לתחומי הגדמ"ע.

רובינשטיין אמר כי בנושא אחרון זה אל לו לתלות תקוות. עוד התלונן מג'אלי על הקושי לקבל אישור לאג'נדה מן הבית בגלל עמדה נוקשה של רה"מ. (אגב - אנו מקיימים מגע עם האמריקנים גם בנושא ירדן, ומרטינז המטפל בכך שוחח עם רובינשטיין פעמים אחדות וכן עם בנצור).

קבוצת מים אנרגיה ואיכות סביבה

במוקד הפגישה עמד גם היום הוויכוח שצץ בדיוני אתמול בין הצוות הישראלי לצוות הירדני ביחס להתפצלות לתת-קבוצות.

כפתחת דבריו ביקש חדאדין הבהרות ביחס לניירות שהוגשו לירדנים ב-16 בנובמבר וב-8 בדצמבר בנושא מים. כנרתי מצידו הבהיר כי לדעתנו אין מקום לעיסוק פרטני בנושא בפורום מליאת הקבוצה, וחזר על התביעה שהציב הצד הישראלי אתמול להתפצל לתת-קבוצות. עוד הבהיר כנרתי כי בידינו שלוש אג'נדות נפרדות לכל אחד מהתחומים ואלה תוגשנה במסגרת תת-הקבוצות. הוא שב והדגיש כי לטעמנו אין קשר הכרחי בין הנושאים המצויים באשכול זה ומן הראוי לפיכך לקדם כל נושא בנפרד. ניתן יהיה מידי פעם לכנס את מליאת הקבוצה ולדווח לה על ההתפתחויות בתת-קבוצות.

חדאדין הבהיר כי הם שותפים לתחושה שיש להתקדם במרץ אך לצורך זה מן הראוי לגבש קודם לכל אג'נדה מוסכמת שתשמש T.O.R לעבודת הקבוצה. מעבר לכך דבק הצד הירדני בתפיסה שלאור הזיקה בין הנושאים בקבוצה זו מן הראוי לשמור, לפי שעה, על מסגרת אחודה. הוא נתן כדוגמא את נושא המים ואת השלכותיו על כלל התחומים האחרים. עוד הדגיש חדאדין, בגיחוך מה, כי הוא, כאחראי על הקבוצה, מתקשה לעזוב את תת-הקבוצות לנפשן ולחכות בשאננות לפריצת דרך.

סייבל ענה על כך כי מדברי חדאדין משתמעת חשיבות יתר לנושא המים, דבר החורג מה-T.O.R של הקבוצה. אשר לדברי חדאדין ביחס למעמד האחראי הוא הציע כי האחראים עצמם ישבו באחת הועדות וכי האג'נדות הנפרדות תובאנה לאישור המליאה לאחר גיבושן.

חדאדין הכחיש שזו היתה כוונת דבריו ושב והדגיש את תפיסת הזיקה ההדדית בין הנושאים. לדבריו הצד הירדני אינו חולק על עצם הצורך בהקמת תת-קבוצות אך הדבר צריך להתרחש בשלב מתקדם יותר.

סייבל הבהיר כי הגישה שמציג הצד הירדני יוצרת בעייתיות בכל הנוגע לקביעת סדרי העדיפויות לעבודת הקבוצה. רק פיצול לתת-קבוצות יאפשר לעקוף את מכשול סדרי העדיפויות ולאפשר עבודה בצורה סימולטנית.

שמיר הציע שבעלי המקצוע השונים יתפצלו לצוותים במסגרתם יעסקו בגיבוש חלקם באג'נדה משותפת לקבוצה.

באני-האני הזכיר כי בשלב מסוים השיחות הלא פורמליות התנהלו כמכלול אחד. לדבריו גם אחרי שהמומחים התפצלו לצוותים מקצועיים היה לירדנים ברור שישראל מתייחסת לכל שלושת הנושאים כ"סל" אחד.

על כך ענה כנרתי כי מזה מספר סבכים דיוני המומחים מתנהלים בנפרד וכי אי אפשר להתעלם מההתקדמות שחלה מאז שכל המומחים קיימו שיחות מסדרון במשותף.

חדאדין נתלה בדברי שמיר והציע שהקבוצה תעבוד ביחד על גיבוש אג'נדה משותפת.

סייבל הקשה ושאל את חדאדין כיצד הוא רואה את חלוקת הזמן בין התחומים השונים. חדאדין התחמק וגרס כי הוא מצדד בגישה דינמית וגמישה ובניידות מתחום לתחום.

מחסנה בתורו הציע התייחסות אזורית. ע"פ הצעתו כל אזור יטופל על כל האספקטים הרלוונטים. האזורים לצורך זה הם: אזור נהר הירדן העליון, התחתון, אזור הערבה ואזור מפרץ עקבה.

הצוותים יצאו להתייעצות במהלכה מחה רובינשטיין בפני מג'אלי על התחמקות הצד הירדני מההתפצלות לוועדות-משנה כדי לטפל בנושאים. עם חידוש הדיונים הגיש הצד הישראלי לצד הירדני מסמך המכיל את שלושת האג'נדות, לתחומים הנדונים בקבוצה, והירדנים התבקשו להשיב במסמך נגדי בכתב. חדאדין הבטיח לעשות כן.

הדיון הסתיים באי הסכמה כאשר למתכונת דיוני הקבוצה. חדאדין הבטיח עם זאת לבחון את עמדתנו הערב ולהשיב מחר.

הועדה לענייני פליטים, כלכלה ועוד במסגרת הערוץ הירדני (5.5.93)

השתתפו מצידם: ענאני, טראונה, קטנאני, מועשר, חסאונה, השתתפו מטעמנו: בנצור, נוייבך, ענר, בן-ארי, מזוז, גבאי,

נושא הפליטים

ענאני ציין בפתיחת הפגישה כי נושא הפליטים מהווה אכן יסוד בעבודת הועדה וצריך להגיע להכנה לגבי הגישה כלפיו ודרך הטיפול בו בגלל הבעייתיות והמורכבות שלו.

לאחר הדיון בנושאים אחרים חזר ענאני לנושא ואמר כי אין הוא רוצה לדבר על ההיבט הקונצפטואלי של הנושא וכידוע בשבוע הבא יתקיים המפגש המולטילטרלי ונושא האחמ"ש עומד על סדר יומו.

באשר לשיתוף הפעולה הביטחוני בינינו ציין ענאני כי בירדן מצויים 1.6 מליון פליטים ועקורים המעיקים על כלכלת ירדן ועל כן הם מצפים למחווה ישראלית משמעותית (IMPRESSIVE) בנוגע להחזרת לשטחים של אנשים שהתגוררו בשטחים, קיבלו אישורי יציאה משלטונות ישראל לתקופה קצובה ואינם יכולים לחזור מסיבה זו אחרת. אין מדובר במגורשים מכווית והסיבות לאי החזרתם אינן בטחוניות או פוליטיות.

מחווה זו תהווה גילוי רצון טוב מצד ישראל ותאפשר שיפור תהליך המו"מ. אין הירדנים רוצים בויכוח על כך ציין ענאני והם מאמינים כי ישראל יכולה לדחות הנושא ולשפר המצב, לדעתו בישראל מכירים את האנשים ואם יהיה הרצון הפוליטי קיים סביר כי יוכלו לשוב.

בנצור אמר כי יעביר הבקשה.

נושא הכלכלה

אמרנו לירדנים כי בהתחשב בהעדרם של מומחים, אנו מעדיפים להתחיל לדבר על נושאי כלכלה ותיירות. זאת בהתחשב בהנחה שמדובר בנושאים שניתן לקדםם מיד.

אגב כך מסרנו, כי באמתחתנו מצויה הצעה ליבוא מוצרים מסוימים מירדן.

ד"ר ענאני, ראש הקבוצה הירדנית מסר, כי פיתוח יחסי סחר משני צידי הירדן מחייב ביצוע סידורי בטחון, גשרים ומכס. ד"ר ענאני טען כי ירדן מעניקה פטור ממכס למוצרים המיובאים מן השטחים והוא מצפה שכך יעשה גם לגבי מוצרים ירדניים.

כאן התפתח ויכוח סביב שאלת המכס כשאנו טוענים מנגד, שישראל והשטחים מתנהלים כ"איחוד מכס" ודמי המכס, במידה שיוטלו על המוצרים הירדניים, מועברים לתקציב המינהל האזרחי ולא לקופת מדינת ישראל.

ד"ר ענאני לא נטש את דרישתו וביקש כי הנושא ייבחן. כשנשאל איזו תועלת תצמח למשק הישראלי מהסדר כזה, אם יונהג, השיב כי הגברת הסחר של תושבי השטחים תיטיב את מצבם הכלכלי ומכאן התועלת שתצמח לישראל.

ד"ר ענאני שב והעלה את הדרישה כי ישראל תקלוט כמות גדולה ומרשימה של עקורים המתגוררים בירדן ואשר תוקף תעודות הזהות שהיה ברשותם פקע. לא השכנו לבקשה זו.

לישיבה שתקיים מחר יודיעו הירדנים אם הם מוכנים להקים תת-קבוצה לענייני כלכלה.

הועדה לבטחון, גבולות ומרכיבי השלום
(במסגרת הערוץ הירדני 5.5.93)

הנציג הירדני הסכים לפיצול הועדה לתת-ועדות לבטחון ולגבולות. הודענו לו שבהתאם לסיכום רובינשטיין-מג'אלי, לא נדון בסבב זה בענייני הגבולות ולכן רק תת הועדה לבטחון תתכנס וכך ארע.

הערוץ הירדני - קבוצת עבודה לעניין בנקים (5.5.93)

השתתפו מטעמם: מישל מארטו, אחמד קטנאני. מטעמנו: זאב אבלס, גד מרקס, אחז בן-ארי.

הדיון התקיים על בסיס הניירות שהוכנו בעקבות הסבב הקודם ובהקבלה לנוסח הירדני שלא היה בידנו.

ד"ר מארטו המשיך במאמציו להנמיך את הפרופיל של ההסדר, דחה את האפשרות לחתימה ישירה על מסמך משותף בהתבססו על הסכמתנו (מהסבב השמיני) לאישרור עקיף. לקראת הדיון מחר - יציג הצעותיו למכתב אשרור ולמכתב נוחות (CONFORT LETTER).

דיון מיוחד, ללא סיכום, היה בנקודות הבאות:

- א. רמת האזכור של הקונקורדט.
- ב. התייחסות ל"גדה מערבית" במקום "איזור", בכל מקום.
- ג. מנגנון חילופי המידע.
- ד. העברת דוחות הביקורת.

כפגישה נסקר ונדון רק מסמך MOU והמשך הדיון ברשיונות ובתיקוני ה-MOU

נדחה למחר.

בשולי המו"מ

גם היום תדרך אריה זהר את מילר ובוואריה על הדיונים במסגרת ועדת הקונצפט
בערוץ הפלסטיני. רובינשטיין קיים מגע עם מילר, ובסוף היום נפגשו מילר
וקרצר עם רובינשטיין, בנצור ורוטשילד ובקשו לברר כיצד לקדם המו"מ.
המגעים עם האמריקנים חיוביים.

בברכה,

המשלחת

תפ:רהמ, שהח, ראשהממשלה

U.S. promised Palestinians basis of peace to be 242, 338

Here is the U.S. letter of assurances given to the Palestinians in Jerusalem on October 18 and obtained yesterday by The Jerusalem Post.

The Palestinian decision to attend a peace conference to launch direct negotiations with Israel represents an important step in the search for a comprehensive, just and lasting peace in the region. The United States has long believed that Palestinian participation is critical to the success of our efforts.

In the context of the process on which we are embarking, we want to respond to your request for certain assurances related to this process. These assurances constitute U.S. understandings and intentions concerning the conference and ensuing negotiations.

These assurances are consistent with United States policy and do not undermine or contradict United Nations Security Council Resolutions 242 and 338. Moreover, there will be no assurances provided to one party that are not known to all the others. By this we can foster a sense of confidence and minimize chances for misunderstandings.

As President Bush stated in his March 6, 1991, address to Congress, the United States continues to believe firmly that a comprehensive peace must be grounded in United Nations Security Council Resolutions 242 and 338 and the principle of security and recognition for all states in the region, including Israel, and the legitimate political rights of the Palestinian people. Anything else, the President noted, would fail the twin tests of fairness and security.

The process we are trying to create offers Palestinians a way to achieve these objectives. The United States believes that there should be an end to the Israeli occupation which can occur only through genuine and meaningful negotiations. The United States also believes that this process should create a new relationship of mutual respect where Palestinians and Israelis can respect one another's security, identity and political rights. We believe Palestinians should gain control over political, economic and other decisions that affect their lives and fate.

Direct bilateral negotiations will begin four days after the opening of the conference; those parties who wish to attend multilateral negotiations will convene two weeks after the opening of the conference to organize those negotiations. In this regard, the United States will support Palestinian involvement in any bilateral or multilateral negotiations on refugees and in all multilateral negotiations. The conference and the negotiations that follow will be based on UN Security Council Resolutions 242 and 338. The process will proceed along two tracks through direct negotiations between Israel and Arab states and Israel and Palestinians. The United States is determined to achieve a comprehensive settlement of the Arab-Israeli conflict and will do its utmost to ensure that the process moves forward along both tracks toward this end.

In pursuit of a comprehensive settlement, all the negotiations should proceed as quickly as possible toward agreement. For its part, the United States will work for serious negotiations and will also seek to avoid prolongation and stalling by any party.

The conference will be co-sponsored by the United States and the Soviet Union. The European Community will be a participant in the conference alongside the United States and the Soviet Union and be represented by its Presidency. The conference can reconvene only with the consent of all the parties.

With regard to the role of the United Nations, the UN secretary-general will send a representative to the conference as an observer. The co-sponsors will keep the secretary-general apprised of the progress of the negotiations. Agreements reached between the parties will be registered with the UN Secretariat and reported to the Security Council, and the parties will seek the council's endorsement of such agreements. Since it is in the interest of all parties for this process to succeed, while this process is actively ongoing, the United States will not support a competing or parallel process, in the United Nations Security Council.

The United States does not seek to determine who speaks for Palestinians in this process. We are seeking to launch a political negotiating process that directly involves Palestinians and offers a pathway for achieving the legitimate political rights of the Palestinian people and for participation in the determination of their future. We believe that a joint Jordanian-Palestinian delegation offers the most promising pathway toward this end.

Only Palestinians can choose their delegation members, which are not subject to veto from anyone. The United States understands that members of the delegation will be Palestinians from the territories who agree to negotiations on two tracks, in phases, and who are willing to live in peace with Israel. No party can be forced to sit with anyone it does not want to sit with.

Palestinians will be free to announce their composition of the joint delegation and to make a statement during the opening of the conference. They may also

raise any issue pertaining to the substance of the negotiations during the negotiations.

The United States understands how much importance Palestinians attach to the question of east Jerusalem. Thus, we want to assure you that nothing Palestinians do in choosing their delegation members in this phase of the process will affect their claim to east Jerusalem, or be prejudicial or preconditional to the outcome of negotiations. It remains the firm position of the United States that Jerusalem must never again be a divided city and that its final status should be decided by negotiations. Thus, we do not recognize Israel's annexation of east Jerusalem or the extension of its municipal boundaries, and we encourage all sides to avoid unilateral acts that would exacerbate local tensions or make negotiations more difficult or preempt their final outcome. It is also the United States position that a Palestinian resident in Jordan with ties to a prominent Jerusalem family would be eligible to join the Jordanian side of the delegation.

Furthermore, it is also the United States position that Palestinians of east Jerusalem should be able to participate by voting in the elections for an interim self-governing authority. The United States further believes that Palestinians from east Jerusalem and Palestinians outside the occupied territories who meet the three criteria should be able to participate in the negotiations on final status. And, the United States supports the right of Palestinians to bring any issue, including east Jerusalem, to the table.

Because the issues at stake are so complex and the emotions so deep, the United States has long maintained that a transitional period is required to break down the walls of suspicion and mistrust and lay the basis for sustainable negotiations on the final status of the occupied territories. The purpose of negotiations on transitional arrangements is to effect the peaceful and orderly transfer of authority from Israel to Palestinians. Palestinians need to achieve rapid control over political, economic, and other decisions that affect their lives and to adjust to a new situation in which Palestinians exercise authority in the West Bank and Gaza. For its part, the United States will strive from the outset and encourage all parties to adopt steps that can create an environment of confidence and mutual trust, including respect for human rights.

As you are aware with respect to negotiations between Israelis and Palestinians, negotiations will be conducted in phases, beginning with talks on interim self-government arrangements. These talks will be conducted with the objective of reaching agreement within one year. Once agreed, the interim self-government arrangements will last for a period of five years. Beginning the third year of the period of interim self-government arrangements, negotiations will take place on permanent status. It is the aim of the United States that permanent status negotiations will be concluded by the end of the transitional period.

It has long been our position that only direct negotiations based on UN Security Council Resolutions 242 and 338 can produce a real peace. No one can dictate the outcome in advance. The United States understands that Palestinians must be free, in opening statements at the conference and in the negotiations that follow, to raise any issue of importance to them. Thus, Palestinians are free to argue for whatever outcome they believe best meets their requirements. The United States will accept any outcome agreed by the parties. In this regard and consistent with longstanding U.S. policies, confederation is not excluded as a possible outcome of negotiations on final status.

The United States has long believed that no party should take unilateral actions that seek to predetermine issues that can only be resolved through negotiations. In this regard the United States has opposed and will continue to oppose settlement activity in the territories occupied in 1967, which remains an obstacle to peace.

The United States will act as an honest broker in trying to resolve the Arab-Israeli conflict. It is our intention, together with the Soviet Union, to play the role of a driving force in this process to help the parties move forward toward a comprehensive peace. Any party will have access to the co-sponsors at any time. The United States is prepared to participate in all stages of the negotiations, with the consent of the parties to each negotiation.

These are the assurances that the United States is providing concerning the implementation of the initiative we have discussed. We are persuaded that we have a real opportunity to accomplish something very important in the peace process. And we are prepared to work hard together with you in the period ahead to build on the progress we have made. There will be difficult challenges for all parties. But with the Palestinians' continued commitment and creativity, we have a real chance of moving to a peace conference and to negotiations and then on toward the broader peace that we all seek.

For the latest weather conditions, contact SWISSAIR.

City	Time	Temp	Wind	Cloud	Visib
Amsterdam	12:00	10	10	10	10
Brussels	12:00	10	10	10	10
Frankfurt	12:00	10	10	10	10
Geneva	12:00	10	10	10	10
London	12:00	10	10	10	10
Munich	12:00	10	10	10	10
Paris	12:00	10	10	10	10
Rome	12:00	10	10	10	10
Vienna	12:00	10	10	10	10
Zurich	12:00	10	10	10	10

The weather at major destinations

Bought the envelopes in just minutes around the country, but many went away disappointed, as they ran out in during the morning.

A Comprehensive Etymological Dictionary of the Hebrew Language For Readers of English

Ernest Klein

This is an invaluable tool for students of all aspects of Hebrew culture, from the world of Biblical antiquity, through the periods of the Mishnah and Golden Age of Hebrew literature in Spain, to present-day Israel. It is equally useful as an up-to-date Hebrew-English dictionary for everyday purposes, accessible even to those with a minimal knowledge of Hebrew. Hardcover, published by Carta.

Reg. Price NIS 220
JP Special NIS 208
inc. door to door delivery

To: Books, The Jerusalem Post,
POB 81, Jerusalem 91000

I enclose a check for NIS 208, for the Comprehensive Etymological Dictionary.

Name _____
Address _____
City _____
Code _____
Tel No. _____

ing 726

ג' 81
י"ג - כ"ג
אדר

נכנס **
**
**
**

מסמך: 589454
חוזם: 5,3319
מ-: שלום, נר: 25, תא: 040593, זח: 0055, דח: מ, סג: סו
סודי/מיד

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ

דע: ראשי המשלחות למו"מ, וושינגטון

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית

מכתב מוברק/ למכותבים בלבד

הנדון: השיחות עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (3.5.93)
א. המו"מ בערוץ הפלסטיני (לפני הצהריים)
ב. המו"מ בערוץ הירדני (אחה"צ)

א. המו"מ בערוץ הפלסטיני (לפני הצהריים)

כהתאם לנוהג שנקבע כבר בסבכים קודמים פתחנו השבוע את המו"מ לפני הצהריים עם הפלסטינים (בשבוע שעבר היה זה הערוץ הירדני שהתנהל בבוקר ואלו עם הפלסטינים ניהלנו את המו"מ - אחה"צ).

הדיונים בערוץ הפלסטיני התקיימו היום רק במסגרת של קבוצות העבודה (ועדת הקונצפט, ועדת הקרקעות והמים והועדה לענין זכויות האדם) ולא התקיימה ישיבה של מליאת הערוץ.

להלן הדיווח על ישיבות הוועדות:

1. קבוצת העבודה של הקונצפט (במסגרת הערוץ הפלסטיני)

השתתפו מטעמם: עריקאת, קסיס, אל אגא, חאלידי, כילאני וקצרנית. ומטעמנו: רובינשטיין, בנצור, גלעד, אבידן, בן ארי וזהר.

הדיון נפתח בהודעתו של עריקאת כי הם נכונים להגיע עמנו לנייר עקרונות מוסכם (אמר כי קבלו מנדט לכך מהנהגתם). רובינשטיין השיבו כי אנו מוכנים לכך גם כן ובקש לדעת כיצד מתכוונים בני שיחנו להתקדם בדיון להשגת מטרה זו. עריקאת הציע להמשיך בדיון על נוסחת ה-GOAL של המו"מ. דיון שהוחל בו בתום הסבב האחרון (דצמבר 92) ולא הגיע לכלל מיצוי בגלל קטיעתו של הסבב. רובינשטיין הוסיף כי אנו מעוניינים לשמוע את הצעותיהם בפתיחות-דעת.

רובינשטיין ועריקאת החליפו דברים על הנוסח שכל צד החזיק בתום הסבב האחרון תוך כדי הבהרת העמדות והתפיסה העומדות מאחורי הנוסחים.

רובינשטיין הבהיר כי ההנחיה שיש לנו היא הנוסח שהוצע בשעתו (באורח בלתי פורמלי) בדצמבר - נוסח שהלך כברת דרך ניכרת לקראת בני שיחנו בהזכרת 242, 338, ה-INTERLOCK בזמן בין הסדר הביניים להסדר הקבע רלבנטיות שלב הביניים לשלב הקבע.

לשאלתו של רובינשטיין, בעקבות דיון, מה חסר להם (לפלסטינים) בנוסח המוצע על ידינו אמר עריקאת כי הם מבקשים להכליל שלושה מרכיבים: האחד - ההכרזה על הקומפריהנסיביות של התהליך השני - שיש רצף בין הסדר הביניים להסדר הקבע ואלה הם שני שלבים של תהליך אחד ודבר נוסף את המונח FULL IMPLEMENTATION בהקשר של 242. עריקאת הוסיף כי הם חרדים מכך שיש בכוונתנו "להסתפק" רק בהסדר הביניים

לבודדו ולהפרידו מכלל התהליך כאלמנט העומד בפני עצמו ולפיכך האלמנטים הללו שמנה נועדו לעגן את המחויבות לשלמות התהליך על שני מרכיביו.

רובינשטיין חזר על מחויבותינו לנוסחת מדריד המזכירה את 242 ואת שני השלבים של התהליך ואמר כי עלינו לזכור שאנו עוסקים בהסדר הביניים, וכל מה שהוצע על ידינו בנוסחת ה-GOAL הינו התייחסות שמעבר למדריד בקשר לזיקת שני השלבים, שחברה מתוך התחשבות ברגישויותיהם. בהתייחסו לבקשתם להכליל את המונח "יישום מלא של החלטת 242 ו-338" (FULL IMPLEMENTATION) אמר רובינשטיין כי מונח זה אינו קביל עלינו ובקונטקסט הישראלי יש לו משמעות ומטרה ברורה. (דרך אגב תביעתם להזכיר את החלטה 338 שהיתה באורח מסורתי תביעה ישראלית מסורתית משום שמוזכר בה עקרון המו"מ הישיר - נובעת מן העובדה שיש ב-338 התייחסות למונח יישום (IMPLEMENTATION) בהקשר ל-242).

כן הוסיף כי אנו עוסקים עתה בהסדר הביניים ויישום 242 קשור בהסדר הקבע שאינו עומד על הפרק עתה. מכל מקום אמר רובינשטיין כי אין מקום לחששם שלא נעמוד מאחורי התחייבויות שלנו ואין מקום לחרדתם שכן אנו כמדינה נמלא כל מה שהתחייבנו עליו.

לאחר הפסקה קצרה, שבה קיים רובינשטיין דיון עם עריקאת בנושא ה-GOAL, החלה הועדה לדון בנושאים אחרים. רובינשטיין ביקש לדעת מה המכניזם המוצע על ידי בני שיחו בקשר לדיוני ועדת הקונצפט וכיצד ירצו להתקדם לקראת ניסוח נייר העקרונות המוסכם.

עריקאת השיבו כי הם סבורים שיש להכליל בהצהרת העקרונות המוסכמת את הנושאים הקשורים למועצה, גודלה, הבחירות, תחומי השיפוט (JURISDICTION), מנגנוני קישור וכו'.

בהרחיבו את הדיבור על הבחירות אמר עריקאת כי ראוי להכניס בנייר שינוסח גם את ענין הפיקוח על הבחירות (פקוח ב"ל) וכן את זכות הבחירה וההיבחרות לכל מי שהיה רשום במרשם האוכלוסין בשטחים (לרבות ירושלים) ב-4.6.67.

רובינשטיין השיבו כי ראוי להשאיר במסגרת הניסוח על המוסכם, דהיינו שיופיע בנייר העקרון המוסכם של בחירת ואלו הפרטים - מי בוחר, מי יכול להבחר ודרכי הפיקוח על הבחירות - יסוכמו במועד מאוחר בועדה מתאימה, שכן לא רצוי שכבר עתה נתפלמס על המפריד בינינו. חלידי הקשה ושאל מה הרבנות בהשאת העמימות והכלליות בניסוח שכן גם אנו וגם הם מסכימים על בחירות - לפיכך כמה התקדמנו - אם הכרזה זו בלבד תוכנס לנייר - ורובינשטיין השיבו כי יש ערך ניכר להכרזה משותפת גם בנושא ששני הצדדים מסכימים עליו בנפרד.

רובינשטיין הוסיף כי ראוי לאמץ את דפוס הניסוח הכוללני והעמום - משהו, כדי לאפשר במישור של מסמך עקרונות את מירב הגמישות לכל צד.

רובינשטיין הוסיף כי בנושאים שלא נגיע עליהם להסכמה בעת ניסוח מסמך העקרונות נוכל לומר כי הם טעונים הבהרות נוספות בעתיד וזאת כדי שלא לפגוע בהשגת היעד של נייר מוסכם (כלומר - לאפשר מצב של נייר מוסכם גם אם יש בו סעיפים או חלקים שלגביהם טרם הושגה הסכמה). לגופו של דבר, אנו נוכל למשל לכתוב שיהיו בחירות כלליות וכו', אך לא תהיה ממשלה ישראלית שתסכים להכנסת רבע מיליון עקורים מ-1967 לבחירות. בעניין פיקוח, אפשר בשלב זה לדבר על פיקוח מוסכם, אך לא מעבר לכך, כל עוד לא ידוע לנו למה כוונתם.

כדיון על גודלה של המועצה ואופיה, הבהיר רובינשטיין את מגמתנו בקביעת גוף אקזקוטיבי אופרטיבי וכן כי מקביעה זו נגזר מספר מצומצם של חברי מועצה (אמר כי הצענו בשעתו 15 איש במועצה ובשיחה בלתי פורמאלית בעבר עלינו ל-26, כשהם דברו על 30-40). עריקאת ניסה לחמוק ממספר אחרון זה.

לאחר מכן אמר רובינשטיין כי גם הם (הפלסטינים) אמרו שהמועצה לא תהיה פרלמנט; וכאן תיקנו עריקת וקסיס והבהירו כי הם אמרו בשעתו שלא יהיה זה "פרלמנט של מדינה" אך לא אמרו אף פעם שלא יהיה זה פרלמנט. עריקת, קסיס וחלידי נימקו תביעתם למספר גדול של חברים בגוף הנבחר (נקבו במספר של 150 ל-200) על מנת לבסס את הייצוגיות והלגיטימיות של הגוף. אמרו כי העקרונות המנחים אותם בתפיסה זו הם REPRESENTATION, PARTICIPATION, STABILITY אמרו כי ככל שהגוף יהיה חזק יותר - כן ייטב שכן הוא יהיה יציב ואיתן.

רובינשטיין הבהיר באורח חד משמעי כי אף שאין אנו מתנגדים לעקרונות הייצוגיות, לא נוכל להסכים לגוף פרלמנטרי - הן מבחינת גודלו והן מבחינת סמכויותיו. יש בזה גם סמליות וגם מהות (של מדינה) שאין אנו יכולים להסכים לה. העניין ידון עוד.

לאורכה של כל השיחה בקש עריקת שנחזור ונזכור כי הצבור שלהם מבקש לראות הישגים ורובינשטיין ציין, כי גם לנו צבור שאנו צריכים להתחשב בו ואולם זו גם הסיבה (ציפיות הציבורים שלנו ושלם) שעלינו לחתור להישג ולהנחלת תחושה של התקדמות.

בתום המפגש הציע רובינשטיין שכל צד, בהכינו את טיוטת הניסוחים שיוצעו על ידו יקח בחשבון את הרגישויות של הצד שכנגד וכך ייקל על כולנו להתקדם.

2. קבוצת עבודה בנושאי המים והקרקע - הערוץ הפלסטיני, 3.5.93, שעה 10.20

מצידם השתתפו: עבד אל שאפי, סועד אל עמרי, ממדוח אל עכר, כמיל מנצור, עבד אלרחמן חמד והקצרנית פני גונסון שחאדה.

מצידנו: רוטשילד, ענר, מזוז, אורי שמיר, נח כנרתי ורובי סייבל. הצטרף מצדם שריף אל-מוסא (מומחה מים).

בתחילת הדיון הוסכם כי נושא הקרקעות הוא נושא מרכזי במו"מ וכי הוא מורכב ומסובך ביותר, אולם התגלו שלוש גישות לדיון בנושא: לעומת הצעתנו לדון בנושאי קרקע מעשיים הציע עבד אל-שאפי להסכים על ה-TERMS OF REFERENCE, הנובעים לדעתו מ-242, דבר שיאפשר להם להיות גמישים בנוגע להסדרי הביניים, ואילו קאמיל מנצור עמד על הצורך לדון בתחולה הטריטוריאלית (TERRITORIAL JURISDICTION) שהיא למעשה הנושא המקשר בין כללי היסוד המכוססים על 242 לבין ההסדרים המעשיים בנוגע לקרקעות.

דני רוטשילד הציג עמדתנו בצורה כללית בהתאם למסמך שלהלן, שהוכן אתמול בצוות וגם הוקרא לאמריקנים בהתייעצות שקיימנו אתם.

OPENING REMARKS REGARDING

ISRAEL'S POSITION IN THE WORKING GROUP ON LAND AND WATER

NEGOTIATING PRINCIPLES ON THE ISSUE OF LAND

1. THE NEGOTIATIONS IN WHICH WE ARE PRESENTLY ENGAGED ARE THE FIRST PHASE OF THE TWO PHASES OF NEGOTIATION ESTABLISHED IN THE MADRID INVITATION, WHICH CONSTITUTES THE TERMS OF REFERENCE FOR THE ENTIRE NEGOTIATIONS. THIS PRESENT PHASE OF NEGOTIATIONS CONCERNS INTERIM SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS (ISGA).

THE GENERAL CONCEPT OF THE INTERIM SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS IS: A TRANSFER OF THE VAST MAJORITY OF POWERS AND RESPONSIBILITIES CONCERNING THE PALESTINIANS IN THE TERRITORIES TO A PALESTINIAN AUTHORITY TO BE ELECTED BY THE PALESTINIANS IN THE TERRITORIES, WHICH WILL EXECUTE THESE POWERS AND RESPONSIBILITIES.

2. IN THE FRAMEWORK OF THE NEGOTIATIONS ON THE INTERIM ARRANGEMENTS, NEITHER THE PERMANENT STATUS IN THE TERRITORIES NOR THE PERMANENT ARRANGEMENTS REGARDING TERRITORIAL SOVEREIGNTY IN THE TERRITORIES WILL BE DISCUSSED. THESE ISSUES WILL BE DISCUSSED IN THE PHASE OF NEGOTIATIONS ON THE PERMANENT STATUS WHICH WILL BEGIN, AS AGREED, NO LATER THAN THE THIRD YEAR FOLLOWING THE BEGINNING OF THE INTERIM ARRANGEMENTS.

3. DISCUSSION OF ISSUES OF LAND IN THE PERIOD OF THE INTERIM ARRANGEMENTS MUST THEREFORE ALSO TAKE PLACE WITHIN THE FRAMEWORK OF THE GENERAL CONCEPT OF NEGOTIATIONS ON THE INTERIM ARRANGEMENTS, NAMELY - WITH RESPECT TO THE TRANSFER OF POWERS AND RESPONSIBILITIES FOR MANAGEMENT AND ADMINISTRATION IN THE VARIOUS LAND-RELATED SPHERES OF OPERATION.

4. THE DISCUSSION OF THE ISSUE OF LAND IN THE PRESENT NEGOTIATIONS DOES NOT DETRACT IN ANY WAY FROM THE TERRITORIAL INTEGRITY OF THE TERRITORIES; ON THE CONTRARY - BY REFRAINING FROM DISCUSSING THE TERRITORIAL ISSUES IN THIS PHASE OF THE NEGOTIATION AND LEAVING THIS PROBLEM TO THE NEGOTIATIONS ON THE PERMANENT STATUS, THE TERRITORIAL INTEGRITY OF THE TERRITORIES WILL BE PRESERVED.

IN ANY CASE, WE WOULD LIKE TO STRESS THAT IT IS FULLY ACCEPTABLE TO US THAT THE TERRITORIES BE TREATED AS A SINGLE TERRITORIAL UNIT.

5. NEVERTHELESS, WE TRUST IT IS UNDERSTOOD THAT, IN THIS ISSUE IN PARTICULAR, THE SECURITY ASPECTS AND THE EXISTENCE OF ISRAELI COMMUNITIES AND SETTLEMENTS IN THE TERRITORIES MUST BE TAKEN INTO ACCOUNT AS WELL, TOGETHER WITH THE MUTUAL GOAL NOT TO DETRACT FROM "THE FREEDOM TO ESTABLISH THE NATURE OF THE PERMANENT STATUS THROUGH NEGOTIATIONS", AS STATED BY PRIME MINISTER RABIN. (INTERVIEW TO ISRAEL TELEVISION IN ARABIC, 25.4.93).

IT IS THEREFORE CLEAR, WE HOPE TO YOU AS WELL, THAT IN THIS RESPECT IT WILL NOT BE POSSIBLE TO TRANSFER ALL POWERS OVER ALL LAND IN THE TERRITORIES TO THE PALESTINIAN EXECUTIVE COUNCIL (PEC). RATHER, THERE MUST BE SUBSTANTIVE NEGOTIATION REGARDING THE DIVISION AND SHARING OF RESPONSIBILITY IN THE VARIOUS ASPECTS OF LAND, TAKING INTO ACCOUNT THE ABOVEMENTIONED CONSIDERATIONS AND INTERESTS.

HOWEVER, SUCH CONSIDERATION, WE ASSURE YOU, WILL NOT IMPAIR OUR SERIOUS AND POSITIVE APPROACH TO THE

NEGOTIATIONS, WHOSE AIM IS TO IMPART REAL CONTENT TO THE MAIN GOAL OF THE INTERIM ARRANGEMENTS IN THE AREA OF LAND AS WELL - NAMELY, TO ALLOW THE PALESTINIANS TO MANAGE THEIR OWN AFFAIRS, AS FAR AS POSSIBLE.

רוטשילד הבהיר כי לא ניכנס לשאלות הנוגעות לסטטוס הקבע ולכן לא נדון גם בתחולה הטריטוריאלית. מסגרת ה-TERMS OF REFERENCE שלנו מתבססת על שלושה עקרונות:

- הצורך הישראלי בבטחון;
- שמירה על ההתישבות הישראלית בשטחים;
- העברת סמכויות בתחומים הנוגעים לקרקעות.

התגובה הפלסטינית להצגת עמדתנו היתה משני סוגים:

* עבד אל-שאפי חזר על הצורך בהכרה ב-242 הקובעת שאין לרכוש שטחים בכח ועל כן אין באפשרות הפלסטינים להעביר את התחולה הטריטוריאלית לידי הכח הכובש והיא חייבת להיות בידי המימשל העצמי הפלסטיני ולהתפרש על פני כל השטח הגיאוגרפי של הכיבוש. מבחינת הסמכויות ציין עבד אל-שאפי כי הם אמנם מסכימים לנוכחות ישראלית בשטחים בתקופת הביניים, לצרכי בטחון, אך אין הם יכולים להסכים לצעדים המשפיעים על סטטוס הקבע.

סייכל הגיב כי רצוי להימנע מדיון אקדמי על התחולה ולהשאיר הדיון על ריבונות לסטטוס הקבע, ולהתרכז בסמכויות ובאלמנטים של ניהול הקרקע. כן ציין כי אין 242 אומרת דבר בנוגע לסטטוס הקבע.

* קאמיל מנצור אמר כי בעית הריבונות אכן צריכה להידון במו"מ על סטטוס הקבע, אבל ציין בחיוב את ההתקדמות, לדבריו, שחלה בעמדתנו כאשר אנו מדברים על TERRITORIAL INTEGRITY ועל היות השטחים SINGLE TERRITORIAL UNIT יש, אפוא, לקיים את הדיון על החלת הסמכויות במסגרת האחידות הטריטוריאלית המהווה את חולית הקשר מתחולה הטריטוריאלית.

המשך הדיון התבסס על הערתו זו של מנצור, כאשר הפלסטינים מנסים למשוך הדיון להיבט הטריטוריאלי ואנו מנסים למשוך הדיון לסמכויות:

ממדוח אל עאכר אמר כי מכיון שהם רוצים לדון באדמה AS A WHOLE, הוא מבקש להגדיר מהי האדמה בה מדובר, והגדרתו היא "הקרקע שלא היתה תחת שליטה ישראלית לפני יוני 1967"

רוטשילד הזהיר מפני הנטיה להכנס לסוגיות עקרוניות שיש לנו חילוקי דעות עמוקים בהן, ובמיוחד שאלת ירושלים וההתנחלויות, שיעכבו המו"מ, והצענו להתרכז ברשימת הנושאים והסמכויות הנוגעים לקרקע, תוך הסבר שכאשר אנו מדברים על אחידות השטח המדובר הוא בהפעלת הסמכויות ולא מן האספקט של התחולה הטריטוריאלית.

אל עאכר הצביע על סתירה בין אחידות השטח לבין החלוקה והשיתוף בסמכויות ואנו הסברנו כי יהיה שוני בהפעלת הסמכויות בתחומים שונים הנוגעים לקרקע.

לבקשת הפלסטינים מנה רוטשילד את הנושאים לדיון כלהלן:

- A. LAND TRANSACTIONS AND REGISTRATION
- B. LAND SETTLEMENT
- C. ADMINISTRATION OF PUBLIC LAND
- D. RESPONSIBILITY FOR ADMINISTRATION AND PRESERVATION OF NATURE RESERVES, PUBLIC PARKS, PUBLIC FORESTS, ETC.

E. PLANNING, ZONING AND LICENSING.

סועד אל עמרי טענה כנגד התפיסה של תחולה טריטוריאלית שונה לכל סמכות וסמכות ואמרה כי יש לדון בתחולה הגיאוגרפית.

עבד אל-שאפי ציין כי הדיון סטה מן ה-TERMS OF REFERENCE ואין הוא שותף לגישה זו של חבריו. רוטשילד הציע לעומתו דיון ברשימת סמכויות ואח"כ באדמות שעליהן תחולנה.

לאחר הפסקה קצרה, לבקשת עבד אל-שאפי, הבהיר הוא כי מדיניות ההתנחלות של ישראל עומדת בניגוד ל-242 וגורמת לקביעה מראש של סטטוס הקבע. לדבריו ה-JURISDICTION על השטחים חייבת לעבור למימשל העצמי מכיוון שלנו אין זכויות טריטוריאליות בהם אבל מאידך יצרנו מציאות אנושית חדשה בשטחים ולכן יש לטפל בכך מבלי לפגוע בזכויותיהם הם. יש, אפוא, לטפל קודם כל בהתנחלויות.

בהמשך דבריו אמר עבד אל-שאפי כי אין הם מסתירים כוונתם להקים מדינה פלסטינית, אך הדבר נתון למו"מ על סטטוס הקבע והם יעמדו כנגד כל האמצעים שינסו למנוע זאת. עם זאת הם ישאפו להסדר ביניים שיהיה הוגן לשני הצדדים שבו התחולה הטריטוריאלית תועבר להם וכן יועברו אליהם הסמכויות, והם אינם מתכוונים TO ABUSE THOSE POWERS. הם מוכנים להעמיד קרקע ציבורית לצרכי הבטחון של ישראל.

רוטשילד הגיב כי אין אנו מתכוונים לדון בנושא הריבונות שיידון במסגרת סטטוס הקבע ואין גם לדון על נושאים שישפיעו על סטטוס הקבע, הצעותינו בנושא הקרקע יכולות לתרום לצמצום הפערים העקרוניים בינינו.

מנצור הציע לשלב את שני הצירים, ציר התחולה הטריטוריאלית וציר הסמכויות, ולדון בהם במקביל. רוטשילד השיב כי צריך להתחיל בנושאי הסמכויות.

עבד אל-שאפי חזר לנושא ירושלים והתייחס לבניה בה כאל בניית התנחלויות, לאחר ששללנו זאת ביקש לתת להם "משהו" שישכך את דאגות המוסלמים והנוצרים מבחינת הקשרים הרוחניים לעיר, וסועד הוסיפה גם קשרי מסחר, חינוך, בריאות ועוד, רוטשילד השיב כי עמדת ממשלת ישראל היתה מאז ומעולם שתבטיח חופש הפולחן הדתי לכל העדות וכך נעשה.

לסיום ביקש עבד אל-שאפי להעניק אישורי בניה בירושלים לאלפי ערבים המבקשים לבנות ביתם ונתקלים בסרוב.

סוכם כי מחר נתחיל בדיון בנושאי מים.

3. קבוצת העבודה לעניין זכויות האדם (במסגרת הערוץ הפלסטיני) השתתפו מטעמם: ממדוח אל עכר (ישב בראש) פייצל חוסייני, פריח אבו מדיין, סאמי כילאני, סאמח כנען, ופני ג'ונסטון-שחאדה.

מטעמנו: רובינשטיין, רוטשילד, סייבל, בן-ארי, טל, זהר.

ישיבת הועדה זומנה לשעה 15.00 (לפני תחילת הערוץ הירדני) בגלל בקשתו של פייצל חוסייני שלא יכול היה ליטול חלק בישיבת הבוקר.

ממדוח אל עכר פתח ואמר כי הם מעריכים ומוקירים את צעדיה האחרונים של הממשלה (המחווה והחזרת המגורשים) ואמר כי ראוי להמשיך בקו זה ובעיקר בתחומים שיש להם השלכה ונגיעה לציבור הרחב.

הוסיף כי לפי תפיסתם - ועדה זו של זכויות האדם תעסוק בנושאי מדיניות ובנושאים העקרוניים הקשורים לזכויות האדם ולא רק בנושאים פרטניים וחשוב

להם לדעת עמדותינו בסוגיות העקרוניות כמו גרושים, הריסות בתים, מסוי, מעצרים מינהליים וכו'. הזכיר גם את הסגר והשלכותיו הקשות על האוכלוסיה. כמו כן אמר כי הם יוצאים מהנחה שהדברים מבוססים על המשפט הבינלאומי ההומניטרי, וכן שהועדה צריכה לעבוד מחוץ למסגרת המו"מ, כי אלה אינם דברים שבמו"מ אלא הפלסטינאים זכאים להם.

רובינשטיין השיבו כי ועדה זו הינה אחד המכלולים שאנו מוכנים לפתח בהם דיאלוג עמם (בנוסף למכלול הסדרי הביניים ולמכלול העברה מוקדמת של סמכויות).

רובינשטיין הבהיר כי אין לנו מדיניות של ענישה לשמה וכל הצעדים הננקטים לרבות הסגר הם פועל יוצא של צורך להתמודד עם צרכי בטחון, שמירה על סדר ומניעת טרור. פנה לבני שיחנו והציע שיעלו נושאים המטרידים אותם. במסגרת הדיונים כאן או אף בארץ, על מנת שננסה להתמודד עם הנושאים ולפתורם ביחד ככל הניתן. רובינשטיין הבהיר כי יש לנו הרצון לעבוד עמם באורח כן והוגן ואנו מצפים לבסיס דומה גם בגישתם. באשר לקבוצת העבודה, ציין שהיא במסגרת המו"מ ולא מחוצה לו, וגם אם עקרונית נושאי זכויות אדם אינם עניין למו"מ הרי האוירה הכללית משפיעה גם על ההתייחסות לנושא זה, וככל שנצליח במו"מ ייטב. איננו נכנסים למישור המשפטי של הדברים אלא מתייחסים לכך על בסיס של הגינות אנושית.

לאחר מכן הועלו מספר התייחסויות לנושאים ספציפיים. מלבד איזכור הסגר (לרבות השלכותיו על הניתוק ממזרח ירושלים).

פרייח אבו מדיין העלה את נושא ההגבלות הקיימות על דייגים בעזה.

רוטשילד השיבו כי המדיניות כלפי הדייגים נבחנה לאחרונה ואף הותרו מספר הקלות ואולם ישנם כמה אילוצים שאינם מאפשרים הסרת כל המגבלות (בין האילוצים מנה את הצורך בהסדר עם המצרים, וכן את צרכי הבטחון שכן על פי הנסיון שלנו - ישנן הברחות מחבלים בדרך הים).

פיצל חוסייני וממדות אל עכר התייחסו לנושא המגורשים בשני היבטים - הראשון: בעניין מגורשי החמאס. בהקשר זה שאלו האם ה- REVIEW מתקדם והאם ניתן להניח שמספרם של אלה שיותר להם לחזור (מעבר ל-101) - יגדל.

ההיבט השני אליו התייחסו חוסייני ואל עכר היה החזרת מגורשים ותיקים נוספים (מעבר ל-30 עליהם הוחלט לאחרונה). אמרו כי יש בכוונתם להגיש רשימות נוספות, רובינשטיין אמר שאין לנו כל הנחיות בנושא זה.

השניים ציינו כי להחזרת המגורשים היה אימפקט חיובי על שכבות רחבות בציבור הפלסטיני ומן הראוי להמשיך בקו זה.

הדוברים הפלסטינים (מדיין, אל עקר וחוסייני) ציינו הצורך להדגיש בהדגש מיוחד הקלות, בכל התחומים, לאנשי רצועת עזה, שכן מצוקתם רבה יותר (ציינו כדוגמא כי בין החוזרים היו רק שני עזתים וראוי לפצותם בכך שבסבב הבא של החזרת מגורשים יהיו יותר מאזור זה).

לשאלת רובינשטיין מדוע לא חוזרים אותם 101 אנשי החמא'ס (מלבנון) שהותר להם לחזור, אמרו בני שיחנו כי נושא זה היה קשור לחידוש המו"מ ולכן עתה - אם יגדל המספר ולו רק במקצת - יחזרו כל מי שיותר לו גם אם לא יהיו אלה כל ה-400.

בהתייחסו לנושאים שהיו כלולים בנייר 12 הנקודות שהוגש בשעתו ע"י עבד אל שאפי, אמר רובינשטיין כי אנו והמופקדים על המערכת עוקבים אחר ההקלות שניתן לבצע במסגרת המדיניות האפשרית וציין כי יש מספר נושאים כמו הריסת בתים, אטימת בתים ועקירת עצים שהמדיניות בהם השתנתה מאוד לכיוון ליברלי

(מסר נתונים).

פייצל חוסייני העלה את נושא הריסת הבתים כחאן יונס בפעולה לתפיסת המבוקשים המזויינים ואמר כי זה מזכיר פעולות של צבא צרפת ובריטניה לפני שפינו מושבותיהם. בהקשר לכך הוסיף כי הצרפתים והבריטים שבו לארצותיהם שלהם ואלו אנחנו אמורים לחיות עמם כאן ולכן עלינו לחשוב על דפוס התנהגות כזה מבחינת ההיבט העתידי של היחסים.

רוטשילד השיבו כי דרך פעולה זו ננקטת כדי לחסוך בחיי אדם שלנו ושלםם וכי לפני שהצבא פועל כפי שהוא פועל ננקטים כל האמצעים לרבות פינוי האוכלוסיה מאזור הסכנה וקריאה למבוקשים להסגיר עצמם. רק לאחר שמוצו כל ההליכים מופעל הכח כפי שהוא מופעל.

רובינשטיין ורוטשילד העלו את ענין הפיתוח הכלכלי בשטחים כמנוף להקלת מצוקת התושבים. רובינשטיין אמר כי היינו רוצים לראות את שתופם של חברי המשלחת בנושא עיצוב התקציב שניתן לנושאי תעסוקה ביו"ש ועזה, וכן נוכל לדבר אתם גם על עברת סמכויות מוקדמת. רוטשילד אמר כי אנו מצפים לשתוף פעולה מצידם במימוש השקעות לצרכי פיתוח. הכסף בחלקו קיים - אך חסרה הנכונות מצדכם אמר רוטשילד והוסיף כי המנהל האזרחי יקצה לפרוייקטים אדמות מדינה.

השיחה התנהלה באוירה נינוחה. סוכם על פי בקשת בני שיחנו שמחר ניפגש לפרק זמן ארוך יותר מהיום.

ב. השיחות בערוץ הירדני

במסגרת פגישתם בארבע עיניים, מסר היום רובינשטיין למג'אלי (באורח אישי ובלתי פורמלי) טבלה בה סודרו הנושאים השונים וסדרי העדיפויות לדיון בהם, כפי שהדבר גובש בצוות. (הטבלה תשוגר בפקס).

רובינשטיין ומג'אלי שוחחו ביניהם גם לגבי דפוס השיחות והמכניזם הדרוש לעבודת קבוצות העבודה. מג'אלי אמר כי במחשבה שניה הוא סבור שרעיון ה"קשקול" (המונח שהוטבע בהשאלה על ידי חצאוונה ומשמעו - סדרן נושאים או שק חפצים), אינו מתאים, וראוי אולי להשתמש במונח אחר שיאפיין את צורך התחומים לסלים שונים. מג'אלי הציע את המונח מג'מועה (שמשמעו בערבית מקבץ של נושאים שהיקפם גמיש ומשתנה בהתאם לנסיבות ולקונטקסט). כן הציע מג'אלי שבראש כל קבוצה כזו (בראש מקבץ) יעמוד דיוח שימסור לראשי המשלחות על ההתקדמות בדיוני תת הקבוצות של המג'מועה.

מג'אלי אמר כי סוד ההצלחה עד כה של דיוני הערוץ הירדני מונח בעובדה ששני הצדדים (אנחנו והם) לא התחפרו בעמדות קיצוניות וידעו לשמור על גמישות שאפשרה לעקוף אבני נגף ולא להעכיר האוירה. בנוסף לנושאים הקשורים במו"מ, שוחחו השניים במפגשם בארבע עיניים גם על נושאים אחרים.

בשיחה עם מג'אלי עלה הצורך לדעתו במתן מחוות לעזה ולתושביה, כמו החזרת מגורשים שבאו משם. הוסיף כי חידור עבד-אל-שאפי חש פגוע משום שכולם מטפחים את פייצל חוסייני.

מג'אלי התייחס גם לנושא המו"מ עם סוריה וביקש להתעדכן במה שקורה בערוצי המו"מ האחרים.

בהתייחסו למשך הסבב ולאורכו, אמר מג'אלי כי אצל הסורים יש נטיה לסיים הסבב כבר השבוע, והוא עצמו היה בנסיבות מעדיף לעשות כך ולחדש כעבור שבועיים, אך מבין שבעצם יסתיים בעוד שבוע והשאלה היא אם להכריז על סיום סבב או על הפסקה בו בלבד. ואולם ההכרעה תיפול מחר (4.5.93), בישיבת התיאום של ראשי המשלחות הערביות כאן.

בהתייחסו לנושא המומחים (אנרגיה, בנקאות ואיכות הסביבה), שרובינשטיין

שוחח עמו לגביו פעמים רבות לאורך הימים, אמר כי אנשיו בדרך וכי מחר יוכלו לפגוש באנשינו. בתום המפגש, ולאחר התייעצויות של שני הצוותים, נכנסו שתי המשלחות לדיון במסגרת המליאה.

מליאת הערוץ הירדני

לרגל מסיבה בשגרירות הירדנית (יום הכתרת המלך) התקיימה מליאה קצרה במסגרתה נמשך המאמץ לאתר מכניזם להמשך ההתקדמות.

מג'אלי חזר על עקרי התפישה שהוצגה על ידם בסוף השבוע תוך שהוא מציע להחליף את המונח "קשקול" שהוצע ע"י חצאונה במונח מג'מועה (אשכול) ובאנגלית GROUP המבטא באופן ברור יותר את תפישתם.

רובינשטיין ציין כי התעמקנו בתפישה שהוצגה בפנינו ע"י חצאונה וגילינו עניין בקריטריונים שהציג. הוא הצטרף לתחושה שצפה במפגש המקדים שלו עם מג'אלי לפיה כדאי להתמקד בהגדרת הנושאים למו"מ ופחות בהתוית סדרי העדיפויות לבצועם. עם זאת שאלת המפתח שנותרה בעינה היא כיצד לאגד נושאים באופן שיראה הגיוני ומעשי ושיעלה בקנה אחד עם הרגישויות הפוליטיות של הצדדים.

עוד הציע רובינשטיין כי המו"מ עצמו יתקיים במסגרת קבוצות כמוצע ע"י מג'אלי ושנרכיב אותן על בסיס פרוביזיונלי (PROVISIONAL) כדי שניתן יהיה לשנות. הן תדווחנה באופן עיתי ליו"רים על התקדמותן.

סוכם להמשיך לעסוק בכך מחר.

משך הסבב. האמריקנים מסרו שהם פועלים נמרצות אצל הערכים להמשיך עוד שבוע. רובינשטיין מסר למילר ולדג'רג'יאן שאנו נשאר כמוכן ומעוניינים לקדם המו"מ ככל הניתן.

בברכה

המשלחת

תפ: שהח, רהמ, ראשהממשלה

WASHINGTON DC' MAY 1ST' 1993

DRAFT PROPOSAL FOR A DECLARATION OF PRINCIPLES

(DRAFT II)

PREAMBLE:

THE PALESTINIAN AND ISRAELI SIDES AGREE ON THE FOLLOWING PRINCIPLES IN ORDER TO FACILITATE THE PROGRESS OF NEGOTIATIONS. IT IS THE UNDERSTANDING OF BOTH SIDES THAT THESE PRINCIPLES' WHILE CONSTITUTING AGREED BASIS FOR THEIR NEGOTIATIONS' ARE SUBJECT TO FURTHER ELABORATION BEFORE A DETAILED AND FINAL AGREEMENT CAN BE ACHIEVED.

1. THE OBJECTIVE OF THE PEACE PROCESS IS TO REACH A JUST, LASTING AND COMPREHENSIVE PEACE SETTLEMENT THROUGH DIRECT NEGOTIATIONS BASED ON U.N. SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS 242 AND 338.

THE NEGOTIATIONS BETWEEN THE PALESTINIANS AND ISRAEL WILL BE CONDUCTED IN TWO PHASES' WHICH ARE INTERLOCKED AS AN INTEGRAL WHOLE BASED ON THE AFOREMENTIONED RESOLUTIONS.

IT IS THE UNDERSTANDING OF BOTH SIDES THAT NOTHING SHOULD BE DONE IN THE INTERIM PERIOD THAT MAY PREEMPT OR PREJUDICE THE OUTCOME OF THE FINAL STATUS NEGOTIATIONS' FOR WHICH ALL OPTIONS CONSISTENT WITH UNSC RESOLUTIONS 242 AND 338 MUST REMAIN OPEN.

2. A PALESTINIAN INTERIM SELF-GOVERNING AUTHORITY. (HEREINAFTER: PISGA) WILL BE ESTABLISHED THROUGH FREE, GENERAL AND DIRECT ELECTIONS' UNDER INTERNATIONAL SUPERVISION.

ALL PALESTINIANS WHO' ON JUNE 4TH' 1967' WERE LISTED ON THE RELEVANT POPULATIONS REGISTERS IN THE WEST BANK' INCLUDING JERUSALEM' AND THE GAZA STRIP' AS WELL AS THEIR DESCENDENTS' WILL PARTICIPATE IN THE ELECTIONS.

3. THE PISGA WILL ASSUME LEGISLATIVE' EXECUTIVE AND JUDICIAL POWERS.

4. THE PISGA WILL ASSUME LEGISLATIVE POWER IN ALL SPHERES OF POWERS AND RESPONSIBILITY TRANSFERRED TO IT. DUE CONSIDERATION WILL BE GIVEN TO THE NEED TO REVIEW LEGISLATION IN FORCE IN THE SPECIFIED REMAINING AREAS.

5. THE OBJECTIVE OF SECURITY ARRANGEMENTS IS TO ACHIEVE A REGIONAL STABILITY AND TO RESPOND TO MUTUAL NEEDS' AS WELL AS TO CREATE THE CONDITIONS OF REAL PEACE.

6. THE PISGA WILL ESTABLISH A STRONG AND EFFECTIVE POLICE FORCE TO MAINTAIN INTERNAL SECURITY AND PUBLIC ORDER.

7. ISRAELI ARMED FORCES WILL WITHDRAW' AND THE REMAINING FORCES WILL BE REDEPLOYED INTO AGREED SECURITY LOCATIONS.

8. THE AUTHORITY OF THE PISGA WILL EXTEND TO ALL THE PALESTINIAN TERRITORY OCCUPIED SINCE JUNE 1967' WITH THE EXCEPTION OF CERTAIN ARRANGEMENTS OF PROVISIONAL CHARACTER' WHICH WILL BE AGREED BETWEEN THE PARTIES' WITHOUT PREJUDICE TO SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS 242 AND 338' AND THE PRINCIPLES OF INTERNATIONAL LAW.

9. THE PISGA AND THE GOVERNMENT OF ISRAEL WILL CONCLUDE AGREEMENTS ON COOPERATION OR COORDINATION IN SPECIFIC AREAS OF COMMON CONCERN. THESE AGREEMENTS WILL TAKE INTO ACCOUNT THE SECURITY NEEDS OF BOTH PARTIES AND THEIR MUTUAL BENEFIT.

10. A JOINT COMMITTEE WILL BE ESTABLISHED BETWEEN THE PISGA AND ISRAEL TO CONSIDER MATTERS OF COMMON CONCERN AND TO SETTLE DISPUTES THAT MAY ARISE BETWEEN THEM.

11. DISPUTES WHICH CANNOT BE SETTLED BY AGREEMENT BETWEEN THE PISGA AND ISRAEL WILL BE SUBMITTED TO AN ARBITRATION COMMISSION TO BE ESTABLISHED FROM REPRESENTATIVES OF THE UNITED STATES' THE RUSSIAN FEDERATION' EGYPT' JORDAN' AND THE UNITED NATIONS' AS WELL AS REPRESENTATIVES OF THE PISGA AND ISRAEL.

014 - 5712 P

014 - 5712 P

3-13-11 - 11-11-11

נכנס **
**
**
**

מסמך: 586182
חוזם: 4,30411
מ-: שלום, נר: 47, תא: 300493, זח: 0027, דח: ב, סג: סו
סודי/בהול

מכתב מוברק למכותבים בלבד

א ל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ - ללא תפוצה נוספת.

ד ע: ראשי המשלחות למו"מ, וושינגטון

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת ירדנית-פלסטינית

הנדון: השיחות עם המשלחת הירדנית פלסטינית (29.4.93)
א. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהרים)

ב. המו"מ בערוץ הפלסטיני (אחרי הצהרים)

עיקרי דברים

א. במסלול הירדני התקיימו דיונים על רשימת נושאים וסדרי עדיפות לדיון בהם. כן התקיים דיון בקבוצת עבודה לנושא המים.

ב. במסלול הפלסטיני התקיימו דיונים בשתי קבוצות עבודה - לנושאי הקונצפט ולנושאי הקרקע והמים. כן הוסכם על כינון ק"ע לנושא זכויות האדם. בקבוצות העבודה השתתפו מומחים פלסטינים.

א. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהרים)

במפגש השגרתי בארבע עיניים בין רובינשטיין לבין מג'אלי, שוחחו השניים, בין השאר, גם על מצב המו"מ עם הפלסטינים. מג'אלי אמר כי יש לעשות מאמץ ולמנוע את פרישתו של עבד אל שאפי מן המשלחת הפלסטינית, לפחות לטווח הקצר (של שני הסבבים הקרובים). מג'אלי הוסיף כי עבד אל שאפי הגיע לווינגטון בלחץ ההנהגה וכי לא רצה ליטול חלק בסכב זה משום שבעיית המגורשים טרם נפתרה. לפיכך ניתן להבין התנהגותו.

מג'אלי הוסיף כי ראוי שניתן לפלסטינים מחווה בעלת אפקט פסיכולוגי כגון הודעה מטעם רה"מ כי ההתנחלויות תפסקנה כל עוד נמשך המו"מ. מג'אלי סיפר כי הציע בשעתו שהפלסטינים יממנו את העלות הכספית הכרוכה בהפסקת הבנייה בשטחים באורח מוחלט - (התכוון למימון אותם מבנים שהוחלט להמשיך בבנייתם משום שהפסקת הבנייה בהם היתה כרוכה בנזק כספי גדול). הוסיף גם כי המחווה שעשינו עם תחילת סבב זה אכן ראויה לציון אך הפלסטיני ברחוב אינו חש בהן. אמר כי כל הצדדים הנוגעים בדבר (מנה גם את מצרים) מודאגים ממצב המו"מ עם הפלסטינים. רובינשטיין השיב בנושא ההתנחלויות בהתאם למדיניות.

השניים (מג'אלי ורובינשטיין) סיכמו כי מליאת הערוץ תכונס היום ובה תוצג רשימת הנושאים המשותפים לדיון בין ירדן לישראל, לרבות המכניזם והעדיפויות. מג'אלי הביע תמיהה על כך שהעמדנו בראש סולם העדיפויות את נושא חוזה השלום והבטחון ורק אחר כך את יתר הנושאים. מג'אלי התייחס לאורכו של הסבב ושאל את רובינשטיין מה עמדתנו בסוגיה זו. רובינשטיין השיבו כי אנו תומכים ברעיון של מו"מ מתמשך עם הפסקות קצרות לצורך התייעצויות - עמדה שבה תמכה ירדן בשעתו בדבקות. מן השיחה בין השניים התרשם רובינשטיין כי הסורים מוכנים יהיו ("אם תהיה התקדמות אצל הפלסטינים") אולי להישאר עוד שבוע, אח"כ תהיה הפסקה ואח"כ יהיו מוכנים אולי לחידוש ברצף.

רובינשטיין השאיר בידי מג'אלי על בסיס לא פורמאלי את רשימת הנושאים המשותפים לנו - לירדנים ולפלסטינים שנערכה על ידינו בהתאם למה שסוכם אתמול ואלה הנושאים:

LIST OF ISSUES FOR JORDANIAN PARTICIPATION IN THE INTERIM

- ARRANGEMENTS 1. JORDAN RIVER CROSSINGS
2. ECONOMY - BANKING, CURRENCY, TRADE
3. CITIZENSHIP - TRAVEL DOCUMENTS (PASSPORTS)
4. LAWS
5. EDUCATION
6. WAQF
7. LICENSING
8. POLICE
9. LIAISON

מג'אלי הודיע לרובינשטיין כי בכוונתו להביא את המומחים הירדנים בנושאי מים (חאדיין) איכות הסביבה (מחסנה) בנקאות (מרטו) ואנרגיה (אלמלכי) כבר בשבוע הבא. הנושא טעון הבהרה סופית שתעשה עמו מחר (30.4) ובעטיה נחליט את מי מהמומחים שלנו להביא לכאן.

השנים החליטו כאמור שמליאת הערוץ תכונס היום ובמקביל תשב קבוצת העבודה הבלתי פורמלית לנושא המים. ראה להלן דיווחים בנפרד.

מליאת הערוץ הירדני (29.4.93)

בהמשך לדיונים שנערכו אתמול וברוח השיחה בין מג'אלי לרובינשטיין הבוקר, עסקה המליאה בהצגת תפישת הצדדים את הנושאים הראויים לטיפול במסגרת המו"מ, המכניזם לקדומם וסדרי העדיפויות לנהול המו"מ לגביהם. מג'אלי הבהיר בפתח דבריו כי רשימת הנושאים נגזרת מתוך האג'נדה ולפיכך אין היא מהווה חדוש אלא אם כן ירצה מי מהצדדים להציע סעיפי משנה לסעיפים הראשיים המצויים באג'נדה. מג'אלי עמד על האפשרות לארגן נושאים ממשפחות שונות במסגרת "סלים" ולהקל בכך על גשור הפערים בין הצדדים בהתויית סדרי העדיפויות לטיפול. בהמשך פרש רובינשטיין את עקרי התפישה הישראלית ביחס להמשך המו"מ. הוא התייחס בדבריו לשלושה רבדים של סוגיות:

- א. מפוי הנושאים המתאימים לשתוף פעולה;
- ב. המכניזם לקדומם;
- ג. סדרי העדיפויות לקדומם;

רובינשטיין הבהיר כי אין לנו התנגדות לתפישת הסלים שהוצגה על ידי מג'אלי, שיטה שהוכתרה בהצלחה בתהליך הלסינקי ובטיפול בסוגיות בינלאומיות אחרות. אשר לרשימת הנושאים, מהיותה נגזרת מהאג'נדה אין היא מהווה מוקד לחלוקי דעות. הוא פרט את כלל הנושאים המוצעים על ידנו על פי מסמך להלן:

LIST OF ITEMS

- * SECURITY, INCLUDING AGREED UPON ARRANGEMENTS SUCH AS SCBMS
- * WATER
- * REFUGEES AND DISPLACED PERSONS - BILATERAL ASPECTS
- * BORDERS AND TERRITORIAL QUESTIONS

* FUTURE BILATERAL COOPERATION

- NATURAL RESOURCES
- HUMAN RESOURCES
- INFRASTRUCTURE
- ECONOMICS

* MATTERS RELATED TO BOTH TRACKS

* CULMINATION OF PEACE TREATY

אשר למכניזם לקדום המו"מ הוא עמד על הצורך לגבש מתכונת מקובלת על שני הצדדים בהדגישו כי ישראל פתוחה לקבל כל שיטה שתתרום לאיכות הדיאלוג.

את המכניזם הציג רובינשטיין לפי הרשימה להלן:

MECHANISMS

* SECURITY

- DISCUSSIONS GROUP ON DEVELOPING SCBMS LEADING TO SECURITY ARRANGEMENTS

* WATER

- CONTINUED WATER DISCUSSIONS IN GROUP AND IN FIELD CONTACTS

* REFUGEES AND DISPLACED PERSONS

- GROUP DISCUSSIONS ON
- FAMILY REUNIFICATION
- QUALITY OF LIFE IN REFUGEE CAMPS

* BORDERS AND TERRITORIAL QUESTIONS

- GROUP DISCUSSIONS

* FUTURE BILATERAL COOPERATION

- SPECIALIZED WORKING GROUPS ON THE FOLLOWING BASKETS:
- NATURAL RESOURCES
- HUMAN RESOURCES
- INFRASTRUCTURE
- ECONOMICS

רובינשטיין פירט הצעתנו כלהלן:

בנושא בטחון הציע רובינשטיין עבודה בקבוצות עבודה. אלה תתוונה בהדרגה הכנות בסוגיות בטחוניות, בכלל זה צעדים בוני אמון. כל אלה יתורגמו בסוף הדרך להסכמים בטחוניים. בנושא מים מוצע להתקדם בשני אפיקים במקביל. במסגרת המו"מ הפורמלי מצפה ישראל שירדן תשמר את רציפות הדיון בנושאי מים ותבטיח את התוצרים שהופקו עד כה מהמו"מ. אמנם כל צד מכיר את עמדות היסוד של רעהו, עם זאת לתחושתנו יש מקום לגשור על פערים. אפיק המו"מ השני בנושא המים יכיל מגעים ברמת השטח שיתקיימו בהתאם לצרכים שוטפים ותחת פקוח המשלחת.

שאלה פתוחה היא האם מן הראוי לשלב את נושא המים בסל אחד עם מרכיבים נוספים או להשאירו כנושא בפני עצמו ולהעניק לו אגב כך את המשקל הראוי. בשאלת הפליטים והעקורים ישראל מחוייבת לנאמר באג'נדה ואינה מבקשת להתחמק מעסוק בנושא. עם זאת, עמדת ממשלתנו היא שצורך הפעילות בנושא חייבת להתנהל במסגרת מולטיטורלית, בעיקר בשל ההיבטים הכלכליים הגלומים בכך. ניתן, כתוך כך, לעסוק במסגרת הביטורלית, בסוגיית האחמשי"ם ובסיוע לשיפור איכות החיים של מחנות הפליטים. נושא זה מטופל גם במסגרת המסלול הפלסטיני כבעיית זכויות אדם.

ישראל, אכן, מחוייבת לעסוק בסוגיית הגבול בבוא העת. זהו נושא מורכב שיחייב הרכה עבודת מומחים ותהליך של השוואת נתונים. אשר לשתוף פעולה בילטרלי עיתידי ישראל מצדדת בפעילות במסגרת ועדות מקצועיות בתחומים השונים. למעשה חלק מהנושאים כבר מאורגנים באג'נדה במתכונת של סלים. הסלים יוכלו לחפוף את מבנה האג'נדה.

יודגש עם זאת שישראל מייחסת חשיבות מיוחדת לאותם נושאים שכבר נדונו בעבר במסגרת המו"מ וחותרת להעמיק את הדיאלוג לגביהם. חצאונה פתח בהבהרה כי ירדן אינה מתעקשת על טקטיקה מסויימת. הוא מצא, כמו

כן לנכון, להדגיש שהאג'נדה אינה משקפת את סדרי העדיפויות לטפול בנושאי המו"מ.

בהמשך הציג חצאונה את הגישה הירדנית. זו מבוססת על קביעת קריטריונים אובייקטיביים לבחירת הנושאים לטפול. חצאונה הצביע על ארבעה קריטריונים:

- א. נושאים בהם קיים סיכוי להתקדמות מוחשית.
- ב. התחשבות הוגנת באינטרסים של הצדדים.
- ג. התחשבות במשאבי האנוש של הממשלה.
- ד. מרכיב הגמישות והצורך להמנע מלהתקבע ברישימה מוגדרת וסגורה. רובינשטיין הביע הסכמתו לאלה.

חצאונה אמר כי על פי קריטריונים אלה מציע הצד הירדני שלושה סלים. הסל הראשון יכיל את סוגיית המים. נושא זה מופיע בשני סעיפים באג'נדה; הן כנושא בפני עצמו והן כנושא לשתוף פעולה עיתידי. כדאי לפיכך להפריד את שני המכלולים ולדחוק את הטפול בפרויקטים עתידיים לסל אחד.

באותו סל מומלץ לעסוק גם בסוגיית האחמשי"ם, נושא בעל עדיפות עליונה מבחינת ירדן, ונושא שנתפש כ-CBM מוחשי העשוי לתרום לבצור התהליך. לכך הוסיף מספר נושאי בטחון. להערת אלי כי קשה לאתר את הקשר בין הנושאים הללו ולהבין את ההגיון העומד מאחורי שילובם בסל אחד, (ואגב הדבר אינו מובן למשלחתנו גם בעקבות דיון) הציע חצאונה לראות במתכונת זו מעין יומן (בערכית קשקול) רב גוני ולא דווקא סל הומוגני. לדבריו ההגיון בשדוך בין שני הנושאים נעוץ בחשיבותם.

בסל השני מניחים הירדנים את סוגיית הפליטים והעקורים. חצאונה הטעים כי טפול בסוגיית האחמשי"ם ובשפור איכות החיים אינו פותר את הצדדים מהצורך לעסוק בסוגיות הנוגעות לגיטימיות הבינלאומית.

בסל השני מניחים הירדנים גם את נושא הגבול וסוגיות טריטוריאליה התלויות ועומדות בין הצדדים. הוא הבהיר כי הוא מודע לקושי של ישראל לטפל בסוגיה זו, עם זאת הצלחה בטפול בסל הראשון עשויה לתרום להתקדמות בטפול בסל השני. לשאלת רובינשטיין הבהיר חצאונה כי סוגיית הבטחון מקומה, לשיטתו, בסל הראשון.

לסל השלישי הטיל חצאונה נושאים הנוגעים לשתוף פעולה עיתידי. עם זאת הבהיר כי חלקם יוכלו להיות מטופלים ביותר מסל אחד.

חצאונה הסתייג מפצול יתר של המו"מ והציע כי ייבחר מכניזם, במסגרתו תשמר זיקה חזקה בין עבודת הוועדות למליאה.

אשר לזיקה בין המסלול הירדני למסלול הפלסטיני, נושא זה טרם נבחן מול הפלסטינים, ולפיכך מוצע לדחות לפי שעה את העסוק בו. רובינשטיין הבטיח שנעידן ביסודיות בהצעותיהם. הקריטריונים שהציבו נראים על פניהם קבילים. עם זאת הוא הביע הסתייגות מהנטיה לערבב בין נושאים שאינם קשורים זה לזה.

כן הביע רובינשטיין אי נחת מהנטיה הירדנית לדחוק נושאים לשותף פעולה בילטרלי לקונטקסט עתידני וחזוני מדי. מכאן עבר רובינשטיין להצגת סדרי העדיפויות הישראליים לטיפול בנושאים השונים. רובינשטיין הבהיר כי סדרי העדיפויות שהוצגו אתמול על ידי מג'אלי (גבול ופליטים) אינם עולים בקנה אחד עם סדרי העדיפויות שלנו. עם זאת ברצוננו להגיע להבנה ואנו מחוייבים לכל סעיפי האג'נדה, בלי קשר לסדר הופעתם באג'נדה.

סדרי העדיפות שלנו הוצגו כלהלן:

PRIORITIES

(FIRST PRIORITY - PEACE TREATY)

1. SECURITY

2. BILATERAL COOPERATION

- ECONOMY (INCLUDING TOURISM AND BANKING)
- ENVIRONMENT
- ENERGY
- TRANSPORTATION
- DRUG CONTROL

3. WATER

4. BORDER AND TERRITORIAL QUESTIONS

5. REFUGEES AND DISPLACED PERSONS

ישראל מייחסת חשיבות מרכזית לגבוש חוזה השלום, אם כי אנו מבינים שירדן אינה רוצה או יכולה לעסוק בו כרגע. לידו בסדרי העדיפויות הלאומיים שלנו עומד נושא הבטחון בראש הסולם. רובינשטיין ציין את הכריכה שעושה רה"מ לעתים מזומנות בין שלום ובטחון, בהדגישו כי נכונותה של ישראל לשלם מחיר עבור השלום תלויה גם בבטחון. הנושא הבא הוא תחום שיתוף הפעולה הביילטרלי. ישראל אינה מבקשת לכפות על הצד הירדני שתוף פעולה טרם זמנו, עם זאת יש להעניק לצבור תחושה שתהליך השלום נושא עמו דיבידנדים מוחשיים, גם אם מדובר בדברים מוגבלים. יש מקום לחתור להרחבת שתוף הפעולה בסוגיות כמו כלכלה, בנקאות, איכות סביבה, אנרגיה, תחבורה ואפשר אף להוסיף נושאים נוספים.

הנושא הבא בסדר העדיפויות הישראלי הוא המים. זהו נושא מהותי לשני הצדדים. אנו הונחינו, עם זאת, להציג בפניכם את הגישה הבסיסית שלנו. זו מעוגנת בחלוקת מכלול המים לשני מכלולי משנה:

א. עקרונות כלליים המהווים חלק מהסכם השלום.

ב. נושאים המחייבים טפול מעשי.

לכסוף חזר רובינשטיין על תפישת ישראל לפיה סוגיית הפליטים והעקורים חייבת להיות מטופלת במסלול המולטילטרלי.

באשר לנושא הגבול, ציין כי הנחיותינו הן לעסוק בכך במסגרת חוזה השלום. בתשובה לדברי רובינשטיין הביע מג'אלי דאגה נוכח הדברים ששמע בסוגיית הבטחון לסוגיית הגבול. לדבריו עלול הדבר להעלות את המו"מ על פסים בעייתיים דוגמת המו"מ במסלול הסורי. הוא חזר על עמדת ירדן לפיה סוגיית הבטחון קשורה קשר הדוק לבעיית סמון הגבול. סוכם ששני הצדדים ילמדו ביסודיות את הרעיונות שהועלו.

רובינשטיין אמר כי עניין סימון הגבול קשור לחוזה השלום.

דיוח מדיוני קבוצת המים בערוץ הירדני (29.4.93)

נכחו מטעמם: באני האני והאשם באבן ומטעמנו אורי שמיר ואריה זוהר.

המפגש היום היה בעיקרו המשך למפגש שנקטע אתמול והוא נסב על המשך ברור העמדות של הצדדים ובעיקר שלהם ביחס לשלושת העקרונות המרכזיים שהוצגו בניירות הקודמים שלנו (עקרון העברת המים משני צידי הגבול; עקרון ראית סוגיית המים כמכלול אחד ועקרון ההימנעות מפעולות חד-צדדיות).

שמיר פתח ואמר כי אתמול ניסינו לקבל התייחסותם לעקרונות הללו אך הברור נקטע.

באני האני חזר על עמדתו לפיה הנושאים המופיעים באג'נדה המשותפת (מיום 28.10.93) הם הנושאים המקיפים את מכלול סוגיית הדיון במים בין הצדדים וכי גם סדר הופעתם באג'נדה מורה על העדיפות וסדר הטיפול בנושאים. דהיינו קודם כל זכויות המים, אח"כ התמודדות עם סוגיית המחסור ולבסוף שתו"פ בין הצדדים.

באני האני אמר כי הנייר שהגשנו אנו (בנוב' 92) למעשה מתייחס רק לסוגיית שתוף הפעולה ומתעלם מיתר המכלולים. במהלך דבריו, לאורכו של כל המפגש, חזר באני האני על עניין "זכויות המים" והדגיש את רגישותם לנושא ואת המרכזיות שהם מיחסים לו. הוסיף גם כי הצבור שלהם אינו מבין ולא יוכל לקבל עיסוק בנושאים אחרים בטרם תטופל סוגיית הזכויות. הבהיר כי עלינו להבין את מערכת האילוצים שבהם נתונה ירדן. ולכן לשיטתם יש להתמודד עם הנושאים בבחינת ראשון ראשון ואחרון אחרון - כאשר סוגיית הזכויות קודמת לכל.

בנטלו את רשות הדיבור אמר שמיר כי יש לראות את הנייר שהגשנו בעבר על שלושת העקרונות כמתייחס לכל מכלול סוגיית המים ולא לראותו בהיבט הצר של מישור שיתוף הפעולה בלבד כפי שהם מנסים להציגו. הוסיף כי על שני הצדדים לפתח גישה כוללת עניינית ופרקטית לשיפור מצב המים בשתי המדינות על ידי ראית מכלול הסוגיה בהיבט של הצרכים מול האפשרויות לפתרון.

שמיר הדגיש כי הטיפול בשני הנושאים האחרונים של האג'נדה, קרי שתו"פ והתמודדות עם המחסור ע"י פעולות משותפות, מהווה בעצם חלק מן הטיפול בנושא הזכויות, לכן על הזכויות יש לדון בהקשר הספציפי של המצב בשטח. נושא התמודדות עם המחסור מתייחס לפעולות משותפות או לפחות מתואמות בין שתי המדינות.

במהלך הדו שיח העלו שמיר ובאני האני דוגמאות מרחבי העולם ואף מארה"ב עצמה למורכבות ולסביכות שקיימת בישום נושאי מים בין כמה גורמים או מדינות. שמיר הדגיש בדבריו את העובדה שלרוב מסתיימים מחלוקות כאלה בהסכמה המייחסת למצב הספציפי במקום.

באני האני, חזר כאמור במהלך כל השיחה לנושא הזכויות ואמר כי הם (הירדנים) לא באו לקבוצת העבודה הזו לשאת ולתת עמנו אלא להחליף דעות ורעיונות. להעמיק ההכרות עמנו ולהגיע למידה של הכנה וכנות שיהוו בסיס למו"מ לכשזה יחל. הזכיר בדבריו כי אי אפשר להתעלם מתוכניות שגובשו לגבי האזור בעבר (ג'ונסטון ואחרים) וכי אין, לשיטתם, להתייחס רק למצב בהווה שכן אנו באורח חד צדדי ובלתי מוסכם עשינו פעולות שפגעו בחלקם שלהם.

כאשר שמיר לחץ את באני האני כיצד הם מבינים את מושג הזכויות אמר באני האני כי הם אינם במצב של נשיאה ונתינה ואין כוונתם להניח על השולחן הצעות משלהם. זה ייעשה בעיתוי הנכון לכשתתקבל ההוראה לכך. בשלב זה הם מוכנים לשמוע ולהשמיע.

שמיר התייחס לקביעתו של באני האני בענין תוכניות לחלוקת מים מן העבר ואמר כי יש לזכור שהתכניות בחלקן לא הוסכמו בחלקן לא הושלמו ואף אין אחידות במסקנותיהן ובמגמותיהן. כן הוסיף כי כאנשי מקצוע אין אנו והם יכולים להמנע מן ההכרה בעובדה שחלו שינויים מן הימים בהם נקבעו התכניות ועד הזמן הזה. לא רק שינויים של פיתוח ועשייה בשטח אלא אף שינויים בתפיסה ובעדיפויות שנובעים למשל מן ההכרה שיש בירדן אולי עדיפות למגזר העירוני על פני המגזר החקלאי במה שקשור לאספקת מים. שמיר הוסיף כי כאנשי מקצוע עלינו לנטרל קביעות ומגמות שאינן מן העניין ככל שהדבר ניתן וזאת כדי להגיע לתוצאה אופטימלית.

לשאלתו של זהר האם יהיו מוכנים באורח בלתי פורמאלי ובלתי מחייב לערוך מעין אג'נדה פנימית לקבוצת העבודה הזו שתכלול נושאים לדיון, חזר באני האני על הקביעה כי אין זו קבוצה למו"מ אלא קבוצה לחילופי דעות ורעיונות במישור המקצועי והם נכונים להמשיך בנתיב זה עד שתתקבל הנחיה אחרת.

הישיבה התנהלה באוירה טובה ונינוחה.

כנוסף, נערך מפגש בין חברי המשלחות, אנשי מערכת הבטחון בשני הצדדים.

כשולי השיחות בערוץ הירדני:

1. נחמן טל ממשלחתנו שוחח במסדרון עם סמי כילאני (פלסטיני שנשלח לישיבת הערוץ הירדני הבוקר). כילאני אמר לטל כי הוא, כמו אחדים מחבריו אינם שלמים עם העמדה שהוצגה אתמול בערוץ הפלסטיני על-ידי חיידר עבד-אל שאפי. כילאני הוסיף שהם אכן מודאגים מנושא ההתנחלויות ומהמשך הבניה שם ודבר זה מעיב על האוירה למרות המחווה של החזרת המגורשים - מחווה שלדעתו ראויה לציין. טל הבהיר לכילאני את המדיניות המוצהרת של הממשלה בנושא ההתנחלויות וכילאני אמר כי הדבר אינו מניח את דעתם. כילאני הוסיף גם כי בדעתם של הפלסטינים לפנות לאמריקאים ולוודא ולבדוק עמם את טיבו של ההסכם שהושג בין ישראל לארה"ב בענין הקפאת הבניה ואם ימצאו שאכן ההסכם מקוים - תנוח דעתם.

2. מרטינז, מנהל מח' ירדן במחמ"ד שמונה כאיש הקשר לנושא ירדן ועוזרו אנצ'ור נפגשו עם רובינשטיין, בנצור ואבידן והציעו עזרתם. מרטינז אומר שהממשל היה שמח להראות הישג במסלול הירדני ע"י פורמליזציה של האג'נדה. אנחנו כמובן בעד.

ב. המו"מ בערוץ הפלסטיני 29.4.93 אחה"צ

קדמה לכך סידרת מגעים של רובינשטיין עם מילר האמריקני ועם פייסל חוסייני במגמה למנוע בעיות ולהגיע למו"מ. האמריקנים קיימו שתי שיחות עם הפלסטינים לאורך היום; כן ביקש רובינשטיין מחוסייני כי יכנסו למו"מ וברך על הכוונה שממע מפיו להציע קבוצות עבודה.

מפגש מוקדם עם הפלסטינית

משתתפים: עבד-אל שאפי, פייסל חוסייני, נביל קאסיס, א. רובינשטיין, א. בנצור, רד. רוטשילד, עאבד אל שאפי אמר שלמרות המכוי הסתום אליו הגענו בשיחות אתמול ובו בוטאה עמדת הפלשתינאים שלא יוכלו להמשיך - בגלל מדיניות ההתנחלויות - הרי שלמען הפגן המחויבות לתהליך השלום יסכימו לכוון שתי ועדות למים ולקרקע והשניה לקונצפט - (לתוכנו ותחום שיפוטו של הסדר הביניים) לצד הועדה לזכויות אדם עליה דובר עוד אתמול. הביע תקווה שנגיע להסכם אשר יאפשר התקדמות.

עבד-אל שאפי הוסיף כי איננו רוצה להשמע פסימי אך עלינו להבין שלא נוכל

להמשיך אם נושא ההתנחלויות לא יהיה נהיר וברור ואם לא יעלה בקנה אחד עם עקרונות תהליך השלום. מכל מקום אין הוא כאן כדי לבטא פסימיות. מה שארע אתמול אינו מחליש מחויבותו האישית (של עבד אל שאפי) הכסיסית לשלום.

רובינשטיין ברח על ההודעה על הוועדות, דבר שיתן מומנטום. נסכים לוועדה על קונצפט ולוועדה על קרקע ומים (נושא שהמלצנו לדון בו מספר פעמים בעבר). אשר להתנחלויות ייאמר בגילוי לב כי אמרנו אתמול את אשר אמרנו. ואין להרכות לעסוק בכך. אולם נסכים לדבר על יחסי תושבי ההתנחלויות עם הפלסטינים כפי שהוצע בעבר. (הנ"ל בהתאם להנחייה).

פייסל חוסייני מצידו אמר שהוועדה על הקרקע תדון במה שמתחת לקרקע ומעל לקרקע. למשל אם נגלה נפט - אמר בצחוק למחצה - נדון על נפט, וגו'.

רובינשטיין אמר שבעניין זכויות האדם, (ועדה שצריכה להיות אחת ועדות המו"מ) וכן בנושאים אחרים, נסכים לדון גם בארץ לא רק בוושינגטון. הוסיף שאנו מחייבים צרופם של מומחים שאינם חברי מוסדות אש"ף. (בתחיל הישיבה אמר עבד אל שאפי כי יצרפו את המומחה אל חלדי מאוכספורד לקונצפט ואת המומחה כמיל מנסור מאונ' פאריס למים). הסכמנו בהסתמך על הסכמה שניתנה בנובמבר 1992 כי מומחים יהיו גם מחוץ ליו"ש ועזה ובלבד שלא יהיו פונקציונרים של אש"ף. רובינשטיין העיר שרצוי שיביאו מומחים מקצועיים למים.

ד"ר עבד אל שאפי מנה את מועמדיהם לוועדות והזכיר כי ברצונם לצרף את חנן עשראוי לוועדה לזכויות האדם. פייסל אמר שיש לה כתובת בראמללה והיא תבוא על תקן מומחה.

רובינשטיין אמר לפי ההנחייה כי אין זה מקובל שכן יש לנו בעיה לגבי ירושלים ויתכן ניצול לרעה של העניין ונבקש שלא להפר כללי המשחק. בקשר לעשראוי הסכמנו למגע בין דוברים, אך ספק אם נוכל לעכל יותר מזה. הנושא הוא פוליטי מובהק ואיננו יכולים לעכל מעבר למה שהסכמנו, ובל נוסיף על עצמנו בעיות. סוכם שבמליאה יימסר על כינון הוועדות. הערה: את נושא המומחים ניצלו הפלסטינים מאוד תקשורתית להציג כהישג של "פזורה" דבר המצביע על הבעייתיות בהקשר הירושלמי.

מליאת הערוץ הפלסטיני (29.4.93) שעה 17:10

בהתאם למוסכם בפגישה המצומצמת המוקדמת הוקדש מירב הפגישה לסיכום נושא קבוצות העבודה. עבד אל-שאפי פתח בנושא ההתנחלויות. הוא אמר כי הימצאותם בפגישה זו היום אינה מעידה על זניחת עמדתם בנושא ההתנחלויות. הם משוכנעים כי המשך תהליך ההתנחלות אינו תואם את תהליך השלום אך הם כאן במטרה לעשות מאמץ עליון להצליח בתהליך השלום, תוך אמונה כי אנו מנהלים מ"מ IN GOOD FAITH. עבד אל-שאפי המשיך כי במטרה לבחון הקונצפט שלנו של הסדרי ביניים לממשל עצמי, ואת התהליך כולו, הסכימו לשתי קבוצות עבודה. האחת לנושאי הקרקע והמים, הרלבנטיים גם לדאגותיהם בנוגע להתנחלויות. בקבוצה זו ישתתפו מצדם - עבד אל-שאפי, ממדוח אל-עכר, סואד אל-אעמרי, עבד אל רחמן חמד, כאמל מנצור (כמומחה חיצוני) (כפועל השתתפה במפגש גם המזכירה פני ג'ונסון-שחאדה). השניה - לנושא הקונצפט שהרכבה - צעיב' עריקאת, זכריא אל עגא, נביל קסיס ואחמד חלידי כמומחה חיצוני.

רובינשטיין ברח על המשך המו"מ ברוח של רצון טוב ומחויבות וציין כי אנו מסכימים לגישה שהוצגה. הוא ציין כי אמרנו מה שאמרנו אתמול בנושא ההתנחלות ולא נחזור עליהם כאן. באשר לוועדות הציג רובינשטיין את מומחה המים שלנו פרופ' אורי שמיר.

כאשר להתייחסות קבוצת העבודה לנושא הקרקע לענייני ההתנחלות הרי, כמו

שאמרנו בעבר, אנו נכונים לדון ביחסים בין המועצה האקדמית הפלסטינית, או הגוף הפלסטיני הנבחר, לבין הישובים הישראליים בשטחים, אך לא מעבר לכך.

כן הציג רובינשטיין את הרכבי הועדות - אד הוק - מבחינתנו: בקונצפט - רובינשטיין, כנצור, גלעד, זהר ואבירן. בקרקע ומים - רוטשילד, בן-ארי, מזוז, ענר ושמיר.

הישיבה הסתיימה ב-17:30.

ישיבת קבוצת העבודה לענין הקונצפט (29.4.93)

נכחו מטעמם: צאיב עריקאת, נביל קאסיס, זכריה אל אגא, ואחמד חלידי (משפטן מומחה ששותף לראשונה בדיונים).

מטעמנו: א. רובינשטיין, א. כנצור, ע. גלעד, א. אבירן, א. זוהר.

לאחר חילופי ברכות והצגתו של המומחה הפלסטיני ד"ר אחמד חלידי פתח עריקאת ואמר כי הם מחפשים עמנו COMMON GROUND ואין בדעתם לכפות רצונם עלינו. התייחס למצב הקשה בשטח לרבות הסגר ואמר כי הם מצפים שממשלתנו תציע מודל פשוט, קביל ובר-ביצוע. לאחר מכן אמר עריקאת כי על פי המגעים שהיו להם עמנו ומהכרותם את עמדותינו מזדקרות אי ההסכמות והפערים שביננו. ואולם אין זה נכון להתעלם מהם (מאי ההסכמות). בהבהירו את דבריו אמר כי נושאים כמו ההתנחלויות, ירושלים, הנושא הטריטוריאלי והתכולה של הסדרי הביניים (JURISDICTION) בהקשר הטריטוריאלי הינם נושאים שאנו אומרים כי הם מחוץ ל-SCOPE של המו"מ או שאין לנו סמכות לדבר עליהם.

רובינשטיין אמר כי אנו באים למו"מ בגישה פתוחה ובנכונות להתקדם ולהשיג השיגים לטובת שני הצדדים - הציבור שלנו ושלם המייחלים להתקדמות. וראוי להציג את התקווה ונקודות האור הקיימות ולאו דווקא להדגיש את הקודר והשלילי.

בהתייחסו לנושא אי ההסכמות שביננו לבינם אמר רובינשטיין כי ראוי להדגיש דווקא את מה שמוסכם בין הצדדים כגון ההסכמה שהפלסטינים יקבלו לניהולם את מרבית תחומי החיים. מוסכם שיהיה גוף מינהלי פלסטיני שיופקד על ניהול העניינים. מוסכם שהגוף ייבחר בבחירות לאחר שיוסכם גודלו ונדע מה בוחרים.

מוסכם שיהיו לגוף האקדמי סמכויות חקיקה מסוימות. מוסכם כי מדובר בהסכם ביניים שאחריו יבוא מו"מ להסדר קבע. אנו כמעט מסכימים אמר רובינשטיין לגבי ה-GOAL של המו"מ. מוסכם שיש צורך בגוף קישור ביניים לבינם (וכאן הרחיב רובינשטיין ושלל את הגישה הרווחת בקרב הפלסטינים כאילו הצעותינו לכונן מנגנון קישור בתיאום נועדה להכניס את המינהל האזרחי חזרה לשטחים בדלת האחורית לאחר שיוצא מהם בעקבות ההסדר).

רובינשטיין הוסיף כי ישנה לדעתנו הבנה מצידם של הפלסטינים כי האחריות הכוללת לבטחון ולישראלים בשטחים היא שלנו. הוסיף כי מוסכם שתהיה משטרה פלסטינית (וכאן הרחיב ואמר שראוייה לעיון ההצעה להתחיל לדבר על נושא זה עוד בטרם הסכם, במגמה שהמשטרה תיכון ותוכל לפעול מיד עם התחלת ההסכם).

רובינשטיין התייחס גם לאי ההסכמות ואמר כי עיקרו של הפער מצוי בנושא הטריטוריאלי. כזה אנו חלוקים. הגישה הפלסטינית מכוונת למגמה ברורה בעוד שגישתנו אומרת שנושא זה חשוב גם לשמירת האופציות הפתוחות של הסדרי הקבע.

הוסיף ואמר שאף שגישתנו אינה גורסת היבטים טריטוריאליים יש בה התייחסות לנושא האדמות ולניהולן וכאן, הוסיף רובינשטיין, ראוי להבהיר שאין אנו מחזיקים בשום אג'נדה סמוייה ואין לנו כוונה לגרום לחלוקה מחודשת של הקרקעות, אם כי אין להתכחש לרצוננו לשמור על אינטרסי הישובים היהודיים

והבטחון ועל האופציות הפתוחות.

התייחסו לנושא ירושלים אמר רובינשטיין כי אין אנו רוצים להטעותם וכי אנו מודעים לכך שיש בירושלים מאה וחמישים אלף פלסטינים, אך הזיקה היהודית לירושלים היא עמוקת שורשים וקונצנזואלית, אף כי איננו מתעלמים מקשריהם שלהם לנושא.

רובינשטיין התייחס גם לסגר (נושא שהועלה ע"י עריקאת) ואמר כי זה היה צעד שנבע מאילוצי בטחון והממשלה אינה אטומה למשמעויות הכבדות שהדבר גורם לציבור הפלסטיני בכל הקשור בחיי היום יום, בקשיי הפרנסה ובמגבלות התנועה אך זהו כורח, ועושים מאמצים לשפר את המצב הכלכלי.

בנוטלו את רשות הדיבור אמר עריקאת כי הם זקוקים להישג וכי לא ביקש להתייחס רק לאי ההסכמות, אך לשיטתם אין להתעלם מהנושאים הכלתי מוסכמים. עריקאת הוסיף כי הם אמרו כבר בעבר שהמועצה המינהלית לא תהייה פרלמנט וכי אין בכוונתם שהסדר הביניים ייכון בתכנית של מדינה, אולם כיצד ניתן לדבר על הסדר ביניים מבלי שיודעים את התחומים הטריטוריאליים של התחולה שלהם וכיצד ניתן לנתק את ערביי ירושלים מן ההסדר.

עריקאת הוסיף כי הם מודעים לצורך במנגנוני קישור ותיאום אך היה רוצה שנגלה גישה פחות חשדנית המחפשת שולי בטחון מופרזים וכי לא נוציא מכללן של הדיון נושאים לא מוסכמים.

רובינשטיין הציע כמכניזם דיון בסוגייה באופן שכל דבר יתלבן: מה שמוסכם יונח בצד ויידון, ומה שלא מוסכם יתלבן וימצאו הדרכים לגישור. בנוצר הוסיף כי אולי ראוי שנתווה גם את התמונה הכוללת מתווה הסדר הביניים על מנת שתתחוויר המסגרת כולה. רובינשטיין סיכם את הדיון בהבעת תקווה כי נצליח לעמוד באתגר שבפנינו באופן כזה שיימצאו הדרכים לגשר על הפערים כדי ליצור מציאות חדשה.

בתום הדיון הציע רובינשטיין כי ראוי אולי לשמור על קשר בין המשלחות גם במהלך סוף השבוע וקרא לבני שיחנו לעשות כן אם ירצו בכך. עריקאת הודיע כי הוא נוסע לתוניס בסוף השבוע ולפיקך סוכם לחזור ולהפגש ביום שני הקרוב.

ישיבת קבוצת העבודה לענייני קרקע ומים

29.4.93 שעה 17.45

עבד אל שאפי פתח הישיבה בבקשה להגדרה של ה- TERMS OF REFERENCE של הנושא ובבקשה להתייחסות לדברי רה"מ בנוגע להעברת הסמכויות מן המינהל האזרחי למימשל העצמי הפלסטיני (PALESTINIAN SELF-GOVERNMENT) ובמיוחד בנוגע לשליטה (CONTROL) על האדמות (TERRITORIES) הפלסטיניות. גם סועד אל עמרי ביקשה מאוחר יותר את התייחסותנו לדברי רה"מ בראיון ביום העצמאות (26.4.93) בו אמר כי כל הקרקעות יועברו לניהול הפלסטינים. רוטשילד הציע בגלל מורכבות הנושא, למפות את נושאי הדיון, במיוחד אלה המעניינים אותם, כך שנוכל - הם ואנחנו - להכין עצמנו היטב יותר לדיון ביום ב'.

רוטשילד ביקש גם להבהיר האם ברצונם לחזור לדיון בהיבט המשפטי של הקרקעות בו דנו בעבר, דיון שהיה יעיל בהחלט. סועד אל עמרי אמרה מאוחר יותר כי אכן יש לדון בכך מכיון שגישתם נוגדת את גישתנו.

רוטשילד המשיך ואמר כי אנו מתכווננים להבהיר את הקונצפט שלנו בנושא ניהול הקרקעות ואת ההיבטים המעשיים של תכנון, ניהול, רישום וכד'.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
CHICAGO, ILLINOIS 60637

TO THE EDITOR OF THE JOURNAL OF THE AMERICAN CHEMICAL SOCIETY
FROM DR. J. H. GOLDSTEIN
RE: [illegible]

[illegible text]

[illegible text]

[illegible text]

[illegible text]

[illegible text]

[illegible text]

[illegible text]

[illegible text]

[illegible text]

כאמל מנצור (המומחה המשפטי) ביקש להגדיר את כללי היסוד (ה- TERMS OF REFERENCE - כדבריו). הם רוצים להבין מה הקונצפט שלנו ומתכוונים לעשות קטגוריזציה של הנושאים כפי שהופיעו בקומפילציה שנמסרה להם בסבב הקודם.

הוא מציע כי נגיע להסכם, או לטיוטה ראשונה של הסכם, על רשימת הנושאים בהם נדון.

רוטשילד הבהיר כי נציג את עמדתינו בנוגע לחלוקת הקרקעות בהתאם להגדרות שנמסרו בעבר, (אין להניח כי רה"מ התכוון שנשנה את החלוקה הבסיסית של הקרקעות כפי שהוצגה) ונבוא עם רעיונות בנוגע לניהול נושאי הקרקע.

עבד אל שאפי הביע רצונו להסכים ביום ב', עם חידוש השיחות, כיצד ליישם את הקונצפט לנושא הקרקע בהיבטים של תחולה (JURIDICION) שימושים (USES) וניהול (MANAGEMENT).

רוטשילד העלה הצעתנו אנו לדון בהגדרות של תחולה (JURIDICION) ניהול (MANAGEMENT) ובעלות (OWNERSHIP).

בדיון קצר שהתפתח, בעקבות רצונם לדון בתחולה הטריטוריאלית, הובהר ע"י מזוז כי בעלות היא הגדרה חוקית הנוגעת למשפט הפרטי בעוד תחולה (JURIDICION) נוגעת למשפט הציבורי.

כנושא המים הבהיר שמיר כי ינסה ביום ב' לסקור את נושאי המים ומבחינה כללית תוך השארת הדיוניים המקצועיים לדיוני מומחים. אחד הדברים שיש להסכים לגביהם הוא ה-DATA BASE שבנוגע למים הוא בעייתי.

רוטשילד הבהיר כי מידע הוא בעל חשיבות ועלינו לדון ולנהל מו"מ על בסיס מידע משותף ומוסכם. הציע כי יביאו עמם מומחים למים ועבד אל שאפי הבטיח כי יעשה מאמץ אם כי אינו בטוח שיצליח במהרה.

לסיום חזר מנצור על דרישתם לקבוע TERMS OF REFERENCE והבהיר כי יש לשים את נושאי המים והקרקע במסגרת של TERRITORIAL JURIDICION ולהגדיר מהי תכולתו הטריטוריאלית של המימשל העצמי הפלסטיני.

סוכם כי ביום ב', ייערך, איפוא, דיון בהגדרות התחומים הנוגעים לנושאי הקרקע.

הערה: לאורך היום היינו בקשר עם האמריקנים וכן שוחחנו עם הרוסים (גיגיזה).

בברכה,
המשלחת.

תפ: שהח, רהמ, ראשהממשלה

קו' 21 - סלולר

נכנס **
**
**
**

מסמך: 582926
חוזם: 4,26393
מ-: שלום, נר: 14, תא: 270493, זח: 2348, דח: ב, סג: שמ
שמור/בהול

למכותב בלבד - ללא תפוצה נוספת

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית

הנדון: דיווח על השיחות עם המשלחת הירדנית פלסטינית (27.4.93)
א. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהרים)
ב. המו"מ בערוץ הפלסטיני (אחרי הצהרים)

א. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהרים)

סבב השיחות השמיני בווינגטון במסגרת הדיונים עם המשלחת הירדנית-פלסטינית, החל היום בבוקר (27.4) במפגש עם החלק הירדני של המשלחת הירדנית-פלסטינית.

בהגיענו למחמ"ד בשעה 10.00 מצאנו את הירדנים ליד חדר ההתייעצויות שלהם וחברי המשלחת משני הצדדים קידמו איש את רעהו בחביבות ובלחיצות ידיים. לאחר מכן נכנס רובינשטיין למפגש ממושך בארבע עיניים עם מג'אלי כפי שנהגו השניים לעשות בסבכים שונים. מג'אלי אמר לרובינשטיין כי לדעתו יש לשים את הדגש במו"מ עם הפלסטינים וכי עלינו לפעול מהר אחרת, כדבריו, "ישתלט החמאס".

מג'אלי הוסיף כי נחוצה מצדנו מדיניות של מחוות, ובהתייחסו לנושא החזרת מגורשים ותיקים הוסיף כי ניתן לעשות זאת בקצב מבוקר אך המחווה צריכה להיות כוללת, כביכול שנתחייב באופן כללי, גם אם יקח זמן. רובינשטיין אמר כי תפקידה של ירדן בתהליך, ובעיקר בהקשר הפלסטיני - אינו אקטיבי דיו, וחבל, כי ואקום מתמלא. מג'אלי, הבהיר בתגובה לכך את מערכת האילוצים והלחצים שבפניה ניצבת ירדן, לרבות בנושא הבחירות האמורות להתקיים בירדן לקראת סוף השנה.

רובינשטיין קבל בפני מג'אלי על פרסום בעתונות הירדנית בו צוטט ענאני (חבר המשלחת הירדנית) המבטא דברי בלע כלפי ישראל והיהודים ("כן כלבה" ועוד) ומג'אלי אמר כי הוא מיצר על כך, ואחר כך טען כי עניינו מתאר זאת כ"תגובה ראשונית" בסיוור בגבול שאחר כך חזר בו. כן העיר רובינשטיין בפני מג'אלי על שיבתו של חאדדין למסגרת השיחות הבילטרליות - לאחר ש"הורחק" מהן לשיחות המולטילטרליות בעקבות כשלי התנהגות אחרים בסבכים הקודמים. מג'אלי אמר בקשר לכך כי לא נועצו בו בעניין זה.

רובינשטיין שאל את מג'אלי מדוע נמנעו הירדנים מלהביא עמם את המומחים מטעמם (לנושא המים, הבנקאות, איכות הסביבה והאנרגיה) ומג'אלי השיבו כי לא מן הנמנע שניתן יהיה להביאם בשבוע הבא. הערה: משיסוכם העניין נזמין את המומחים שלנו שעוכבו על-ידינו. מג'אלי מרמז כי המומחים לא הובאו בגלל רצון לראות התקדמות במסלול הפלסטינאי, ומכל מקום מבטיח שהנשוא יזוז.

לאחר מכן תאר מג'אלי בפני רובינשטיין את אשר הוא מתכוון לומר במליאת הערוץ (שהתכנסה לאחר המפגש ביניהם) ואמר כי הוא מתכוון להקריא מן הכתב נאום שהכין. בנאום, אמר מג'אלי יתייחס לנושא הפלסטיני, ל-242, למעורבות האמריקאית ולנושא הגרוש (ראה להלן דיווח על מליאת הערוץ). מג'אלי ביקש מרובינשטיין ש"יאמר דברים טובים על הפלסטינים" במהלך המפגש בערוץ הירדני. מג'אלי סיכם דבריו ואמר כי הם (הירדנים) מצפים להתקדמות כלשהי עם הפלסטינים כדי שניתן יהיה להגביר את ההתקדמות בערוץ הירדני.

במהלך שיחתם של השנים אמר מג'אלי לרובינשטיין כי הוא צופה אפשרות שיקודם לתפקיד בכיר מאוד במסגרת המערכת השלטונית בירדן והעריך כי מצבו ומעמדו איתנים עתה וקידומו אפשרי. עם תום הפגישה בין השנים התכנסו שתי המשלחות להתייעצות - כל אחת בנפרד ובשעה 12.20 נתכנסה מליאת הערוץ.

דיון המליאה הירדנית

ישיבת המליאה הקצרה התמקדה בדברי פתיחה שנשאו שני היו"רים, לא התקיים דיון.

מג'אלי הביע שביעות רצון מעצם חידוש השיחות ותקווה כי אלה אכן ישאו פרי. לדבריו מצוי עתה תהליך השלום על פרשת הדרכים והצבור משני עברי המתרגם מיחל לתוצרים מוחשיים.

מגאלי הביע את נכונות הצד הירדני לקיים שיחות אינטנסיביות שיובילו לבניין שלום כולל צודק ובר-קיימא על בסיס 242 והעקרון של שטחים ירדניים כבושים תמורת שלום - עקרונות המוצאים ביטויים בכתב הזימון לועידת מדריד.

כן הביע מג'אלי סיפוק ממעמדן החדש של נותנות החסות כשותפות מלאות בתהליך.

מג'אלי הביע צער על שהסבב הקודם נקטע כתוצאה ממהלכים נגד הפלסטינים בהטעו כי המנעות ישראל מהשבת המצב לקדמותו הקשתה על הערבים את החזרה לשולחן הדיונים. עוד הדגיש מגאלי כי ירדן מודאגת ממדיניות הגרוש והענישה הקולקטיבית בה נוקטת ישראל. ירדן מודעת לצעדים שנקטה ישראל ולכך שהיא נושאת באמתחתה צעדים נוספים והיא תקווה כי אלה אכן יתרמו להפגת אווירת הנכאים האופפת את המו"מים. לצד כל זאת הפלסטינאים מייחלים שתוצע להם נוסחא טובה יותר ל-ISGA. לדבריו בסבב האחרון גושרו מרבית חלוקי הדעות ביחס לאג'נדה עם ירדן. נותרו עם זאת מספר אי הבנות ניסוחיות בעיקרן שאינן צריכות למנוע דיון מעשי בסוגיות לגופן. (הערה: בשיחתו עם רובינשטיין הוסבר שלא נפתח זאת מעבר למה שהסכמנו ומג'אלי אינו חולק על כך למעשה).

מגאלי עמד על הצורך לגבש הבנה ביחס להמשך הדיאלוג. לדבריו יש לפתוח בהצגת סדרי העדיפויות של כל צד ולהתוות מכניזם שיבטיח קדום הנושאים שעל הפרק.

סדרי העדיפויות הירדניים: בעיית הפליטים והעקורים, שירדן מייחסת לה חשיבות רבה נוכח השלכותיה על ירדן כולה, בעיית הקרקעות הירדניות, בעיית המים, שת"פ כלכלי ובעיית איכות הסביבה.

לבסוף עמד מג'אלי על החשיבות שמייחסת ירדן להתקדמות במכלול הפלסטיני העשויה להשפיע, לדבריו, על קצב ההתקדמות במסלול הירדני. רובינשטיין פתח באיחולים למלך חוסן ולירדן לרגל יום השנה להכתרתו (2 במאי). הוא הצטרף לתחושת הסיפוק שהביע מג'אלי נוכח חדוש המו"מ והביע תקווה כי מו"מ אנרגטי יפצה על הזמן שבזבז. רובינשטיין ברך את מדינות החסות על תרומתם לחידוש הדיאלוג ועל התפקיד החדש שנטלו לעצמם כשותף פעיל.

רובינשטיין עמד על הקשיים שניצבו בפני הצדדים השונים במערכת המז"תית בחודשים האחרונים. הוא הדגיש כי ישראל אינה אטומה לבעיות איתן מתמודדים בני שיחה, אולם גם לישראל ההתמודדויות בטחוניות קשות, המחייבות אותה לתגובה הולמת. עוד הטעים רובינשטיין כי ישראל מצפה שמול צעדים שהיא תנקוט בהם ינקטו צעדים מקבילים על ידי הצד שכנגד.

רובינשטיין התייחס למכלול הפלסטיני וציין כי בדעת ישראל להציג חבילה של נושאים העשויים, לתרום לקידום הדיאלוג ביחס ל-ISGA.

אשר למכלול הירדני הדגיש רובינשטיין את החשיבות שמייחסת ישראל לחידוש דיוני המומחים כבר בימים הקרובים במגמה לגבש הכנה באשר למה שניתן לקדם מבחינה פוליטית ומעשית. זאת מתוך מודעות לכך שלא בהכרח מתקיימת חפיפה בין שני התחומים. לדבריו, יהיה בכך כדי לסמן את אבני הדרך להמשך המו"מ. קיומו של מו"מ מתמשך עשוי להקל על נהול המו"מ בדרג מומחים.

רובינשטיין העלה על נס את ההתקדמות במכלול הירדני שגולת הכותרת שלו הוא גבוש האג'נדה. הוא הביע תקווה שאווירת הפתיחות עמה הגיעה ישראל לסבב הנוכחי תשרה גם על המומ במסלול הפלסטיני.

השיחה נסתיימה באוירה חיובית.

ב. מפגש ראשון בערוץ הפלסטיני - יום ג', 27.4.93, שעה: 16.40

1. במפגש מוקדם בין רובינשטיין לעבד אל שאפי, הציג רובינשטיין את הצעתו בקיום כלליים ועבד-אל שאפי אמר שעליהם להצהיר מספר הצהרות במליאה. רובינשטיין ביקש מעבד אל-שאפי בכל לשון כי ינקטו בגישה חיובית וקונסטרוקטיבית כדי שהשיחות יצליחו, ואמר כי ימצאו בנו שותפים לכך.

2. מפגש המליאה התקיים כאשר בראש הצד הפלסטיני עומד עבד-אל שאפי ומשתתפים פייסל חוסייני, סאמי כילאני, פריח אבו מדיין, זכאריא אל אר'א, סעיב עריקאת, נביל קסיס, ממדוח אל-עכר, סועד אל-עמרי והירדנים טראונה וענאני.

עבד אל שאפי הציג את פייסל חוסייני ורובינשטיין ברכו בברוך הבא.

3. רובינשטיין פתח דבריו בהבעת שמחה על חידוש המו"מ וכי על אף התקופה הקשה שעברה על כולנו אנו באים למו"מ בלב פתוח ובנפש חפצה להשיג תוצאות. אנו מאמינים כי הזמן בשל להתקדמות מהותית וכי השבועות הבאים יהיו בעלי משמעות.

אנו מאמינים כי ניתן להעביר המו"מ לשלב דינמי שיענה על צרכי קהלינו, שלנו ושלכם, בבית.

רובינשטיין המשיך ותיאר את גישתו הבסיסית לנושא הסדרי הביניים, לפיה ינהלו הפלסטינים את חייהם הם ואילו אנו נשאיר בידינו את הבטחון ואת האחריות לישובים ולתושבים היהודים. אנו יודעים או צריכים לעסוק בפרטים אך אין מכך מנוס כדי להגיע לתוצאות. אך דבר זה צריך להיעשות בקונטקסט הפוליטי המתאים שיאפשר שידור המסרים הנכונים לקהלינו, שלהם ושלנו.

החבילה המוצעת על ידינו מורכבת משלושה מרכיבים:

1. תוכן ההסדרים ומהות השינוי המוצע. במסגרת מרכיב זה יש לדון בשאלות כגון תחולה (JURISDICTION), קרקעות, חקיקה וכד' והוא יתבסס על מה שנאמר בעבר. כמו כן יש במסגרת זו לדון גם במטרת המו"מ, כך שנוכל לעבוד במסגרת מוסכמת, לרבות "זיקת הזמן" בין שני השלבים והרלבנטיים בתוכן. הסכמתנו יכולה למצוא ביטוי בהצהרה או באג'נדה מוסכמת או בכל צורה אחרת.

2. המצב בשטח. אנו מוכנים לדיאלוג משמעותי עמם בנוגע לדאגותיהם, ולהיות קשובים לבעיותיהם, זאת במקביל לדאגותינו אנו לבטחון.

3. העברה מוקדמת של סמכויות. במסגרת זו אנו מוכנים ל-EMPOWERMENT שלהם להפעלה מוקדמת של סמכויות בתחומים שונים לשיתוף בהכנת התקציב, הסכמה בנוגע למשטרה (אימון בחוץ) או

בנושאים אחרים כגון מים וכו'.

רובינשטיין הדגיש כי ניתן ליישם חכילה זו, במסגרת נכונותם להגיב עליה בחיוב, יש בסיס של צעדים הדדיים. אמנם יש קשיים ופערים אך נראה לנו כי יש מספיק תוכן על השולחן שניתן לדבר עליו ולהשיג תוצאות. (דבריו של רובינשטיין באנגלית יוברקו בנפרד).

4. עבד אל שאפי הגיב "כרגשות חיוביים", כדבריו, על שיבתנו לשיחות. הם הודאגו מחוסר ההתקדמות בסבבי השיחות הקודמים ואם נמשיך בכך הרי שהזמן הולך ואוזל. אנו חייבים לשמור על ה- INTEGRITY של תהליך השלום, על אמינותו ועל דבקתנו בכללי היסוד TERMS OF REFERENCE של התהליך.

הנושא שעומד עתה בניגוד מוחלט, לדברי עבד אל-שאפי, לתנאי היסוד של תהליך השלום הוא המשך תהליך ההתנחלויות "אשאל זאת ישירות", אמר עבד אל שאפי, "האם הנכם מוכנים להפסיק בניית התנחלויות בשטחים, ואם כן אימתי".

בכפוף לענין ההתנחלויות, כאשר לחכילה שהוצגה על שלושת מרכיביה "הרי תמצא אותנו", אמר עבד אל-שאפי, "גמישים ונכונים לדון בה, יש גמישות רבה מצידנו בנוגע לתקופת הביניים".

"אנו מסכימים שהבטחון יהיה בידיכם בתנאי (CONTINGENT) שלא תקבע את הסטטוס הסופי באמצעות ההתנחלויות".

"אתם מתארים לכם את קשיינו כאשר אנחנו שבים לשיחות על רקע הפרות זכויות האזרח בשטחים (עבד אל שאפי הרחיב בתיאור הריסת מספר בתים במטרה לעצור חשוד או שניים - "כיצד ניתן להצדיק ולהגן על מעשה נורא כזה?") "להצהרה שלכם כי אתם מפסיקים את מעשי ההתנחלויות, אמר עבד אל שאפי, "מעשה עד סיום המו"מ, תהיה השפעה מיידית על ירידת רמת האלימות".

הזמן בשל להתקדמות ועל ישראל להעניק את התחושה שלא תקבע את הסטטוס הסופי באמצעות הפסקת ההתנחלויות, "להדבר צריך להיראות כמעשים ולא רק במילים". "אנו לא נוכל להיות מעורבים בכך כי נוקע על ידי עמנו. בהמשך דבריו ציין עבד אל שאפי כי הצהרות רה"מ על "שטחים תמורת שלום" אינן מספיקות ויש להבהיר באלה שטחים מדובר. (רמאללה, עזה ?) כן יש להבהיר על איזו נסיגה מדבר רה"מ.

לשאלת רובינשטיין מה כוונתו במדיניות ההתנחלות, שהרי זו שונתה ע"י הממשלה החדשה השיב עבד אל-שאפי כי המדובר הוא בהקמת התנחלויות חדשות, הפקעת קרקעות ובניית תשתית כגון כבישים, ללא התחשבות בתהליך השלום.

אנו רוצים דו קיום עמכם, אמר עבד אל-שאפי, אך עם שוויון וצדק. אנו מבקשים מכם תשובה ברורה, ציין עבד אל-שאפי בפעם השלישית, האם הנכם מתכוונים להמשיך בתהליך ההתנחלות. אתם אמרתם כי ההתנחלות נחוצה לביטחון, אנו מכירים בזכותכם לביטחון, אך כיום איננו יודעים למה הכוונה.

עבד אל-שאפי סיים דבריו באומרו כי הם שואפים למדינה עצמאית אך הם צמודים לכללים שנקבעו ולכן דנים בהסדרי הביניים ורק אח"כ בסטטוס הקבע. אך אתם, קבע עבד אל-שאפי, קובעים היום את הסטטוס הסופי - "ומה נותר לנו?"

5. פייסל חוסייני פתח בדבריו וציין כי אינו רוצה לבזבז זמן. יש סדר חדש בעולם, משטר חדש בעולם ומשחק סכום-אפס כבר אינו קיים, לכן לא ניתן להגדיר הפסד או ניצחון במונחים ברורים וכולם עלולים בסופו של דבר, להפסיד. אנו מדברים כאויבים אך בתהליך זה אנו שותפים. אנו חייבים להגן על תהליך זה מאויבים מבחוץ, למצוא דרך להגדיר הצרכים של שני הצדדים ולא להפסיק התהליך.

התהליך מחייב אמינות וגמישות של כל צד למשנהו, על כן כאשר מדובר על מחוות התנהגותנו עלולה לקבוע את גורל התהליך. השלום שאנו שואפים אליו לא יהיה מבוסס על מאזן כוחות אלא על מאזן של אינטרסים.

באשר להתנחלויות, ציין חוסייני, הם אינם יודעים נתונים בסיסיים כגון מספר המתנחלים, מספר יחידות הדיור, מספר הבתים החדשים, וכד', ועל כן מבקשים תשובה מאתנו.

היום, אמר חוסייני, אמור הייתי לקבל מכתב בנושא השבת המגורשים הוותיקים, יחד עם רשימת מחוות שיאפשרו הרגעת הרוחות בשטחים.

"אנו חייבים להיות גלויים זה עם זה וליצור יחסי אמון שיאפשרו פתרון הבעיות. אם נפתור הבעיות נרצה לדעת יותר על עמדותיכם", סיים.

6. רובינשטיין הדגיש רצוננו להעניק מומנטום למו"מ וננסה לאזן בין אי כניסה לויכוחים סימבוליים לבין התקדמות מהירה בתוכן, תוך מתן מענה לחששות שיש בכל צד.

רובינשטיין ציין כי התגלעו מספר קשיים בנוגע למגורשים הוותיקים אך נעמוד בהתחייבותינו. תשובתנו תינתן היום או מחר. יש לנו רעיונות שונים בנוגע לצעדים לבניית אמון שאנו רוצים כי ינבעו מן השיחות, ובהקשר לחבילה שאוזכרה הרי הסדרי הביניים חייבים לנבוע מן המו"מ ולא ממחוות.

אין לנו HIDDEN AGENDA, הדגיש רובינשטיין, והממשלה ואנו מתכוונים למה שאנו אומרים, והוסיף כי לצערנו המסר המועבר לתושבי השטחים הוא מסר נגטיבי ועלול להפוך לנבואה המגשימה עצמה, וחשוב לשנות זאת. באשר ל"שטחים תמורת שלום" הרי הממשלה מדברת על פשרה טריטוריאלית, אך המנדט שלנו הוא לדון על היבטי קרקע בזמן הסדרי הביניים ולא על הסדר טריטוריאלי.

עבד אל-שאפי התערב ושאל האם הגיוני הוא לדון בקרקעות שהפקענו.

רובינשטיין הגיב כי לא רצוי לפתוח בוויכוח ציבורי בעניין זה, וכי כוונתנו הן לנצל המו"מ ולהביא הדברים לקרות, ואם נפתח בוויכוחים על התנחלויות, נושאי ירושלים וכדומה, לא יסייע הדבר אלא להיפך.

7. חוסייני השיב כי הם באו בלב פתוח ובכוונה לפתוח דף חדש, אך יש להבהיר כי ממשלתנו הבטיחה רשימה של לא פחות מ-30 שמות של מגורשים שיוחזרו וכן רשימה של PROCEDURES שיועילו להם והם רוצים לקבל זאת עוד היום. כן רוצים הם להתעדכן בנוגע לעבודת ועדת ה-REVIEW של מגורשי החמאס.

רובינשטיין הבטיח כי ממשלתנו תעמוד במחויבותה.

המליאה יצאה להפסקה בשעה 17.50 ולאחר התייעצות בצוות התכנסו שלושה נציגים מכל צד לדון בנושאי הצעדים לבניית אמון ובהחזרת המגורשים. הערה: נושא המגורשים "המורחקים" עלה אצלנו היום ונמסר לנו דיווח מהארץ על הבעיה שהתעוררה בקשר למל"פ.

מפגש בין חידר, פייסל חוסייני, קאסיס לבין רובינשטיין, בנצור, רוטשילד.

אלי: כפי שאמרתי מקודם נאמר לנו שממשלת ישראל תעמוד בדיבורה בשאלת המגורשים וב-REVIEW ואנו כעת בהליך פתרון בעיית ה-30. בסוגריים - לפי המידע שבידי זה צריך להיות ביום ג' או ד', כפי שלמדתי מרו"מ, ולא היום בלבד. יש לנו רשימה של 55 וסימנו 30 אך עלו מספר בעיות בהכנת הרשימה. קודם כל שאלה באשר מי צריך לפנות לאיזו ועדה-זה נפתר. ישנה בעיה נוספת שעדיין דנים בה ואנו מקוים שהבעיה תיפתר מחר בבוקר ואולי נצטרך לדבר עמכם בבוקר מוקדם על הבעיה. לא ארצה להיכנס לפרטים אם כי הרשימה נמצאת ברשותי. אני תקוה שיפתר מחר בבוקר, ואם יש בעיה אדבר אתך אז - עדיין עלינו לעשות בירורים פנימיים. ה-REVIEW יתחיל מיד עם סיום הנ"ל.

על פי הנחיותינו רצינו לטפל בהמשך בנושא צעדי בניית אמון, אך כדי ליצור רצון טוב נדון עמכם עכשיו על הצעדים שכונתנו לנקוט. (אנו לא סגורים בעקרון גם אל מעבר ל-30). להלן הנקודות שאושרו:

איחוד משפחות - נוכל להסמיך מרשם של השטחים שנשים וילדים שהיו כמבקרים יירשמו כתושבים והמספר קרוב ל-5000. נגלה יתר גמישות בסוגים של איחוד משפחות - נגדיל המספר מאלף לכפול. נוריד מגבלת הגיל ליציאה ללא שהות 4 חודשים ל-25 שנים מ-35 שנה, כדי ליצור אורה טובה.

שאלה של רשיונות בניה. יש אלפים של בתים שיש להם צו הריסה בגבולות הכפרים והמקומות. אין להם רשיונות רישום. נוכל לתת להם רשיון בניה רטרואקטיבי. זה ישפיע על אלפי משפחות. המספר קרוב לעשרת אלפים. רוטשילד פירט והסביר בעניין זה.

תוספת תקציב לפיתוח בשטחים שיוחלט וינוצל בתיאום עם חברי הממשלה. יש כספים שממשלת ישראל הקצתה לכך באמצעות המינהל ונרצה לנצלו ולהשתמש בו תוך היוועצות בכס-הממשלה. נרצה לעבוד אתכם. (רוטשילד פירט)

רוטשילד הוסיף: הצעדים ננקטו כך שישפיעו על מירב האקלים בשטחים מדובר בסדרות מחוות המשפיעה על עשרות אלפי אנשים. בעניין התקציב - תוכלו להשפיע על הרבה דברים שנעשים בשטח. זו הזדמנות שיש לנצלה. כל זה ישפיע על רבים.

אלי: חשנו כמשלחת שיש ליצור רצון טוב לאלתר, ואולי נחשוב על צעדים נוספים בהמשך. מה שדרוש עתה הוא לקשור זאת בהקשר הרחב של השיחות. ספק אם טוב להצהיר על כך עתה, אלא יחד עם נושאים של המו"מ עצמו. - ובינתיים נוכל לדבר עמכם מחר בעניין רשימת המוחזרים. ממשלת ישראל תעמוד בהבטחה. נבקשכם גם שתתנו דעתכם על מה שדיברנו היום. נושאי המו"מ, לרבות הצעת העברת הסמכויות ראויים לשימת לב ואנא תנו דעתכם ברוח חיובית.

פייסל: רוצה לשאול על התקציב. יש כסף מבחוץ בשטחים מיפאן, מהבנק העולמי.

רוטשילד: אך עדיין לא הגיע כסף משום מקום. הקהילה האירופית טרם נענתה. מה לגבי המחוות האחרות? לא אדבר על כך הערב. אלי: אנו מודעים ל-12 הנקודות שביקשתם. לחלק התייחסנו, לא לכולם נוכל. יש גם פרוצדורה שנרצה שתעשו בלי שתצהירו - כמו הקלת הסגר במזרח ירושלים לא ארצה לומר מעבר לזה.

אנו לא נגד הסגר אם נוכל לבנות את הכלכלה אך ירושלים זה ענין אחר. אולי תוכלו לעצום עין.

רוטשילד: ירושלים זה לא לעצום עין או לא. כי אם אתה בישראל הינך בישראל.

הסגר עניין בטחוני ולא קשור בשום דבר אחר. הצעתנו היא שנעשה הכל כדי להקל על כל מי שצריך להיות בתהליך עבודה או לימודים ונוציא לו היתר לעבוד בירושלים. כבר התחלנו בעניין זה. פייסל אומר שיש לו קרובים בגדמ"ע - האם אני צריך אישורים כדי לבקרם? או כדי שהם יבקרני? ומה על ביקור במסגדים? נבקש תשובה מחר בבוקר על הרשימה.

אלי: איך נתקדם מחר מבחינת העבודה? חשוב על הצעותינו לא כדאי להרכות לעסוק בעניין ההתנחלויות? חבל ליצור ויכוח סוער שיאפיל על המו"מ. נרצה לשמוע מחר פרטים נוספים.

פייסל: יש לך השמות. אנו צריכים לדבר על דברים אחרים מעבר ל-30. לא נצהיר השמות. נרצה להציג לאנשינו הישגים. מבקש הרשימה היום ומחר תבואו ותאשרו זאת. רצוי שנקבל הרשימה מכם ורק כשתאשרו זאת נפרסם אותה - וכן

נבקש לדון עמכם על דברים נוספים.

אלי: חושש מהדלפות כאשר העניין עדיין בבדיקה. אוכל לתת לכם שמות של 20, לגבי האחרים, עלינו לבדוק בגלל שאלות סביב שמות אלה.

חוסניני: אני לא מרוצה בנושא השלושים. זה אמור להיות דף חדש. חשבנו שהכל ייעשה לפי התכנית. אשר ל- 20 תגובתי הראשונות-שלילית. מכל מקום נהיה בקשר מחר.

רובינשטיין: נשוב אליכם בהמשך.

הערה: מילר עודכן ע"י רובינשטיין בסוף השיחות. אחר כך התקשר ואמר שנושא המגורשים הוותיקים מקבל דחיפות רבה מבחינות שונות ויש לפתור. האמריקנים לא רצו להכנס אליו. בנושאי המו"מ לא היו הפלסטינים שליליים לחלוטין.

תוספת: בצהריים עודכנו רובינשטיין, בן-צור ורוטשילד ע"י מילר וקרצר על המיפגש של האמריקנים עם הפלסטינים בבוקר. לא היתה להם תמונה ברורה - כי מן הצד האחד רמז לנכונות לעסוק בנושאים לגופם, מן הצד האחר עיסוק בכל מיני עניינים שאינם במסגרת המו"מ אלא מחוצה לו.

בברכה,
המשלחת

תפ: רהמ, שהח, ראשהממשלה

17 קק"ל - 584466

סווג תיק:

מסמך: 584466

חוזם: 4,28391

מ-: שלום, נר: 33, תא: 280493, חז: 2319, דח: מ, סג: סו
סודי/מיד

נכנס **

**

**

**

מכתב מוברק למכותבים בלבד - ללא תפוצה נוספת

אל: ראש הממשלה ושר הבטחון, שר החוץ,
דע: ראשי המשלחות למו"מ

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחת הירדנית-פלסטינית

הנדון: דיווח על השיחות עם המשלחת הירדנית-פלסטינית (28.4.93)
א. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהריים)
ב. המו"מ בערוץ הפלסטיני (אחרי הצהריים)

א. המו"מ בערוץ הירדני (לפני הצהריים)

היום (28.4) לא נתקיימה ישיבת מליאה במסגרת הערוץ הירדני והמגעים בין הצדדים נתקיימו במסגרת של התוועדות קבוצות בלתי פורמליות עליהן סוכם בין רובינשטיין לבין מג'אלי במסגרת פגישתם השגרתית בארבע עיניים.

כפגישה זו (רובינשטיין-מג'אלי) אמר מג'אלי כי הוא מציע שהמו"מ בימים הקרובים יתמקד בנושא קביעת המכניזם של המשך הדיון, דהיינו - לאתר סוגיות ונושאים שראוי לדון בהם ולדרגם על פי עדיפויות. מג'אלי אמר כי מבחינתו האג'נדה קיימת ומסוכמת גם אם טרם הוכרזה פורמלית והם מדברים על תקון סגנון כזה או אחר. כן הוסיף כי אנו מעוניינים בסוגיות הנוחות לנו, נושאים בילטרליים, בעוד שלדעתו יש להקדים ולקבוע דיונים בנושאי האדמות הירדניות הכבושות ובנושא הפליטים.

רובינשטיין השיבו כי טרם בשלה העת לדון בנושא הגבולות - נושא שיעלה במסגרת המו"מ על חוזה השלום בין שתי המדינות, ואין טעם לדון בנושא הפליטים למעט שיקום מחנות. כן הוסיף רובינשטיין כי יש להמשיך ולמצות את השלב של דיונים במסגרת הוועדות שכווננו בעבר ופעולתן טרם התחדשה בסבב זה מחמת העובדה שהירדנים לא הביאו עימם את המומחים מטעמם.

מג'אלי הציע כי ראוי שאנו והם (הירדנים) ננסה לגבש רשימה משותפת של נושאים הקשורים להסדר הכיניים (ISGA) בהקשר הישראלי-פלסטיני-ירדני. רובינשטיין השיבו כי הדבר מקובל עלינו ומג'אלי ביקש שהדבר יישמר לפי שעה בפרופיל נמוך, מטעמים מובנים, שכן יהיה מסוכן להקדימן (אנא לתשומת לב).

בתום המפגש ביניהם סיכמו רובינשטיין ומג'אלי כי היום לא תכונס מליאת הערוץ ובמקומה תכונסנה קבוצות עבודה בלתי פורמליות - האחת לנושא המים והשניה - לנושא גיבוש המכניזם של המו"מ ואיתור רשימת נושאים לדיון משותף בינינו ובינם במגמה להגיע גם להסכמה על העדיפויות. (הבהרה - איתור הנושאים המשותפים בינינו לבין ירדן אינו זהה להצעתו של מג'אלי שתוארה לעיל בדבר איתורם של נושאים הקשורים ל-ISGA).

להלן הדיווח על המפגש בשתי קבוצות העבודה הבלתי פורמליות:

1. פגישה מצומצמת בנוגע לנושאים לדיון

השתתפו: מג'אלי, ענאני, חסאונה ובריזאת; רובינשטיין, בנצור, רוטשילד וענר.

הפגישה זומנה לדיון בהצעת מג'אלי לקביעת נושאים, מכניזם וסדרי עדיפות לדיון.

מג'אלי פתח בשבחי קבוצת העבודה המצומצמת שתאפשר, לדבריו, לגבש משהו משותף. הצעתו מכוננת לנסח במשותף רשימת נושאים לדיון, לעצב מכניזם לטיפול בכל נושא ונושא לפי אופיו ולהסכים על סדר עדיפויות לטיפול בנושאים השונים. לדברי מג'אלי יש לרכז מאמץ על הדברים שיוסכמו וכך להתקדם.

רובינשטיין הסכים עם דברי מג'אלי במלואם מכיוון שהם תואמים את צרכי המו"מ. את טיפולנו בנושא הציע רובינשטיין לבסס על האג'נדה מחד ועל ניסיון המו"מ מאידך. כל סעיף בטיוטת האג'נדה הוא נושא לדיון והשאלה היא של עיתוי ומסגרת הדיון. על סדר הדיון לתאום את צרכי הצדדים הן מבחינה פוליטית והן מבחינה מעשית ולכן עליו לבטא איזון בין חשיבות לצרכים.

הנושא שעונה על גישה זו באופן מלא הוא נושא המים שאנו נדרשים אליו באופן שוטף והוא חשוב לשנינו, על כן אנו מציעים לכלול אותו ברשימה כסעיף בעל עדיפות ראשונה.

יתר הסעיפים, המבוססים על ניסיוננו במו"מ, הם:

- בנקאות - לירדנים יש אינטרס כלכלי ופוליטי בכך מתוך רצונם לעבוד בשטחים, ואנו רואים בכך את ההיבט הפוליטי.
- כלכלה - עניינם של הירדנים הוא בעיקר בקשרים עם השטחים יותר מאשר קשר עם ישראל ואנו מנסים להתאים חלק מרעיונותיהם למציאות בשטח.
- בטחון - שלגביו אין להכביר מלים.
- סביבה ואנרגיה - שלשני הצדדים יש אינטרס בקידום באמצעות שיתוף פעולה ויש בהם גם מהחזון לטווח ארוך.
- פליטים - בישיבה שנתקיימה עמם בנושא זה הבנו את הצורך שלהם לדון בנושא, אך אין אנו נמצאים במצב בו נוכל להיענות לרצונם מבחינה פוליטית. ניתן לדון, לקראת דיוני קבוצת העבודה המולטילטרלית, בנושאים השייכים לשני המסלולים ובהכחנה ביניהם, כאשר אנו מצדנו רוצים לשפר את תנאי חייהם של תושבי מחנות הפליטים, ויש לנו רעיונות בעניין זה. (רובינשטיין גם סיפר לירדנים על השינוי בתפקיד יו"ר הועדה מצדנו, ושיבח את הדס).
- זוהי, לדברי רובינשטיין, רשימת נושאים יפה שיכולה לשמש תפריט לשיחות, ואין בה משום פגיעה בחשיבותם של נושאי האג'נדה האחרים. רובינשטיין ציין כי במשלחתנו יש דעות שאין לדון בנושאים שהוצעו ללא סיום רשמי של ניסוח האג'נדה, ואילו אחרים ביקשו להכליל כבר עתה את נושא חוזה השלום. עליהם להבין את מגבלותינו הפוליטיות, כמו שאנו מבינים את יחסיהם עם הפלסטינים, ועל כן יש להסכים כי כל נושאי האג'נדה הם נשוא לדיון אך עלינו לחזק את הדיונים בנושאים שנמנו, כאשר "ספינת הדגל" היא נושא המים.
- חסאוונה התייחס לנושא האג'נדה וטען כי אכן יש סעיפים שהם CONTINGENT, או ליתר דיוק, טעוני ניסוח. עקב קשיי הניסוח הסכמנו לדיונים בקבוצות העבודה
- אך לא נקבע סדר עדיפויות. המים אמנם הם נושא חשוב אך יש חשובים כמותם, כגון, הפליטים והגבולות. אמנם נושא הפליטים הוא נושא בעייתי שנדון גם במסלול המולטילטרלי, אך הגיוני לתת לו עדיפות במיוחד עקב נושא האחמ"ש הזקוק לטיפול מבחינה מעשית. יש אפוא לתת עדיפות לנושא האחמ"ש הן במסגרת הטיפול בנושא הפליטים והן כ-CBM

ההחלטה לגבי סדר העדיפות אינה חייבת להיות בהכרח, פורמלית, אך צריך להסכים על רשימת עדיפויות לדיון. רשימתם הם כוללת את הנושאים הבאים:

- פליטים ועקורים - תוך התרכזות בסוגיית האחמ"ש ללא איבוד הנושא לגופו.

- גבולות - האדמות הירדניות.

- מים.

- כלכלה ואנרגיה.

ניתן, לדברי חסאונה, לקיים דיונים בשתי קבוצות עבודה במקביל, אך אין להרבות בהן מעבר לכך. חסאונה ציין כי אין כוונתם לכפות סדר עדיפויות אך רצוי להימנע מדיון ממושך בסדר העדיפויות.

מג'אלי הסביר כי מטרתם היא להימנע מלהכביר מלים על האג'נדה, שסעיפיה מוסכמים עקרונית עם צורך בהבהרות מסוימות, ולעבור לדיון בסדר העדיפויות שיבוסס על שלושה שלבים:

- קביעת רשימת הנושאים לדיון.

- קביעת המכניזם לטיפול בכל נושא ונושא לגופו (אין הטיפול בנושא הגבולות דומה לטיפול באנרגיה).

- קביעת סדר העדיפות בטיפול.

מג'אלי העיר כי נושא חוזה השלום הוא הסעיף האחרון מכיוון שהוא תכלית התהליך וסופו.

רובינשטיין הבהיר כי אין הרשימה פוגעת באג'נדה ואין כוונה לזנוח את הנושאים האחרים של האג'נדה, שיידונו בהמשך. הצעתנו מכוונת להביא לייעול הדיון ועל כן מוצע למצות את הנושאים בהם החל כבר דיון ויש בהם פוטנציאל להביא לתוצאות מהירות - על כן נושא המים מופיע ברשימתנו במקום ראשון.

לא שללנו את הדיון ברוח דברינו בנושא הפליטים, ציין רובינשטיין, אך עלינו להיזהר מבניית ציפיות גבוהות מדי, ועל כן אין להעניק לו עדיפות גבוהה.

אין אנו מחויבים לקבוצות עבודה רבות אך חשבנו לדוגמא שנושא הבנקאות רצוי להם. ענאני העיר כי נושא הבנקאות כלול מבחינתם בכלכלה, ורובינשטיין השיב

כי נושא הבנקאות הוא מקצועי יותר ואילו נושא הכלכלה הוא בין-תחומי לסיום הציע מג'אלי כי נשים את הצעותינו לרשימת נושאים על השולחן ונמשיך לדון במכניזם לטיפול, לאחר מכן נקבע את סדרי העדיפויות. רובינשטיין הסכים ונקבע כי מחר תונחנה על שולחן הדיונים רשימות הנושאים ההדדיות.

לסיום העיר בריזאת כי אין עניינם ורצונם בהתקדמות במסלול הפלסטיני עומדים בניגוד לרצונם להתקדם במסלול הירדני. הנחתם היא שהתקדמות במסלול הפלסטיני תוביל גם להתקדמות במסלול הירדני. (הערה: היום ניסו הירדנים להזכיר כי הגם ש"תלו את קולרם" בנושא הפלסטינאי הם אינם רוצים "למשוך").

2. דוח מדיוני קבוצת המים בערוץ הירדני (28.4.93)
השתתפו מטעמם: באני האני והאשם באבן (חבר האקדמיה המדעית המלכותית)

וטעמנו פרופ' אורי שמיר ואריה זהר.

המפגש הכלתי פורמלי של קבוצת העבודה לנושא המים נתקיים כתוצאה מהסכמה שהושגה בין רובינשטיין לבין מג'אלי במסגרת דיוניהם המשותפים.

חלקו הראשון של המפגש יוחד ל"יישור הקו" של מצב המגעים בינינו לבין הירדנים בנושא המים במסגרת סבבי השיחות בווינגטון עד לסכב האחרון בדצמבר 1992.

באני האני פתח וסקר מנקודת מבטו את טיבם של המגעים וחילופי הדעות והרעיונות בין הצדדים לאורכם של כל סבבי המו"מ עד ה- 15.12.92. הזכיר בדבריו גם מגעים מקומיים בין הצדדים כולל מה ששמע בבוקר בשיחת מסדרון מאורי שמיר על מה שקרה במפגש בנקודה 121 ב-22.4.93. הוא התבטא בסך הכל באופן חיובי לגבי טיבו של הקשר שנירקם בין הצדדים במהלך השנים ואף לאחרונה בווינגטון. בתום דברי פתיחתו ציין באני האני כי המפגש לא נועד להמשך המו"מ (לפי שעה) והנושא (של המשך המו"מ) מותנה בהנחיה שתיתן מראשי המשלחות.

בנטלו את רשות הדיבור קידם אורי שמיר בכרכה את בני שיחנו הירדנים ואמר כי הוא שמח להכירם ולטול חלק במגעים אתם כאן, בווינגטון. שמיר סקר את מה שהיה בסכב האחרון ואמר גם כי ראוי שמוטיב ההמשכיות במגעים ישמר גם אם אנשים חדשים תופשים את מקומם ליד שולחן המו"מ. הוסיף כי לטעמו היה ראוי שנצא מן המפגש עם סיכום של המגעים עד כה ועם הידיעה מה נחוץ לעשות לקידום הנושא.

בהמשך דבריו התייחס שמיר לניירות שהוגשו מטעמנו בסבבים קודמים בנושא המים (גם באני האני הזכירם בדבריו) והדגיש את שלושת העקרונות המרכזיים המופיעים בהם: (העקרון של קיום האפשרות להעברת מים מצד אחד של הגבול לצד השני; העקרון של ראיית סוגיית המים בהיבט הכוללני שלה - מן הרוקאד עד עקבה; והעקרון של המנעות הצדדים מפעולות חד צדדיות כל עוד נמשך המו"מ ביניהם).

שמיר הבהיר כי לא קבלנו מעמיתינו הירדנים התייחסותם לעקרונות הללו וראוי שנדע מה עמדותיהם כדי לקדם המו"מ. בהמשך דבריו הזכיר את סוגיית סכר כראמה ואמר כי על פי המידע שפורסם אמור המאגר לאגור מים מן הירמוך, דבר המהווה מקור לדאגה עבורנו. הוסיף גם כי שמענו שיש בעיות בקשר ליציבות המאגר ולמליחות בו. ביקש לדעת האם נפלה הכרעה בנושא כראמה והאם הוחל בעבודות. שמיר הוסיף כי אנו ערים לצרכים של בני שיחנו לנוכח ההתפתחות והגידול באוכלוסין ואולם גם לנו צרכים והמצב ההידרולוגי באזור מחייב שיתוף פעולה על מנת להגיע לניצול מושכל ונכון של כמות המים שהיא כה מוגבלת. שמיר הדגיש את נכונותנו לשתוף פעולה אמיתי וכן עמם (נושא שהבהרנו אותו בעבר וגם במסגרת המפגשים המקומיים בנקודה 121) אך יש לראות את הסדרת סוגיית המים בינינו לבין ירדן בהיבט הכוללני שלה ולחתור להסדר רחב כמקשה אחת.

באני האני השיב לשמיר והזכיר כי נושא "זכויות המים" לא מוזכר בניירות שלנו וכי לנושא זה הם רגישים ביותר ולא ניתן לחמוק מדיון בו (לשיטתם) וכי הטיעונים שהעלינו בשעתו לפיהם ראוי להתרכז בעתיד ולא במה שהיה בעבר אינו מקובל עליהם (חזר על נושא "זכויות המים" מספר פעמים במהלך השיחה).

בהתייחסו לכראמה אמר כי טרם נפלה ההכרעה בעניין הקמת המאגר וכי עדיין נבדקים נושאי היציבות של המאגר ובעית המליחות, ואולם, אמר באני האני, מאגר כארמה הוא נושא פנימי ירדני והוא יתמלא ממי שטפונות מקומיים וממים שיבואו מן הירמוך. מים אלה, אמר באני האני, ירדן איפשרה לישראל את השימוש בהם מתוך רצון טוב וכל זאת מהעדר כושר אגירה ירדני. ואילו עתה, אם יוקם המאגר - זכותה של ירדן למלאו במים שהם מנת חלקה.

באני האני הוסיף כי המטרה בהקמת המאגר היא לאפשר השקייתם של כ-60,000 דונם שפרושה בהם רשת השקיה שהושקעו בה כספים רבים והחקלאים באזור מייחלים שיעשה בה שימוש. (ציין כי החקלאים לוחצים על הממשלה בנושא זה ואמר כי למדו מאתנו הליכות דמוקרטיה של לחץ ציבורי על הממשלה).

בהתייחסו לאפשרות של העברת מים משני צדי הקו בינינו לבין ירדן אמר באני האני כי הם שמעו בשעתו את הצעותינו (ואף את ההצעה בדבר אפשרות של שימוש במים מן הכנרת לצרכים עירוניים שלהם) אך לא הביעו הסכמתם לכך. כן ציין כי הם מעוניינים בפיתוח מפעלים של השבת קולחים ויעול מערכת המים שלהם. כל

זאת מתוך מודעות למצוקה שבה הם נתונים. הדיון נקטע לאחר שהמשלחת הירדנית עמדה לצאת את מחמ"ד. דוקא בקטע הסיום ניסה שמיר לחדד את שלושת העקרונות שהוזכרו בניירותינו בעבר על מנת לנסות לקבל תגובה מצדו של באני האני או לפחות למפות את מידת ההסכמה וההסתייגות מן העקרונות ואולם הדיון כאמור נקטע ולא היה סיפק בידנו לקבל עמדתם.

לפני הצהריים נפגשו שמיר ובאני האני במסדרון. שמיר מסר לבאני האני על מה

שקרה במיפגש בנקודה 121 ב-22.4.93: הכנות לעבודת ניקוי האפיק וביצוען ב-10.5.93, דיון בהכנות להקמת תחנות נוספות וחישובול השערים. שמיר לא הזכיר את בקשת הירדנים ב-121 להגדיל את כמות המים המועברת להם שעליה נאמר להם שיש לדון בה בושינגטון. נראה היה שבאני האני לא דווח על-ידי אנשיו על המיפגש.

ב. המפגש בערוץ הפלשתינאי ב-28.4.93 שעה: 16.00

המפגש עם הפלסטינאים החל במיפגש מצומצם בהשתתפות של שלושה מכל צד: עבדול שאפי; חוסייני; קאסיס; רובינשטיין; בן-צור; ורוטשילד.

חוסייני פתח באומרו שכרשימת השלושים נעדרו כמה שמות שהם חשובים להם ולו נכללו יכלו לסייע למשלחת כלפי מחוזיתיה. אנו מקווים שהללו יכללו ברשמייה הנוספת של המוחזרים.

רובינשטיין אמר שהחזרת השלושים היא אות וסימן לנכונותינו להתקדם ולגלות רצון טוב. חשוב שנתחיל במו"מ ענייני לגופו - בהמשך למה שהצגנו בפניכם אתמול. רה"מ מעוניין שנתחיל במו"מ ענייני. אנו מוכנים במליאה להגיב מתוך

רצון טוב גם על סוגיית - ההתנחלות שד"ר עבד אל-שאפי העלה - אך העיקר שנתחיל במו"מ, וסייעו נא לנו בכך.

ד"ר שאפי הגיב כי נמתין לתשובה בעניין ההתנחלויות. הוסיף שהפלסטינאים מעוניינים במו"מ. אין צורך לשכנעם בחשיבותו. אולם ברצונם לקבל תשובה סדורה בסוגיית ההתנחלויות. מבקש נייר על המחווה עליהן דיווחנו להם אתמול.

רובינשטיין: אני מציע שנתחיל בדיון מעשי שהרי יש כבר יותר מדי ניירת. צריך לגשר על הפערים. בשלב זה חשוב לטפל סעיף סעיף ולגשר עליהם. בדצמבר היינו קרובים לסגירת האג'נדה ועתה נוכל לדון במכלול נושאים, וכאמור לסכם סעיף סעיף, כדי שניפגש בקבוצות קטנות ונקדם המו"מ. אשר לסוגיית ההתנחלויות - הצגתך, ד"ר שאפי, היתה שגויה ולא שיקפה נכוחה את עמדת ממשלת ישראל. עבדל שאפי ביקש שנמציא לו נייר שמפרט את ששלושת מסלולי ההתקדמות שהצגנו אתמול בטרם יחליטו.

בן-צור: אתה אמרת ד"ר עבדל-שאפי בפגישה אצל המזכיר שהתהליך נעדר אינטגרטי ואמינות. הדרך האמיתית להעמיד הדברים במבחן הוא להפיג חשש

וחשדות זה ע"י כניסה למו"מ בו כל צד מעמיד במבחן את העמדות של הצד השני.

עד עתה טרם עשיתם זאת וראוי לכם להתחיל במו"מ של ממש ולא רק להשמיע סייגים וביקורת.

ד"ר עבדל שאפי: אנו לא מבקשים מחלוקת. אנו רוצים להבין יותר. ככשאלתי את

המזכיר כייקר אם התנחלות תעלה בקנה אחד עם שלו, הוא השיב בשלילה ואני שואל האם התנחלויות עולות בקנה אחד עם עקרון השלום - האין בהם כדי לקבוע מסמרות לגבי ההסדר הסופי.

רובינשטיין: ספק אם יש טעם בחילופי דיעות אידאולוגיים בסוגיית ההתנחלויות. יש מגוון דעות בארץ, רבים הרואים בכך זכות שלנו, ואחרים המדברים על בטחון. אנו מדברים על מדיניות ולא על אידאולוגיה ונביא לידיעתכם את עמדת הממשלה כפי שבוטאה בפומבי. אנו נציגה מתוך כבוד לך הגם

שלנו הנחיה לא להאריך בהתעסקות בנושא זה - אלא לעסוק במו"מ עצמו. אין טעם להיגרר לוויכוח ציבורי בנושא זה.

ד"ר עבדל שאפי שואל האם התשובה האידאולוגית תהא שונה מהתשובה הפוליטית?

רובינשטיין ורוטשילד חזרו ואמרו שעל נושא זה יש מגוון דעות בישראל. רוטשילד אמר כי עובדה היא שממשלת ישראל שינתה את קדימיותה ונקטה שורת צעדים כגון הפסקת השקעות ממשלתיות בהתנחלויות וכו'. רצוי שנהיה פרקטיים ונתחיל לנהל מו"מ על הדבר שלשמו באנו - הסדר ביניים. אנו מפצירים בכם להתחיל במו"מ.

חסייני שואל האם יוכלו לקבל מכלול המחוות שישראל נתכוונה להעניק בטרם נעבור לנושאים אחרים.

רובינשטיין אמר כי ייתכנו עוד צעדים אך רה"מ הינחה אותנו להיכנס למו"מ, וזאת אנו מבקשים. יתכן והאווירה החיובית שתיווצר במהלכו יהיה בה כדי לעודד עוד צעדים לקראתם.

רוטשילד הוסיף שלא באנו לכאן לתת מחוות אלא לנהל מו"מ, ואם יהיו צעדים נוספים הם יהיו במו"מ.

חסייני אמר כי אינם רוצים לנהל מו"מ פעמיים בגין אותה תמורה. על כן מבקש לדעת מה עוד בכוונתנו לתת - ואז ידעו שמחוות אחרות יבואו במרוצת המו"מ עם הזמן. אנא סכמו איפוא מה בדעתכם להעניק לנו.

רובינשטיין אמר כי אנו קשובים לצרכים של הפלסטינאים בתחומי החיים השונים אך עלינו להכנס למו"מ.

קאסיס ביקש לשאול מדוע צעדים האמורים להינקט על ידינו ביצועם נדחה, והסברנו לו נסיבות ההשהיה.

ד"ר עבדל שאפי אמר שהוא מציע שבסוגיית המחוות נמשיך לדון מחוץ למליאה ולצורך זה רצוי שנכונן ועדה בה ישתתף פייסל, ויעסוק בכך כאן הארץ. הסכמנו.

חסייני מבקש הסבר בכתב לארבע המחוות שהצגנו אתמול ושאל היש פרטים בעניין ה- REVIEW. רובינשטיין הבטיח שנשתדל להמציא פרטים מחר. בעניין המחוות חשוב שנדע כי אנו מתחילים במו"מ מתוך תחושה שכולנו מנצחים ומפיקים תועלת הימנו.

חסייני: אנו מוכנים למו"מ אך אנו רוצים להיות בטוחים שכל הסכם, ולו הקטן ביותר, מתיישם ומתבצע למען העתיד. חזר וביקש המחוות בכתב בטענה

שקיבל הבטחה מאנשים עימם הוא בקשר בארץ שיקבלם בכתב.

ד"ר עבדל שאפי שואל בנקרנות - האם תרצו והאם הנכם מתכוונים לספח את הגדה המערבית.

רובינשטיין אמר כי אנו נאמנים לעקרונות מדריד, ואין לנו מנדט לעסוק בהסדרי הקבע.

בן-צור העיר לעבדל שאפי שהוא בוודאי בקיא במצעי המפלגות שמרכיבות את ממשלת ישראל ובקווי היסוד של הממשלה ומכאן שההקש המקופל בשאלתו איננו תופס.

רובינשטיין חזר ואמר כי לאורך כל המו"מ נהגנו ביושר ובנאמנות. מעולם לא הולכנום שולל. ד"ר עבדל שאפי הגיב: גם אם נאמר דברים קשים אך לא נטעה איש.

כאן התנהלה השיחה על כיצד לכלכל את המשך המו"מ.

חסייני אמר כי הוא יודע שאנו סקרנים לדעת את עמדתם ולראותם ניגשים למו"מ אך עליו לקבל פירוט דברינו בכתב כדי להתייחס לתוכנם.

מפגש המליאה בערוץ הפלסטיני 28.4.93, 17.15

בעקבות המוסכם במפגש המצומצם התכנסה המליאה שבתחילתה השיב רובינשטיין על טענות עבד אל-שאפי בנוגע להתנחלויות. רובינשטיין אמר תחילה כי שליחותנו והמנדט שלנו נוגעים לדיון בהסדרי הביניים אך למען היחסים הטובים והרצון הטוב נשיב על הנושא ומכיוון שאנו מייצגים ממשלה, לא נתייחס למימד האידאולוגי, שלגביו יש בישראל דעות שונות. יש רבים הרואים זאת כזכות ואחרים כנושא בטחוני, ומכל מקום נוכל להתייחס רק אלא למישור המדיניות של הממשלה שהובעה ברורות בדיבור ובמעשה, וכל אשר ייאמר להלן גלוי וידוע ומפורסם ברבים. להלן הנייר על פיו דיבר רובינשטיין:

NEW SETTLEMENT POLICY OF THE ISRAELI GOVERNMENT

1. UPON ITS FORMATION IN JULY 1992, THE NEW ISRAELI GOVERNMENT PRESENTED TO THE KNESSET ITS BASIC POLICY GUIDELINES. THESE INCLUDED THE FOLLOWING PRINCIPLES:

"IN THE NEGOTIATIONS WITH THE PALESTINIANS, THE GOVERNMENT WILL PROPOSE -- AS AN INTERIM ARRANGEMENT -- A PROGRAM FOR THE IMPLEMENTATION OF SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS FOR THE PALESTINIANS IN JUDEA, SAMARIA AND GAZA. THE GOVERNMENT WILL REFRAIN FROM COURSES OF ACTION AND ACTIVITIES THAT WILL OBSTRUCT THE PROPER CONDUCT OF THE NEGOTIATIONS.

THE MAP OF DEVELOPMENT TOWNS AND AREAS WILL BE RECLASSIFIED, WITH COMMUNITIES ON THE CONFRONTATION LINES AND DEVELOPMENT AREAS THAT ARE DISTANT FROM THE CENTER OF THE COUNTRY BEING ACCORDED PREFERENCE OVER AREAS IN JUDEA, SAMARIA AND GAZA, WHICH ARE CLOSE TO THE CENTER OF THE COUNTRY.

IN DETERMINING THE LEVEL OF ASSISTANCE GIVEN TO COMMUNITIES IN DIFFERENT AREAS, A MAJOR CONSIDERATION WILL BE THE DISTANCE OF COMMUNITIES FROM THE CENTER OF THE COUNTRY AND THEIR BEING

CONFRONTATION AREAS.

ALL OTHER BUDGETARY COMMITMENTS OF THE STATE OF ISRAEL, VIS-A-VIS THE IMPLEMENTATION OF HOUSING, INFRASTRUCTURE AND DEVELOPMENT STARTS IN JUDEA, SAMARIA AND GAZA WILL BE RE-EXAMINED, IN ACCORDANCE WITH THE ABOVE CRITERIA, ACCORDING ABILITY; AND WITH CONSIDERATION TO THE LEGAL. " TO BUDGETARY SITUATION

IT SHOULD BE STRESSED THAT THESE GUIDELINES ARE NOT A MERE POLITICAL DECLARATION BUT A CONSTITUTIONAL PROCESS, A LEGAL PREREQUISITE FOR A KNESSET VOTE OF CONFIDENCE FOR THE GOVERNMENT.

2. SHORTLY AFTERWARDS THE GOVERNMENT DECIDED THAT ANY ESTABLISHMENT OF NEW SETTLEMENTS IN THE TERRITORIES, INCLUDING SETTLEMENTS THAT HAD BEEN APPROVED BY PREVIOUS GOVERNMENTS WILL REQUIRE THE GOVERNMENT'S APPROVAL ANEW. TO DATE, NO DISCUSSION ON THIS SUBJECT TOOK PLACE.

3. IN NOVEMBER 1992 THE GOVERNMENT ADOPTED FURTHER DECISIONS FOR THE IMPLEMENTATION OF ITS NEW POLICY:

A. APPROVAL OF DECISIONS TAKEN BY THE MINISTERS OF FINANCE AND CONSTRUCTION AND HOUSING CONCERNING THE FREEZE ON RESIDENTIAL CONSTRUCTION IN THE TERRITORIES FINANCED OR INITIATED BY THE GOVERNMENT. THIS DECISION DOES NOT APPLY TO CONSTRUCTION ALREADY IN AN ADVANCED STAGE OF COMPLETION.

B. THE ABOLITION OF GOVERNMENT SUBSIDIES FOR HOUSES AND APARTMENTS PURCHASED IN THE TERRITORIES.

THIS DECISION WAS FOLLOWED BY ANOTHER DECISION TAKEN BY A SPECIAL COMMITTEE ABOLISHING SUBSIDIZED LOANS FOR SUCH PURCHASES.

C. THE FREEZING OF ALL PLANNING AND ZONING PROCEDURES REGARDING SETTLEMENTS IN THE TERRITORIES, NEW AND EXISTING. PROPOSALS FOR NEW PROCEDURES MUST BE SUBMITTED FOR APPROVAL TO A SPECIAL COMMITTEE FORMED FOR THIS PURPOSE, WHICH ACTS ON THE SPECIFIC JOINT INSTRUCTIONS OF THE PRIME MINISTER, AND THE MINISTERS OF FINANCE AND CONSTRUCTION AND HOUSING. THESE INSTRUCTIONS PERMIT PRIMARILY THE CONSTRUCTION OF PROJECTS VITAL FOR THE DAILY LIFE OF EXISTING SETTLEMENTS, SUCH AS SEWAGE SYSTEMS, SCHOOLS, AND THE LIKE.

D. ANY NEW ALLOCATION OF STATE LAND, EVEN WITHIN EXISTING SETTLEMENTS, REQUIRES THE PRIOR APPROVAL OF THE AFOREMENTIONED COMMITTEE.

E. PRIVATE HOUSING CONSTRUCTION IS ALSO SUBJECT TO CERTAIN CONDITIONS AS FOLLOWS:

(1) IT MUST BE CONFINED TO EXISTING SETTLEMENTS ONLY.

(2) IT MUST BE CARRIED OUT ONLY IN ACCORDANCE WITH EXISTING AND VALID PLANS.

(3) THE DEVELOPERS OF SUCH PROJECTS ARE NOT ENTITLED TO ANY FINANCIAL AID FROM THE GOVERNMENT.

4. FOR THE PURPOSE OF IMPLEMENTING RELEVANT ISSUES OF THE AFOREMENTIONED GOVERNMENT DECISION, THE MILITARY COMMANDERS OF BOTH

AREAS ISSUED APPROPRIATE ORDERS.

5. AS A CONSEQUENCE OF THE IMPLEMENTATION OF THIS NEW POLICY, THE ISRAELI GOVERNMENT HAS LEGALLY OBLIGATED ITSELF TO PAY HUNDREDS OF MILLIONS OF NIS IN COMPENSATION TO CONTRACTORS WHO HAVE SUFFERED DAMAGES AS A RESULT. THEIR CLAIMS ARE PRESENTLY BEING ADDRESSED BY A SPECIAL COMMITTEE IN AN EFFORT TO ARRIVE AT A SOLUTION REGARDING LEVELS OF COMPENSATION.

THE LEGALITY OF THE NEW POLICY IS ALSO BEING CHALLENGED BY SEVERAL PETITIONS TO THE ISRAELI HIGH COURT OF JUSTICE. TWO OF THESE PETITIONS CONCERN DECISIONS TAKEN BY THE AUTHORITIES NOT TO APPROVE THE CONSTRUCTION OF NEW NEIGHBORHOODS IN EXISTING SETTLEMENTS. IN ITS REPLY TO THE HIGH COURT OF JUSTICE, THE STATE PRESENTED ITS CURRENT POLICY REGARDING SETTLEMENTS AND DECLARED THAT THE CHANGE OF POLICY WAS MOTIVATED BY ECONOMIC CONSIDERATIONS, NAMELY THE NATIONAL PRIORITIES, AND POLITICAL CONSIDERATIONS, NAMELY THE EFFECT OF THE CONSTRUCTION IN THE TERRITORIES ON ISRAEL'S FOREIGN RELATIONS, SPECIFICALLY THE PROPER CONDUCT OF THE NEGOTIATIONS WITH THE PALESTINIAN, AS STATED IN THE BASIC GUIDELINES OF THE GOVERNMENT.

עבר אל-שאפי ביקש לקבל הנייר. רובינשטיין הסביר כי זה נייר פנימי.

רובינשטיין עבר לדבר על נושאי המו"מ ותיאר את שלושת הנתיבים המוצעים על ידינו: דיון בקונצפט; המצב בשטחים; והעברה מוקדמת (EMPOWERMENT EARLY) של סמכויות.

רובינשטיין פתח בנתיב השלישי, העברה מוקדמת של סמכויות, והסביר כי מדובר במספר תחומים, כגון: בריאות, חינוך, תיירות ועוד, שכיום מהווים חלק מן המינהל האזרחי, ומנוהלים בחלקם ע"י עובדים פלסטינים, ויש להם תפקידי ביצוע, כח אדם ותקציבים, וניתן להעבירם בהליך של מו"מ מהיר לניהול הפלסטינים, במקביל לניהול המו"מ על הסדר הביניים בכללותו. רובינשטיין אמר כי ניתן כבר עתה להתייעץ עם בני שיחנו לגבי יעודי התקציב של תחומים אלה, וסביר להניח שבמקרים מסוימים יידרש שיתוף פעולה טכני עם ישראל (לדוגמא: אישפוז בישראל או בירדן).

בנושא המשטרה אמר רובינשטיין כי אנו חושבים על תנועה לכיוון הקמתה וכי רה"מ עצמו אמר כי ניתן להתחיל באימון השוטרים מחוץ לשטחים, במצרים או בירדן וזאת מן הסיבה כי הקמת המשטרה אורכת זמן, ועל כן יש לדון בו בהקדם.

רובינשטיין הסביר כי אין כאן כוונה לחלק המו"מ לחלקים (PIECEMEAL) אלא יש לבצע הדבר IN THE CONTEXT OF OF THE CONCEPTUAL FRAMEWORK וכי הוא מכון בעיקרו לחזק את המשלחת, להראות כי נושאים אלה מנוהלים ע"י המשלחת או שלוחיה, וכדי שהקהל בפנים ובחוץ יראה הדברים ויבחין כי יש שינוי.

רוטשילד הוסיף כי הכוונה היא להראות כי יש שינוי משמעותי באמצעות ניהול התקציב של תחומים אלה, הוא ציין כי יש סכומי כסף ניכרים באמצעותם ניתן להגשים את השינוי. הרעיון הוא להעביר את מלוא התחום לניהול הפלסטינים והם אשר יגדירו לנו את תחומי שיתוף הפעולה הרצויים להם.

באשר לקונצפט, הזכיר רובינשטיין את נוסחתנו בנוגע למטרת המו"מ, נוסחה הנותנת מענה לדאגתם הם ואינה חורגת מן הפרמטרים הפוליטיים שלנו. כן איזכר את מרכיבי המימשל העצמי לתקופת הביניים - תחולה, מבנה, גודל וכיצ"ב. רובינשטיין ציין כי יש לנו פורמולות טנטטיביות שיגדילו את טווח

מתן התשובות לדאגותיהם. כן אמר רובינשטיין כי מאוחר יותר ניתן יהיה לדון בבחירות והכחיש כי בדברנו על קישור הכוונה היא להקים מינהל אזרחי חליפי.

כן איזכר הסעיף כאג'נדה המדבר על נושאי בטחון כגון: המשטרה. כן אמר כי בנושא החקיקה יש לנו מספר רעיונות שיענו על הצרכים ולא יסגרו אופציות לעתיד ומאידך יתבססו על דבריהם שלא יהיה פרלמנט.

רובינשטיין אמר כי השיטה צריכה להיות של דיון בנושא, סיומו ומעבר לנושא אחר.

בסיום דבריו הדגיש רובינשטיין כי חלפה תקופת ההיסוסים ויש צורך בקבלת החלטות.

סעיב עריקאת שאל אם מסמך הקומפילציה מ-10.12.92 עדיין תקף ורובינשטיין השיב כי עקרונית כן אך יש לנו גם רעיונות נוספים.

עבד אל-שאפי פתח דברי תשובתו בהצהרה כי הם שותפים לתחושת הדחיפות וכי הרגשתם נובעת ממצבם הקשה בשטחים, אולם גם להם יש מנדט ואל להם לחרוג ממנו. תשובתנו בנושא ההתנחלויות מצבעה על נסיון מצדנו לקבוע את הסטטוס הסופי דבר שמתפרש על ידם כפגיעה בו ועל כן אין להם מנדט לזנוח הנושא ואין להם אפשרות ללכת מעבר לכך וזאת על אף סבל עמם. לכן, המשיך עבד אל-שאפי, עליהם להתייעץ. הוא עצמו מבין את עומק התיסכול של הפלסטינים מחוסר התוכן במו"מ, ועל כן אין להם מנדט להמשיך בו ועליהם ללכת להתייעץ עם עמם ועם הנהגתם.

רובינשטיין הביע צער על הצהרה זו וציין כי היא עומדת בסתירה לדחיפות שהובעה על ידם. הוא ציין כי מצדנו נעשה נסיון אמיתי לענות על דאגותיהם וצרכיהם. ומתוך כוונת פתיחות תיאורנו את ההתפתחות שחלה במדיניות ממשלתנו ואת נכונותנו לדון בהסדרי ביניים למימשל עצמי. בהתרגשות אמר רובינשטיין כי אם התהליך יתקדם מי יודע מה יהיה המסר שיועבר וסביר להניח כי התוצאה תהיה ויכוח מתמשך עד סוף כל הדורות. מדוע? חזר רובינשטיין ושאל והפציר לתפוס את הרגע.

עבד אל שאפי מצדו חזר על כי אין להם מנדט לכך, אולם פייסל חוסייני אמר כי הם צריכים לחשוב על כך ואולי יתקשרו אלינו מחר. הם מעוניינים לדחות המו"מ ובאו לכאן לעשות עסק. יש להם על מה לדבר, גם ביניהם לבין עצמם.

רובינשטיין חזר וציין כי מדיניות פירושה בחינת אלטרנטיבות וכי הוא מניח כי אם יש ביניהם מי ששוקל האלטרנטיבות יודע את משמעות התהליך ואת האתגר הטמון בו.

ממדוח אל-עכר הצטרף להבעת הצער אך נושא ההתנחלות הוא בנפשם והוא מעמיד סימן שאלה לגבי כל התהליך ומטרתו. הוא חזר והביע חששו מפני קיום אג'נדה ישראלית נסתרת. הוא סיים בדרישה חוזרת לדון בהכרתנו בשטחים כשטחים כבושים.

רוטשילד ובנצור הצטרפו להפצרות למניעת הפרישה. רוטשילד חזר וציין השינוי

שינבע מהסדרי הביניים וציין כי אין לנו כוונה לקבוע את הסדר הקבע, ובנצור ציין כי מהלכם נובע מפרשנות מוטעית של הצהרות מדיניות של ישראל. הדרך היחידה לבחון את אמינות המו"מ היא לעסוק בו ברצינות. הם לוקחים על עצמם אחריות גדולה בקבלת החלטה על בסיס מוטעה, ויש בכך סכנה של אבדן הזדמנות שלא תחזור.

עבד אל-שאפי הופתע, לדבריו, מכך שאנו חושבים שהעניינים בידיו ואילו הוא

הרי חייב דין וחשבון לעמו ולהנהגתו וההחלטה אינה בידיו. חזרה להתייעצויות

היא אך טבעית ואין לראות בכך שבירת המו"מ. אין לו התנגדות לבוא מחר למפגש ותהליך השלום לא הסתיים. ייתכן ובראשית השבוע יקבלו הנחיות חדשות.

פייסל הוסיף כי הם זקוקים להתייעצות והם יבחנו ההצעות שהועלו על ידינו. הם ידונו ביניהם על הצדדים החיוביים והשליליים כאחד.

רובינשטיין ציין כי הוא חוזר למלון עם סימן שאלה גדול מכיוון שכל חלקי הפאזל נמצאים על השולחן והשאלה היא איפוא מדוע נקטו דרך זו.

עבד אל-שאפי ביקש לא לומר דבר על נושא זה לעיתונות.

בתום הפגישה דווח על ההשתלשלות, ע"י רובינשטיין, לאמריקנים, לדז'רז'יאן ומילר היתרה הבנה מלאה לאי הנחת שלנו.

אחר כך שוחח חוסיני עם רובינשטיין (שהציע לו בהפרדם להתקשר) ואמר שהם מנסים לפתור את הבעיה, אם כי חזר שוב לענין ההתנחלויות.

גם האמריקנים שוחחו עם הפלסטינים והודיעו לרובינשטיין שיפגשו עמם מחר, אך כל הנושא הוא עניין פנימי של הפלסטינאים, שלא השמיעו כל טענות כלפינו.

בברכה
המשלחת

תפ:רהמ, שהח, ראשהממשלה

תאריך: 28.04.93

דף 1 מתוך 2

עותק 3 מתוך 4

משרד החוץ-מחלקת הקשר

סודי ביותר

* 26224

* נכנס **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

* **

חוזם: 4,26224

אל: המשרד

יעדים: בטחון/2276, דהמש/942

מ-: ווש, נר: 2087, תא: 270493, זח: 1600, דח: ר, סג: סב

תח: @ ס: צפא

נד: @

סודי ביותר / רגיל

- מכתב מו בר ק -

אל: שה"יח

דע: ס/שה"יח

מאת: שגרירות וושינגטון

הנדון: לקראת חידוש השיחות הביטורליות: שיחות במחמ"ד בנושא הפלסטיני.

1. במסגרת ההכנו

לחידוש השיחות במסלול הירדני-פלסטיני התקיימה פגישה (25.4) עם חברי צוות

התהליך בראשות דג'רג'יאן.

*2. להלן נקודות עיקריות שעלו בשיחה:

א. דג'רג'יאן דווח על שיחת טלפון עם עשראורי. במהלכה העלתה שתי בקשות

*דחופות:

1) פרסום מהיר של רשימת המגורשים הוותיקים שלותר להם לחזור (העיר כי

*לסיום מהיר של ההליכים המשפטיים תהיה השלכה חיובית על התהליך).

2) הסרת ההסגר על מזי י-מ כדי לאפשר לפלסטינים להגיע לי-מ. (רוטשילד)

*ציין כי אלפים מתושבי השטחים מקבלים התרים להכנס לי-מ).

ב. רובינשטיין פירט הצעדים (להלן), שנהיה מוכנים לעשות כדי להביא לשנוי

המצב בשטח: הפיכת הפלסטינים לפרטנרים בנושא התקציב והשימוש בכספי הסיוע,

איחוד משפחות, מתן רישיונות בניה בתחומים המונציפאליים של כפרים וערים,

תיקון במהירות הגיל ליציאה מהשטחים. רובינשטיין הציע שמבחינה מיתודית

טוב יהיה אם הפלסטינים יבקשו מאיתנו את המחוות לעיל ואנחנו נייענה, עובדה

*שתעניק להם תחושת הצלחה.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

דף 2 מתוך 2
עו"ת 3 מתוך 4

ה. נשאלנו האם פעלנו להיענות ל-12 הדרישות אותן העלו הפלסטינים באוקטי*
אשתקד. רובינשטיין השיב כי למעט התביעה לסגירת קציעות, ניסינו לבוא*
לקראתם לגבי היתר.

ד. שני הצדדים הדגישו החשיבות לתכנון המפגש הפותח ביום שלישי, דג'רג'יאן*
הציע כי בדברי הפתיחה שלו יפרט רובינשטיין את ה שתנו שצריכה לכלול שלושה*
היבטים:

המצב בשטח (כיצד ניתן לשנות המצב בשטח באמצעות CBM כך שהשנויים במישור*
הבטחוני-פוליטי יתרמו לחיזוק התהליך), תוכן הממשל ההעצמי (להבהיר שהדיון*
על ISGA פירושו EMPOWERING את הפלסטינים עם ממשל עצמי אמיתי. אזכור*
נכונותנו לדיון מפורט בשורת נושאים כגון: סמכות חקיקה, קקע והיחס בין*
הסדר הביניים והקבע) התקדמות מהירה במספר תחומים בשטח בעלי חשיבות*
לפלסטינים, כגון: משטרה, מים, בריאות, חינוך ותיירות. כדי למכור גישה זו*
יש צורך לעבוד על ניסוח מס ר פוליטי שיבהיר משמעות השנוי.

רובינשטיין ציין כי הגישה לעיל עולה בקנה אחד עם עמדתנו. ציין נכונותנו*
להיות גמשים בתמורה לגמשיות פלסטינית.

ה. הושגה הסכמה לפיה מוטם להתחיל את הסיבוב בהרכב מצומצם. האמריקאים*
הציעו כי במקביל לשיחותינו עם חוסייני נבסה TO REACH OUT גם לעשראווי*
כדי שלא תחוש מבודדת. עד כאן נקודות עיקריות.

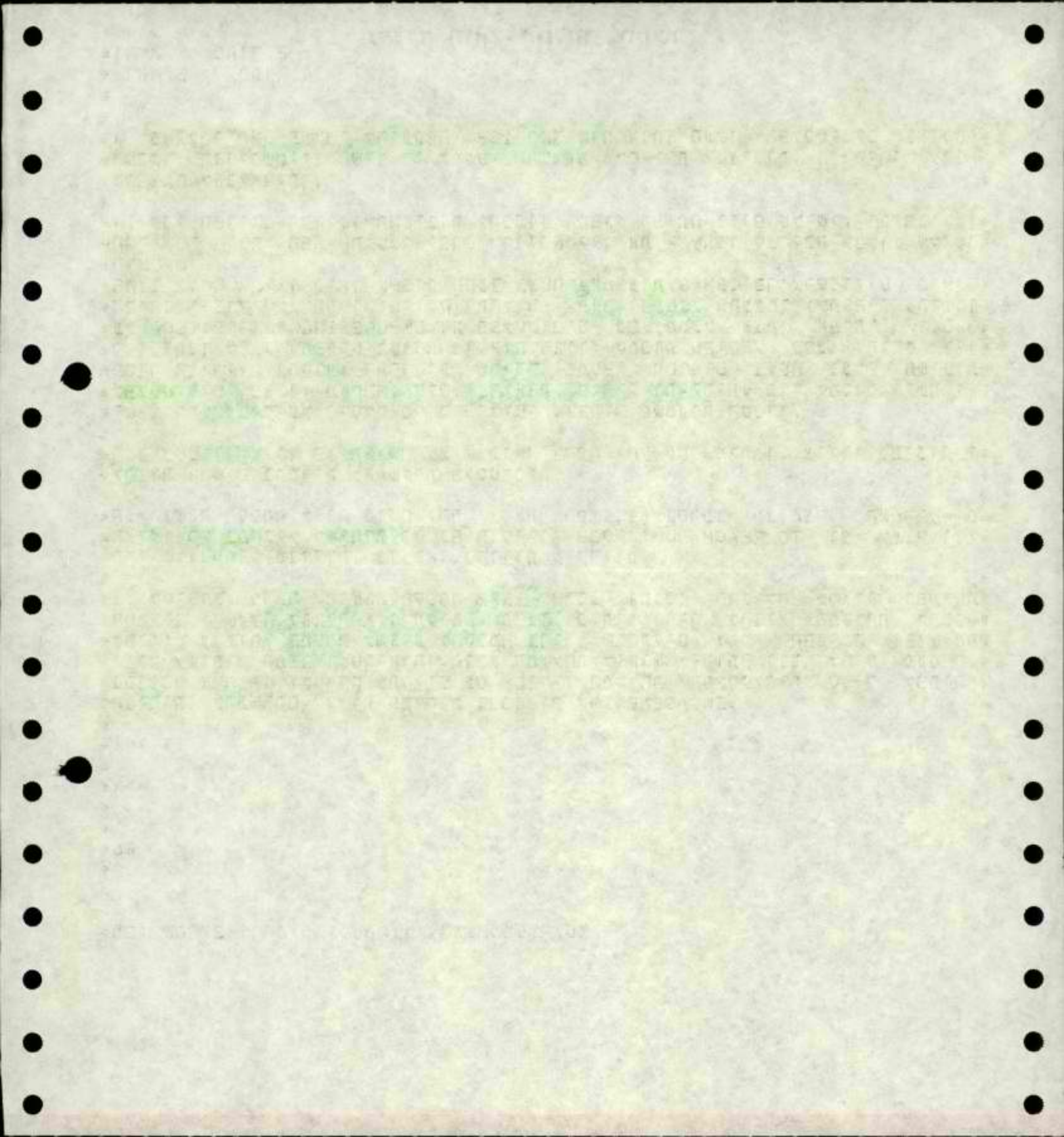
ו. לסיכום, נראה שהושגה הסכמה לגבי הרכב ותוכן החבילה שנציג בפתיחת*
הסיבוב. השאלה לגביה אין תשובה כיצד ניתן יהיה להביא המשלחת להכנס*
למו"מ ענייני במטרה להגיע להסכמה בתוך שבועיים לגמי החבילה שיישומה*
יביא לשיפור המצב בשטח אותו תוכל המשלחת לזקוף לזכותה ובכך לחזק מעמדה.*
בכוונת ארה"ב (בשיחה שתקיים עם חברי המשלחת הפלסטינית סמוך לפתיחת*
השיחות) להכשירם לגלות פתיחות ונכונות ל-ENGAGEMENT.

שטיין.

א"י

מה

תפ: שהח (2), רהמ (0), סשהח (1), ראשהממשלה (0)

17 קצק - גליל

נכנס **
**
**
**

סורג תיק:

מסמך: 584375

חוזם: 4,28199

מ-: שלום, נר: 24, תא: 280493, זח: 1624, דח: ב, סג: סו
סודי/בהול

למכותב בלבד - ללא תפוצה נוספת

אל: רה"מ ושהב"ט, שר החוץ

מאת: המשלחת למו"מ עם המשלחות הירדנית-פלסטינית

הנדון: בהמשך למברקנו מס' 14 מ- 27.4.93 בנוגע לשיחות בערוץ הפלסטיני,
להלן דברי רובינשטיין כפי שנאמרו באנגלית.

OPENING REMARKS

ON BEHALF OF MY GOVERNMENT AND OUR DELEGATION, MAY I EXPRESS OUR SATISFACTION UPON THE RESUMPTION OF THE PEACE NEGOTIATIONS. WE KNOW THAT THE LAST FEW MONTHS HAVE BEEN A DIFFICULT PERIOD FOR ALL OF US. WE ARE AWARE OF THE PRESSURES AFFECTING YOU; THE SAME APPLIES TO US. WE CAME HERE NOW WITH OPEN HEARTS AND MINDS, AND FIRST AND FOREMOST - WITH THE HOPE TO ACHIEVE RESULTS. WE BELIEVE THAT THE TIME IS RIPE FOR SUBSTANTIAL AND TANGIBLE PROGRESS IN THIS TRACK. WE BELIEVE THAT BY COMING HERE, ALL OF US HAVE SHOWN OUR DEVOTION TO THE NEGOTIATIONS; AND WE BELIEVE THE COMING WEEKS WILL BE OF GREAT IMPORTANCE.

WE HAVE BEEN WONDERING: HOW CAN PROGRESS BE ACHIEVED? HOW CAN ALL OF US FEEL THAT THE NEGOTIATIONS ARE IN A DYNAMIC STAGE, TO BE GRASPED BY OUR RESPECTIVE CONSTITUENCIES, AS A BALANCE BETWEEN OUR NEEDS AND YOURS? THE TALKS, WE HOPE, SHOULD BRING RESULTS WHICH WILL BENEFIT ALL OF US, WILL MAKE ALL OF US WIN, AND THIS WILL BE THE APPROPRIATE ANSWER TO THESE QUESTIONS.

AS YOU KNOW, OUR GOVERNMENT'S BASIC APPROACH TO THE INTERIM SELF-GOVERNMENT NEGOTIATIONS IS TO ACHIEVE A MAJOR CHANGE IN THE EXISTING SITUATION BY TRANSFERRING TO THE PALESTINIANS THE VAST MAJORITY OF THE FUNCTIONS OF THE CIVIL ADMINISTRATION, WHICH WILL BE DISSOLVED. WE WILL MAINTAIN RESPONSIBILITY FOR THE OVERALL SECURITY OF THE TERRITORIES. WE WILL ALSO BE RESPONSIBLE FOR THE ISRAELI POPULATION THERE. OPTIONS SHOULD BE KEPT OPEN FOR THE NEXT STAGE, THE PERMANENT STATUS NEGOTIATIONS, TO COMMENCE AT THE THIRD YEAR. THE PROPOSED CHANGE WILL CONSIST OF A DIMENSION WHICH HAS NEVER BEEN THERE SO FAR, NAMELY THE PALESTINIANS IN THE TERRITORIES WILL MANAGE THEIR OWN LIVES. LET US ENGAGE ON THE SUBSTANCE OF THIS CHANGE; YOUR WILLINGNESS WILL FIND US RESPONSIVE, IN A TWO-WAY ROAD.

WE KNOW THAT YOU HAVE BEEN WARY OF DETAILS; BUT IN ORDER TO ACHIEVE GAINS FOR BOTH OF US, WE MUST WORK ALSO THROUGH THE DETAILS OF THE COMPLEX NEGOTIATIONS, SO THAT RESULTS ON THE GROUND MAY BE ACHIEVED. WE UNDERSTAND THAT THIS SHOULD BE DONE, HOWEVER, IN THE PROPER POLITICAL CONTEXT AND ATMOSPHERE, SENDING THE RIGHT SIGNALS TO OUR CONSTITUENCIES. THESE ARE AND SHOULD BE DIRECT NEGOTIATIONS; BUT THE U.S. CAN BE

OF HELP AS A FULL PARTNER.

BASED ON THESE CONSIDERATIONS, WE PROPOSE TO PROCEED IMMEDIATELY ALONG THREE BASIC AVENUES OR COMPONENTS, WHICH MAY CONSIST A "PACKAGE":

1) THE SUBSTANCE OF THE INTERIM SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS, NAMELY, THE POLITICAL FRAMEWORK WHICH SHOULD BE THE EXPRESSION AND EMBODIMENT OF THE PROPOSED CHANGE IN THE LIFE OF THE PALESTINIANS. THIS COMPONENT SHOULD CONSIST OF AGREEMENT ON THE BASIC NATURE OF THE INTERIM SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS, AND QUESTIONS SUCH AS JURISDICTION AND LEGISLATION; WE FEEL, BASED ON WHAT HAS BEEN DONE BEFORE, THAT THIS IS WITHIN REACH. THIS SHOULD INCLUDE AGREEING ON THE GOAL OF THE NEGOTIATIONS, AS TO ASSURE THAT WE ACT IN A MUTUALLY ACCEPTABLE FRAMEWORK, WHEREBY NEGOTIATIONS ON THE PERMANENT STATUS WILL BEGIN WITHIN THE AGREED TIME INTERLOCK, AND WILL BUILD UPON THE INTERIM SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS. WE COULD GIVE AN APPROPRIATE EXPRESSION TO PROGRESS ON THE ABOVE BY A JOINT STATEMENT OR AN AGREED AGENDA.

2) REGARDING THE EXISTING SITUATION IN THE TERRITORIES: WE ARE READY FOR A FRUITFUL DIALOGUE WITH YOU AS TO TRY TO DIFFUSE, TO THE MAXIMUM EXTENT, CONCERNS THAT THE PALESTINIANS IN THE TERRITORIES MAY HAVE. OUR POSITIONS ARE NATURALLY BASED ON SECURITY NEEDS. WE HAVE NO WISH, HOWEVER, TO USE UNNECESSARY MEASURES, AND WE CAME HERE WITH ALL GOOD INTENTIONS TO LISTEN AND TO TRY TO RESPOND TO YOUR SUGGESTIONS, AND WE HAVE SOME IDEAS OF OUR OWN.

3) FINALLY, WE WOULD LIKE TO INJECT A NEW ELEMENT TO OUR WORK: EARLY EMPOWERMENT IN CERTAIN AREAS, TO BE DISCUSSED WITH YOU AS TO SUIT YOUR NEEDS, INCLUDING COOPERATION IN THE FIELD OF BUDGETARY PLANNING AND IMPLEMENTATION, WHICH OPENS UP A NUMBER OF OPPORTUNITIES. ANOTHER ASPECT COULD BE EARLY MOVEMENT TOWARDS AGREEMENT ON THE ISSUE OF POLICE, IN ORDER TO HAVE THE POLICE READY WHEN INTERIM ARRANGEMENTS START. OTHER OPTIONS MAY ALSO BE CONSIDERED. WE SEE THE NEED THAT THIS BE DONE IN THE PROPER OVERALL POLITICAL CONTEXT. THESE THREE AVENUES DO NOT NECESSARILY REPRESENT AN EXHAUSTIVE LIST. A LOT CAN BE DONE, DEPENDING, INTER ALIA, ON YOUR OWN READINESS TO ENGAGE AND TO RESPOND. WE LOOK FORWARD TO WORKING WITH YOU, IN AN ACCELERATED PACE, TOWARDS THESE GOALS, IN THE COMING DAYS. WE REALIZE THE DIFFICULTIES AND THE GAPS, BUT WE BELIEVE THAT THERE IS ENOUGH ON THE TABLE TO ENABLE US TO WORK TOGETHER AND ACHIEVE RESULTS.

THANK YOU.

בברכה,
המשלחת.

תפ: רהמ, שהח, ראשה ממשלה

13 - ירן

נכנס **
**
**
**

סוג תיק:

מסמך: 582040

חוזם: 4,25053

מ-: גנבה, נר: 91, תא: 270493, זח: 1236, דח: ב, סג: שמ
שמור/בהול

אל: מנכל, לש' ס'שה"ח

דע: וושינגטון/שלום - א. רובינשטיין, משהב"ט/נח כנרתי

מאת: ג'נבה/גנור

הנדון: ירדן - מים
חדאדין, יו"ר המשלחת הירדנית, סיפר לשמואל קנטור שהוא הורה את באני-האני
להמנע מכל דיון על מים בווינגטון עד הגיעו לשם ביום ראשון הקרוב.

גנור

קשר שלום - תפ: אליקים רובינשטיין, ממנכל

תפ: שהח, סשהח, רהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, מצב
תפ: ר/מרכז, גנור, ר' אגת, רם, אמן, ממד, סמנכלמזת
תפ: מצפא, סייבל, זך/מתפ'ש, ראשהממשלה

בס"ס - 6010

TEL AVIV UNIVERSITY

THE JAFFEE CENTER FOR
STRATEGIC STUDIES

אוניברסיטת תל-אביב

המרכז למחקרים אסטרטגיים
על-שם יפה

1011

לא שפס בח'מאק
ל

25.3.1993

שלמה גזית

רגיש

3 יולי 1993

הנדון: עמדות אנשי המימשל בושנינגטון בנושא רצועת-עזה

במסגרת עבודת המחקר לבחינת פתרון נפרד לרצועת עזה, קיימתי שיחות עם מספר אישים במחמ"ד ובמועצה לבטחון לאומי בושנינגטון. דומני כי יש עניין בדברים, אך מאחר והבטחתי לדוברים שלא לצטטם, ועל מנת שלא להביכם, אני מביא את דבריהם ללא ייחוס אישי:

1. המימשל האמריקאי דבק בכללי המשחק כפי שנקבעו לקראת כינוסה של ועידת מדריד. העקרון המנחה והמרכזי בדו-שיח עם הפלסטינים הוא החתירה לשלב ביניים פתוח, ללא הגדרת היעד המדיני הסופי.

2. ארה"ב לא תרצה להיות היוזמת לשינוי כללים אלה. היא אינה שוקלת או בוחנת אלטרנטיבות לתהליך הקיים. גישתה בעניין זה קיצונית - עצם העלאת מחשבה כזו ובחינת הצעות חילופיות למקרה של כשלון המו"מ עלולה להיות בבחינת 'נבואה המגשימה את עצמה'.

3. החשש מדליפה פנימית מונע מגורמי המימשל ייזום בחינות כאלה (Contingency).

4. ההנחה כיום היא כי אם יגיעו השיחות למשבר הרי התגובה הסבירה של המימשל תהא לזנוח את התהליך ולוותר בשלב זה על הרעיון של השגת פתרון מדיני לסכסוך בעיתוי הנוכחי.

5. הגישה של המימשל לגבי התהליך הנוכחי היא להגיע לשיתוף פעולה מלא עם ממשלת ישראל, להגיע עימה להבנה ולהסכמה מוקדמת הן באשר למהלכים האיסטרטגיים והן באשר למהלכים הטקטיים, לכל אורך תהליך

6. יחד עם זאת, אם יגיעו השיחות למבוי סתום ואם תבוא יזמה מן הצדדים, לא תהא לארה"ב סיבה להתנגד לכל הצעה או סיכום שיהיו מקובלים הן על ישראל והן על הפלסטינים.

7. לעצם הרעיון של הסכם מדיני נפרד לרצועת עזה -

א. היתכנות אופציה כזו תותנה במידה רבה בנסיבות בהן תועלה, וביחוד ברקע ובגורמים שהביאו לכשלון השיחות במתכונתן הנוכחית.

ב. שאלה חשובה אחת שתעמוד למבחן היא כיצד תוגדר ותובטח זיקת הגומלין בין ההסכם שיושג לגבי הרצועה לבין הפתרון העתידי לגבי יהודה ושומרון. רק טבעי הוא כי שאלה זו תהא עיקר החשש הפלסטיני, הפחד מן ה- Hidden agenda הישראלי, אשר תהא חשודה כמי שתנסה להיפטר מן הרצועה ומררותיה יחד עם רצון עז לרשת את יהו"ש.

ג. שאלה חשובה אחרת תהא הסיכום לגבי עתיד ההתנחלויות הישראליות שברצועה. כל נסיון ישראלי להשאיר את ההתנחלויות במקומן יעמיד בספק את עצם הסיכוי של השגת הסכם.

ד. לגבי האפשרות שמצרים ו/או ירדן תמלאנה תפקיד כגורם חסות בינלאומי בניהול ענייני הרצועה בשלב הביניים, הרי שהמפתח להסכמתן יהא בקבלת פנייה מפורשת כזו מן הפלסטינים בכלל ומאש"פ בפרט.

ה. כשלון התהליך הנוכחי עשוי להביא, ככל הנראה, את הנושא לדיון במועב"ט, ביזמת גורם שלישי כלשהו. במקרה כזה - יקשה ביותר להשפיע מראש על הפתרון שיועלה ויצמח מן התהליך.

ו. על אף המגבלות הברורות שהיזמה ישראלית על 'יציאה חד-צדדית' מן הרצועה, אפשר כי הדרך הטובה לעקוף את המעורבות השלילית והמסוכנת של האו"ם בתהליך תהא דוקא יזמה כזו, כאשר

הודעה מוקדמת של ישראל עם הצבת תאריך-יעד ברור להשלמת
הפינוי תמקד דיונים ומו"מ במסגרת או"מית ומעורבות אמריקאית
לפתרון בכיוון זה.

בברכה,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. L.' with a stylized flourish.